༄༅།། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་ འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་སྨོན་ཊཱིཀ་
བཞུགས་སོ།།

སྨད་ཆ།

ལེའུ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ།

བཀྲས་ལྷུན་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

མཛད་པ་པོ།
རྩ་བ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས།
འགྲེལ་པ། རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔའ་བ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས།

གསལ་བཤད།
༄༅།། དེང་ཉེར་གཅིག་འཕྲུལ་རིག་གི་དུས་རབས་འདིར་ཕྱི་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་ཐད་སྣ་ཇེ་འཛོམས་དང་། སྟབས་ཇེ་བདེར་གྱུར་ཡོད་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཀུན་གྱིས་སེམས་ངོ་ན་གསལ་ཐང་ངེར་ཡོད་པ། དཔེར་ན། བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་ཅན་ཞིག་གིས་ཕྱག་དཔེ་ཀློག་འདོད་མཆིས་ཀྱང་དཔེ་མཛོད་དང་ས་ཐག་རིང་ཞིང་ཕྱག་དཔེ་མཇལ་དཀའ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཁོམ་སྐབས་བྲལ་བའི་དཔེ་ཆ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ཡང་ཡང་གཞུང་ཚིག་དང་། ཁུངས་ལུང་བཙལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཤིན་ཏུ་ནས་སྟབས་བདེ་དང། ཕན་རླབས་ཆེ་བའི་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་འདི་ཉིད་དགོས་མཁོ་ཆེ་བར་སོང། གུས་ནས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་གཞུང་ཆེན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་དཔར་རྩ་གང་བཞུགས་རྣམས་རིམ་པས་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་ལམ་ནས་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་གཟིགས་རྟེན་གྱི་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་དང་འབུལ་རྒྱུའི་རེ་བར་བཅངས། སླད་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་སྟངས་སོགས་ནོར་འཕྲུལ་གྱི་ཚོགས་མཆིས་ཚེ། བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྩོལ་ཡོང་བའི་འབོད་བསྐུལ་ཞུ། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་༸ཀུན་གཟིགས་༸པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། ༸རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་རྣམ་གཉིས་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་། གསེར་ཞལ་ལྷན་འཛོམས་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ། འཕྲུལ་དེབ་བཟོ་སྐྲུན་པ། བཀྲས་ལྷུན་ཀུན་བཏུས་སྨོན་ལམ་ཚིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་པས། ༢༠༡༦ ཟླ་༡༠ ཚེས། ༦

འཕྲུལ་དེབ་དང་དཔེ་དེབ་འབྲེལ་བ་གནང་ཡུལ།
བཀྲས་ལྷུན་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ----- Email: tl.library2011@gmail.com བཀྲས་ལྷུན་ཀུན་བཏུས་ཚིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།---talhunmbd@gmail.com

གླེང་བརྗོད།

༈ འཛམ་གླིང་གོ་ལའི་རྩེ་མོར་བསིལ་ལྡན་གངས་རིའི་ཕྲེང་བའི་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་རིང་ལ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་༸རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་སྲོག་རྩ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གཟིགས་ནས། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་མཛད་རྗེས་ཀྱི་གཟི་འོད་ད་ལྟའང་འཛམ་གླིང་འདིར་འཕྲོ་བཞིན་བཞུགས་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་རྩེའི་ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་པ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དམ་པ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་མི་ཡི་རྣམ་པར་རོལ་བ་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་གྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔའ་བཟང་པོའི་རླབས་ཆེན་ཐུགས་རྗེ་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་སྐབས་ནང་པ་ཙམ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དེང་རབས་ཚན་རིག་མཁས་དབང་མང་པོས་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་ལ་དབང་མེད་དུ་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ནས་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་པད་དཀར་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་གཏོར་བཞིན་ཡོད་མ་ཟད། སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཉིན་རེར་ཤུགས་ཆེས་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་རང་ཅག་རྣམས་གཏིང་ནས་དགའ་འོས་པའི་གནས་དམ་པར་གྱུར། ང་ཚོས་༸གོང་ས་༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་མཆོག་དང་༸ཀུན་གཟིགས་༸ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་

གཞལ་དུ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡིད་ལ་བཅངས་སྟེ་ད་ལམ་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷག་པར་དུ་གདན་ས་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཡོང་བ། དམིགས་བསལ་གདན་ས་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ལྷོད་མེད་གནང་དང་གནང་བཞིན་པའི་སློབ་གཉེར་བ་འགྲེས་གཞོན་བར་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས། གདན་ས་འདིའི་ཡ་གྱལ་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་རིམ་པར་པར་བསྐྲུན་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པ་ལྟར་ད་ལན་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་དབུ་འཛིན་དཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞིའི་རྩ་བ་དང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བརྒྱད་པ་རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔའ་བ་ཞེས་ས་གསུམ་ན་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་སྨོན་ཊཱིཀ་ཅེས་བྱ་བ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཕུལ་ཏུ་འབྱུང་བ་རྩ་འགྲེལ་ལེགས་པར་སྦྱར་ནས་གདན་ས་འདིས་མཚོན་རིས་མེད་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་དང་གནང་བཞིན་རྣམས་ལ་གཟིགས་བདེ་གོ་སླ་སོགས་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་ངེས་བསམ་ནས་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་བཏང་ནས་སྤར་བསྐྲུན་ལེགས་པར་ཞུ། འདིར་དམིགས་བསལ་ཞུ་འདོད་བྱུང་བ་ནི། ང་ཚོའི་ཤེས་ལྡན་པ་གཞན་ལ་ཞུས་དག་ཆེད་དུ་གང་མང་ཕུལ་བ་ལྟར་རྣམ་པ་ཚོའི་གལ་ཆེ་དོན་ཆེར་དགོངས་ནས་ཐུགས་འཁུར་རྒྱ་ཆེ་བཞེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུ་དག་གང་ལེགས་གནང་ཡོད། གཟིགས་བདེའི་ཆེད་ས་བཅད་རྣམས་ཡིག་ཆེན་གྱིས་གསར་བསྒྲིགས་ཞུས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་གཞུང་དེ་དང་དེའི་རང་ཚིག་གམ་རང་གཞུང་མིན་པས་གཞུང་དོན་དེ་དང་

དེ་མི་བསླད་པའི་ཆེད་ཐུགས་སྣང་མཛོད། ཞུ་དག་གང་མང་གང་ལེགས་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་ཞུ་དག་བྱེད་པོ་རྣམས་ལ་འཕྲལ་དུ་མ་གཟིགས་པར་ནོར་འཁྲུལ་ཡོད་ཚེ་དགོངས་འཆར་ལྷུག་པོ་ཡོང་བ་ཞུ། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་སྤྱི་དང་དམིགས་བསལ་གདན་ས་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཁན་ཚབ་རིན་པོ་རྒན་དཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་མཆོག་དང་རང་གྲྭ་རིགས་ཆེན་པ་འཕྲིན་ལས་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་ཆེས་ཆེར་བཞེས་ཀྱིས་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་སྙིང་དག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གྲངས་མེད་ཞུས།
བསྟན་བཅོས་འདི་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་ཇི་སྙེད་
ཅིག་མཆིས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕན་བདེའི་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང། བྱེ་བྲག་ཏུ་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་གྱི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་དེ་ཉིད་དང་། ལྷག་པར་དུ་གདན་ས་འདི་ཉིད་ཀྱི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གལ་ཆེ་ཞིང་དོན་ཆེ་ཡང་འཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་ངན་གྱི་དབང་གིས་ཕྲ་ཞིང་འཇིག་ལ་ཉེ་བ་དེ་ཉིད་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་མི་ཉམས་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་འགྲོ་བའི་ཞི་བདེའི་དཔལ་ལ་འཇིག་བརྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་འཇིག་རྟེན་ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ། ༸རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོ་མི་ཡི་རྣམ་པར་རོལ་བ་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇལ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་གྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་མི་ཡི་རྣམ་པར་རོལ་པ་༸ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་

པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་དཔལ་བཟང་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་གསང་གསུམ་ལ་འགལ་རྐྱེན་ཕྲ་མོས་ཀྱང་མ་རེག་པར་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ནས་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་༸ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་རྒྱ་དམར་ཀླ་ཀློའི་ཇུས་ངན་གྱི་བཙོན་རྭ་ལས་མྱུར་དུ་ཐར་ནས་སྐུ་སྐྱེ་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་ལྷུར་བཞེས་ཐོག་རིང་མིན་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ས་ཆེར་པོར་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གསེར་ཞལ་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་བོད་འབངས་རྣམས་ཟབ་རྒྱས་གསུང་གི་བདུད་རྩིར་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་སྐལ་བཟང་གི་ཉི་ཟླ་མྱུར་དུ་འཆར་བའི་སྨོན་འདུན་བཅས།འཕགས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས།

དཔར་རྩའི་བདག་དབང་། བཀྲས་ལྷུན་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
འཕྲུལ་དེབ་བཟོ་སྐྲུན་པ། བཀྲས་ལྷུན་ཚིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔའ་བའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས།
གཞུང་འདིའི་བྱེད་པོ་རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔའ་བ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་རྟ་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༡༤ ལོར་གཙང་སྟོད་གཡས་རུ་བྱང་གི་སའི་ཆར་སྐུ་བལྟམས་ཤིང་རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་རྩ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཐུགས་གཉེར་དཔྱིས་ནས་ཀྱང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏེ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀར་འཇིགས་མེད་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན། དཔལ་རྩེ་ཐང་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་པོ་ཏི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་གྲྭ་སྐོར་བཛད་པས་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་རྒྱས། གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཡུན་རིང་བཞུགས་བཞིན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་མང་པོར་བཤད་པ་གནང་། གཞན་ཡང་ཞྭ་ལུ་གསེར་ཁང་དང་། སེ་རའི་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་། ཤར་གྱི་མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་། ཐང་སྐྱ་སོགས་སུ་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། རིམ་བཞིན་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་རྩེ་ཤར་གྱི་རྩོད་པའི་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ཞི་བར་མཛད། རྗེ་ཉིད་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༨༠ བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་བྱི་ལོར་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གདན་ས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་གི་སེང་ཁྲིར་མངའ་གསོལ། དེའི་ཕྱི་ལོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་གདན་ས་ཡང་མཛད་དེ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཕོ་བྲང་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་བཞེངས། རྗེའི་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཅིག་བསྐྱངས་རིང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་

བསྟན་པའི་དར་ཆེན་དགུང་དུ་འདེགས་པ་མཛད། རྗེ་ཉེད་དགུང་གྲངས་དོན་བདུན་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༩༠ རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྕགས་ཁྱི་ལ་ཁྲི་ལས་ཟུར་བཞུགས་གནང་། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན་ནས་རྗེ་འདི་བའི་བར་ལ་འཇམ་དབྱངས་གཙང་པ་བདུན་བརྒྱུད་ཅེས་གྲགས་སྙན་ཕྱོགས་བརྒྱད་བརྒྱར་ལྡིར། རྗེ་དེ་ཉིད་ལྷ་སར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལ་ལྷ་སའི་སྐྱིད་ཆུ་ལུད་དེ་སུས་ཀྱང་བཟློག་མ་ནུས་པའི་ཚེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་དཔའ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ན་བདེན་པའི་འདིས་ཆུ་ཁྱོད་ཕར་མྱུར་དུ་ལྡོག་ཅིག ཅེས་རྡོ་ལ་བྲིས་ནས་ཆུ་འགྲམ་སུ་བསྐྱལ་བས་དེ་མ་ཐག་ཆུ་བོ་ཕར་ལོག་པ་སོགས་ཤིན་དུ་ངོ་མཚར་ཞིང་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི་བསམ་མརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་ལགས་སོ།། དགུང་གྲངས་དོན་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༩༡ ལྕགས་ཕག་ལོར་པོ་ཏ་ལར་སྐུ་གཤེགས། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་བཞིའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་སོགས་བཀའ་རྩོམ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་རྣམས་དེང་སྐབས་དཔེ་རྒྱུན་ཙམ་ཡང་འབྱོར་བ་དཀའ་འོ།།

དཀར་ཆགལེའུ་གསུམ་པའི་དཀར་ཆག

༡. ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྐབས།..1
༢. སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།...10
༣. རང་མཚན་དངོས་པོར་བསྟན་པ།...41
༤. སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ།...41
༥. རང་མཚན་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོས་པ།.................43
༦. ᪱ཇུག་བསྡུ་བ།...51
༧. གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།..61
༨. རྟགས་འཛིན་སེམས་སྐབས།..65
༩. གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ།......89 ༡༠ མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ།...89 ༡༡ དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ།...93 ༡༢.གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།......................................142 ༡༣.དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།...142 ༡༤.ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་ལུགས།...156 ༡༥.ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་ལུགས།..162
༡༦. ཡིད་མངོན་སྐབས།...177
༡༧. རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།...184
༡༨. རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐབས།..206

༡༩. མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་སྐབས།...211
༢༠. ཚད་འབྲས་སྐབས།...221
༢༡. ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས།..221
༢༢. ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས།..234
༢༣. ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།..248

᫞ᨓའུ་བཞི་པའི་དཀར་ཆག
༡. སྒྲུབ་ངག། 373
༢. མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ།..373
༣. ཐལ་འགྱུར་སྐབས།...384
༤. དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པའི་སྐབས།...385
༥. གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའི་སྐབས།................................387
༦. གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐབས།...400
༧. འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་སྐབས།...402
༨. རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།...417
༩. རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར།.........................437
༡༠. རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་སྐབས།..............446
༡༡. མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།...........................,...458
༡༢. ཚད་མས་བསལ་བ།...459
༡༣. ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།...553
༡༤. མ་དམིགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ།.................................614
༡༥. བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ།..626
༡༦. པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..630

1

༄༅།།རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔའ་བས་མཛད་པའི་ལེའུ་
གསུམ་པའི་ཊིཀྐ་བཞུགས་སོ།།

༼༡༽གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཚད་མའི་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། །མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། །མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ། དེར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ལ་གཉིས།

ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྐབས།

རྟགས་འགོད་པ་དང༌། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང༌། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང༌། །དེའི་༼༢༽དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང༌། མཇུག་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་དགག་པ་དང༌། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། རང་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དགག་པ་དང༌། གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།།ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 2

པར་ཐལ། རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་དེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་སྤྱི་ཡིན་པས་སྤྱི་མཚན་དང་འདྲེས།།ཨཏྤལ་ལ་རང་མཚན་ཡིན་པར་རང་མཚན་དང་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར།།
འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་ཕྱིར་དང༌།།
སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར།། ༡ །།
རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན།།
བློ་ནི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང༌། མི་ནུས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འདྲ་བ་གཞན་དང་ངོ་བོ་འདྲེས་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་དང་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཡུལ་དང་དེ་མིན་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་རང་རྒྱུ་བརྡ་དང་རྗོད་འདོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་སོགས་ནི་ཡོད་པ་ན། དེ་ཙམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་དེ་རང་འབྲས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་དོན་མཐུན་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་དེ་རང་སྤྱི་གང་ཡང་མིན་པའི་གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན། དེ་རང་མཚན་ཡང་མིན། དེ་སྤྱི་མཚན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་

ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྐབས། 3

མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ།།
དོན་དུ་མོས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།། ༢ །།

སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑སོགས་པས་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཟླ་གཉིས་སོགས་བཟུང་ངོ༌། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར།།ཞེས་༼༣༽སོགས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་བཞི་བཀོད་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ།།དེས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང༌། མི་ནུས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང༌།།
དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན།།
གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ།།
དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད།། ༣ །།

དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང༌། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་དག་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 4

ལ༑ གཞན་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་དག་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུའང་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་མི་འཐད་པ་སྤང༌། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་རྩོད་པ་སྤང༌། སྐྲ་ཤད་སོགས་སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན།།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ན་རེ། གལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞིར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། ས་བོན་སོགས་ནི་མྱུག་སོགས་ལ།།
ནུས་མཐོང་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་ནི་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།།ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་ གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ།།
འདོད་ན་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གལ་ཏེ། དེ་འདྲའི་ནུས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

5

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་ ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར།། ༤ །།

ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱིས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན།།

རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང༌། གཞན་སྡེ་རྣམས་ན་རེ། གལ་ཏེ་རང་སྤྱི་ཀུན་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྔར་གྱི་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག།།
བློ་ལ་མ་མཐོང་ཕྱིར་མིན་ཏེ།།

སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འབྲས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་རང་འབྲས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས། རང་འབྲས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཁྱོད་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། མིག་དང་གཟུགས་སོགས་བློ་བཞིན་ནོ།། ༥ །།

བདག་རྐྱེན་མིག་དང་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཟུགས་ཡིད་

ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 6

བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་གཟུགས་འཛིན་མིག་བློ་དེ་ཁྱོད་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་འབྲས་གཟུགས་འཛིན་མིག་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སོགས་པ་སྨོས་པས་ནི་མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་རྣ་བ་སོགས་དབང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་དང༌། གཟུགས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ༌། །སྤྱི་མཚན་རང་འབྲས་རང་ཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ངན་པ་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། དེས་ནི་བརྡ་དང་རྩོལ་བ་སོགས།།
ནང་གི་ཡན་ལག་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར།།
བུམ་པ་འདེགས་དང་སྤྱི་དང་ནི།།
གྲངས་སོགས་བློ་ནི་བཤད་པ་ཡིན།། ༦ །།

སྤྱི་མཚན་རང་འབྲས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བུམ་པ་འདེགས་འཇོག་པ་དང༌། བུམ་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ནི། བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ནི་བུམ་པ་འདེགས་འཇོག་སོགས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་༼༤༽ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་རྟོག་བློ་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་མེད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་བརྡ་དང་རྩོལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

7

རྩ་བ། སྐྲ་ཤད་སོགས་ནི་སྤྱི་མིན་ཏེ།།
དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་དོན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཤེས་བྱར་འཛིན་ཕྱིར་མེད་པ་ལ།།
ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་མི་འགྱུར།། ༧ །།

དངོས་པོར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་བྱར་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཤེས་བྱ་མིན་པའི་ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཤེས་བྱར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ནརེ། སྐྲ་ཤད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ལྟའི་དངོས།།
བཀག་མེད་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

སྐྲ་ཤད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་དེ་དག་གི་རྟོག་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འདོད་དེ། སྤྱི་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཚད་

ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 8

མས་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཡང་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། སྔ་མའི་གསལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་ གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད།།
ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཕྱིར།།

སྐྲ་ཤད་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་མིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྲ་ཤད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ཡང་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། སྐྲ་སོགས་ཞེས་བྱའི་བློ་དག་ནི།། ༨ །།
སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ།།

མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྲ་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་བློ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་དེ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་ན། དེ་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྐྲར་སྣང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ།།

སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་

9

ཏེ༑ ཁྱོད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་སྤྱི་ནི་ཤེས་ངོ་བོའི།།
དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར།། ༩ །།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཤིང་གི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ༑ ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ལ་བྱེད་དམ་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ༡

༼དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་
ཐལ།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡོད་མིན།།

ཤེས་པའི་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཁྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པར་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི།།
ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་ཕྱིར་དང༌།།
དེ་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་རོ།། ༡༠ །།

དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པའི་རྫས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་༼༥༽ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཤིང་གསལ་རང་

ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྐབས།

༡

འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་གསལ་ཡང་། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ་སྙམ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 10

མཚན་པ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་དེ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་པར་སྣང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ། རང་མཚན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ། སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ། རྫས་གཅིག་དང་རྗས་ཐ་དད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ། རིགས་པ་གཞན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ལ། དངོས་དང་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར།།ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མདོར་བསྟན་ཅིང༌། དེའི་ནང་ནས། སྒྲའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་ཞེས་པར་རྟོག་པས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྩ་བ། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན།།

དེས་ན་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་པས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་

11

པའི་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་ན་བུམ་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ། བུམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང༌།

རྩ་བ། དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་བདག་རྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་མེད་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་ལ་དེ་རྣམས་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག སྤྱི་ཡན་གར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག གཟུགས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་དེ་དྲི་བ་འགོད་པ་དང༌། དྲི་བའི་ལན་གསུམ་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། བུམ་པ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་བུམ་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ། བུམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་དེའི་རྐྱེན་གསུམ་དགོས་མེད་ཡིན་དགོས་པ་བདེན་ཡང༌། ངེད་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

རྩ་བ། མིང་སོགས་བརྗོད་ན་་་་་་་ །།

ངེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བུམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པ་མ་བརྗོད་པར་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་གང་ལ་བྱེད།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ འཆད་པོ་དང༌།།
ཉན་པོ་བརྗོད་བྱ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན།། ༡༡ །།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 12

མིང་སོགས་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན།།

བུམ་པ་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་བློ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བྱེད་དམ། བརྗོད་བྱ་བུམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བྱེད་དམ། བུམ་པའི་འཆད་ཉན་དོན་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བྱེད་ཅེས་དྲི་བར་བྱའོ།།གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བློ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དགག འབྲེལ་མེད་བརྗོད་༼༦༽པ་དགག དོན་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དགག་པའོ།།དང་པོ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པ་མ་བརྗོད་པར། བུམ་པ་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་བློ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དོན་ལ་ཚུལ་འདྲ་ལས།།
འཁྲུལ་འཇུག་གྱུར་ན་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེ་བུ་རྣམས་དོན་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཚུལ་ལམ་རྣམ་པར་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་དོན་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་

13

དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་ དུས་ཀུན་དང༌།། ༡༢ །།

ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མིན་་་་་་་་་་་ །།

ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་གཉིས་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་མིན་པར། རེས་འགའ་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཨེ་ཀ་བརྩོན་འགྲུས་དང༌། སྣ་ཚོགས་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་པའི་མཚེ་མ་སྤུན་གཉིས་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་འཇུག་པའི་ཚེ། རེས་འགའ་ཨེ་ཀ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཇུག རེས་འགའ་སྣ་ཚོགས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་ལར་ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་དང༌། བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།ཞེས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་མཚུངས་ཏེ། བུམ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་བུམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཤེས་པ་ལ།།
མཚུངས་མིན་རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་བློ།།
སྐྱེ་ཕྱིར་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 14

ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་བརྗོད་ན་བུམ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་བུམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་འདྲའི་བློ་སྐྱེ་བོའི་སྒོ་ནས། བུམ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ༑ འོ་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྗོད་ན༑ བུམ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་བུམ་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློ་སྐྱེས་བའི་སྒོ་ནས་བུམ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་ ཞན་ལ་དེ་མེད་དེ།།
ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཡི།། ༡༣ །།
བློ་ནི་ཁས་ལེན་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཆོས་ཅན། གཞན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ། བུམ་པཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པའི་
མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློ་སྐྱེ་བ་དེ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་ཕྱི་༼༧༽རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ནི་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་བ། ཁས་ལེན་ན་ཡང་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུ་སྟེ། བུམ་པའི་མིང་སོག་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ། བུམ་པའི་མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེས་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་

15

པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་ རྣམ་ཤེས་ལས།།
ཐ་དད་པ་ན་ཚད་ཅན་མིན།།
ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།། ༡༤ །།

ཡང་བུམ་པའི་མིང་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པའི་མིང་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བུམ་པའི་མིང་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཟུང་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྩ་བ། ཤེས་ཀུན་དོན་ལྡན་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འཐད་མིན་རྨི་སོགས་རྣམ་གཞན་དུ།།
མཐོང་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་མིན།།
སྔོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་ཕྱིར་རོ།། ༡༥ །།

རྟགས་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 16

གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པ་ལས། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཟུང་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེས་སྔོན་པོའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོན་པོའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་སྣང་གི སྔོན་པོའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་དོན་ཡོད་དེ༑ དེ་ལ་སྔོ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡང་ཡིན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། ཐོགས་མེད་ཕྱིར་ན་སྔོ་སོགས་མིན།།

དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྔོ་སོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐོགས་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོགས་པས་སེར་པོ་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སེར་པོ་གསལ་བར་སྣང་བ། སེར་པོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ།།འོ་ན། དེ་ཕྱིར་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་ན། གང་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རུང་ཡུལ་གནས་པས་མི་ཤེས་པ།།
རང་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར་དེ་ཤེས་ཡིན།།

དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རུང་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་སྔོ་སོགས་རྨི་བ་པོའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

17

རྩ་བ། དེས་ནི་མིང་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན།། ༡༦ །།

སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྔོ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་བུམ་པའི་མིང་སོགས་འདོད་པའི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པ་ལ། བུམ་པ་ཞེས་སྒྲར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིནཔར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། མིག་ལ་སོགས་པའི་བློ་འདོད་པ།།
དེ་ཉིད་དོན་ལྡན་གང་གིས་འདོད།།
གལ་ཏེ་དོན་ནུས་མཐོང་ཕྱིར་ན།།

གཞན་ཡང་ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ལྔའི་དབང་བློ་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འཇོག་བྱེད་གང་གིས་འཇོག་པར་འདོད་ཅེས་དྲིས་པས། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འཇོག་བྱེད་ཡོད་དེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱིས་ཕན་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བའི་སྒོ་༼༨༽ནས། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་པ་དོན་མེད་ཅན་ཐོབ་འགྱུར།། ༡༧ །།

དབང་ཤེས་ལསགཞན་པ་བུམ་པའི་མིང་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང༌། སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 18
ཐལ། གཟུང་དོན་གྱིས་ཕན་པའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། འབྲེལ་མེད་ན་ཡང་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། བུམ་པའི་འཆད་ཉན་དོན་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་མཚན་པ་ཁོ་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ འཇུག་མི་འགྱུར།།

ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་བུམ་པ་
ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།།ཡང་ཞེས་པ་སྔར་གྱི་དེར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ།།གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ་ལྡན་ན།།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ། དོན་བུམ་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལྡན་པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་མཚན་པ་ཁོ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན།།
དོན་དང་དེ་ནི་ཟད་ཕྱིར་རོ།། ༡༨ །།

འོ་ན་དེ་རང་གི་དུས་ན་འདས་པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་མཚན་པ་དེ་ཡང༌། དེ་རིང་གི་དུས་ན་འདས་པའི་བུམ་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བུམ་

19

པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་རིང་གིས་དུས་ན་མ་འོངས་པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་མཚན་པ་དེ་ཡང༌། དེ་རིང་གི་དུས་ན་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས། དེ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་རིང་གི་དུས་ན་འདས་པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་མཚན་པ་དང་དེ་རིང་གི་དུས་ན་མ་འོངས་པའི་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་མཚན་པ་གཉིས། དེ་རིང་གི་དུས་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་དེནི་དེ་རིང་གིས་དུས་ན་འདས་པའི་བུམ་པའི་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟད། གཉིས་པ་དེ་ནི་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ༑ ༑མ་གྲུབ་ན་འབྲེལ་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ།།དོན་དང་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་ཕྱིར། ཞེས་པ་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ།།གཉིས་པ་ལ། སྒྲས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ།།དང་པོ་ནི། རང་རེས། དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་པར་བུམ་པ་རྟོག་པས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་བུམ་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ། བུམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང༌། དེའི་རྐྱེན་གསུམ་དགོས་མེད་ཡིན་དགོས་བྱས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ།

རྩ་བ། སྒྲ་ཡིས་སྤྱི་ནི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།།
གལ་ཏེ་ཐལ་བར་མི་འདོད་ན།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བདེན་ཡང༌། ངེད་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་དེར་ཐལ་བར་མི་འདོད་དེ། བུམ་པ་དེ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང༌། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མིན་གྱི། བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་བུམ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་ཅིང༌། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་བུམ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡན་གར་བ་ནི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 20

རྩ་བ། དེ་མིན་སྤྱི་ནི་ཡན་གར་བ།།
བརྗོད་མེད་ཕྱིར་རོ་་་་་་་་་་་་་་་ །།

བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བུམ་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ། བུམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང༌། དེའི་རྐྱེན་གསུམ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དེ་སྤོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་བུམ་སྤྱི་ནི་ཡན་གང་བ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ བརྗོད་ན་ཡང༌།། ༡༩ །།

གལ་ཏེ་དེས་དེ་བརྗོད་དོ་༼༩༽ཞེ་ན་ཡང༌། འོ་ན་བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟག་དངོས་ཡན་གར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་བུམ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །འདོད་
ན།

རྩ་བ། དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་བ་མིན།།

བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མིན་པ་དང༌། བུམ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟག་དངོས་ཡན་གར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་ན་རྟག་ཏུ་དམིགས་འགྱུར་ཏེ།།
རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རོ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

21

གཞན་ཡང༌། བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་རྟག་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟག་དངོས་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གལ་ཏེ་ཡང༌།།
གསལ་ལས་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་ཡིན།། ༢༠ །།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡང་བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་བུམ་གསལ་མེད་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་རང་གི་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བདག་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ན།།
ནུས་པ་གང་དེ་ནུས་ཉིད་ཡིན།།

བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། དུས་རྟག་ཏུ་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་གང་ཞིག རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་འགའ་ཚེ་ནུས་མེད་ན།།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་ལ་བུམ་གསལ་མེད་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ། བུམ་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 22

རྩ་བ། དེ་ནི་ཀུན་ཚེ་ནུས་མེད་འགྱུར།། ༢༡ །།

འོ་ན་བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་ནི་བུམ་གསལ་ཡོད་པའི་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་གསལ་མེད་པའི་དུས་སུ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། དེ་ཡིས་ནུས་པའམ་ནུས་མེད་པ།།
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པ།།
རྟག་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་མིན་ན།།
དེ་ཟད་བྱ་ཕྱིར་ནུས་པ་གང༌།། ༢༢ །།

བུམ་སྤྱི་དེ་ཡིས་དུས་རྟག་ཏུ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་ནུས་པའམ་ལན་གཅིག་ཀྱང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པའི་ནུས་པ་དེ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་དང༌། འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་འཇུག་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་སྤྱི་དེ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་དེ་དང༌།།
རྗེས་འབྲེལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི།།
རྣམ་པའི་ཆ་ནི་རྣམ་ངེས་གང༌།།
དེ་ནི་དེ་ལ་གང་གིས་སྤྲུལ།། ༢༣ །།

23

གཞན་ཡང་བུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི། བུམ་པའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང༌། སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བུམ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་སྤྱི་རྟག་དངོས་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་ཁྱོད་སྤྲུལ་པ་སྟེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དངོས། གསུམ་པ་ནི། རང་རེས། དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་པར། བུམ་པས་དེ་རྟོག་པས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། བུམའཛིན་དབང་མངོན་དང་དེའི་རྐྱེན་གསུམ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་བྱས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་དོན་ཉིད།།
ཕྱིར་ན་དབང་པོ་དོན་མེད་མིན།།

གལ་ཏེ། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པའི་དོན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས། བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་བུམ་པའི་དོན་ཉིད་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་བུམ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། བུམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང༌། དེའི་རྐྱེན་གསུམ་དོན་མེད་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་དངོས་གཅིག་ཕྱིར་སྒྲ་སོགས་ལས།།
ཐ་དད་སྣང་བློ་གང་ལས་ཡིན།། ༢༤ །།

སྒྲ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ༼༡༠༽ཁྱོད་དང་སྒྲ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སྒྲ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བློ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 24

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་སྒྲ་སོགས་དངོས་པོ་གཅིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ།།གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ། རྟགས་དགོད་པ༑ དེས་གྲུབ་པའི་དོན། རྩོ་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དེ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་རྫས་ཐ་དད་བྱས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་ན་རེ། དེ་དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། རིགས་ལྡན་རིགས་མིན་གང་གི་ཕྱིར།།
གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་རྟེན་མེད།།
གལ་ཏེ་ཐ་དད་གྲུབ་ཅེ་ན།།

རིགས་ལྡན་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིགས་ཤིང་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཤིང་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པའི་ངོ་བོ་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར། དེ་དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཅེ་ན།

རྩ་བ། ལྟོས་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད།། ༢༥ །།

ཤིང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད་རིགས་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གསལ་བ་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་ཞིག ཁྱོད་རང་གི་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྤྱི་གསལ་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་པས་དེ་ཆ་མེད་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཀག་ནས། དེ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་སྤྱི་གསལ་གྱི་འབྲེལ་པ་རྫས་གྲུབ་འགོག་པ་ནི།

25

རྩ་བ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།།
འབྲས་བུ་རག་ལས་མེད་པར་ཡང༌།།
རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་པར་བྱེད།།
འབྲས་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཅི་ཞིག། ༢༦ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཇི་
ལྟར་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་རྫས་སུ་གྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག དེར་གྱུར་པའི་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་ན། དུ་བ་དེ་རང་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སླར་ཡང་མེ་ལ་རག་ལས་དགོས་པ་ལས། འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་རང་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སླར་ཡང་མེ་ལ་རག་ལས་མེད་པར་ཡང༌། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སླར་ཡང་མེ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སླར་ཡང་མེ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་དེ། རང་གི་རྒྱུ་མེ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྟོས་ཕྱིར་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་མེད།།

ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་གསལ་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ།།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 26

ཤིང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་འཐད་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མེད་པའི་རིགས་སུ་ཐལ་མི་འགྱུར།།
དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།། ༢༧ །།

མེད་པའི་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་དེ་ལ་ལྟོས་༼༡༡༽པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས།།
ངོ་བོ་མེད་པའི་རིགས་བརྟགས་པ།།
ཁྱད་པར་དེ་ལ་འཇུག་དོན་ཅན།།
སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན།། ༢༨ །།

ཤིང་གསལ་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟན་ནས་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་མེད་པའི་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་བཏགས་པ་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས། ཁྱད་པར་ཤིང་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་

27

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་ན་དེ་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལ་ངོ་བོར་སྣང་བའམ།།
དོན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ།།
གང་དེ་འཁྲུལ་པ་་་་་་་་་་་་་་ །།

མི་འགལ་ཏེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་དེ་ཤིང་གི་ངོ་བོར་སྣང་བའམ། དོན་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཐོག་མེད་པའི།།
དུས་ཅན་མཐོང་གོམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཡིན།། ༢༩ །།

མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་ཤིང་རང་མཚན་པ་མཐོང་བ་གོམས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་དེ་ཡང་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན།།
གཞན་ལས་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 28

སྒྲ་འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པ།།
དེ་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད།། ༣༠ །།

དོན་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་གཞན་ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པའི་ཤིང་གཞན་སེལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་དུ་སྣང་བ་དེ་དངོས་པོར་མེད་ན། དེ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ངོ་བོ་མེད་ཅན་སྤྱི་བློ་ལ།།
སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་ཕྱིར་དང༌།།
དོན་ལ་འཁྲུལ་བའམ་མེད་པ་ནི།།
སྤྱིར་འདོད་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པ་ནི་ཡིན་ཀྱང༌། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་སྤྱི་བློ་ལ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་བ་སྟེ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དོན་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམ་ལ་ཤིང་གི་དོན་སྤྱིར་འཁྲུལ་པའམ། ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་ཤིང་དུ་འཁྲུལ་པའི་སྤྱི་བློའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ངོ་བོ་མེད་ཅན་ཞེས་བཤད་ན་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཅན་མིན་ཏེ།

29

རྩ་བ། ་་་་་་་་་ དེ་ཡང་བསླད་ཕྱིར་དང༌།། ༣༡ །།
དེ་ཉིད་དུ་ན་དོན་དངོས་སུ།།
མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན།།
ངོ་བོ་མེད་པས་བརྗོད་བྱ་མིན།།

ཁྱོད་བསླད་པ་སྟེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
ན་དོན་རང་མཚན་དུ་དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཤིང་གི་སྦྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་བརྗོད་དུ་མེད་པས་སོ།།བཞི་པ་ནི། རང་རེས། དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ།།ཅེས་པར་ཤིང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་༼༡༢༽མིན་ཏེ། གསལ་བ་རང་མཚན་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས།། ༣༢ །།
དངོས་འདོད་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གལ་ཏེ་ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་
གང་རུང་མིན་ཀྱང༌། བརྗོད་བྱ་སྣམ་བུའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་རྫས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་ རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡང༌།།
བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན།།
ཉེར་ལེན་ཐ་དད་ཕྱིར་གཞན་དུ།།
བརྗོད་པར་བྱ་མིན་ཉེར་བརྟགས་ཕྱིར།། ༣༣ །།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 30

དམ་བཅའ་འགོག་པ་ནི་ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་དང་དངོས་པོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ཤིང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣམ་བུའི་སྤྱི་དང་རྫས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྣམ་བུའི་སྤྱི་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་ཤིང་དང་སྣམ་བུ་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི།།
དོན་ལའང་སྤྱི་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི།།
མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་འགྱུར་ན།།

ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི་དོན་བུམ་པ་ལའང༌། བུམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱིས། བུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཡོད་པ་མེད་ཆོས་ཇི་ལྟར་འགྱུར།། ༣༤ །།

བུམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མེད་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ད་ལྟར་བའི་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ལ་དེ་འདྲའི་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས། གསལ་བ་ཁས་བླངས་བཞིན་དུ་འདོད་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

31

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཉེར་བརྟགས་ལས་དེ་འདོད།།

གལ་ཏེ་གསལ་བ་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་བུམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དངོས་སུ་མེད་པ་གང་ཞིག སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་རྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། དེ་མེད་པ་རྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ལ་བུམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཏགས་པ་ལས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣམ་བུ་ལ་ཡང་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྩ་བ། གང་ཞིག་སྣམ་སོགས་ལ་མེད་ལ།།
ད་ལྟར་བ་ཡི་བུམ་པ་ཡི།།
དངོས་མེད་དང་ནི་ཉེ་བ་གང༌།། ༣༥ །།

འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་བུམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་གང་ཞིག བུམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་སྣམ་བུ་སོགས་ལ་ཉེར་མེད་ལ། ད་ལྟར་བའི་ཡི་བུམ་པ་ཡི་དངོས་པོར་མེད་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་དང་ནི་ཉེ་བ་གང་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པ་རྗོད་པ་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། དེ་མེད་པ་རྗོད་པ་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་བཀག་་ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ངོས་འཛིན་པ་ལ། འདི་གསུངས་སོ།།

རྩ་བ། བློ་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་འཇུག་པ།།
རྟག་ཏུ་དངོས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ལ།།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 32

སེང་གེ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ།།
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ཡོད།། ༣༦ །།

སེང་གེ་ཞེས་རྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེང་གེ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་སེང་གེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སེང་གེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་གང་ཞིག་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སེང་གེ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་གོ་བའི་བློ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སེང་གེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྲམ་ཟེའིཁྱེའུ་ལ་བཏགས་༼༡༣༽མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སེང་གེ་དང་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཁྱོད་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་འཇོག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ།

རྩ་བ། དོན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས།།
གང་ལ་གྲགས་པས་སྒྲ་བཀོད་པ།།
དེ་ལ་དེ་དངོས་དེ་མཚུངས་ཕྱིར།།
འཁྲུལ་རྟོག་ཅན་གཞན་ཕལ་པ་ཡིན།། ༣༧ །།

སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོ་ཡིས་དོན་གང་ལ་ཐོག་མར་གྲགས་པས་སྒྲ་བཀོད་པའི་མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང༌། དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་དང་འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ནས་ཕྱིས་དོན་དེའི་མིང་དུ་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་མིང་དེ་ནི་དོན་དེ་ལ་གཞན་ཕལ་པ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

33

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ནུས་མེད་ལ།།
མེད་ཅེའམ་རྟོག་པ་ཇི་བཞིན་དུ།།
ནུས་ལའང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི།།
མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན།། ༣༨ །།

ཇི་ལྟར་དགྲ་འདུལ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་བུ་གླེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བུ་མེད་ཅེས་པའམ། གྲངས་ཅན་གྱིས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒན་པོ་ལའང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང༌། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཞིག་ལ་སྒྲ་ལས་བློ་ཇི་འདྲ།།
སྣང་བ་དེ་འདྲ་མ་ཞིག་ལའང༌།།

མ་ཞིག་པར་ད་ལྟར་གྱི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་དེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་ཞིག་པའི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་བློ་ལ། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་ཁྱོད་ལའང་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། རྣ་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པར་ཤེས།།
དོན་ཡོད་ཅན་ལ་དེ་དག་མེད།། ༣༩ །།

རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་ལ། ད་

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 34

ལྟར་གྱི་དུས་སུ་ཞིག་པའི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།།
སེམས་གཉིས་དག་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན།།

ཁོ་ན་རེ། ཞིག་ལ་ཞེས་པར་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེས་བུམ་སྤྱི་
དངོས་པོ་བ་ཙམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་འདྲའི་སེམས་གཉིས་པོ་དག་ནི་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་འབའ་ཞིག་ནི་འཛིན་བྱེད་པ།།
སྔར་ནི་རྣམ་པར་བཟློག་ཟིན་ཏོ།། ༤༠ །།

དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བུམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་འབའ་ཞིག་ནི་གཟུང་
དོན་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པ་ཡང་སྔར་ནི་རྣམ་པར་བཟློག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་བཟློག་ན་སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་དེ་དང་ཞེས་པར་རོ།།གཉིས་པ་ལ་གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ལ་དགག བརྡ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག ཤེས་པ་ལ་ཡན་གར་བར་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དེ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་རྫས་ཐ་དད་བྱས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ༑ དེ་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

35

རྩ་བ། ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི།།
ཁྱད་མེད་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།

ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་སྤྱི་དང་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་དང༌། གནས་སྐབས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པའི༼༡༤༽ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡང༌།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་ཡང༌།།
དེ་དངོས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར།། ༤༡ །།

ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་གནས་སྐབས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡི།།
དངོས་དེ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཉིད།།

གལ་ཏེ་ཤིང་གསལ་དེ་དག་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡི་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་དེ་དག་ལས་ཆ་མེད་རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་དག་གི་ཞེས་འབྲེལ་མེད་འགྱུར།།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 36

འོ་ན་ཤིང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་གསལ་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཁྱོད་རང་གི་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་དང་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ལྡོག་པ་ལ་ནི་སུན་དབྱུང་མེད།། ༤༢ །།
དེ་ཕྱིར་མཚུངས་ཉིད་སྤྱི་འདི་ལ།།
དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།།

ཤིང་གི་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་སྨྲ་བའི་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
ནི་ཤིང་གི་གཞལ་སེལ་དང་ཤིང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་སུན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ནི། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་མིན།

རྩ་བ། དེ་འབྲས་ཤེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ་་་་་་ དུ་མ་དང༌།།

37

འཇིག་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་མ་ཡིན།། ༤༣ །།
འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཙམ་དང་ནི།།
རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར་ན་རྟག་ཉིད་མིན།།

ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང༌། འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།།དེ་ཡང་འདོད་ནུས་པ་མིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རིགས་རྣམས་འབྲས་བུ་མིན་ཕྱིར་ན།།

ཁོ་ན་རེ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར། ཤིང་གི་རིགས་རྣམས་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན༑ དུ་མ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མ་འབྲེལ་པ་དང་དངོས་མེད་འགྱུར།། ༤༤ །།

དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་དང་རྫས་གཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་འབྲེལ་བ་དང༌། དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པས། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རྟགས་འགོད་པ་ནི།

རྩ་བ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡིན།།
ཤེས་པ་གང་དེ་བརྡ་དག་ལ།།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 38

ལྟོས་པ་མ་ཡིན་སྤྱི་ཡི་ནི།།
བློ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད།། ༤༥ །།

ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་ནི་རྟོག་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྡ་ལ་ལྟོས་མེད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པར་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྡ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུང་དོན་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྡ་དག་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ༑ སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པས་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྡ་ལ་ལྟོས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། བ་ལང་ནག་སྒུར་དང་དཀར་ཟལ་ལ་བརྡ་ཐ་དད་དུ་སྦྱར་བ་མེད་པར་ཡང་དེ་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་བ་ལང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ན་བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དངོས་གཉིས་མཐོང་ལ་བློ་འགའ་ཞིག།
བརྡ་མེད་ན་ཡང་ཐ་དད་མེད།།
རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་དེ།།
དོན་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན།། ༤༦ །།

དེ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ནག་སྒུར་དང་བ་ལང་དཀར་ཟལ་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་བརྡ་ཐ་དད་དུ་སྦྱར་བ་མེད་ན་ཡང༌། རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་༼༡༥༽འཛིན་པའི་བློ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བ་ལང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ན། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་དེ་གཉིས་ལ་བ་ལང་མིན་པ་ལས་ལོག་པའི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

39

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་རིགས་མེད་ཤེས་པ་ཡི།།
འབྲས་ཅན་མིག་སོགས་ཉེ་འདོད་བཞིན།།

ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རིགས་དོན་གཞན་མེད་ན་ཡང༌། མིག་གི་ཤེས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས། ལོག་པའི་གཞན་སེལ་ཉེ་བའི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་མེད་ན་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ།

རྩ་བ། གང་གིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིས།།
རིགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན།། ༤༧ །།

དེ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བ་ལང་མིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིས་བ་ལང་མིན་པ་ལས་ལོག་པའི་རིགས་ཀྱང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི།

རྩ་བ། རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ།།
དེ་དངོས་སྣང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་དངོས་པོར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་ལ་མི་སྣང་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 40

རྩ་བ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་དབང་རྣམས་ལ།།
གལ་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་ན།། ༤༨ །།
དེ་ལུས་སྣང་འགྱུར་རིགས་རྣམས་ནི།།
མ་ཡིན་ཡན་གར་མཐོང་མིན་ཕྱིར།།

མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་ལྟ་བ་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། དེ་ལ་དེའི་ལུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིགས་དོན་གཞན་ཡང་ཚད་མས་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། རིགས་དོན་གཞན་རྣམས་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡན་གར་ཚད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཚད་མས་མ་མཐོང་ཡང་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་ན་རིགས་དོན་གཞན་ཚད་མས་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གསལ་འཛིན་ཚེ་ནའང་དེ་སྒྲ་དང༌།།
ངོ་བོ་ལས་གཞན་སྣང་བ་མེད།། ༤༩ །།

གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་ནའང་རིགས་དོན་གཞན་ཚད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་གསལ་བའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ལས་རྫས་གཞན་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཚད་མ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་ཙམ་གྱི།།
དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ༌།།
དེ་མི་རུང་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད།།

41

དེ་ནི་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་ཡིན།། ༥༠ །།

སྤྱི་མཚན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པར་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་མཚན་དངོས་པོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལས་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་སྐད་བཤད་ལས་བཟློག་གང་ཡིན།།
དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད།།

བུམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དེ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་མིན་པ་སོགས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བཟློག་པ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་བ་དངོས་དང༌། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་ན་དེའི་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 42

རྩ་བ། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ།།
བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ།། ༥༡ །།

སྤྱི་མཚན་དེའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང༌། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་དེའི་སྣང་ཡུལ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་དེའི་སྣང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དངོས་བརྟེན་དངོས་འབྲེལ་ཕྱིར།།
དངོས་པོ་ཤེས་འགྱུར་ཞེ་ན་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དེས་དངོས་པོ་གཟུང་༼༡༦༽དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། ་་ མིན།།
ལན་བཏབ་ཕྱིར་དང་འདས་སོགས་ལ།།
རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།། ༥༢ །།

ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལ་
སྔར་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། བུམ་པ་འདས་པ་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པ་ལས། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཟུང་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱར། ཁོ་ན་རེ།

43

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དངོས་ཆོས་ཉིད་ཉམས་ན།།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེས་དངོས་པོ་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ན། དེའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཉིད་ཉམས་པས། སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྔོན་འགྲོ་ཅན།།
དེ་ཤེས་ཡིན་ཕྱིར་ཉེས་འདི་མེད།།

དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་རང་མཚན་དང༌། དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས། དངོས་པོའི་དོན་སྤྱི་དེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། རང་མཚན་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རང་མཚན་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོས་པ།

གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཤིང༌། སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ།། ༥༣ །།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 44

ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱི།།
དོན་བྱ་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་བུ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་གཉེར་གྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་པའི་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང༌། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤོང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དོན་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། རང་དང་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས།།
རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད།། ༥༤ །།

རང་མཚན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡི་སྒོ་ནས་
རྟོགས། རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་སྤྱི་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ལ་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྣང་ངམ་མི་སྣང༌། སྣང་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་

45

པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལ་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་སྣང་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དང༌། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་ལས།

རྩ་བ། ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར།།
གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད།།

རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་༼༡༧༽པ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་
སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་བཞེད་དེ། རང་གི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང༌། དེའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་མིན་བཞིན་དུ། གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རེས། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡི། ཞེས་པར། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ནི།།
རྟོགས་ན་འཁྲུལ་པ་ཚད་མ་མིན།། ༥༥ །།

གལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་ལས་གཞན་སྤྱི་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ནི། སྤྱི་མཚན་རྟོགས་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས། གཟུགས་འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་འཛིན་

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 46

མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ཐོབ་པས། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།རང་རེས། གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། ཅེས་པར། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུང་སེར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་བཞིན། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་མིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་བཞིན། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཐོབ་མི་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ལ། བསམ་པ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་སྟོན་པ་ལ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན་ཞེས་པ་འདི་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལ། ནོར་བུ་ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྩ་བ། བསམ་པ་ལ་ནི་བསླུ་མེད་ཕྱིར།།
འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད།།
རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོང༌།།

སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང༌། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ཡང་རང་གི་བསམ་པའི་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ནི་གསར་དུ་སླུ་བ་མེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་མཚན་གྱི་དོན་སྤྱི་དེ་རང་མཚན་མིན་པ་

47

ལ་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང༌། རང་མཚན་གསར་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་
ཐལ།

རྩ་བ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན།། ༥༦ །།

ཁྱོད་ཀྱིས་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ལན་
བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་བཏབ་ན། དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་པར་རོ།།

རྩ་བ། ནོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ།།
ནོར་བུའི་བློ་ཡིས་མངོན་རྒྱུག་པ།།
ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང༌།།
ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད།། ༥༧ །།

ནོར་བུའི་འོད་དག་ལས་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིས་མངོན་པར་རྒྱུག་པའི་བློ་དང༌། སྒྲོན་མེའི་༼༡༨༽འོད་དག་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིས་མངོན་པར་རྒྱུག་པའི་བློ་གཉིས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། ཇི་ལྟར་དོན་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དེར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྔ་མ་ནོར་བུ་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་བྱེད། ཕྱི་མ་དེ་དང་བརྒྱུད་ནས་མ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཐོབ་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ཇི་བཞིན་དོན་མེད་ནའང༌།།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 48

རྗེས་དཔག་དང་ནི་དེར་སྣང་དག།།
དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་བས།།
ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག། ༥༨ །།

དཔེ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་ནི་དེར་སྣང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་
་པ་དག་རང་ལ་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་མེད་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་མཚུངས་ནའང༌། སྔ་མ་དེ་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཐོབ་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག ཕྱི་མ་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མི་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་མཚུངས་ཀྱང་སྔ་མ་དོན་བྱེད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་བརྒྱུད་ནས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན། ཕྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། རང་རེས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཞེས་པར་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། དེའི་ཁྱབ་འབྲེལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་གསུངས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚུལ་དེ་གང༌། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བའི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གང་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལས་ཞེས་སོགས་གསུངས། ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ངོས་འཛིན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། རྟགས་ཡང་དག་གི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ངོས་འཛིན་པ་ལ། དེ་ཚེ་ཞེས་

49

སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གསུངས། ལྐོག་གྱུར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། འབྲེལ་པ་ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གསུངས། གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན་ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། མངོན་སུམ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གསུངས། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་༼༡༩༽ངེས་པ་མ་ཟད་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་བར་འདོད་པ་དང་ཉུང་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་སེལ་ནུས་སོ་ཞེས་སྤྱིའི་གྲུབ་དོན་སྟོན་པ་ལ། གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས་སོ།།

རྩ་བ། གང་ལ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས།།
རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་བློ།།
དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན།།

གང་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལས་གཞན་དངོས་དབང་པོ་འདས།། ༥༩ །།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 50

མ་མཐོང་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་དེ།།
རྟོག་པའི་རྟེན་ནི་དོན་གཞན་ཡིན།།

སྔོན་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་དུ་ལྡན་ལ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ནས། མ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དུ་ལྡན་ལ་དང༌། མེ་ཡོད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནམ་ཐབས་ནི་དོན་གཞན་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་ལྡན་ལ་དང༌། མེ་ཡོད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་རྟེན་དང་འབྲེལ་ཅན།།
ཡིན་ན་དེ་ཚེ་གོ་བྱེད་ཉིད།། ༦༠ །།

དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དེའ་ཚེ་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་ཙན་དན་གྱི་མེ་ལ་སོགས་པ་མེའི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཚེ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགྲོ་བ།།
སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས།།

51

དེས་ན་ལྐོག་གྱུར་དོན་ཐམས་ཅད།།
ཁྱད་པར་དུ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།། ༦༡ །།

དེའི་ཚེ་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་ཙན་དན་གྱི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་གོ་བྱེད་དུ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ངོ་བོ་ཉིད། དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཆོས་ལས་ནི།།
ཆོས་ཅན་ལ་རྟོགས་སྐྱེ་བ་གང༌།།
དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ལྐོག་གྱུར་གྱི།།
སྒྲུབ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན།། ༦༢ །།

རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་འམ་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ༑ རྗེས་དཔག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་ནི་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཞེན་རིག་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

མཇུག་བསྡུ་བ།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང༌། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་སུམ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས།།

སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 52

གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས།།
ཚད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང༌།། ༦༣ །།

ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང༌། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བའི་ཚུལ་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚུལ་ཕུང་གསུམ་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར།།
གསུམ་གཅིག་གྲངས་ནི་གསལ་བ་ཡིན།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས། དོན་གཞན་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་དང༌། ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་ནི་གྲངས་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པ་༼༢༠༽ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ། མི་ལེན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ།།དང་པོ་ནི། གསུམ་གཅིག་གྲངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཞེས་པར་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་གྲངས་ངེས་པ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་བྱས་པ་ལ་རྒྱང་འཕེན་ན་རེ།

53

རྩ་བ། མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར།།
གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

དེ་སེལ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གཅིག་པུར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། སྒྲ་སོར་བཞག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་ངོར་སྤྱི་མཚན་དོན་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཁོ་བོའང་འདོད།། ༦༤ །།

དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་གཞལ་བྱ་མིན་པར་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཁོ་བོའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མེད་པའང་ངེས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ནི།།
མིན་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དམ།།

དངོས་པོར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་ནི་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པའང་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོར་མེད་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་

མཇུག་བསྡུ་བ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 54

དགཡིན་པ་ཉམས་སོ། དམ་ཞེས་པའི་སྒྲས།

རྩ་བ། དེ་ངེས་ཚད་མ་གཉིས་པ་ཉིད།།

ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གིས་མ་ངེས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་གང་ཞིག ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོའོ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་གང་ཞིག འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། འདོད་ན།

རྩ་བ། མེད་ལ་དབང་སྐྱེས་བློ་མིན་ཏེ།། ༦༥ །།
དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་
མཚན་དངོས་མེད་ལ་དངོས་སུ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་གྱི་ནུས་ལ་ལྟོས་མེད་ན།།

55

བར་ཆོད་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང༌།།
དབང་སྐྱེས་བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། ༦༦ །།

ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང༌། དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་བར་དུ་རི་བོ་ལ་སོགས་
པས་བར་ཆོད་ཡོད་ན་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཁོ་རང་གི་གཟུང་དོནལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྡོག་ལས།།
མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།།

གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་རྟོགས་པ་མིན་གྱི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྡོག་པ་ལས། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།༼༢༡༽འོ་ན་དེའི་དོན་གང་ལ་བྱེད། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྡོག་ཙམ་དེས། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ངས་པ་ཡིན་ནམ། དེའི་རྟགས་ལས་དེ་ངས་པ་ཡིན། ཁོ་ན་རེ། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འགལ་བའམ་དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་དང༌།།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྡོག་པ་ཙམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་ངེས་བྱེད་དུ་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་ཞེས་པའི་སྒྲས། རིགས་པ་གཉིས་པ་བསྡུས་པས། ཁོ་ན་རེ། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་

མཇུག་བསྡུ་བ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 56

པ་ལྡོག་ཙམ་དེ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་དང༌།

རྩ་བ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ན།། ༦༧ །།

རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། གཞན་སེམས་དག་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང༌།།
ཚད་མ་གཉིས་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན།།
སྨྲ་སོགས་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།།
དེ་ཡི་ངོ་བོ་ངེས་པར་གྲུབ།། ༦༨ །།
བསླུ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚད་མ་ཉིད།

ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་གཞན་རང་གི་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལས་སེམས་དག་ནི་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྡོག་པ་དེ། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་གྲུབ་དགོས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ།།ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱང་འཕེན་གྱི་སློབ་མ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དའི་ངོ་བོ་ངེས་པར་གྲུབ་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ངག་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ནི་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་སླུ་བ་མེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

57

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི།།
འཁྲུལ་ཕྱིར་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅེ་ན།།

རྒྱང་འཕེན་ན་རེ། གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུའི་རྟགས་ལས་སྔོ་བསང་དཔོག་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི་གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས། གཏན་ཚིགས་ཀུན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྟགས་ལོག་མཐོང་ཕྱིར་དེ་དེ་འདྲ།། ༦༩ །།

ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུའི་རྟགས་ལས་སྔོ་བསང་དཔོག་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ལོག་པ་འགའ་ཞིག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་པ་དེ་འདྲ་བར་སྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་ཡང་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་གང་ཞིག། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། གང་ལས་འགའ་ཚེ་དངོས་འགའ་ལ།།
དེ་ཡི་རྟོགས་པ་གྲུབ་གྱུར་པ།།
དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པའམ།།
དེ་ཡི་ངོ་བོར་གདོན་མི་ཟ།། ༧༠ །།

རྟགས་གང་ལས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ། དུ་ལྡན་ལའི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་མེ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་རྟོགས་པ་གསར་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་དུ་བ་དེ་ནི་མེ་དེ་ལས་སྐྱེས་

མཇུག་བསྡུ་བ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 58

པའམ། རྟགས་གང་ལས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ། སྒྲའི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་ཡི་རྟོགས་པ་གསར་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་བྱས་པ་དེ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་ཡི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱའི་ངོ་བོར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། རང་གི་རྒྱུའམ་ངོ་བོ་དག།
མེད་པར་དོན་ནི་སྲིད་མིན་པ།།

དུ་བ་ཡོད་ཅིང༌། རང་རྒྱུ་མེ་མེད་པར་དུ་བའི་དོན་ནི་སྲིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འམ་
གྱིས་སྒྲས། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་དག་མེད་པར་བྱས་པའི་དོན་ནི་སྲིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཞན་ཡང༌། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་པར་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། དེ་དག་རང་བཞིན་མཐོང་གང་ཡིན།།
དེ་ཉིད་གཞན་དུའང་མཚན་ཉིད་ཡིན།། ༧༡ །།

དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་༼༢༢༽རྟགས་ཡང་དང༌། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་དེ་དག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་གང་ཞིག། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གཞན་དུའང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ལྟར་རུང་རང་གི་ངོ་བོའམ།།
རང་རྒྱུ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དག།

59

ཡོད་པར་སྣང་བ་མེད་ན་ནི།།
དེ་དང་ལྡན་པའང་ཅི་ལྟར་ཡོད།། ༧༢ །།

རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་ཏེ༑ ལྟར་རུང་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོའམ། རང་རྒྱུ་མེ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཡོད་ཀྱང་མེ་དང་ཤིང་ཡོད་པར་སྣང་བ་དེ་མེད་ན་ནི། ཤིང་མེད་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར། ཤ་པའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དགོས། མེ་མེད་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར། དུ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། སྤྱི་ཡི་བློ་ནི་ཚད་མིན་ན།།
མེད་པ་ཐོབ་འགྱུར་ཕ་རོལ་གྱི།།
དངོས་བཞིན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

སྤྱི་འཛིན་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ནི་ཚད་མ་མིན་ན། རྒྱང་འཕེན་ཁྱོད་རང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སྟོན་པ་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང༌། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སོགས་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་ན། དེ་མེད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་ གལ་ཏེ་དབང་རྣམས་ཀྱིས།།
དུས་གཞན་དུ་ནི་རྟོགས་ཤེ་ན།། ༧༣ །།

མཇུག་བསྡུ་བ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 60

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་རྣམས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་དུས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དུས་ནམ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་མིན་དབང་དང་ནུས་སོགས་ལ།།
དབང་སྐྱེས་བློ་ནི་མི་སྲིད་ཕྱིར།།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང༌། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སོགས་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ནི་དངོས་སུ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི།།
བློ་དང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་འགྱུར།། ༧༤ །།

ཁོ་ན་རེ། མེད་པ་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས་པར་འདོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང༌།
ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སོགས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ་གང་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མི་སྐྱེ། རང་ཉིད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་རྐྱེན་གཅིག་ཡོད་པར་རྟོགས་

61

པའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཞེན་རིག་གིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྔར་གྱི་དེའི་རྟགས་ལས། དབང་མངོན་ལ་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་རྐྱེན་ཡོད་པ་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཞེན་རིག་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན།།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ།།
རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱི་འཛིན་མིན།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད།། ༧༥ །།

རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་རང་ཡུལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མིན་
པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཡུལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་༼༢༣༽པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ།

རྩ་བ། གཞལ་བྱ་ངེས་ན་ཁ་དོག་ནི།།
མི་རྟག་ཉིད་དུ་རྟོགས་མི་འགྱུར།།
དེ་བློ་ཚད་མ་གཞན་འགྱུར་ཏེ།།
རྟགས་མེད་པར་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ།། ༧༦ །།

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 62

ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་མངོན་རྗེས་གང་རུང་མིན་པའི་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། དེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྗེས་དཔག་མིན་ཏེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་མཐོང་ལ་རྟགས་དང་ནི།།
འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ།།

ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་བློ་དེ་ནི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལས་གཞན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་རྟགས་དུ་བ་ནི་སྔར་གྱི་མེ་ལ་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཞལ་བྱ་མེད་ཕྱིར་ཚད་མ་རྣམས།། ༧༧ །།
མང་པོ་ཉིད་དམ་གཅིག་ལ་ཡང༌།།
དུ་མ་ཉིད་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ཏེ།།
གཅིག་གསུམ་གྲངས་ཀྱང་སེལ་མི་འགྱུར།།
དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་བཞིན།། ༧༨ །།
ཡུལ་ངེས་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་དང༌།།
གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ།།

ཚད་མ་རྣམས་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་མང་བའི་ཕྱིར་དང༌།

63

ཡུལ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་དུ་མ་ཉིད་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔར་ཁང་ནང་དུ་མེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས། ཕྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་སྔར་གྱི་མེ་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གསུམ་དང་གཅིག་གི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པ་དགག རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བློ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པ་དགག །ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་ནས། བསལ་བ་ཡིན་ཞེས་པར། ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས། ཚད་མ་ལ་གསུམ་དང་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་བསལ་ཞེས་བྱས་པ་ལ། གཞལ་བྱ་ངེས་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡོད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཁ་དོག་རང་མཚན་དང་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ། གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་པ་དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན༑ འོ་ན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཡང་གང་ལ་བྱེད། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་བྱེད་དམ། ཁ་དོག་རྒྱུན་ཆད་ཁ་མ་མཐོང་བའི་མངོས་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཁ་དོག་རང་མཚན་དང༌། མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་འདྲེས་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད། ཅེས་འཆད་པ་ནི།

རྩ་བ། སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།།
ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར་རོ།། ༧༩ །།

དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་རང་མཚན་དང་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་འདྲེས་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 64

པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས། ཁ་དོག་གི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་སྦྱོར་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངག་དོན། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་འདྲ། ཁ་དོག་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་མི་རྟག་པར་མི་སྣང་བར་ཁ་དོག་གི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་༼༢༤༽གཉིས། རྩོད་ལན་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། མི་སླུ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དེ་ཁ་དོག་གི་དོན་སྤྱི་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཁ་དོག་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད།།
དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རོ།།

མི་རྟག་པ་དེ་ཁ་དོག་གི་དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས། བྱས་པས་ཀྱང་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་བློ་དེ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། གཞན་ལས་གཞན་གྲུབ་མིན་ཞེ་ན།།

གཞན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མིན་ཏེ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཕྱིར་རོ།། ༨༠ །།

65

ཆོས་ཅན། དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་ཞིང༌། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སླུ་བ་དང༌། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སླུ་བའོ།།

རྟགས་འཛིན་སེམས་སྐབས།

དང་པོ་ནི། སྐྱོན་ནས། སྦྱོར་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པར། བྱས་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེས། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་བྱས་པ་ལ། གཞན་ལས་གཞན་གྲུབ་མིན་ཞེ་ན། ཞེས་པར། བློ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པར། བློ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང༌། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་ཞིང༌། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བློ་དེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བློ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ། དེ་ཁ་དོག་གི་སྟེང་གི་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ། དེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་ལས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཁ་དོག་གི་སྟེང་གི་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི།

རྩ་བ། དངོས་གང་ཅི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ།།
དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྟགས་སེམས་ཀྱི།།

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 66

རྒྱུ་ཡིན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་གང་མི་རྟག་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁ་དོག་གི་སྟེང་གི་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དེ་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི།།
དངོས་ལ་དེས་བསྐྱེད་རྟགས་ཅན་བློ།། ༨༡ །།

ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བློ།།
བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ལ།།
འབྲེལ་ཕྱིར་དེར་སྣང་བ་ཡིས་ནི།།
སྟོང་ཡང་སླུ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན།། ༨༢ །།

དེ་ལྟར་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྣང་བས་སྟོང་ཡང༌། རང་མཚན་ལ་སླུ་བྱེད་ཉིད་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ཀྱང་བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་པར་ཐལ། རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

67

རྩ་བ། དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་དག།
དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།།
དེ་དངོས་སླུ་བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང༌།།
འཁྲུལ་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན།། ༨༣ །།

ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དེའི་དངོས་པོ་ལ་སླུ་བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང་འཁྲུལ་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དེ་དག་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་མཚན་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྟོགས་བྱ་ལ།།
ཁྱབ་བྱེད་དེ་ཡི་ངོ་བོའམ།།
རྒྱུ་དག་ཁྱབ་པར་བྱ་སེམས་ཀྱི།།
རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡང་དེ་བློའི་ཡིན།། ༨༤ །།

རྗེས་དཔག་རང་གི་འཇུལ་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་༼༢༥༽མི་སླུ་བ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ། ཁྱབ་བྱེད་མི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཁྱབ་བྱ་བྱས་པ་དང༌། དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་མེ་དག་གྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུ་བ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ།།གཉིས་པ་ལ་བཞི། དགག་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། ལྟར་སྣང་བཤད་པ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། མི་སླུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།།དང་པོ་ནི། འོ་ན། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་མི་སླུ་ཞེ་ན།

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 68

རྩ་བ། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།།
མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན།།
ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི།།
དོན་གྱི་བཟློག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན།། ༨༥ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལྡོག་པ་ཉིད་ལས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པས་དགག་པ་འགྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དགག་ལ་དེའམ་དེ་རྒྱུ་དང༌།།
འགལ་བར་བརྗོད་པ་མཐོང་གང་ཡིན།།
དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཚད་མ་ཉིད།།
མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན།། ༨༦ །།
གཞན་དུ་དངོས་གཅིག་ཡོད་བརྗོད་པས།།
གཞན་མེད་དེ་ནི་གང་ལས་རྟོགས།།

གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲང་རེག་དང༌། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དགག་པ་ལ་གྲང་རེག་དེ་དང་འགལ་བའམ་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དེའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡང༌། གྲང་རེག་དམིགས་པ་དེའི་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཕེན་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་མེའི་དངོས་པོ་ཅིག་ཡོད་པར་བརྗོད་པས། གཞན་གྲང་རེག་མེད་པ་དེ་ནི་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

69

རྩ་བ། འགལ་ཕྱིར་ཞེ་ན་་་་་་་་་་་་་་་ །།

རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་གྲང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་ཉིད་ཀྱང༌།།
ཅིས་འགྲུབ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།། ༨༧ །།
ཞེ་ན་ ་་ །།

འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་གྲུབ་དྲིས་པས། ཚ་གྲང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་ དེ་ཡང་གང་ལས་འདོད།།
སྣང་བ་མཐོང་མེད་ཕྱིར་ཞེ་ན།།

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་ཡང་གང་ལས་འདོད་དྲིས་པས་གྲང་རེག་རྒྱུན་མ་གཏུགས་པར་ཡོད་པ་ན། ཚ་རེག་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་རེག་སྣང་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་རང་གི་སྒྲས་བརྗོད་ན་ཡང༌། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན།།

ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེར་ནི་གྲང་རེག་དམིགས་པའི་ཚད་མ་
ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 70

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་རང་སྒྲས་བརྗོད་ན་ཡང༌།། ༨༨ །།
དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན།།
གང་ལ་དེ་ནི་ཚད་མིན་དེས།།
དགག་པ་རྣམ་ཀུན་བརྗོད་བྱ་མིན།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་བའི་སྒོ་ནས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བ་གང་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་པ་དེས་དགག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་ན་དེ་དང་འགལ་དོན་གྱི།། ༨༩ །།
འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་བཤད་པ་ཡིན།།
ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཉིད།།
ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་མེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་ཡང༌། དགག་བྱ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ༑ མེ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་དགག་བྱ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་པར་བཤད་པ་དེས་ནའོ།།ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་གྱི། དགག་པ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་དེ། དགག་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་༼༢༦༽ནས་དགག་པ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། འགལ་དང་དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པ།། ༩༠ །།

71

གྲུབ་དང་བཀག་པ་མེད་པར་ནི།།
དགག་ལ་ཚད་སྨྲ་གང་ཡིན་དེ།།
རིག་པའི་རྗེས་འབྲང་ཅན་མིན་དེ།།
སྨྲ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དང༌།། ༩༡ །།
འཇིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་སྒྲུབ་བཞིན།།

དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་མེད་པར་ནི་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅན་མིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞིན། དེ་ཇི་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་རྣམས་དང༌།།
འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ་སྨྲ་པོ་རིག་ཡིན་ན།། ༩༢ །།
གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོ་གང༌།།

ངག་སྨྲ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་ཀུན་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་ན། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ངག་སྨྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མེད་དེ།

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 72

རྩ་བ། དེ་འདྲ་མི་དམིགས་ཕྱིར་ཞེ་ན།།

ཀུན་མཁྱེན་དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་བརྗོད།།
མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ།། ༩༣ །།
ངེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད།།
དེ་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ།།
ཡོད་མེད་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཀུན་མཁྱེན་དུ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ངག་སྨྲ་རུང་གང་རུང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ངག་སྨྲ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ངེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཁྱོད་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ལ་ནས། ཐ་དད་མེད། ཅེས་པར། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་ཡོད་བྱས་པ་ལ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ནི།

རྩ་བ། འགལ་དེ་ཆོས་ནི་ཐ་དད་དམ།། ༩༤ །།
ཐ་དད་མེད་ལ་རབ་སྦྱོར་ཏེ།།
ཁ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ།།

73

མེ་དང་སྐྱེ་ལ་ཡོད་གནོད་བཞིན།

འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་རྟགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རིམ་བཞིན་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང༌། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན། ངག་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་འདྲ། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་རྟགས་སྦྱོར་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་རྩིག་སྐོར་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ནི། མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། བཞི་པ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་དངོས་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ།། ༩༥ །།
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འདོད།།
དེ་བཞིན་དངོས་ཉིད་རང་ལྡོག་ན།།
དངོས་རྣམས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་གང་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན། ཇི་ལྟར་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེའི་དངོས་པོ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མེའི་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ལྡོག་ན་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་དུ་བའི་དངོས་པོ་

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 74

རྣམས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་མེད་མཚན་རྒྱ་དུ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་ནི་རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་ཆོས།། ༩༦ །།
ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས།།
གང་རུང་ཉིད་སོགས་བསལ་ཡིན་ཏེ།།
ཅི་ཡང་རུང་ལ་སྲིད་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་བསལ་ལོ། །གང་བསལ་ན། རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་ཆོས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་༼༢༧༽བ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་སོགས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཅི་ཡང་རུང་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལའང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས།། ༩༧ །།
ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པའི་གོ་བྱེད་འདོད།།
གལ་ཏེ་རང་གི་ལྡོག་པ་ནི།།
རྣམ་འགར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནའོ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་དངོས་ཉིད་རང་ལྡོག་ལས། །དངོས་རྣམས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཁོ་ན་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཤིང་ལོག་པ་དེ་ཁྱབ་བྱ་ཤ་པ་ལྡོག་པའི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤིང་ཤ་པ་རང་གི་ལྡོག་པའི་འབྲེལ་པ་ནི་རྣམ་པ་འགར་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་

75

པའི་ཚེ་ན། གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི།

རྩ་བ། མེད་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི།། ༩༨ །།
ཚད་མེད་རྟགས་སུ་བརྗོད་གང་ཡིན།།
དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་དོན་ཏེ།།
གནག་རྫི་མོ་པར་གྲགས་ཕྱིར་རོ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒོལ་བ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་བུམ་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་གནག་རྫི་མོའི་བར་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདིར་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། མི་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག། ༩༩ །།
མེད་ལ་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན།།
དེ་ཡང་སྣང་བར་འདོད་པ་ཡི།།
རྒྱུའམ་རང་བཞིན་སྣང་མེད་ཉིད།།

སྐབས་འདིར་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་མེད་དགག་སྒྲུབ་པ་ལ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྣང་བར་འདོད་པའི་རྒྱུ་འམ། ཁྱབ་བྱེད་དམ། རང་བཞིན་སྣང་བ་

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 76

མེད་པ་ཉིད་སྣང་རུང་གི་ཆོས་དེ་མེད་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སོགས།། ༡༠༠ །།
འཛིན་པ་ལ་ནི་ཚུལ་འདིར་འདོད།།

བྱས་རྟགས་ལས་ཁ་དོགམི་རྟག་པར་གསར་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་པ་མིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚུལ་འདིར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་ལུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་ཚུལ། གཞན་གྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་ཚུལ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་དང༌། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ།།དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཁ་དོག་རྒྱུན་ཆད་ཁ་མ་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་བྱེད་ན། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་ཅེས་པ་ནི།

རྩ་བ། གཞན་དུ་གཟུང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར།།
ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན།།
དངོས་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད།། ༡༠༡ །།
དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྔར་གྲུབ།།

བྱས་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཁ་དོག་རྒྱུན་ཆད་ཁ་མ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མས་བཟུང་ཟིན་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། ཁ་དོག་རྒྱུན་ཆད་ཁ་མ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ལས་བཅད་ཤེས་ཀྱི་

77

སྔར་གྲུབ་སྟེ། ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་ལས་མི་རྟག་པ་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མཐོང་བ་ནི་གང་ཞིག། ཁ་དོག་རྟག་པར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེས་ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དུ་མའི་དངོས་དེ་བརྗོད་བྱ་མིན།།
རྟོག་པས་བསྐྱེད་ཆོས་བརྗོད་བྱ་ཡིན།།

ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་རྫས་དུ་མའི་
དངོས་པོ་དེ་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། རྟོག་པས་སྐྱེད་པའི་ཆོས་ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སྤྱི་ཡི་རྟེན་ནི་གྲུབ་པ་ན།། ༡༠༢ །།
སྤྱི་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན།།

སྔ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་རྟེན་ཁ་དོག་༼༢༨༽ནི་གྲུབ་པ་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་དེ།།
རབ་ཏུ་གྲུབ་ཕྱིར་རྗེས་དཔོག་ཡིན།།

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 78

དགོས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་མ་གྲུབ་ན། ཁ་
དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་མཐོང་ཡང་ཁ་དོག་རྟག་པར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདྲ་བ་གཞན་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།། ༡༠༣ །།
ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ།།
འཁྲུལ་ཕྱིར་སྒོང་གི་ཐ་དད་བཞིན།།
ཐ་དད་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཁ་དོག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ལར་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་སྔ་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་དོག་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན༑ སྒོང་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡོད་པས། སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་བཞིན།

རྩ་བ། འདི་ལྟར་རྟགས་མེད་བྱིས་པར་གྱི།། ༡༠༤ །།
སྐྱེ་བོས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི།།
འབྲེལ་མེད་མར་མེ་ལ་སོགས་ཀྱི།།
འཇིག་པ་མཐོང་བས་ཡོངས་གཅོད་ཉིད།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་རྟག་པར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བྱིས་པ་ནས་མཁས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མར་མེ་ལ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་

79

ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངག་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་འདྲ། མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ནུས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ།། ༡༠༥ །།
གྱུར་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་མེད་པས།།
འབྲས་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
རྨོངས་གྱུར་ངེས་གསལ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཀྱང་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་དེ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པ་གསལ་པོ་མེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་ལ་མྱུ་གུ་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བ་མེད་པས་ས་བོན་མཐོང་ལ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་འབྱུང་བཞིན་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ནི།། ༡༠༦ །།
རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན།།

ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ༑ ཁ་དོག་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས།།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད།།

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 80

བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་མིན་ན། སྒྲ་ཐ་དད་ཇི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན།

རྩ་བ། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ལྡོག་པ་ཡིས།། ༡༠༧ །།
ཐ་དད་མེད་དོན་དེ་ལ་ནི།།
ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་བློ་དང༌།།
ཇི་ལྟར་བརྡར་བཏགས་པ་ཡི་སྒྲ།།
ཐ་དད་རྟེན་ཅན་བཞིན་འཇུག་འགྱུར།། ༡༠༨ །།

དོན་སྒྲ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་དེ་དག་དང་སྒྲ་ཐ་དད་མིན་པ་དང༌། མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་སྟེ། དེ་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་བློ་དང༌། ཇི་ལྟར་བརྡར་བཏགས་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཅན་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན༑ སྒྲ་དེ་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལས་ལོག་ན། ཇི་ལྟར་ལོག་པ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་དེ་ཡིས་ནི།།
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་ནི།།
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བློ་སྐྱེད་བྱེད།།

81

སྒྲ་དེ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡང་ན་འདིར་ནི་མི་དམིགས་པའི།། ༡༠༩ །།
རྟགས་ལས་འཇིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན།།

མངོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཡང་ན་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག། ཁ་དོག་རྒྱུན་ཆད་ཁ་མ་འདིར་ནི་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་གི་འཇིག་པ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་པ་ཁ་ཅིག།

རྩ་བ། སྔར་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་གྱུར་པ།།
མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན།།

སྔར་བྱུང་གི་དངོས་པོ་ཕྱིས་མེད་པར་གྱུར་པ་ལས། མི་རྟག་༼༢༩༽ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ། ལན། རང་ལུགས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཙམ་མི་རྟག་པ་མིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིག་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དྲུག་སྒྲ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གང་གི་མཐའ་གཉིས་ཚོད་ཡོད་པའམ།། ༡༡༠ །།
འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན།།
མི་རྟག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པ།།

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 82

རིགས་པ་ཅན་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པས་ཏེ་མཐའ་གཉིས་
ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཡོད་པའམ། ཡོད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་མཐའ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད།།

རྒོལ་བ་དེའི་ལུགས་ལ་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་དྲིས་པས།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་སྔ་ཕྱིར་མེད་ཡིན་ན།། ༡༡༡ །།

གལ་ཏེ་སྔར་མེད་པའི་མ་འོངས་པ་དང༌། ཕྱིས་མེད་པའི་འདས་པ་དེ་སྔ་ཕྱིའི་མཐའ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་མི་རྟག་ཅིས་མ་ཡིན།།

སྔ་ཕྱིར་མེད་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཅིས་མིན་ཞེས་དྲིས་པས།

རྩ་བ། དྲུག་པ་སོགས་སྦྱོར་མི་རུང་ཕྱིར།།
ཞེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

སྔ་ཕྱིར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དྲུག་སྒྲ་སོགས་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

83

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་ མཐའ་ལ་དེ་ཅི་ལྟར།།

ཆོས་ཅན། མཐའ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་མཐའ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཅི་ལྟར་སྦྱར་དུ་རུང་སྟེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཡོད་ཉིད་དང་འབྲེལ་རྟག་པའི་ཕྱིར།། ༡༡༢ །།
མཐའ་ཡིས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་མིན།།

མཐའ་གཉིས་ལས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། སྔ་ཕྱིར་མེད་པའི་མཐའ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་ཡིན་ན།།

གལ་ཏེ་སྔ་ཕྱིར་མེད་པ་མཐའ་མིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ།།
འབྲེལ་མེད་ཕྱིར་རོ་དེ་ཡིས་ནི།། ༡༡༣ །།
དངོས་པོ་སྔར་མེད་འདོད་མིན་པས།།
དེ་ལ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན།།
བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཕྱིར།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་མེད་གསར་

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 84

བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་མེད་གསར་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་མིན་གྱིས།

རྩ་བ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་རྒྱུ་དང༌།། ༡༡༤ །།
འབྲེལ་བྱེད་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ཞེས་གྲག།།

འབྲས་བུ་སྔར་ཡོད་པ་ཉིད་རང་རྒྱུ་དང་འཕྲོས་འདུས་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། འཕྲོས་འདུ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲེལ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ།།

རྩ་བ། ཡོད་ཉིད་དེ་དང་འབྲེལ་དེ་ཡང༌།།
རྟག་ན་འོ་ན་འདི་འབྲས་གང༌།།

འོ་ན། ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གང་ཞིག་མེད་པ་དེ་བྱེད་ནི།། ༡༡༥ །།
དངོས་པོ་སྔར་མེད་ལྡན་མིན་ཏེ།།
འབྲེལ་པ་ཁས་ལེན་མེད་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ཕྱིར་རིལ་འདི་རྟག་པར་འགྱུར།།

དངོས་པོ་རིལ་འདི་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

85

འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཡིན་ན་སྔར་མེད་པ་དེ་རྒྱུ་ལས་གསར་དུ་བྱེད་དགོས་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་ལྡན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་དང༌། སྔར་མེད་གསར་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་མེད་དོན་སྒྲོ་འདོགས་པ།། ༡༡༦ །།
བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་ཅན་བློ་ནི།།
ཐ་དད་མེད་དོན་མངོན་འདོད་ཅན།།
སྒྲ་ལའང་ལྡོག་བའི་རྟེན་ཡིན་ནོ།།

རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཐ་དད་པ་ཅན་དངོས་པོ་དང་སྔར་མེད་འཛིན་པའི་བློ་དང༌། བརྗོད་བྱ་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དང་སྔར་མེད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པ་དེ་དངོས་པོ་དང་སྔར་མེད་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་སྔར་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག། འབྲེལ་པ་མེད་ན་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དང་སྔར་མེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྫས་གྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ༑ དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་སོགས་ཚད་མའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ་༼༣༠༽ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀས་རང་མཚན་གཅིག་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་ཁང་ནང་དུ་མེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཞིང༌། ཕྱིས་དུ་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་ཁང་ནང་དེ་ན་སྔར་གྱི་མེ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དང་སྔར་གྱི་མེ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀས་སྔར་གྱི་མེ་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 86

རྩ་བ། སྐད་ཅིག་སོ་སོར་ཐ་དད་ཕྱིར།། ༡༡༧ །།
ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ།།
མཐོང་དང་མཚུངས་པར་དེ་འཛིན་ཕྱིར།།
ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན།།
གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིན་པའི།། ༡༡༨ །།
ཕྱིར་ན་སྤྱི་འཛིན་མིན་ཞེ་ན།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མིན་ཏེ། མེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་ཐ་དད་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་རང་མཚན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་སྔར་མཐོང་བའི་མེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་འཛིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། སྤྱི་འཛིན་པ་རྗེས་དཔག་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག། སྔར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་འཇལ་བའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དཔེ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་གྲུབ་དེ་ལ།།
ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།།

སྔར་མེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་མེ་འཇལ་བའི་ཚེ་ན་གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་མེ་འཇལ་བའི་མཐུན་དཔེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འཇལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བརྗེད་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་ན།། ༡༡༩ །།

87

གལ་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་འཇལ་བའི་ཚེ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན།།

ཆོས་ཅན། དེའི་དཔེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བརྗེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་མཐོང་ལ་དེ་དངོས་ནི།།
ཚད་མས་གྲུབ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་ །།

གལ་ཏེ་སྔར་མཐོང་བའི་མེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེའི་དངོས་པོར་ནི་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དངོས་གཞན་ལ།།
དེ་ཉིད་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག། ༡༢༠ །།
དེས་གྲུབ་ཚད་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན།།
མངོན་སུམ་ཅིག་ཤོས་གཅིག་ཡིན་ཕྱིར།།
གཅིག་གྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀ་གྲུབ།།

ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན་མིན་པར་
ཐལ། སྔར་མེ་དང་ཕྱིས་མེ་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན་པ་ལ་སྔར་མེ་དེ་ཕྱིས་མེ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དང་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གཉིས་གཅིག་གྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀ་

གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 88

གྲུབ་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་བློ་རིགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་དང་མཚམས་ནི་སྦྱོར་བ་ཡི།། ༡༢༡ །།
ཞེན་པ་མཁས་པས་དྲན་པར་ཤེས།།

ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཁས་པས་དྲན་པར་ཤེས་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་སྔར་གྱི་མེ་གཞན་དང་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་ཕྱིར།།
དྲན་མིན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་ མ་ཡིན་འཁྲུལ་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ལ་ཟེར་རམ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟགས་ལ་ལྟོས་ན་དྲན་ཤེས་མིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ལ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག། དྲན་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།།།

89

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ།

༈ གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་པ་དང༌། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང༌། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་གཉིས།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། རྟོག་བཅས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང༌། ཞར་བྱུང་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང༌། རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལེའུ་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཅད་ལ་ཚད་མའི་གྲངས་༼༣༡༽དང༌། གཞལ་བྱའི་གྲངས་དང༌། ཚད་མའི་ངོ་བོ་དང༌། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་བཞི་བསལ་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ། ཚད་མའི་གྲངས་དང༌། གཞལ་བྱའི་གྲངས་དང༌། ཚད་མའི་ངོ་བོ་དང༌། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བཞི་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གོང་དུ། ཚད་མའི་གྲངས་དང༌། གཞལ་བྱའི་གྲངས་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས། ཚད་མའི་གྲངས་དང༌། གཞལ་བྱའི་གྲངས་བསྟན་ཟིན་ལ། འདིར་ཚད་མའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་འཆད་དེ། ལྷས། ཚད་མའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་ནང་ནས། གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་ཟིན་ཏོ། །ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་བཞེད་ནས། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང༌། རྗེས་དཔག་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་དང༌། མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལེའུ་དང་པོར། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 90

ཚུལ་དང༌། རྟོག་པའི་འཇུལ་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ནུས་པས། འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་འཆད་ལ། མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང༌། མངོན་སུམ་ཡང་དག་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་དང༌། དེའི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང༌། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་དང༌། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་ན། དེའི་ལོག་རྟོག་དེ་གང༌། དེ་སེལ་བའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་ལ་ཡང༌། དེའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་དང༌། དེའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གཅིག་དང༌། རིག་བྱེད་སྒྲའི་ཚད་མར་གྱུར་པ་སྨྲ་བ་ན་རེ། སྒྲ་ཡི་རྗེས་འབྲངས་མ་གཏོགས་པའི༌། །ཤེས་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་མིན། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དང༌། དང་པོར་དོན་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་ཞེས་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིག༌། རྒོལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང༌། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་མི་འདོད་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་རྣམས་ཀྱང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང༌། འཛིན་སྟངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་

91

གང་ཟག་བདག་འཛིན་གྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་༼༣༢༽ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་དེ་སེལ་བ་ལ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི།།རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་སྨོས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། འདིར་མིང་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་པ་ནས། བརྟེན་ནས་མིག་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒོལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པར། དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།ཚུར་མཐོང་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རང་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྣང་བ་དེ། སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་ནི། དབང་མངོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འཛིན་སྟངས་ལ་ལོག་རྟོག་ཡིན། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་དམ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚུལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི།།རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་གསུངས་ན། དེ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་མ་བསླད་པའི་མཁས་པའི་ངོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི།། ༡༢༢ །།
མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།
ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མིང་རྟེན་ཅན།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 92

སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ཡིན།།

དེ་འདྲའི་མཁས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་རྟགས་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་ནི། མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག མིང་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་རྣམས། སོ་སོ་རང་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི་ཞེས་དེ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྡུས་ནས།། ༡༢༣ །།
ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར།།
གནས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི།།
མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཡིན།།

རྟགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་བསྡུས་ནས། ནང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ནའང་མིག་གི་སྒོ་ནས་གཟུགས་དག་ནི་གསལ་བར་མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། སླར་ཡང་ཅུང་ཟད་རྣམ་རྟོག་ན།། ༡༢༤ །།

93

ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲར་གྱུར།།
ཅེས་རིག་སྔར་བཤད་གནས་སྐབས་ཀྱི།།
དབང་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་མེད་དོ།།

སྔར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་བསྡུས་ནས། ནང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟོག་པ་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་རྟོག་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་བསྡུས་པ་དེ་ལས། སླར་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན། སྔར་ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་དང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རིག་དགོས་པ་ལས་མ་རིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ༑ དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་༼༣༣༽དང༌། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ།

ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི།

རྩ་བ། གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི།། ༡༢༥ །།
གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་མི་འགྱུར།།
དེ་ལས་སྤྱི་གཞན་ཐ་དད་པ།།
ཡོད་མིན་ཐ་དད་བློ་མེད་ཕྱིར།།
དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་བློ།། ༡༢༦ །།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 94

ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན།།

བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱད་པར་བ་ལང་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་སྒྲུབ་སྟེ། དེས་བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་བྱས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་དེ་དང་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བ་ལང་དེ་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བ་ལང་གི་ཁྱད་པར་དཀར་ཟལ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ། ཡུལ་དུས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བ་ལང་ནག་སྒུར་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། དེ་དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་དེ་ལས་བ་ལང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཚད་མའི་བློ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བ་སྤྱི་རྟག་དངོས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་སྒྲ་དག་ནི།།
འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ།།
་ ཁྱད་པར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་ན།། ༡༢༧ །།
བརྡ་འཇུག་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཁྱབ་པར་རང་མཚན་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་ནི་འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་བརྡ་འཇུག་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེར་

95

ཐལ། བརྡ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་ནའོ།།ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་སྒྲ་དག་ནི། ཞེས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། སྒྲ་རྣམས་ཡུལ་ཡང་གང་དེ་ཉིད།།
དེ་རྣམས་ཉིད་ནི་སྦྱོར་བར་བྱེད།།

རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས། རྟོག་པས་དོན་དེ་རྣམས་ཉིད་ནི་འདིའོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་འཛིན་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་སྣང་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། དེའི་འདི་ཞེས་ནི་འབྲེལ་པ་ལ།། ༡༢༨ །།
དོན་སྣང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ།།
དེ་དག་ཉིད་ནི་འབྲེལ་ཡིན་ན།།
དེ་ནི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།།
དེ་ཚེ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡི།། ༡༢༩ །།
དོན་སྣང་བ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ།།

དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་དེའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་ནི་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གི་མིང་དོན་དུ་སྣང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་ཤིང་གི་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ན། དེ་ནི་ཤིང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ཤིང་གི་བརྡ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡི་དོན་ཤིང་དེ་ཤིང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 96

སྣང་བ་ལྟར། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཤེས་སྣང་ཐ་དད་པ་ཡིས་ནི།།
དོན་རྣམས་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཤིང་གསལ་བར་སྣང་མི་སྣང་གི་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡི་སྒོ་ནས་ནི། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དོན་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་སྣང་ཡུལ་གཅིག་མིན་ན། ཤིང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་ལ་དམིགས་ནས། འདི་ཤིང་ངོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མིག་ལ་དོན་སྣང་བ་ན་ཡང༌།། ༡༣༠ །།
འདི་ཞེས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་གང༌།།
དེ་ཉིད་སྒྲ་ཡིས་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི།།
དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།།

མི་འགལ་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཤིང་དེ་ལ་རྟོག་པས་འདི་ཤིང་ངོ་ཞེས་བརྡ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཡང༌། འདི་ཤིང་ངོ་ཞེས་ཤིང་གི་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་གང་༼༣༤༽ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་དེ་ཉིད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པ་ཡིས་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཀྱི། ཤིང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཤིང་དེ་རྟོགས་པས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། ཤིང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་གྱི་ཤིང་དེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

97

རྩ་བ། དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ།། ༡༣༡ །།
གཞན་དག་ཙམ་གྱིས་སྣང་མེད་ཕྱིར།།
འབྲེལ་བ་མ་བྱས་ཅན་མིན་ཏེ།།
རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ།།

དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ལོང་བའི་རྒྱུད་ལ། གཞན་གྱིས་ཤིང་ཞེས་རྗོད་པའི་ངག་ཙམ་གྱིས་ཤིང་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལས་དེ་འདྲ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཤིང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་གྱི་ཤིང་དེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཤིང་གི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་ཡང༌། ཤིང་ཞེས་པའི་ངག་ཙམ་ལས་ཤིང་གོ་དགོས་པ་ལས། དེ་མ་བྱས་པར་དེ་གོ་བ་སྲིད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང༌། ཤིང་ཞེས་པའི་ངག་ཙམ་ལས་ཤིང་རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། རྩོད་སྤང་ངོ༌།།དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་བློ༑ ཞེས་པར་ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོག་པ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་གིས་རྒྱུད་ལ་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད།། ༡༣༢ །།
ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ།།
འཇུག་པ་མྱུར་ཕྱིར་བླུན་པོ་དག།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 98

དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན།།

བླུན་པོ་རིགས་པ་ཅན་པ་དག་དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
ངེད་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། རྟོག་བཅས་ཤིང་འཛིན་རྟོགས་པ་དང༌། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ་ཞེས་པར། ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་དང༌། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡང་མ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅད་པས།། ༡༣༣ །།
མཐོང་བ་རྒྱུན་ཆད་འགྱུར་ཞེ་ན།།

གལ་ཏེ་ཤིང་འཛིན་དབང་ཤེས་དང༌། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ། ཤིང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བར་བཅད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར། རྒྱུན་ཆད་ཅིང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་གྱིའང་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི།།
རྣམ་པར་རྟོག་ཚེ་ཇི་ལྟར་མིན།།

99

རིགས་པ་ཅན་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ནའང༌། གཟུགས་ལས་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི་འདས་པའི་སྒྲ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚེ་༼༣༥༽གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་འདས་པའི་སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང༌། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་མ་སོང༌། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང༌། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཁས་བླངས། གཉིས་པ་ལ། དོན་དགག་པ་དང༌། དཔེ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ། གཞན་གྱིའང་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི། ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་མགལ་མེ་མཐོང་བ་བཞིན།། ༡༣༤ །།
དངོས་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་འདོད་ན།།

མགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་སྟོངས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་ཀྱང་འཇུག་པ་མྱུར་བ་དང་གཟུང་དོན་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། འདས་པའི་སྒྲ་ལ་རྟོག་པ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ། འདས་པའི་སྒྲ་འཛིན་རྟོགས་པས་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་སྔ་ཕྱི་དེ་རྣམས་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། གཟུང་དོན་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན།།
ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 100

ལན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན་
ཏེ༑ ཇི་ལྟར་མཚུངས་ན། ཤིང་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བར་ཆོད་ཀྱང༌། བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་སྔ་ཕྱི་དེ་རྣམས་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། གཟུང་དོན་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཡི་གེ་ས་རཿདང་ར་སཿཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་དེ་གཉིས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་ཏེ་བར་མ་ཆད་དུ་ཐོས་པ་སྟེ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐོས་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་ཡི་གེ་ས་རཿཞེས་དང་པོར་ཐོས་པ་ལས་མཚོ་གོ་བ་དང་ར་སཿཞེས་དང་པོར་ཐོས་པ་ལས་རོ་གོ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་བཞིན་དུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡི་གེ་ས་རཿདང༌། ར་སཿགཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སའི་སྲོག་ཡིག་ཨ་ཐུང་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། བར་ཆོད་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན།

རྩ་བ། འདིར་དོན་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ།། ༡༣༥ །།
འདུས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ན།།

རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་འདིར་ཡང༌། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྔ་པོ་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འདུས་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིད་བྱེད་ལྔ་རྣམས་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་ཅིང༌། རྟོག་པ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་འཇུག་ཤེས་དྲུག་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐྱེ་བ་གང་ཞིག། ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ།།འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས་བཞིན་དུ་འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་མིག་ཤེས་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་རྣ་བའི་ཤེས་པ་སོགས་འཇུག་ཤེས་ལྔས་ཆོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས་བཞིན་དུ་འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་མིག་ཤེས་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆོད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་

101

ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས་བཞིན་དུ་མ་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ན་ཡང༌།།
ཆོད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་བློ།།
གང་དེ་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི།། ༡༣༦ །།
ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་འདྲེས་ཕྱིར།།
ཆོད་པར་སྣང་བ་དེ་ངོ་མཚར།།

དེའི་ཚེ་ན་མིག་ཤེས་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་རྣ་བའི་ཤེས་པ་སོགས་གཞན་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ས་རཿདང་ར་ས་ཿའཛིན་པའི་ཉན་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་༼༣༦༽གྱི་མིང་གི་ཐུང་ངུ་མཐར་ཐུག་པའི་སའི་སྲོག་ཡིག་ཨ་ཐུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རམ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བར་ཆོད་པར་སྣང་བ་དེ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་བློ་ནི་ཅིག་ཅར་འགྱུར།།

བློ་དུ་མ་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྐྱེན་གསུམ་ཚན་པ་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་
ཉེ་ཞིང༌། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སྣང་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་མེད་ན།། ༡༣༧ །།
བར་བཅས་བར་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 102

འདས་པའི་སྒྲ་ལ་རྟོག་པ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང༌། ཤིང་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་ཆད་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་ཚད་མའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལའང༌།།
རིམ་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང༌། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལའང་ཡུལ་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་ན། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་འཛིན་ཚད་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ལ་ལར་ཀུན་ཏུ་ཆགས་སེམས་ཅན།། ༡༣༨ །།
དོན་ཉེ་བ་ལའང་འཛིན་མེད་གང༌།།
ཆགས་པས་གཞན་སྐྱེས་ནུས་ཉམས་ཕྱིར།།

སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་དོན་སྒྲ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ལའང་སྒྲ་འཛིན་ཚད་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་གཞན་སྒྲ་འཛིན་ཚད་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

103

རྩ་བ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྩོད་འདི་ཡོད།།

གཞན་ཡང༌། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚེ་སྒྲ་འཛིན་ཚད་མ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁོ་ནས་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྩོད་པ་འདི་སྤང་དགོས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། མགལ་མེ་ལ་སོགས་མྱུར་འཇུག་པའི།། ༡༣༩ །།
རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གནོད་པ་ཅན།།
མིག་ལས་འཁོར་ལོར་འཁྲུལ་སྐྱེ་ཡི།།
དེ་མཐོང་མཚམས་སྦྱོར་ལས་མ་ཡིན།།

མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དེ། མགལ་མེ་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བས་གཟུང་དོན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་མྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་མགལ་མེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་འགྲོ་བ་མྱུར་བས་གནོད་པ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་བསླད་པ་ལས། མགལ་མེ་འཁོར་ལོར་འཁྲུལ་པའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་གྲུར་འཇུག་པ་སོགས་གཟུང་ངོ༌། །གཉིས་པ་ལ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་བའི་རྟགས་དགག་པ་དང༌། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལ་ལ་དབང་སྐྱེས་ལ་སོགས་ཕྱིར།། ༡༤༠ །།
བྱིས་པའི་བློ་བཞིན་རྟོག་མེད་དང༌།།
བྱིས་པའི་རྟོག་མེད་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 104

བརྡ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་སྨྲ་བ།།

ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་པཎྜི་ཏ་སྲིད་པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་ན་རེ༑ བརྡ་བྱང་རྒན་པོའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་དབང་བློ་ལས་སྐྱེས་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མྱོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱིས་པའི་དབང་བློ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་བྱིས་པའི་དབང་བློ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་ཡུལ་གྱི་བརྡ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དཔེ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རང་ཡུལ་གྱི་བརྡ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་༼༣༧༽པ་ལ། དེ་དག་གི་ཞེས་པ་ནས། དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེར་མ་ཟད་རང་རྒྱུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ། རྒན་པོའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། འདི་འདྲ་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོར་རྒན་པོའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཀོད་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བྱིས་ལ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཞེས་པར་རང་རྒྱུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ། རྒན་པོའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མྱོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དང༌། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཁེགས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས།

105

རྩ་བ། དེ་དག་གི་ནི་རྟོག་མེད་ཕྱིར།། ༡༤༡ །།
བྱིས་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།
བརྡ་ཡི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།།
དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ།།

རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་དག་གི་ནི་ལྟར་ན། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་བརྡ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ།།འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བྱིས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་རྒན་པོར་གྱུར་ནས་ཀྱང་བརྡ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ཐལ། ཕྱིས་རྒན་པོར་གྱུར་ནས་བརྡ་འཛིན་པ་ཡི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བུད། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཏེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི།། ༡༤༢ །།
ཡིད་ཡོད་དེས་ན་དེ་འདོད་ན།།

གལ་ཏེ། བརྡ་ཡི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།།ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱིས་པ་ཆུང་ངུའི་རྒྱུད་ལ༑ ད་ལྟ་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་ཡིད་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན། བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་དེ་ཕྱིར་རྒན་པོར་གྱུར་པ་ན་ཡུལ་གྱི་བརྡ་འཛིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་འགྱུར།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 106

བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ལ་ཡང༌། ཕྱིས་བརྡ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དེས་ཕྱིས་བརྡ་འཛིན་པ་གང་ཞིག། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང༌། དེའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ད་ལྟ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་བརྡ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ལྷག་ལྡན་ཡིན།།

དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་གྱི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བྱིས་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་གང་ཡིན།། ༡༤༣ །།
དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་བརྗོད་བྱ་སྟེ།།
དབང་པོའི་བློ་ནི་མཚུངས་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན། བྱིས་པ་ཆུང་ངུའི་དབང་བློ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
པ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོར་རྒན་པོའི་དབང་བློ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་དེ་དེའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོར་བྱིས་པའི་དབང་བློ་དེ་དང་རྒན་

107

པོའི་དབང་བློ་གཉིས་ནི་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་དེ་གཉིས་རྟོག་པར་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། འདིས་ནི་མྱོང་སོགས་བཤད་པ་ཡིན།།

རང་རྒྱུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་རྒན་པོའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་༼༣༨༽དག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། མྱོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་ཤེས་པ་སོགས། རྒན་པོའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང༌། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ། རྟགས་དགོད་པ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྤྱིར་འཆད་པ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཞེས་པ་མན་གསུངས། དེའི་ནང་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྤྱིར་འཆད་པ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལ་ལར་དབང་སྐྱེས་ལ་སོགས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞན་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་དུ་སྟོན་པ་ལ། ལ་ལར་དབང་སྐྱེས། ཞེས་པ་ནས། ཁྱད་པར་དང་ནི། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ནི། མདོར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི།།རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། འདིར་ཁྱད་པར་དང་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་ནང་ནས་རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པར་འདོད་པས་དེ་འགོག་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཞེས་སོགས་

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 108

གསུངས། རིག་བྱེད་པས་དབང་ཤེས་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པར་འདོད་པས་དེ་འགོག་པ་ལ། བརྡ་དྲན་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་ནང་ནས་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་འགོག་རིགས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་ལ། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་གསུངས། རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་མཇུག་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ནང་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཞེས་པ་ནས། དཔེར་དབྱུག་ཅན་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། རིགས་སོགས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གསུངས། རྟགས་དགོད་པ་ལ། དེས་ན་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས། དེའི་ཚུལ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིང་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ཏེ། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་རྣམས་དང་པོར་སོ་སོར་བཟུང་ནས་ཕྱིས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་མེད་ན། ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་མིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི། ༡༤༤ །།
འབྲེལ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་ནི།།
བཟུང་ནས་དེ་དག་སྡོམ་བྱས་ཏེ།།
དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།།
དཔེར་དབྱུག་ཅན་བཞིན་་་་་ །།

109

ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
དང༌། འཇིག་རྟེན་གི་གཞུང་ལུགས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་རྣམས་ནི་དང་པོར་སོ་སོར་བཟུང་ནས་ཕྱིས་དེ་དག་བསྡོམས་པར་བྱས་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་༼༣༩༽དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འདི་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་པའི་ཞེན་རིགས་བཞིན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་ རིགས་སོགས་ཀྱི།། ༡༤༥ །།
བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
དེ་ལྡན་སྦྱོར་བ་ཡོད་མིན་པ།།
དེས་ན་འདི་ལ་རྟོག་པའང་མེད།།

ཤིང་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཤིག་གི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་འཛིན་མངོན་སུམ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཉིད་དུའང་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་རྣམས་དང་པོར་སོ་སོར་བཟུང་ནས་ཕྱིས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་སྦྱར་བྱ་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་མ་གྲུབ། དེ་སྦྱར་བ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་མ་གྲུབ། རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་གཅིག་གི་སྒྲ་བློ་མི་འགལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རིགས་སོགས་ཀྱི་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ༑ བ་ལང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེས་བ་ལང་གི་རིགས་དོན་གཞན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 110

རྩ་བ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང༌།། ༡༤༦ །།
དེ་ཡང་སྒྲ་དང་གསལ་བར་སྣང༌།།
ཁ་དོག་དབྱིབས་ཡིག་རྣམ་པ་ཡིས།།
སྟོང་པ་བ་ལང་ཉིད་དུ་བརྗོད།།

བ་ལང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི། བ་ལང་
འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་གི་རིགས་དོན་གཞན་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ལ་བ་ལང་གི་སྒྲ་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པའི་བ་ལང་གི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། བ་ལང་གི་རིགས་དོན་གཞན་དེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང༌། ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡིས་སྟོང་པ་ལ་བ་ལང་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའང་སྒྲ་དང་གསལ་བར་སྣང༌། ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་བ་ལང་གི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ཞིང༌། དེ་བ་ལང་འཛིན་པའིམིག་ཤེས་དང༌། བ་ལང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་བ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང༌།། ༡༤༧ །།
མིག་གི་ཡུལ་ལ་མཐོང་མེད་དེ།།
སྣང་བ་གཉིས་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ།།
བློ་ཐ་དད་པའང་རྙེད་པར་དཀའ།།

རྟོག་པ་ལ་བ་ལང་གི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ན་ཡང༌། དེ་བ་ལང་འཛིན་

111

པའི་མིག་ཤེས་དང༌། བ་ལང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ། བ་ལང་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་ན། མིག་ཤེས་དེ་ལ་བ་ལང་གསལ་བར་སྣང༌། རྟོག་པ་དེ་ལ་བ་ལང་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་གཉིས་ནི་མེད་དགོས་པ་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་བློའང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།གཉིས་པ་ལ། འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱུར་མི་རུང་བ་དང༌། དེ་མི་སྲིད་པ་དང༌། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པ་མི་འཐད་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དབང་པོས་འཕྲོད་འདུ་འཛིན་མེད་ཕྱིར།། ༡༤༨ །།
འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས།།

ཁོ་ན་རེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བ་ལང་གི་རིགས་དོན་གཞན་གཟུང་
དོན་དུ་བྱེད་དེ། དེས་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་བ། གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན༑ དེས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་དེ་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་༼༤༠༽ལས་འདས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་བུད། གཉིས་པ་ནི། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། སྣལ་མ་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ། སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུ་གཉིས་ལ། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དང༌། བ་ལང་ལ་རྭ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ། བ་ལང་དང་རྭ་གཉིས་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུ་ཞེས།།
སྒྲ་འདི་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱས།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 112

བ་ལང་ལ་རྭ་ཞེས་འཇིག་རྟེན།། ༡༤༩ །།
རྭ་ལ་བ་ལང་འཇིག་རྟེན་མིན།།

སྣལ་མ་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུ་གཉིས་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་འདི་དག་ཀྱང་སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུའི་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ། རིགས་པ་ཅན་པ་རང་གིས་རང་དགར་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ལ་རྭ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བ་ལང་དང་རྭ་གཉིས་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བ་ལང་ལ་རྭ་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་བྱེད་རིགས་པ་བཞིན་དུ། རྭ་ལ་བ་ལང་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་རིགས་པ་ལས། དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ལ་རྭ་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་བྱེད་རིགས་པ་བཞིན་དུ། རྭ་ལ་བ་ལང་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་རྭ་དེ་བ་ལང་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། བ་ལང་དེ་ཡང་བ་ལང་གི་རྭ་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་རྭ་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེ། དེ་ལ་རྭ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བ་ལང་ཞེས་བྱ་ཡན་ལག་ནི།།
ལྷག་མ་རྣམ་བཅད་དམིགས་མེད་ཕྱིར།།

དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྭ་མ་གཏོགས་པའི་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ནི་ལྷག་མ་ནོག་ལྐོག་ཤལ་སོགས་དང༌། དེའི་སྟེང་གི་རྭ་བར་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པའི་གོང་བུ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕྲོད་འདུའི་དངོས་

113

པོ་ཡོད་དེ། སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་འདིའོ། ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུ་གཉིས་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ།། ༡༥༠ །།
འདི་ཞེས་སྣལ་མ་འདུས་བྱས་ལས།།
ཕྱིས་འབྱུང་འབྲས་བུར་བརྗོད་ཡིན་གྱི།།
ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་མིན།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ། ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་འདིའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་སྣལ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་སྣལ་མ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་ཐ་ཀ་བ་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྣམ་བུའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུ་གཉིས་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དེ། སྔར་གྱི་སྣལ་མ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན། སྣམ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་འདིའོ། ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུ་གཉིས་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འགའ་ཡིས་རྒྱུ་སྒྲོ་བཏགས་པའམ།། ༡༥༡ །།
སྒྲ་མི་རྟེན་ནི་སྟོན་པ་ན།།
སྣལ་མ་གཅིག་ནི་བཀར་བས་ལ།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 114

འབྲས་ལ་སྣལ་མ་ཞེས་འཇུག་འགྱུར།།

དེ་འདྲའི་སྒྲ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲ་དེ་སྣལ་མའི་སྒྲ་ཡི་རྟེན་ནི་སྟོན་པ་ན། གང་ཟག་འགའ་ཡིས་རྒྱུ་སྣལ་མ་ལ་འབྲས་བུ་སྣམ་བུར་སྒྲོ་གཏགས་ནས་སྟོན་པ་འམ། གང་ཟག་འགའ་ཡིས་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣལ་མ་གཅིག་ནི་ལོགས་སུ་བཀར་བར་བྱས་ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣལ་མ་ལ་སྣལ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུ་གཉིས་ལ་འཕྲོད་འདུའི་༼༤༡༽འབྲེལ་པ་མེད་ན། སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཕན་གདགས་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ།། ༡༥༢ །།
རྣམ་པར་ཆད་མེད་སྣང་བ་ཉིད།།
འཁྲུལ་མེད་ཅན་ཤེས་དང་པོ་ཡི།།
བརྡ་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་དངོས།།

དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྣལ་མ་སྔ་ཕྱི་ཕན་གདགས་བྱ་དང་ཕན་འདོགས་བྱེད་
ཉིད་དམ། ཐ་ག་བ་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལས་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་བརྡའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི། གྲང་བ་སྐྱོབ་ནུས་ཀྱི་ལིང་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་སྣམ་བུའི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོ་ཡིས་སྣམ་བུའི་སྒྲ་དང་པོར་སྦྱར་ཞིང༌། སྦྱར་བ་ལྟར་དུ་སྣམ་བུ་འཁྲུལ་མེད་ཅན་དུ་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་འཇུག་པའི་དཔེ་དང༌། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་དགོས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་པ། དངོས་མིང་དང༌། བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་རོ།།དང་པོ་ནི། རང་རེས། རིགས་སོགས་ཀྱི། བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར། ཤིང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤིང་

115

གི་རིགས་དོན་གཞན་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་ཅན།། ༡༥༣ །།
རིགས་སོགས་ལ་ནི་རྗེས་དཔག་མེད།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རྫས་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་ལ་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ལ་དབྱུག་པའི་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལྡན་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལའང༌།།
ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་ཐ་སྙད་འདོགས།།

དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལའང༌། སྐྱེས་བུ་ལ་དབྱུག་པའི་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལྡན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་པ་གཉིས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་དེ། སྒྲ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དངོས་པོ་ཁང་བཟང་འཕྲེང་སོགས་ཀྱི།། ༡༥༤ །།
སྒྲ་ཡང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མིན།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 116

ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྒྲ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཤེས་བྱ་ཚིག་དོན་དྲུག་ལ། ཚིག་དོན་དྲུག་ཅེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མིན། ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་དུ་མ་ཚར་དུ་དངར་བ་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡང་ཁྱོད་ཆོས་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཚིག་དོན་དྲུག་དང༌། ཚིག་དོན་དྲུག་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་དོན་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ་བུད། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཁང་བཟང་དང་དེའི་ཕྲེང་བ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱིའི་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། མ་གྲུབ་ན། ཁང་བཟང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པར་ཐལ། ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་དེ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཁང་བཟག་གི་ཕྲེང་བ་དེའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁང་བཟང་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་སུ་ཐལ། རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བུད། འདོད་ན། རྡུལ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་འདུས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱིས་རྫས་རྩོམ་པ་མེད་པར་བུད།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཁང་པ་ལྡན་ཡིན་ན།།

གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། ཁང་བཟང་རྫས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁང་བ་དེ་རྡུལ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཕྲད་པའི་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ༼༤༢༽འོ་ན་ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་དེ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁང་བཟང་དེ་རྫས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་པ་ཡང་ཁས་བླངས་ཏེ། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྫས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

117

རྩ་བ། དེ་འཕྲེང་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།།

འདོད་ན། ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚིག་དོན་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་རིགས་ཡིན་ ་་་་་་་་་་་་་་ །།

གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་དེ་ཚིག་དོན་དྲུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཁང་བཟང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཁང་གཅིག་ཀྱང༌།། ༡༥༥ །།
ཤིང་བཞིན་འཕྲེང་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར།།

འོ་ན་ཁང་བཟང་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་དེ་ཤ་པའི་སྤྱི་ཡིན་པས་ཤ་པ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་འཇུག་པ་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། འཕྲེང་མང་པོ་ལ་དེ་ཡི་སྒྲ།།
ཅི་ལྟར་རིགས་ལ་རིགས་མེད་ཕྱིར།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 118

འཕྲེང་སོགས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་སོགས།། ༡༥༦ །།

ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་མང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་དེ་ཡི་སྒྲ་ཅི་ལྟར་དངོས་སུ་འཇུག་སྟེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེན་པོའི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པར་ཐལ། ཆེན་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེན་པོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས།

རྩ་བ། ཉེར་བརྟགས་ལས་འདོད་ ་་་་་་་་་་ །།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པར་འདོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཆེན་པོ་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་རྫས་གཞན་ཡོད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། དེ་མེད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གང་ཡིན་པ།།
དངོས་དང་ཁྱད་མེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི།།
གཟུང་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཉེར་བརྟགས་མིན།།

ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་

119

འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་བོ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་དངོས་དང༌། ཆེན་པོར་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དངོས་སུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ལའང༌།། ༡༥༧ །།
རྒྱུ་གཞན་མིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས།།
དྲུག་རྣམས་ལ་ནི་ཚིག་དོན་སྒྲ།།
རྒྱུ་གཞན་གང་ལ་ལྟོས་པར་མཐོང༌།།

དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། དེ་མེད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཏགས་མིང་དུ་མ་ཟད་མིང་དངོས་སུ་འཇུག་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་ལའང་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཚིག་དོན་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་ནི་ཚིག་དོན་དྲུག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཚིག་དོན་དྲུག་དང༌། ཚིག་དོན་དྲུག་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་གང་ལ་ལྟོས་པར་མཐོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་གྲགས་ལས་གྲུབ་གང་ཡིན།། ༡༥༨ །།
དངོས་དང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།།
གང་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་ཕལ་པ།།
དངོས་ལ་དངོས་མེད་བཏགས་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལས། ཐོག་མར་དོན་དེའི་མིང་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའི་

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 120

མིང་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང༌། དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་དང་འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་གང་ལ་མིང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་ཕལ་པ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུ་གླེན་གྱི་དངོས་༼༤༣༽པོ་ལ་བུའི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཇི་ལྟར་གྲགས་ལས་ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་རྫས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གྲགས་པ་བརྡ་ཡི་རྗེས་འགྲོ་ཅན།། ༡༥༩ །།
དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འགྲོ་ཅན།།

དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་བརྡའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། བརྡ་དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ན་བརྡ་སྦྱར་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཐ་སྙད་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ།།
སྡེབ་སྦྱོར་མིང་དང་སྒྲ་ཆ་བཞིན།།

ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བརྡ་སྦྱར་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཐ་
སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྡེབ་སྦྱོར་མཁན་གྱིས་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛིན་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་དང༌། སྒྲ་པས་སྒྲའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལ་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་དང༌། རྐྱེན་ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ༑༑གསུམ་པ་ལ། དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ནི། རང་རེས། རིགས་སོགས་ཀྱི། བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་

121

མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར། ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང༌། དེ་རྣམས་ཤིང་དུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཐ་དད་ཀྱང་གང་དངོས་ཆོས་ཀྱིས།། ༡༦༠ །།
དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ཡི་ནི།།
དོན་དེ་དག་ལ་ཤེས་པ་དེས།།
དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།

ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང༌། དོན་ཤིང་གསལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དེས་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་དེ་དག་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པར་ནི།། ༡༦༡ །།
རྟོགས་ལ་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཤིང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། རིགས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་རིགས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང༌། ཁོས་ཁོར་རང་རིགས་ཐ་དད་མིན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 122

ན་རེ། ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་མེད་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་འབྲས་མེད་བྲལ་བ།།
རྗེས་འགྲོ་དངོས་གཅིག་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་དེའི་འབྲས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པར་དང་བྲལ་བའི་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་དེ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དངོས་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ་ཡི་ཕྱིར།། ༡༦༢ །།
དངོས་ལ་མཉན་པ་དེ་མཐའ་ཅན།།

ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དེ་ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཐོབ་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དེ་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཅིང༌། ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་སྤང་བ་དང༌། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་ན་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དེ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་དགོས། དེ་ལྟ་ན་དེས་ཤིང་ཁོ་ན་བརྗོད་དགོས། དེ་ལྟ་ན་སྔར་སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པར༌། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཤིང་གི་སྒྲ་དོན་གསུམ་བརྗོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཕྱི་རོལ་ནུས་པ་རྣམ་གཅོད་ལ།།

123

རེག་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དེ་ནི།།
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི།། ༡༦༣ །།
དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་རྣམས་དང་འབྲེལ།།

ཆོས་ཅན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་
ཐོབ་ན། སྒྲ་དེ་ཤིངགི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་དངོས་༼༤༤༽དབང་གིས་འཇུག་མི་དགོས་ཏེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཤིང་གི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཤིང་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ནི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པ་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་ན་གཞན་སེལ་མཐར་ཐུག་ཕྱིར།།
མཉན་པ་གཞན་སེལ་བྱེད་པར་བརྗོད།།

ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དེ་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་བརྗོད་དེ། ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དེ་ཤིངགི་གཞན་སེལ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བ་དང༌། འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང༌། སྒྲས་གཞན་སེལ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།།དང་པོ་ནི༑ གཞན་སྡེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་ནུས་པ་རྣམ་གཅོད་ལ། རིག་པ་མེད་ཀྱང༌། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའིསྒྲས་ཤིང་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཤིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 124

རྩ་བ། ལྡོག་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དག་ལས།། ༡༦༤ །།
ཤེས་ལ་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང༌།།
གང་དེའང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན།།
དེ་འཁྲུལ་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ཡིན།།

མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བདག་རྐྱེན་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཤིང་རང་མཚན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་གི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རེས། མཉན་པ་གཞན་སེལ་བྱེད་པར་བརྗོད། ཅེས་པར་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དེས་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་མཉན་པས་བརྗོད་པ་ན།། ༡༦༥ །།
དོན་གྱི་ཆ་གང་རྟོགས་པར་འགྱུར།།
དེ་མ་རྟོགས་ན་དེ་དོན་ཅན།།
བརྡ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་འགྱུར།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་ཤིང་གི་དོན་གྱི་ཆ་གང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ནི་ཁོ་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་ཤིང་དེ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་ཤིང་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་

125

དུ་ཤིང་བརྡ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་ཆ་གང་ཞེས་པར། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཟུང་རྣམ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་དེ་མ་བརྗོད་ན་དེས་གང་བརྗོད་ཅེས་འདྲི་ན།

རྩ་བ། སྒྲས་དོན་ཆ་ནི་ཅི་བརྗོད་ཅེས།། ༡༦༦ །།
དེ་ལ་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་དོན་གྱི་ཆ་ནི་ཅི་བརྗོད་ཅེས་འདྲི་བ་དེ་ལ་
དེས་ཤིང་གི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེའི་བརྗོད་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་གྱི་ཆ་གང་ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའིགཟུང་རྣམ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤིང་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་ཤིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྣམ་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་མེད།།
དེ་བརྗོད་ཅི་ལྟར་དོན་བརྟེན་ཡིན།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་ཅི་ལྟར་དོན་ཤིང་རྟོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་སྒྲས་རྗེས་འགྲོ་ཅན།། ༡༦༧ །།
དོན་གྱི་འབྲས་ཡིན་ ་་་་་་་་་་་་་་ །།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 126

དེས་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བར་རང་མཚན་པ་ལ། ༼༤༥༽རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས། རང་གི་གསལ་བར་རང་མཚན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཤིང་གོ་བའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་མེད། ཅེས་པ་མ་གྲུབ་སྟ།ེ ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དེའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱི་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་ མཐོང་གོམས་པས།།
སྤྲུལ་དེའང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཅན།།
བློ་ལས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཤིང་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པས་སྤྲུལ་པའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དེའི་སྤྱི་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཤིང་འཛིན་རྟོག་བློ་ལས་རྗས་ཐ་དད་མེད་པར་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་འཛིན་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མིན་ན། སྒྲ་དེའི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་དངོས་སྒྲོ་བཏགས་རྟོགས་པ་ཡིས།། ༡༦༨ །།
གཞན་ལས་བཟློག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང༌།།
སྒྲ་དོན་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཅེས།།
བརྗོད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་དེ་ལ། ཤིང་གི་

127

བློའི་གཞན་སེལ་དང༌། དེའི་དོན་གྱི་གཞལ་སེལ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་དེས། ཤིང་གི་བློའི་གཞན་སེལ་དེ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་རྟོགས་པ་ཡིས། གཞན་ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲའི་དོན་ནི། ཤིང་གི་སྒྲ་དོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ།།ཁོ་ན་རེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཤེས་པ་སྒྲ་ཡིས་ངེས་སྤྲུལ་པ།། ༡༦༩ །།
དེ་དག་ལོག་པར་སྣང་བ་ཉིད།།
དོན་གྱི་ཆ་ལ་འདི་རྗེས་འགྲོ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མེད་མི་དགོས་ཏེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་ངེས་པར་སྤྲུལ་པའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཉིད་འདི་དོན་གྱི་ཆ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་མཉན་པ་གཞན་སེལ་བྱེད།།

དེས་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པས་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་བློའི་གཞན་སེལ་དང༌། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པར་བསྒྲུབས་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་བརྡ་ཡི་དུས་ན་ཡང༌།། ༡༧༠ །།
རང་ཉིད་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 128

བསྟན་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར།།
གཞན་སེལ་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པར་འགྱུར།།

ཤིང་གི་གཞན་སེལ་ཤིང་སྒྲ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ༑ ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མ་ཟད་སྔར་ཤིང་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཡི་དུས་ན་ཡང་ཤིང་རང་ཉིད་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དེ་སྔར་བསྟན་པའི་དོན་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི༑ ཁོ་ན་རེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་པ་དང་ཡང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་དུ་མ་མཐོང་ལ་ལྟོས་དང༌།། ༡༧༡ །།
ལ་ལར་དེ་མཐོང་ལ་ལྟོས་ཕྱིར།།
གཞན་སེལ་སྒྲ་དང་འབྲེལ་འགྱུར་གྱི།།
དེ་ནི་དངོས་ལ་མི་རུང་ངོ༌།།

ཤིང་གི་གཞན་སེལ་དེ་ཤིང་སྒྲ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་གྱི། ཤིང་སྒྲ་དེ་ནི་ཤིང་སྤྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཤིང་གོ་བ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཤིང་བརྡ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང༌། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ལ་ལར་ཤིང་བརྡ་སྦྱོར་བ་དེ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་རིགས་སོགས་དེ་ལྡན་ནི།། ༡༧༢ །།

129

ཡོད་མིན་དོན་དང་དེ་དག་ལ།།
མཉན་པ་འབྲེལ་མིན་གཞན་ལས་ནི།།
ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་ཕྱིར།།

ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང༌། ལས་དོན་གཞན་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་གསལ་དག་ལ་ཤིང་གི་མཉན་པ་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་གི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་མེད་ན། ཤིང་བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཤིང་མིན་ལས་ནི་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་ཤིང་སྒྲ་སྦྱོར་༼༤༦༽བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་དབང་ཤེས་སྒྲ་སྦྱོརརྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང༌། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བརྡ་སྤྲོད་པ་ན་རེ། མངོན་སུམ་རྟོགས་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་བཤད་་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བརྡ་དྲན་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི།། ༡༧༣ །།
མཐོང་པ་སྲེ་བྱེད་བདག་ཉིད་ཅན།།
སྔ་ཕྱི་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ཡི།།
མིག་ཤེས་ལ་ནི་དེ་ཅི་ལྟར།།

གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་སྦྱོར་རྟོགས་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་
ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་བརྡ་དུས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་དང༌། ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མཐོང་

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 130

བའི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྔར་བརྡ་བྱས་པ་དྲན་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཕྱིེས་ཐ་སྙད་ཀྱིས་དུས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་དང༌། བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།

རྩ་བ། གཞན་ལ་འཇུག་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང༌།། ༡༧༤ །།
མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་གྱུར་པ།།
དེར་ནི་གསལ་བར་དེ་ཡི་བརྡ།།
མི་འཛིན་དེས་བསྐྱེད་རྟོག་པའང་མེད།།

བརྡ་མི་འཛིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། གཞན་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་རྟོག་པ་འཇུག་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པའང་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་ཡི་བརྡ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི།

རྩ་བ གང་ལ་སྒྲ་ནི་ངེས་འགོད་པ།། ༡༧༥ །།
དེ་ལ་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།
དེས་ན་དབང་སྐྱེས་འདོད་པ་ཡིས།།
འཇུག་འགྱུར་ཕྱི་རོལ་མཐོང་མི་འགྱུར།།

དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་
ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཡིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

131

ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། གང་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ངེས་པར་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིར་རོལ་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།།
གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགོད་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད།
དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ལ། གཟུང་འཛིན་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང༌། འདས་པ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་པ་དང༌། རང་མཚན་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་མུ་སྟེགས་པ་དང༌། ཤེས་པ་ལ་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ། ཤེས་པ་ལ་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་གནོད་བྱེད་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས་སོ།།

རྩ་བ། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་མཐོང་བ་ན།། ༡༧༦ །།
དེ་བློ་ཞེས་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང༌།།
དེ་ཡིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའང་ཡོད།།
དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཅི་ལྟར་ཡིན།།

གཟུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མཐོང་བའི་ཚེ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན། དེ་གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་བློའོ། ཞེས་པའི་ཤེས་པས་ནི་མྱོང་དགོས་པ་ལས་གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་བློའོ་ཞེས་ནི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པར་བུད། ཤེས་པ་ལ་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་མེད་པར་བུད། ཅེས་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་དང༌། རང་སྡེ་བྱ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་སོང༌། ཐལ་བ་ལས། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཡི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བློའང་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 132

གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡོད་ཅིང༌། དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་ཡིན་ན་ནི།། ༡༧༧ །།

གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་༼༤༧༽ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི།

རྩ་བ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད།།
དེས་ནི་དུས་མཚུངས་རྣམ་པར་ཤེས།།
གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་བསྟན་པ་ཡིན།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང༌། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་དེ་ཉིད་མྱོང་བ་གང་ཞིག། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རང་དང་དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། ཅེས་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རང་དང་དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ལ་ཡང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་

133

པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བསྟན་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང༌། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཁོ་རང་དང་དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གཅིག་གིས་མྱོང་བ་གང་ཞིག ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན༑ དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་མེད་ཤེས་དེ་ཉིད་མྱོང་བ་མིན་ཞིང༌། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་མ་མྱོང་ཀྱང༌། ཁོ་རང་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདས་པ་ལ་ནི་དྲན་པར་འགྱུར།། ༡༧༨ །།
མྱོང་བ་མེད་ལ་དེ་ཅི་ལྟར།།

གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དུས་ན་འདས་པའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ནི་དམིགས་པའི་དྲན་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་དམིས་པའི་བློ་གང་ཞིག དྲན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང༌། དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རང་བློའི་བློ་དང་གཞན་གྱི་བློ།།
ཡོངས་གཅོད་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འགྱུར།།

གཞན་ཡང་ལྷ་སྦྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་དང༌། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གཅོད་ཚུལ་ངོ་བོའམ་ཚུལ་རིགས་གཅིག་པར་

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 134

འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྟོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིའི་འབྲེལ་ནི། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དང༌། མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་ལ། ཤེས་པ་ལ་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་རིང་གི་དུས་ན་འདས་པའི་ལྷས་བྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ལྷས་བྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འིད་གསུངས། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འདིའི་མཚམས་སྦྱར་དུ། གཞན་ཡང༌། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དང༌། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་རྒོལ་བ་དེ་དག་གིས། འདས་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ།།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དེ་ནི་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དོན་རིག་འདས་པ་དཔེ་དག་དང༌།། ༡༧༩ །།
བྲལ་ཞིང་རྟགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ།།
ཅིས་གྲུབ་གང་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི།།
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་རྟགས་ཅན་མིན།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་རིང་གི་དུས་ན་འདས་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཅིས་གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ཡང་མིན། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་༼༤༨༽ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རང་རིག་མེད་པ་ཉམས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་ངོར་དེ་འདྲའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

135

མ་གྲུབ་ན། རང་རིག་མེད་པ་ཉམས་སོ།།ཁོ་ན་རེ། དེ་རིང་གི་དུས་ན་འདས་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ཡི་ངོ་བོར་ནི།། ༡༨༠ །།
སྣང་ཅན་དེ་མ་ཐག་པའི་བློས།།
གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་འཛིན་འགྱུར་ན།།

གལ་ཏེ་གཟུགས་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་ནི་སྣང་བ་ཅན་གྱི་གཟུགས་དེའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་བློས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་རིང་གི་དུས་ན་འདས་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡང༌། རང་གི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་བློ་ཕྱི་མས་འཛིན་ཅིང་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྔ་བློ་དེ་ནི་འཛིན་མི་འགྱུར།།

དེ་རིང་གི་དུས་ན་འདས་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་བློ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སྔ་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་དེ་ནི་འཛིན་ཅིང་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ།།ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང༌། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 136

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི།། ༡༨༡ །།
རྣམ་ཤེས་ཉམས་མྱོང་དེ་རྟོག་མེད།།

ཇི་ལྟར་གཟུགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བློ་དེ་
རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། རང་ཡུལ་ལ་བརྡ་བྱ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་བརྡ་བྱ་མི་ནུས་པ།།
གཞན་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར།།

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་བརྡ་བྱ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང༌། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི༑ རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི།

རྩ་བ། སྤྱི་བརྗོད་ངང་ཚུལ་ཅན་སྒྲ་དང༌།། ༡༨༢ །།
རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ན།།
རྟོག་པ་མེད་པ་མེད་ན་ནི།།
ཁྱད་པར་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

ཁྱད་པར་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པས་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་

137

སྒྲ་ནི་རང་ཡུལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ལ། རྟོག་པའང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དང་རང་ཡུལ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱད་པར་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང༌།། ༡༨༣ །།
ཡོད་ན་ ་་ །།

གལ་ཏེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས། དེས་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་དང་མཚུངས་རྒྱུ་ཅན།།
ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་འབྲས་བདག་ཉིད།།
ཐ་དད་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་ཡིན།།

འོ་ན་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རང་གི་རྐྱེན་གསུམ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་རྣམས་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་པར།། ༡༨༤ །།
བརྡ་དྲན་པ་ལས་སྦྱོར་བ་ཡིན།།
དེ་བཞིན་བརྡ་ལ་ལྟོས་མེད་པར།།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 138

དངོས་ནུས་ཉིད་ལས་མིག་བློར་འགྱུར།།

གཟུང་དོན་ལ་ལྟོས་ན་བརྡ་དྲན་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་པ་ནི། མིག་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན༑ ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཡུལགྱི་བརྡ་དྲན་པ་ལས་༼༤༩༽སྦྱོར་བས་ཏེ་སྐྱེ་བས་ཁྱབ། ཁྱོད་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་ཡུལ་གྱི་བརྡ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་བརྡ་དྲན་ལ།། ༡༨༥ །།
ལྟོས་ནས་དབང་པོའི་བློ་དག་ལ།།
ནུས་འགྱུར་ལྟོས་མེད་མ་ཡིན་ན།།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་དེས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་པ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་པར་འགྱུར་གྱི། ལྟོས་མེད་དུ་མིན་པས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྟགས་བཞིན་དྲན་པ་ཉིད་ལ་འགྱུར།།

ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གནོད་བྱེད་འཕེན་པ་ནི། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་་པ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པར་འགྱུར་གྱི། དེས་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་མི་ཕན་པར་ཐལ། གཟུགས་དེས་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་ལ་དངོས་སུ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྟགས་དུ་བས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་

139

པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་དངོས་སུ་ཕན་གྱི། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་སུ་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ།།

རྩ་བ། དེ་ནི་དེ་འབྲེལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།། ༡༨༦ །།
དྲན་ལས་དབང་བློ་འགྱུར་བའམ་མིན།།

ཡུལ་ཅན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ངོས་ནས་གནོད་བྱེད་འཕེན་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་བློ་
དེ་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ལ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱིས་སྒྲས་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་བློ་དེ་ནི་རང་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་དེ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་ཞིང༌། དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལས་དུས་གཞན་དུས་ཡང་འགྱུར།།
ལ་ལར་རྣམ་གཡེང་སྲིད་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ལས་དུས་གཞན་མ་ཚང་བའི་དུས་སུའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་རང་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་པའི་སྐབས་ལ་ལར་མི་སྐྱེ་བའང་སྲིད་པར་ཐལ། ཡིད་རྣམ་པར་གཡེངས་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་བརྡ་མི་དྲན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་གཉིས་རྒྱུ་ཡིན།། ༡༨༧ །།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་བློ་སྐྱེད་པ་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་ལ་

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 140

ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱིས་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་སྐྱེད། དེས་རྗེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གཟུགས་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་སྔར་ཉིད་འགྱུར།།

གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔར་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཉིད་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡང་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། དབང་པོའི་བློ་རྒྱུ་གཞན་ཡིན་ན།།

གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང༌། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གཟུགས་ཕྱི་མ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལ་དྲན་པ་དོན་མེད་འགྱུར།།

འོ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྐྱེ་བལ་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། བརྡ་དྲན་ཇི་ལྟར་བརྡར་བཏགས་པ།། ༡༨༨ །།
གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང༌།།

141

ཁྱད་པར་བརྡར་བཏགས་མེད་འཛིན་ན།།
དེ་ལ་དྲན་པ་དོན་ཅི་ཡོད།།

གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་པ་དོན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་
པར་ཐལ། དེ་ཁྱད་པར་བརྡ་བཏགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་དྲན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་བརྡ་བཏགས་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ།

རྩ་བ། སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི།། ༡༨༩ །།
ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་མི་རུང་ངོ༌།།

གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཙམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ཞེ་ན་ནི། དེ་༼༥༠༽ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གཟུགས་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ།།
བརྟེན་ནས་མིག་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

གཟུགས་འཛིན་མིག་བློ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་རྐྱེན་མིག་དང༌། དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་དང་ཡིད་བྱེད་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 142

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ།།དང་པོ་ལ།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང༌། རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང༌། ལྡོག་པ་དུ་མ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱིགཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་པ་དང༌། འདིར་ཡང༌། དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ།།ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པས་བདག་རྐྱེན་བྱས། གཟུགས་ཀྱིས་དམིགས་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གཟུག་ས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་དབང་ཤེས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ།། ༡༩༠ །།
དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ནུས་ཡིན།།
འོ་ན་ཅི་ཕྱིར་གཉིས་རག་ལས།།
སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ངེས་མི་བརྗོད།།

གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་བཞིན་དུ་དམིགས་རྐྱེན་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་ནུས་པ་ཡིན་པ་ལ། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་ནས་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ལ་ནི།

143

དབང་ཤེས་ཞེས་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ནས། དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་བརྗོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྤྱོར་རིགས་པ་དང༌། དེ་ལ་གཟུགས་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ༑ ཀུན་བཏུས་སུ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར།།དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས།།ཞེས་གསུངས། དེ་འགྲེལ་པ་ལ་འདིར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་ནང་ནས། དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་འོས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་ལ་གོ་བར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། དབང་པོའི་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཅིག རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། སྦྱར་བར་བྱ་བའང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ། གཉིས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་མེད་ཅེས་དང༌། རྟགས་དེའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། སྦྱར་བར་བྱ་བའང་དེ་ཆོས་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི། །སྦྱར་བྱ་མ་དམིགས་རྟགས་ཡིན་ཏེ།།ཞེས་བསྒྱུར་ཏེ་བྱའོ།།

རྩ་བ། གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས།། ༡༩༡ །།
ཐ་སྙད་ངེས་པར་སྦྱར་བ་ཡིན།།

སྔར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱར་བ་ལས་རང་ཉིད་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། དབང་པོའི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་ཡོད།།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 144

དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ལས་ཁྱོད་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་ནུས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྦྱར་བར་བྱ་བའང་དེ་ཆོས་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི།། ༡༩༢ །།
སྦྱར་བྱ་རང་བཞིན་རྟགས་ཡིན་ཏེ།།

རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་ངོས་ནས་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ལས་རང་ཉིད་༼༥༡༽འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་ནུས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གོང་གི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ནི་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་ངོས་ནས་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་བྱ་འོས་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་ངོས་ནས་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་བྱ་འོས་པའང་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི།།
ལོག་པའི་ཕྱིར་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར།།

གོང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཟུགས་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་འོད་པ་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་

145

བཞིན་གཟུགས་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ཁྱོད་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་ནུས་པ་ནི་ལོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།

རྩ་བ། བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན།། ༡༩༣ །།
དེ་སྤྱི་དེ་ལ་དབང་པོའི་བློ།།
སྤྱི་བློ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང༌།།
རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ།།

མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང༌། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་
བ་དང༌། མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་དེས་སྔོན་པོའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ༑ སྤྱི་འཛིན་པའི་བློ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་བསགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དག་ནི་སྔོན་པོའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡིན་ལ། དེས་སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་བསགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྔ་པོ་བསགས་ལ་དམིགས་པ་ཅན། ཞེས་པའི་མདོ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་གཞན་དང་ནི་མངོན་འབྲེལ་ཕྱིར།། ༡༩༤ །།
རྡུལ་ཕྲན་གཞན་གང་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།
དེ་དག་བསགས་བཤད་ ་་་་་་་་་་་ །།
དེ་འདྲའི་མདོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྔོན་པོའི་ཚོགས་སྤྱི་

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 146

དོན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་སྔ་མ་དོན་གཞན་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ཅན་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྔོ་རྡུལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་འདུས་པ་དེ་དག་ལ་བསགས་པ་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་དག་ནི།།
ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན།།

མདོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་འདུས་པ་དེ་ལ་བསགས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བ་ཁོ་ནས་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་མི་ནུས་པར་སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་འདུས་པ་དེ་དག་ནི་རང་འབྲས་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང༌། རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྔོན་པོའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས། གང་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྫས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་ནོ།།ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྡུལ་ཕྲན་གཞན་དག་མེད་པར་ནི།། ༡༩༥ །།
རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་མེད།།
ཤེས་དེ་གཅིག་ལ་ངེས་མིན་ཕྱིར།།
སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད།།
མི་འགལ་ཏེ། ལུང་དེས་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྔོན་པོའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་

147

གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེས་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ཟླ་མེད་ཀྱི་སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རམ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་དེ་ཟླ་མེད་ཀྱི་སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་སྔ་མ་གཞན་དག་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ནི། རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བ་ལས་༼༥༢༽ཁྱད་པར་ཅན་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཏིལ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བས་མ་ངེས་པ་དང༌། ཁྲ་བོའི་སྣང་བས་མ་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད། ཅེས་པར། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཡིན་ཡང༌།། ༡༩༦ །།
ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཅིག་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱེད་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཐད་ན་སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་དགོས་པ་ལས། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། བློ་གཅིག་གིས་ཅིར་ཅར་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཏིལ་སོགས་ཐ་དད་ལ་ཇི་ལྟར།།
ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡིན།།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 148

ཏིལ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ལ་ཏིལ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ན། བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཏིལ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཏིལ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་མགྱོགས་པས་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང༌། ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདི་ལ་མགྱོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༡༩༧ །།

སྔར་བཤད་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྟགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མགྱོགས་པས་རང་ཡུལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྣང་བ་འདི་ལ། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པར་སྐྱོན་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རིམ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ།།
ཇི་ལྟར་རིམ་མིན་འཛིན་མི་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཏིལ་ནམ་མཁའ་ནས་རིམ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཏིལ་སྔ་ཕྱི་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏིལ་སྔ་ཕྱི་ལ་འཇུག་པ་མགྱོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ། སྐྱོན་གཞན་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། བློ་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌།།
དུས་མཚུངས་ཅི་ལྟར་དེ་དག་ལ།། ༡༩༨ །།

149

འགའ་ཞིག་རིམ་མིན་སྣང་བ་དང༌།།
གཞན་ནི་རིམ་ལྡན་སྣང་བར་འགྱུར།།

ཅི་ལྟར་བློ་དེ་དག་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་རིམ་མིན་ཅིར་ཅར་དུ་སྣང་བ་དང༌། ཡུལ་གཞན་ནི་རིམ་ལྡན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཡུལ་ལ་དུས་འཇུག་པ་མྱུར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དོན་ཀུན་འཛིན་པ་ལ།།
འདི་ནི་རིམ་མིན་ཐལ་བར་འགྱུར།། ༡༩༩ །།

དེས་ན་དོན་ཀུན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་འདི་ནི་རིམ་མིན་
ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་མིན་ཡང་འཛིན་པར་སྣང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་ཆེས་མྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང༌། སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཁྲ་ལ་སོགས་གཟུགས།།
དུ་མའང་ཅི་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར།།

ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཅི་ལྟར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
རྩ་བ། གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་དེ་གཅིག་ན།།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 150

གལ་ཏེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སྣ་ཚོགས་པ་དེ། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་བས་ཆོས་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ།། ༢༠༠ །།

ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་བས་ཀྱང༌། དེ་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་འདི་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་རགས་པ་ཆ་མེད་ལ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང༌། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ༼༥༣༽ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་སྔོར་སེར་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་དགོད་པ་ལ་འདི་གསུངས།

རྩ་བ། སྣ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན།།
དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཟུགས་དེ་བཞིན།།

ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སྣ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུ་དུ་མ་སྤུངས་པའི་གཟུགས་དེ་བཞིན། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ནོར་བུ་དུ་མའི་ཁ་དོག་སོ་སོར་དབྱེ་རུང་ལ། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོ་སོར་དབྱེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རྩ་བ། སྔོ་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི།།
སྣམ་ཁྲ་ལ་སོགས་དག་ལའང་མཚུངས།། ༢༠༡ །།

151

དེ་ལྟར་རུང་མི་རུང་མཚུངས་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་དང༌། ནོར་བུ་དུ་མ་སྤུངས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡན་ལག་གཟུགས།།
འབའ་ཞིག་དེ་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན།།

གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་་སྟེ། སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་སོགས་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཟུགས་མེད་པའི་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་འབའ་ཞིག་ཁྲ་བོ་དེ་ལྟར་མཐོང་ལ། དེའི་གཤོག་སྟེང་གི་ཁྲ་བོ་ལ་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཟུགས་འབའ་ཞིག་ཁྲ་བོ་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་སྔོ་སོགས་སྤངས་པ་ཡི།།
ཁྲ་བོ་གཞན་མཐོང་ངོ་མཚར་རོ།། ༢༠༢ །།

ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་ཁྲ་བོ་དེ་་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཟུགས་འབའ་ཞིག་ཁྲ་བོར་མཐོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གི་སྔོ་སོགས་སྤངས་པ་ཡི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་གཞན་ཚད་མས་མཐོང་བ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་རེས་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཁྲ་ལ་སོགས་གཟུགས་ཞེས་པར། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སྣ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་ཁྲ་བོ་དེ་ལ་བཅོས་མའི་ཁྲ་བོ་དང༌། བཅོས་མིན་གྱི་ཁྲ་བོ་གཉིས་ཡོད་པས་གང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་དེ། དེ་ལ་དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 152

ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དུས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི།།
མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དག་ལས།།
གཅིག་ནི་རིམ་ལྡན་དོན་མང་དང༌།།
གཅིག་ནི་རིམ་མིན་དོན་གཅིག་གིས།། ༢༠༣ །།

དེས་ན་བཅོས་མའི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་དབང་བློ་ལ། རང་ཡུལ་དུས་ཀྱང་རིམ་ལྡན་དུ་སྣང༌། རང་ཡུལ་དུ་མ་ཡང་སྣང་བ་ཡིན་ལ། བཅོས་མིན་གྱི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་དབང་པོ་ལ་རང་ཡུལ་དུས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང༌། རང་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན༑ དེ་འགོག་པ་ལ་འདི་གསུངས། བཅོས་མའི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་དབང་བློ་དང༌། བཅོས་མིན་གྱི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་དབང་བློ་དག་ལས། གཅིག་བཅོས་མའི་ཁྲ་འཛིན་དབང་བློ་ལ་ནི་རང་ཡུལ་རིམ་ལྡན་དང༌། དོན་མང་པོར་སྣང་བ་དང༌། གཅིག་བཅོས་མིན་གྱི་ཁྲ་འཛིན་དབང་བློ་ལ་ནི་རང་ཡུལ་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བ་དང༌། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་དུས་མྱུར་པར་མཚུངས་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་གཉིས་ཀ་རང་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་མའི་རྣམ་པར་ནི། སྣང་བར་མཚུངས་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། དོན་བསྡུས་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྣ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི།
རྩ་བ། བློ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར།།
དོན་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ངོ་བོ་ཉིད།།

153

ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བློ་མ་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱུ་མིན་ཞེ་ན།།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ། སྣ་ཚོགས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་༼༥༤༽པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཐ་དད་བཞག་འདི་གང་གིས་འགྲུབ།། ༢༠༤ །།

རྫས་ཐ་དད་གཞག་པ་འདི་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ༑ ༑ཡང་ཁོ་ན་རེ། བློ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རི་མོའི་ཁྲ་བོ་སོགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཡོད་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

་རྩ་བ། རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་རྩོམ་མེད་ཕྱིར།།
རི་མོ་སོགས་བློ་སྣ་ཚོགས་མིན།།

རི་མོའི་ཁྲ་བོ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་བློ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྡུལ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་བརྩམས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྡུལ་རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རྩོམ་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ། རི་མོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པའི་

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 154

ལྡན་པ་དེ་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཟུགས་མེད་ཕྱིར་ལྡན་སྣ་ཚོགས་མིན།།

དེ་འདྲའི་ལྡན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཡིན། གཟུགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་མེད་ཕྱིར་ལྡན་སྣ་ཚོགས་མིན། ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རི་མོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་ཕྲད་པའི་ལྡན་པ་དེ་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ་ཞེས་བཏགས་ནས་དེའི་ལྡན་པ་དེ་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ལྡན་པ་དེ་རི་མོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྫས་རེ་རེ་བ་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། ཉེ་བར་བརྟགས་ལ་བརྟེན་པའང་མིན།། ༢༠༥ །།
རེ་རེ་སྣ་ཚོགས་མིན་ཕྱིར་རོ།།

རི་མོའི་སྟེང་གི་ལྡན་པ་དེ་རི་མོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྫས་རེ་རེ་བ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་འདྲའི་ལྡན་པ་དེ་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པའང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་མོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྫས་རེ་རེ་བ་ལ་ཁྲ་བོ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། རིམ་བཞིན་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ།།

155

སྣ་ཚོགས་བློ་ཡིས་བསྲེས་མིན་ཏེ།།

རི་མོ་སོགས་བློ་སྣ་ཚོགས་མིན། ཞེས་པ་འདོད་དེ། རི་མོའི་ཁྲ་བོ་སོགས་བློ་མ་འཁྲུལ་པས་རིམ་བཞིན་བཟུང་བ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་བློས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རི་མོའི་ཁྲ་བོ་མ་འཁྲུལ་པས་རིམ་བཞིན་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ཡིས་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་མིན་ཏེ།

རྩ་བ། གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་ཕྱིར།། ༢༠༦ །།

བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་ཅན།།
གང་ཕྱིར་དོན་གཅིག་རྟོག་པ་ནའང༌།།
གཞན་དག་མཐོང་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང༌།།
རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན།། ༢༠༧ །།

བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། སྒྲའི་དོན་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་ནའང༌། མིག་གི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྔར་བཤད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང༌། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་འཛིན་པ་ལ་གནོད་པ་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང༌། ལན་ནོ།།དང་པོ་ནི།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 156

རྩ་བ། སྣ་ཚོགས་སྣང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ།།
གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན།།
རེ་ཞིག་གཅིག་པུའི་བློ་དེ་ཉིད།།
སྣ་ཚོགས་སུ་ནི་ཅི་ལྟར་སྣང༌།། ༢༠༨ །།

རང་རེས། སྣ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན།།ཞེས་པར། སྣ་ཚོགས་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མིན་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་ན། རེ་ཞིག་ཁྲ་འཛིན་དབང་བློ་གཅིག་པུའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་ནི་ཅི་ལྟར་སྣང་སྟེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་ཁྲ་འཛིན་དབང་བློའི་རྣམ་པ་༼༥༥༽ཆོས་ཅན། བློ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་དང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ནོ།།

ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་ལུགས།

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁྲ་
འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གང་ལ་བྱེད། དོན་རྣམ་ཁྲ་བོ་ལ་བྱེད་དམ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁྲ་བོ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྲ་བོ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཁྲ་བོ་ཆོས་ཅན། སྣང་

157

བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་པ།།
དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་བྲལ་ཞེས།།
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ།།
དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་འོངས་པ་ཡིན།། ༢༠༩ །།

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་ཁྲ་བོ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་
བསམས་པ་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་བྲལ་ཞེས་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང༌། དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་ན་དགག་མི་ནུས་པ་དང༌། སྣང་བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པའི་རིགས་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་དེ་ཅིར་འགྱུར།།
གཅིག་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཁྲོ་བོ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྐྱོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བློ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 158

ཁྲ་འཛིན་དབང་བློ་དེ་ལ་ཡང་སྣང་བའི་ཁྲ་བོ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྐྱོན་
ཡོད་དེ། ཁྲ་བོ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་འདིར།།
འདོད་ན་དེ་ལ་ངས་ཅི་བྱ།། ༢༡༠ །།

གལ་ཏེ་དོན་ཁྲ་བོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་འདིར་འདོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྲ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ངས་དགག་པ་ཅི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་བློ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་བློ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དགག་པ་དང༌། ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ།།
རགས་སྣང་ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད།།
གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང༌།།
མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།། ༢༡༡ །།
ཁྲ་བོ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དགག་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། དེ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། ཁྲ་བོ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་དེ། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་ན། ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གང་རུང་དུ་བདེན་པར་ཡོད་དགོས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རགས་སྣང་

159

དེའི་བདག་ཉིད་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན། རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་སྔར་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་དུ་ཆུག་ནའང༌། ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་༼༥༦༽ཡོད་དེ། གཟུང་བྱ་སྔོ་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་ཕྱི་རོལ་ལྟར།།
གནས་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་ཡིན།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་དེ། སྔོ་སེར་སོགས་རང་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང༌། རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གནས་པར་སྣང་བ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཐ་དད་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཡི།།
ཐ་དད་སྣང་བ་བསླད་པ་ཉིད།། ༢༡༢ །།
དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང༌།།
གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།

དེས་ན་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཡི་གཟུང་བྱ་སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དེ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང༌།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 160

སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་དང་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་གཅིག་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པས་ཀྱང༌། སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་དང༌། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་སྟོང་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དང༌། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པར་གྲུབ་པ་དང༌། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་མདོའི་དོན་དུ་གྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ།།
དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན།། ༢༡༣ །།

སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྔོན་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དེ་ཡིའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོང་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི།།
དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།
དེ་ནི་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་ན།།
དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསླད་འགྱུར།། ༢༡༤ །།

སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བློ་དེ་མ་རིག་པས་བསླད་པར་མ་ཟད་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་སྔོན་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བློ་དེ་དག་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསླད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བློ་དེ་ནི་མ་རིག་པས་

161

བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་གནས་པར་སྣང་བ་འདི། རང་རྒྱུ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་རེས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། ཞེས་པར། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེའི་དགོངས་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ལ། གཟུང་དང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེའི་དགོངས་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ལ། ཕུང་པོ་ཞེས་སོགས་ཤློཀ་གཅིག་གསུངས།

རྩ་བ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས།།
མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར།།
རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད།། ༢༡༥ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་རང་གི་མཚན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་མདོ་དེའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་རྫ་ཐ་དད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཞིང༌། གཟུང་འཛིན་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 162

ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་ལུགས།

གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས།།
མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི།།
ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན།།
དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ།། ༢༡༦ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། དུ་མ་སྤུངས་པས་ཕུང་པོ། འབྲས་བུའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཁམས། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པས་ན་སྐྱེ་མཆེད་༼༥༧༽ཅེས། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མཚན་མཚོན་དུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་དང༌། མཚོན་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་ཡིས། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ཀྱང༌། བྱ་བྱེད་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དང་བྲལ་བ་དེ་མདོ་དེའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། འཁྲུལ་སྣང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང༌། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང༌། ཐུབ་པས་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔོན་པོ་མེད་ན་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

163

དཔེར་ན། སྔོན་པོ་དང་རི་བོང་གི་རྭ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པས་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན། ཡང་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་པོར་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་གཞི་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་གསུམ་བྱུང་བའི་རྩོད་པ་དང་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། མ་རིག་གིས་བསླད་བདག་ཉིད་ལ།།
ཇི་ལྟའི་རང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས།།
རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་པ།།
སྐྱེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན།། ༢༡༧ །།

སེམས་རྒྱུད་མ་རིག་པ་དག་གིས་བསླད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པ་མིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༑ ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་དེ་རང་འཇོག་བྱེད་ཇི་ལྟའི་རང་གི་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་མིག་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་འཛག་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཕ་རོལ་མཐོང་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།།
དེ་ཉིད་དེ་ནི་རིག་མ་ཡིན།།
གཟུང་དང་འཛིན་པའི་བསླད་པ་དག།
མེད་ན་དེ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ།། ༢༡༨ །།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 164

ཕ་རོལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཐ་མལ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཡིན་ཡང༌། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཐ་མལ་པ་དེ་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དེ་མེད་དགོས་པ་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྩོད་པ་གསུམ་པ་ལ་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྙོམས་ཅན།།
གླང་ཆེན་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས།།
འཇིག་རྟེན་ཐུགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས།།
ཕྱི་རོལ་དཔྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད།། ༢༡༩ །།

གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་གྱི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པ་ལྟར་གླང་ཆེན་གྱི་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས་ཕྱི་རོལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཟློག་པའི་ཐུགས་དགོངས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང༌། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤངས་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཤེས་པ་སྔོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ།།
ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྟེན་མེད།།
མཐོང་ནུས་མ་ཡིན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

165

ཁྲ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་སྔོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཁྲ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ལས་གཞན་ཁྲ་བོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་དེར་ཚད་མས་མཐོང་ནུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྔོ་སེར་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་༼༥༨༽སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དབྱེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་ཡི་ཚེ།།
རྣམ་དབྱེ་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར།། ༢༢༠ །།

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཚེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྔོ་སེར་ལ་དམིགས་ནས་འདི་སྔོན་པོའོ་ཞེས་སོགས་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྲ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོ་སེར་སོགས་མ་ཡིན་ན། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཤེས་གང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ།།
དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་མྱོང་བ་ཡིན།།

ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་གང་ལ་ཁྲ་བོའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཁྲ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་ཏེ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རག་རིག་གིས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི།།
སྣ་ཚོགས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར།། ༢༢༡ །།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 166

ཁྲ་འཛིན་དབང་པོའི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོ་སེར་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། རས་སོགས་གཟུགས་ནི་གཅིག་ཡིན་ན།།

ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རས་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར།།

འོ་ན་རས་ཁྲ་བོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
རྣམ་ལ་དམིགས་ནས་སྔོ་སེར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ། སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡན་ལག་གི་ཁྲ་བོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག། རས་ཁྲ་བོ་སོགས་ལ་ཡན་ལག་གི་ཁྲ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཐ་དད་ཅན་ནི་རྣམ་བསལ་བ།།
ཐ་དད་མེད་པ་གཞན་མཐོང་མེད།། ༢༢༢ །།

རྟགས་སྔ་མའི་གང་ཞིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཁྲ་བོ་ནི་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་གཞན་

167

ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྔར་བཤད་ནས། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན།།
ཁྱད་པར་སྐྱེས་གྱུར་མང་པོ་དག།
ཅིག་ཅར་བློ་ཡི་རྒྱུར་འགྱུར་ཡང༌།།
འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༢༢༣ །།

བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྡུལ་མང་པོ་དག དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རང་འབྲས་སྔོ་འཛིན་དབང་བློའ་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཡང་འགལ་ ིབ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔེར་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནམ། རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ། དབང་པོ་དང༌། དོན་དང༌། བདག་དང༌། ཡིད་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ཀྱང༌། རང་འབྲས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་རྣམས་རང་འབྲས་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང༌། དེ་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན།
རྩ་བ། རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ།།
གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད།།
དེ་ལ་བློ་ནི་གང་དུ་སྣང༌།།
དེ་ནི་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྗོད།། ༢༢༤ །།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 168

སྔོ་རྡུལ་དུ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་ཡི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། སྔོན་པོ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྔོ་འཛིན་དབང་བློ་ནི་སྔོན་པོ་གང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བ་ལང་དེ་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། དངོས་པོ་རྫས་གཞན་མཐོང་ཡང༌། བློ་རྣམ་པ་གཅིག་༼༥༩༽པ་ཅན་ཁོ་ནར་ཐལ་བ་དང༌། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་གཅིག་གི་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡན་ལག་བཅས།།
ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཅན་བཟུང་ཡིན།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བ་ལང་རང་གི་ཡན་ལག་ནོག་ལྐོག་ཤལ་སོགས་དང་བཅས་ཏེ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།

རྩ་བ། ལྐོག་ཤལ་སོགས་མཐོང་མེད་པར་ནི།།
བ་གླང་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད།། ༢༢༥ །།

བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ནོག་ལྐོག་ཤལ་
སོགས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི། ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་དེ་བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

169

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོ་དག།
ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ཡང༌།།

གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། སྔ་མ་རྣམས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་དུ་མ་བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཡོན་ཏན་ཁྱད་ཆོས་དང༌། གཙོ་བོ་ཁྱད་གཞི་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དུ་མ་བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་རྫོགས་འཛིན་མིན།།
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ལྡན་པའང་མིན།། ༢༢༦ །།

བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་
རྣམས་རྫོགས་པར་འཛིན་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང༌། བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས། བ་ལང་གི་རྣ་བ་བཟུང་བའི་ཚེ་ན། གཡོ་འགུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣ་བ་དང་གཡོ་འགུལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་བཞིན་དུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་དང༌། བ་ལང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན།།
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཕྱིར།།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 170

ནོག་ལྐོག་ཤལ་སོགས་ཁྱད་པར་དང་ནི། བ་ལང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་རྫོགས་འཛིན་མིན་ཞེས་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉེར་བཟུང་གང༌།།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་འཛིན་འགྱུར།། ༢༢༧ །།

བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་
ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བ་ལང་དེ་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པར་འཛིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། རང་གིས་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལས།།
ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་སོགས།།
ཐ་དད་བྱེད་པའང་མ་བཟུང་ཕྱིར།།
གཞན་གཞན་མཐོང་ཡང་བློ་གཅིག་འགྱུར།། ༢༢༨ །།

བུམ་སྣམ་སོགས་རྫས་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་བའི་ཚེ་ཡང་བློ་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འཆར་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པ་རང་གི་དངོས་པོའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྣམ་བུ་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད། སྣམ་བུ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་བུམ་པའི་ཡོན་ཏན་མཆུ་འཕྱང་བ་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་བཟུང་བའི་ཚེ་ནའང་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་

171

ཁས་བླངས། དང་པོ་ཡང་ཁས་བླངས་ཏེ། གཞན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་ནི།།
གཟུང་ཕྱིར་དུ་མ་རྟོགས་འགྱུར་ན།།

ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡན་ལག་བཅས། ཞེས་པ་འདོད་དེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་
དེས་ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་དང༌། དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ༑ དང་པོར་ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་བཟུང་ནས། དེ་རྗེས་བ་ལང་གི་ཡོན་ཏན་ནོག་ལྐོག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་བཟུང་བའི་༼༦༠༽ཕྱིར།

རྩ་བ། འགྱུར་མོད་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང༌།།
འདི་དག་གི་འབྲེལ་འཚོལ་བར་འགྱུར།། ༢༢༩ །།

བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བ་ལང་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་
རྟོགས་པར་འགྱུར་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ནོག་ལྐོག་ཤལ་སོགས་འདི་དག་གི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འདི་འཆོལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གསུམ་པ་ནི། གྲགས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་ཡང་བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། སྒྲ་སོགས་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར།།
ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པར་གྲུབ།།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 172

གྲངས་ཅན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་དུ་མ་བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ། སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་བཟུང་བའི་ཚེ་ན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ།

རྩ་བ། བཀོད་པ་ཅན་ནི་མ་བཟུང་བར།།
བཀོད་པ་འཛིན་པ་མི་རུང་ཕྱིར།། ༢༣༠ །།

དེའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་པོ་དེ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པ་ཡིན་པ་གངཞིག བཀོད་པ་ཅན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ནི་མ་བཟུང་བར། དེས་བཀོད་པ་སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བཀོད་པ་ཅན་སོར་མོ་མ་བཟུང་བར་དེས་བཀོད་པ་ཁུ་ཚུར་འཛིན་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ།། གསུམ་པ་ལ། ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་ལྡོག་པ་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མིན་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། ཞེས་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ལྡོག་ཆོས་དུ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག།སྒྲ་དེ་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལས་ལྡོག་པས་ལྡོག་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྡོག་ཆོས་དུ་མ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ།།
གང་དང་གང་ལས་ལོག་དེ་ལས།།
ཐ་དད་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་ཅན།།
དེ་ནི་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད།། ༢༣༡ །།

173

སྒྲ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པས་ཆ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་པས་ཐ་དད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དེ་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་སོགས་གང་དང་གང་ལས་ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་དེའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པར་རང་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ།།
སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་དག་ནི།།
རྟོག་པ་མེད་སེམས་སྣ་ཚོགས་མིན།།
རེས་འགའ་བ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།། ༢༣༢ །།

བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་བྱས་མི་རྟག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ལྡོག་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་རེས་འགའ་བ་ཡི་སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་བྱས་མི་རྟག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དཀར་སོགས་ཡོད་གྱུར་ཀྱང༌།།
དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅི་འདྲ་བ།།
དེ་ནི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་མིན་ཏེ།།
ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཕྱིར།། ༢༣༣ །།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 174

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། དཀར་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དཀར་པོའི་སྤྱི་དོན་གཞན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀར་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་དཀར་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་སྤྱི་འདྲ་བའི་དཀར་པོ་དེ་ནི། དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དཀར་འཛིན་རྟོག་པས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་དཀར་པོ་གསལ་མི་གསལ་༼༦༡༽གྱི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། བློ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང༌།།
རྟེན་སྣ་ཚོགས་པས་དེར་འགྱུར་ན།།

ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དང༌། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་བློ་རྣམས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང༌། རྟེན་བདག་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པས་དཀར་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། ད་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་སེམས།།
ཐ་དད་དོན་ཅན་དེ་གང་ལས།། ༢༣༤ །།

ད་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་སེམས་མ་འཁྲུལ་པ་ལྔ་པོ་གཟུང་དོན་ཐ་དད་པ་ལྔ་པོ་ཅན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ལས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དཀར་འཛིན་དབང་མངོན་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གཞན་དང་གཞན།།

175

སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི།།
དངོས་དེ་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ།།
སྣང་བ་དེ་ནི་གང་ལས་ཡིན།། ༢༣༥ །།

གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གཞན་དང་གཞན་ལས་སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་དཀར་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་གང་ལས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དཀར་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས། བ་ལང་ངོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་ཤེས་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མཐོང་བ་རྟགས་པ་མེད་པར་ནི།།
བརྗོད་དང་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པའི་ཕྱིར།།
མཐོང་ལས་བ་གླང་ལ་སོགས་པའི།།
ངོ་ཤེས་པ་ནི་བཟློག་པ་ཡིན།། ༢༣༦ །།
དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི་བཟློག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། །བ་ལང་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་རྟོགས་པ་མེད་པར་ནི། །དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པའི་ཕྱིར།།གཉིས་པ་ནི། རང་རེས།།གལ་ཏེ་དཀར་སོགས་ཡོད་གྱུར་ཀྱང༌། ཞེས་པར་རིགས་དོན་གཞན་བཀག་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། །བ་ལང་གི་རིགས་དོན་གཞན་ཡོད་དེ། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲ་དང༌། དེར་འཛིན་པའི་སྤྱི་བློ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བ་ལང་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལ།།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 176

རིགས་སོགས་བརྗོད་དང་རྣམ་རྟོག་དག།
རྗེས་སུ་འགྲོ་ལས་རྗེས་དཔོག་གང་།།
དེ་ཡང་འདི་ཡིས་སུན་ཕྱུང་ངོ།། ༢༣༧ །།

དེ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་རྗོད་པའི་སྒྲ་དང༌། དེའི་རིགས་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟགས་ལས་བ་ལང་ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་རྣམས་ལ་བ་ལང་གི་རིགས་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང༌། བ་ལང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང༌། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་རྣམས་རིགས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མཐོང་བ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ཡང༌།།
ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི།།
རྣམ་རྟོག་གཅིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས།།
བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།། ༢༣༨ །།

མ་ཁྱབ་སྟེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་རྣམས་རིགས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རང་མཚན་པ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་ནི་དེ་རྣམས་ལ་བ་ལང་མིན་པ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་ཉེ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

177

ཡིད་མངོན་སྐབས།

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ། རྩོད་པ་དང༌། ལན་དང། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཕུག་པ་ན་རེ། མདོ་ལས་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། ཞེས་དང༌། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན།།ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། །དེས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་༼༦༢༽འཛིན་ནམ། མ་བཟུང་བའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན།

རྩ་བ། སྔར་མྱོང་བ་ནི་འཛིན་པ་ན།།
ཡིད་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན།།
མ་མཐོང་འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ།།
སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་མཐོང་འགྱུར།། ༢༣༩ །།

གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔར་མྱོང་བའི་གཟུགས་ནི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེས་མ་མཐོང་བའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།།ཐལ་བ་དང་པོའི་ལན་དང༌། གཉིས་པའི་ལན་ནོ༑༑དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་བརྟག་པ་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཡིད་མངོན་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 178

རྩ་བ། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི།།
དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌།།

གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་གཟུགས་དེ་གཟུང་
དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སྐད་ཅིག་མིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟོག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ མཚན་ཉིད་ནི།།
ཁྱད་པར་བཅས་པ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར།། ༢༤༠ །།

ཁྱོད་རྟོག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་
འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་བྱས་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི།

རྩ་བ། བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཅན་ལས་ལ་ནི།།

179

ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་ལ།།
དབང་པོ་ཅན་ནམ་གཞན་དག་ནི།།
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་འདོད།། ༢༤༡ །།

དབང་པོ་ཅན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའམ་གཞན་གང་དག་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་ཡང་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྔ་མས་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་གཞལ་བྱ་ལ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་ཟིན་དེ་ཉིད་ལ་བསྣན་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཡིད་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ནི།

རྩ་བ། དངོས་པོ་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་བློའང༌།།
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང༌། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་བློའང་ཐམས་ཅད་
ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་དོན་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེའི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་དབང་ཡིད་གཉིས་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱ་མིན་ན།།
དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་ཕྱིར་རོ།། ༢༤༢ །།

ཡིད་མངོན་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 180

དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས།།
དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཅན།།
ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད།།

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་གཟུང་དོན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ༑ དེ་ཡིན་པའམ་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག། ཕྱི་མ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན།། ༢༤༣ །།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ལོང་བས་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བ་༼༦༣༽སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མེད་པ་གང་ཞིག། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་ངེས་མེད་འཛིན་པར་ཐལ་པ་སྤང་བ་དང༌། དེའི་གཟུང་ཡུལ་དབང་མངོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་ནས་རྐྱེན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང༌། དེ་འཐད་ན་གཟུང་འཛིན་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཀ་བ་དང་རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆོད་པ་སོགས་འཛིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་པའི་

181

གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། རང་དོན་རྗེས་འགྲོའི་དོན་ལྟོས་ཅན།།
དབང་སྐྱེས་བློ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཕྱིར་འདི་གཞན་འཛིན་ན་ཡང༌།།
ངེས་པ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན།། ༢༤༤ །།

གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ན་ཡང༌། །རང་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་འཛིན་པར་འདོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། དེ་དང་བྱེད་དུས་མཚུངས་མེད་ཅན།།
རང་ཤེས་དུས་ཅན་དོན་དག་ནི།།
ཅི་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡི།།
ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།། ༢༤༥ །།

གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དག་ནི་ཆོས་ཅན།
ཅི་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་

ཡིད་མངོན་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 182

མངོན་དེ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་བྱེད་པ་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཤེས་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མེད་པ་སྔར་ནུས་མེད་ཕྱིར་དང༌།།
ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་ཕྱིར།།
རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྔར་ཡོད་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་རང་བློ་བཅས་དོན་མིན།། ༢༤༦ །།

མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འཛིན་པའི་བློ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་བཅས་ཏེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་འབྲས་ཀྱི་སྔར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་དེས་རང་མེད་པའི་སྔར་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འབྲས་བུ་དེ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། དུས་ཐ་དད་པས་ཇི་ལྟར་འཛིན།།
ཞེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཇི་ལྟར་ཡང་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་དུས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་

183

གཙོ་བོར་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་ རིག་པ་ཤེས་པ་ཡིས།།
ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཇོག་ནུས་པའི།།
རྒྱུ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས།། ༢༤༧ །།

རིགས་པ་ཤེས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཡིས་ཤེས་པ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་
ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་འཇོག་པར་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ནི་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ཀྱང་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྒྱུ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང༌།།
འབྲས་བུ་རྗེས་བྱེད་སྐྱེ་བ་གང༌།།
དེ་ནི་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དེ།།
བཞག་དང་གཟུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།། ༢༤༨ །།

མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་༼༦༤༽ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང༌། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་མངོན་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 184

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང༌། མཚན་གཞི་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བསྟེན།།
བརྡ་བྱེད་པར་ནི་ནུས་མ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རང་རིག་ནི།།
བརྗོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན།། ༢༤༩ །།

བདེ་སོགས་དེ་དག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེ་སོགས་ལ་རྗོད་པ་སྒྲ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་བརྡ་བྱེད་པར་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བརྡ་དུས་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདེ་སོགས་ནང་དོན་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག། ཕྱིའི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་དེ་དག།།
རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟར་རིག།།

བདེ་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟར་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནང་དོན་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གང་གིས་རིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

185

རྩ་བ། དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི།།
རིག་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་ཟེར།། ༢༥༠ །།

གང་ཟག་གི་བདག་དང༌། དོན་གཅིག་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་འགའ་ཞིག་ཟེར་རོ༑༑གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བར་སྒྲུབ་པ། དེ་དོན་རིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ། མྱོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དགག་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན།།
དེ་དང་དེ་མིན་དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད།།
རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་སྐྱེས།།
བདེ་སོགས་དེ་ཅིས་ཤེས་མ་ཡིན།། ༢༥༡ །།

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ན་ཤེས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྐྱེན་གསུམ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་འདྲ་བ་དེ་དང༌། འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རིགས་འདྲ་བ་དེ་དང་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུས་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། དོན་བཅས་དབང་པོ་རུང་བ་དང༌།།

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 186

བདག་ཉིད་ཇི་ལྟའི་སེམས་ཡོད་ན།།
བདེ་བ་ལ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང༌།།
ཡིད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།། ༢༥༢ །།

གཟུང་དོན་དང་བཅས་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་རུང་བ་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བདག་
ཉིད་ཇི་ལྟའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་གཏོད་པའི་སེམས་ཡོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡིད་ཀྱང་དེ་དང་རྐྱེན་གསུམ་མཚུངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ། བདེ་སོགས་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་དག་མེད་དང་ཡོད་པ་ན།།
འགའ་ལ་བདེ་ལ་སོགས་དང་བློ།།
སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་མཐོང་དེའི་ཕྱིར།།
དེ་ལས་དེ་སྐྱེ་གཞན་ལས་མིན།། ༢༥༣ །།

རྐྱེན་གསུམ་དེ་ལས་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་དེ་སྐྱེ་ཡི། གཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གསུམ་དེ་དག་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང༌། ཡོད་པ་ན་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང༌། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ། དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ལ་བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་༼༦༥༽པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་རྣམས་དེ་འདྲའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྐྱེན་གསུམ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

187

རྩ་བ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས།།
བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཡིན།།
དཔེར་ན་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི།།
གསལ་དང་མི་གསལ་ཐེ་ཚོམ་བཞིན།། ༢༥༤ །།

མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚུངས་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ལ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་བར་མ་གསུམ་ནས་ལྟ་བའི་དབང་བློ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གོམས་པ་ཤེས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཡུལ་གཅིག་པོ་དེ་གསལ་བ་དང༌། མི་གསལ་བ་དང༌། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་བར་མར་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པ་ལ་མྱོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དགག ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་ལ་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བ་མི་འཐད། ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བ་མི་འཐད། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དོན་གང་ཉེ་བས་བློ་དང་ནི།།
བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།
དེ་བོར་ནས་ནི་བདེ་སོགས་ཉིད།།
དེས་ནི་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ༢༥༥ །།

བདེ་སོགས་བདག་དང་དོན་གཅིག་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་ན། རང་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མྱོང་ངམ། རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་མྱོང༌། དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུགས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པ་

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 188

པོར་ནས་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་ནི་ཅི་ལྟར་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་གང་གཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བས་གཟུགས་འཛིན་དབང་བློ་དང༌། དེའི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

རྩ་བའི་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་དེའི་
རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་མྱོང་བའི་སྒོ་ནས། རིམ་གྱིས་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་མྱོང་བ།།
རྣམ་ཆད་མེད་པར་སྣང་མི་འགྱུར།།

བདེ་སོགས་མྱོང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་སོགས་དེ་མྱོང་བ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མྱོང་བས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ། གཟུགས་ཀྱང་དེར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ངེས་པར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། མགྱོགས་ཕྱིར་ཞེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་མྱོང་བ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་མིག་ཤེས་

189

དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་མྱོང་བས་ཆོས་ཀྱང་མིག་ཤེས་དེ་ལ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ལ་འཇུག་པ་མགྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་མཚུངས་ཕྱིར།།
མྱོང་བ་མེད་པར་ཅིས་མ་ཡིན།། ༢༥༦ །།

འོ་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་མྱོང་བས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་ཁྱོད་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་ཅིས་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་འཇུག་པ་མགྱོགས་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད། ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་འཐད། བདེ་བ་རྐྱང་པ་འཛིན་པ་མི་འཐད། དོན་གཅིག་པུ་འཛིན་ན་བདེ་པ་འཛིན་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བོར་ནས་ནི་ཞེས་པ་དང༌། རྣམ་ཆད་མེད་པར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ།།
དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང༌།།

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་གིས་གཟུགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་༼༦༦༽ཀ་བཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང༌།

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 190

རྩ་བ། བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་དོན་དག་ལས།།
སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནུས་གྲུབ་མེད་ཕྱིར།། ༢༥༧ །།

ཁྱོད་ལ་བདེ་སོགས་དེས་ཕན་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བདེ་སོགས་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་ཀྱང་རང་གི་གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་པོས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་སྐྱེས་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་མེད་པར་ཡང་སེར་པོས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

རྩ་བ། གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང༌།།
ནུས་པ་ཡིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

དེས་ན་སྔོ་སེར་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ལྟོས་མེད་དུ་ཡང་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པ་ཚོགས་པས་ཀྱང་སྐྱེད་ནུས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ སྔོ་སོགས་བཞིན།།
བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར།།
དེ་རྒྱུའི་དོན་ནི་མ་བཟུང་བར།། ༢༥༨ །།
དེ་མྱོང་བར་ནི་མི་རིགས་སོ།།

སྔོ་སེར་སོགས་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ལྟོས་མེད་དུ་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།

191

མིག་ཤེས་དེས་བདེ་སྡུག་དེའི་རྒྱུའི་དོན་ནི་གཟུགས་མ་གཟུང་བར་བདེ་སྡུག་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་འཛིན་ན།།

མ་གྲུབ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་དོན་གཟུགས་དང༌། བདེ་སོགས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བདེ་སོགས་ཀྱི་ནི་ནུས་པ་ཅི།།
གང་ཕྱིར་དེས་བསྐྱེད་བློ་མི་འདོད།། ༢༥༩ །།

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་སོགས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། བདེ་སོགས་དེས་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་བློ་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱང་མི་འདོད། སངས་རྒྱས་པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་པོ་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཚོར་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་མེད་པར་ནི་བདེ་ལ་སོགས།།
མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་མྱོང་ན་ནི།།
གཟུགས་སོགས་བུད་མེད་སོགས་ཁྱད་པར།།
ནམ་ཡང་མིག་གིས་འཛིན་མི་འགྱུར།། ༢༦༠ །།

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 192

སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནམ་ཡང་མིག་གི་ཤེས་པས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། ནང་གི་ཡན་ལག་ནུས་པའི་དོན།།
ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་མཐོང་མི་འགྱུར།།

ནང་གི་ཡན་ལག་བདེ་སོགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ནུས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི།

རྩ་བ། དོན་འཛིན་ན་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས།།
བདེ་བ་ལ་སོགས་མྱོང་མི་འགྱུར།། ༢༦༡ །།

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེས་གཟུགས་རྐྱང་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ན་ནི། གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའིོ་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་རྐྱང་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ།།གཉིས་པ་ལ། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡུལ་དེ་དང་ནི་དེ་ཡོད་ལས།།
བློ་ནི་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་ནི།།

193

ཁོ་ན་རེ། བདེ་སོགས་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་ཡོད་དེ། བདེ་སོགས་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་
དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དང་བདེ་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་དེ་དང་དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་ལས། དེ་འཛིན་གྱི་བློ་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི།

རྩ་བ། ཅིག་ཅར་དོན་ནི་ཡོད་པ་ན།།
བདེ་སྡུག་དག་ནི་རིག་པར་འགྱུར།། ༢༦༢ །།

ཡུལ་ཡིད་དུ་༼༦༧༽འོང་མི་འོང་གི་དོན་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་དག་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་རིག་ཅིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ནང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་ཡང་།།
ཡོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་འབྱུང༌།།
གཅིག་པོ་དེ་ནི་འགལ་བ་ཡི།།
ཉེར་ལེན་མིན་པར་འདོད་ཅེ་ན།། ༢༦༣ །།

གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ༑ ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་ན་ཡང༌། བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་གང་ཞིག། ནང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་དུ་མ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 194

རྩ་བ། གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི།།
མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ།།

བདེ་སྡུག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་ཤེས་པ་ཡི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཁས་བླངས་འགལ་བས་དགག་པའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྡུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

རྩ་བ། བདག་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཡིན་ན།།

བདེ་སྡུག་ཤེས་པས་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག། ནང་གི་བདག་རྐྱེན་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་ཡོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྡུག་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་དགོས་ན་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ནི། བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སྡུག་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བདག་རྐྱེན་གཅིག་གིས་བདག་འབྲས་འགལ་བ་དག་ལ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཕན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་འགལ་བ་དག་ལའང་མཐོང༌།། ༢༦༤ །།
དཔེར་ན་སྣང་གཅིག་མཚན་རྒྱུ་དང༌།།
དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་དག།
གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་དང༌།།
མཐུན་པ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་བཞིན།། ༢༦༥ །།

བདག་རྐྱེན་གཅིག་གིས་བདག་འབྲས་འགལ་བ་དག་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཕན་པ་

195

སྲིད་པར་ཐལ། བདག་རྐྱེན་གཅིག་གིས་བདག་འབྲས་འགལ་བ་དག་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཕན་པ་དེ་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣང་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་གིས་མཚན་མོ་རྒྱུ་བ་འུག་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་མིའི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མཐུན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་རིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པས། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་དེ་དག་ཅེས་པར། བདེ་སོགས་གཞན་རིགས་མིན་པར་ཁས་བླངས་པ་འགོག་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་བདེ་སོགས་རང་ཉིད་ལ།།
འཕོས་པའི་དོན་ནི་སྣང་བ་དང༌།།

གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ལ་འཕོས་པའི་སྟེ་སྣང་བའི་དོན་ནི་སྣང་བའི་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གཟུགས་མྱོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་རིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་མྱོང་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདོགས།།
ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་དངོས་སུ་མིན།། ༢༦༦ །།

བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ནི་དངོས་སུ་
མྱོང་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཁྱོད་རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱིས་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རམ། རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མྱོང་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 196

འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་དེས་གཟུགས་མ་མྱོང་ན། དེ་གཟུགས་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རང་བདག་རིག་བྱེད་འདི་དག་ནི།།
དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད།།

རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མྱོང་བྱེད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་སོགས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་མ་མྱོང་ན་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་མི་༼༦༨༽འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དོན་གཟུགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཟུགས་མ་མྱོང་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ངས་གཟུགས་མྱོང་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡང་འགལ། དེས་གཟུགས་དམིགས་པར་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་དག་གི།
རང་གི་བདག་གྱུར་དེས་མྱོང་ཡིན།། ༢༦༧ །།
དེས་ན་དོན་མྱོང་བར་བཤད་དེ།།

དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གཟུགས་མྱོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་
གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མྱོང་བྱེད་དེས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་གཟུགས་མྱོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དམིགས་པ་ཉིད་ནི་དེར་སྣང་བའོ།།

197

དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་དམིགས་པ་ཉིད་ནི་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་དེར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ། བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང༌། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིག་པ་སྔ་མས་དགག་པ་དང༌། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན།།
གནས་ཉིད་དང་ནི་སེམས་མེད་དང༌།། ༢༦༨ །།
གཟུང་བར་སྨྲ་སྟེ་དེ་ཡི་ཡང༌།།
ཅིག་ཅར་གཉིས་འཛིན་མི་རིགས་སོ།།

གྲངས་ཅན་པ་འགའ་ཞིག། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན་དེ་ཙམ་ལྔའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི། སེམས་མེད་བེམ་པོ་དང༌། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་གཟུང་བར་སྨྲ་སྟེ་གྲངས་ཅན་དེ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་དང༌། ཁོ་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་འཛིན་པ་སྔར་བཤད་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཁེགས་ན། དེས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའམ། རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ན། གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་འགོག གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་འཛིན་ན། ཞེས་སོགས་ནས་འགོག། གཉིས་པ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། སྔོ་སོགས་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་དང༌།།

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 198

གཅིག་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་འཛིན་ཞེ་ན།། ༢༦༩ །།

སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་དང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཆ་མཉམ་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་དེ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གང་ཞིག། སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཐ་དད་སྣང་ཅན་སེམས་ཀྱིས་ནི།།
གཟུང་དེ་ཅི་ལྟར་ཐ་མི་དད།།

སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང༌། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་
ཐ་མི་དད་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་མ་འཁྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཕྱི་དེར་ཁྱད་པར་ཡོད་མིན་ཡང༌།།
གོམས་པ་ཡི་ནི་ཁྱད་པར་ལས།། ༢༧༠ །།
བློ་ལ་དགའ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང༌།།
ཁྱད་པར་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་བདེ་སྡུག་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གོམས་པ་ཡི་ནི་ཁྱད་པར་ལས་བློ་ལ་དགའ་བ་དང༌། ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོ་སོགས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེར་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བེམ་པོ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པ་ལས་དགའ་བ་དང་གདུང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

199

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བློ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི།།
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མི་འགལ་ན།། ༢༧༡ །།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆེན་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བློ་ཡང་བདེ་སོགས་དང༌། བདག་ཉིད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པས་གོམས་པ་ལས་དགའ་བ་དང་གདུང་བར་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ད་ནི་ཕྱི་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི།།
བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཅི་ལྟར་རྟོགས།།

ད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོ་སོགས་བདེ་སོགས་དང་བདག་ཉིད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཡང་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་དེ་བདེ་སོགས་དང་བདག་ཉིད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རེས་བདེ་བ་ཤེས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག།
གཟུང་འཛིན་མིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་།།

གལ་ཏེ།༼༦༩༽།ཁོ་ན་རེ། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་དང་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན། དེ་ཙམ་ལྔ་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་དང་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ སྐྱེས་བུ་ནི།། ༢༧༢ །།
ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་མི་འགྱུར་ཏེ།།

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 200

དེས་ན་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཉམས།།

བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་པོ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན། ཅིག་ཤོས་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་པོ་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ན།

རྩ་བ། འདིས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསལ།།

གཟུང་འཛིན་མིན་པས་ཁྱབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བསལ་ན།

རྩ་བ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ།། ༢༧༣ །།
གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཉིད་མེད་ཕྱིར།།

བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དང་དེ་ཙམ་ལྔ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། སྐྱེས་བུས་དེ་ཙམ་ལྔ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཉམས། དེ་ཡང༌། གལ་ཏེ་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག། །རྒྱུ་འབྲས་མིན་ན་སྐྱེས་བུ་ནི༑༑ཀུན་གྱི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ།།དེས་ན་གཟུང་དོན་བྱེད་པ་ཉམས། ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ།།གཞན་ཡང༌། བློ་འམ་ཆེན་པོ་དང༌། དེ་ཙམ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཉིས་ཀ་བེམ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས། ཁོ་ན་རེ།

201

རྩ་བ། ཡོད་ན་ ་་་ །།

དེ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་དེ། བློ་འམ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ཙམ་ལྔའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་ནི་གཞན་ལའང་འགྱུར།།
སྐྱེས་བུ་དང་དེ་ཙམ་ལྔ་ཡང་གཟུང་འཛིན་དུ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྔའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེས་བུ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཁས། སླར་ཡང་འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། ཞེས་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མིན་པར་འདོད་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལ། སེམས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ནང་ཉིད་དང༌།།
མྱོང་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ།། ༢༧༤ །།

བདེ་སོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཕྱིའི་བེམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག། བྱི་མ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མྱོང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་སྔ་མས། གྲངས་ཅན་པས་བདེ་སོགས་བེམ་པོར་འདོད་པ་བཀག་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན། གཞུང་གཉིས་པས། རིགས་པ་ཅན་པས་བདེ་སོགས་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་འདོད་པ་བཀག་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྐྱེས་བུ་དེས་དེ་ཙམ་ལྔ་མྱོང་ན།

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 202

རྩ་བ། གང་གི་རང་བཞིན་མྱོང་བ་ཡིན།།
དེ་ནི་དེ་ཡིས་མྱོང་མ་ཡིན།།

སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ཙམ་ལྔ་པོ་དེ་ཡི་མྱོང་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་ཙམ་ལྔ་པོ་གང་གི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་མྱོང་བ་སྟེ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དངོས། གཉིས་པ་ལ། བློ་མྱོང་རྫས་ཐ་དད་དགག། རྫས་ཐ་དད་འདྲེས་པས་མི་ཕྱེད་པའི་ལན་དགག་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་རང་བཞིན་མིན་པ།།
མྱོང་བས་བློ་གནས་དེ་རིག་ན།། ༢༧༥ །།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། གང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ལ་དེ་ཙམ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མིན་ཡང༌། མྱོང་བ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་ཡང་མིན། ཤེས་པ་ཡང་མིན་པའི་བློའམ་༼༧༠༽།ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཙམ་ལྔའི་རྣམ་པ་དེ་རིག་པ་ལ། སྐྱེས་བུས་དེ་ཙམ་ལྔ་རིག་པར་འཇོག་པས་བློ་མྱོང་རྗས་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། མངོན་སུམ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་བྱུང༌། བློ་མྱོང་དོན་ལ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་དབྱེར་མེད་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཚད་མས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མཐོང་ན། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ན། རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱི་ཁྱབ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐ་དད་མེད་མྱོང་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེ་མ་ཁྱབ་ན། གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་ལ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ཞེས། སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གསུངས། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་གཅིག་བྱུང་བ་

203

དེ་སྤོང་བ་ལ། གཅིག་ཚེ་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

རྩ་བ། མངོན་སུམ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན།།
མྱོང་བ་མ་གཏོགས་འདི་བློ་གང༌།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་སོགས་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་མྱོང་བ་དང༌། དྲན་པ་སྟེ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མྱོང་བ་ཤེས་རིག་མ་གཏོགས། ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བློ་འམ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་འདི་མེད་པར་ཐལ།

རྩ་བ། དེ་དང་དེ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས།།
བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་མྱོང་བ།། ༢༧༦ །།
གཅིག་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་མཐོང་གི།
བར་དུ་གཞན་ནི་མ་མཐོང་ངོ༌།།

ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དེ་དང་དེའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་སོགས་མྱོང་བ་གཅིག་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་གི། ཡུལ་དབང་བར་དུ་མྱོང་བ་ལས་རྫས་གཞན་པའི་བློའམ་ཆེན་པོ་ནི་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ལྕགས་གོང་དང་ནི་མེ་བཞིན་དུ།།
འདྲེས་པས་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན།། ༢༧༧ །།

ཁོ་ན་རེ། ལྕགས་གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པའི་ལྕགས་གོང་དང་ནི་མེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་ཚད་མ་རྫས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་སྣང་བ་

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 204

བཞིན་དུ། བློ་མྱོང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་རྫས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་ཀུན་ལ།།
ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞག་ཉམས།།

དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྫས་ཐ་དད་དང་རྫས་ཐ་དད་མིན་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་མྱོང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཐ་དད་མེད་མྱོང་གཅིག་ཡིན་ན།།
དེ་ལྟར་གང་མིན་དེ་ཐ་དད།། ༢༧༨ །།
ཅན་གྲུབ་འདི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ན།།
ཐ་དད་སྒྲུབ་བྱེད་འགྲུབ་མ་ཡིན།།

རྫས་ཐ་དད་སྒྲུབ་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་འདི་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་རྫས་གཅིག་ཏུ་མྱོང་བ་སྟེ་དམིགས་པ་དེ་རྫས་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། རྫས་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་གང་མིན་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་དཀར་སོགས་ཐ་དད་སྣང༌།།
ཐ་དད་མ་ཡིན་བློ་མྱོང་ནི།། ༢༧༩ །།

205

ཐ་དད་མེད་སྣང་ཐ་དད་ན།།
ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་རྟེན་ཅི།།

རྫས་ཐ་དད་དང་རྫས་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ།
སྡུག་བསྔལ་དང་དཀར་པོ་སོགས་ཚད་མ་ལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་རྫས་ཐ་དད་མིན། བློ་མྱོང་ནི་ཚད་མ་ལ་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་ཡང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་རེས་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ཞེས་པར་བློ་མྱོང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མིན་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ཆེས་གསལ་བ་དེའི་ཚེ་ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཟེར་ན། སྒྲ་དྲང་ཐད་ལྟར་ན་མ་གྲུབ། དེའི་ཚེ་ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་༼༧༡༽པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཅིག་ཚེ་གསལ་བས་བསྒྲིབས་ན་ཡང༌།།
སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུན་དག་ལ།། ༢༨༠ །།
ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར།།
ཐ་དད་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན།།

མ་ཁྱབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། དེའི་ཚེ་ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ཀྱང༌། དེའི་ཚེ་ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གཅིག་ཚོར་བ་གསལ་བར་རྒྱུ་བ་དེའི་ཚེ་ཚོར་བ་ཆེས་གསལ་བས་བསྒྲིབས་ནས། ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཚད་

རང་རིག་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 206

མས་མ་དམིགས་ན་ཡང༌། སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུན་དག་ལ་བརྟགས་པ་ན་ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཐ་དད་པར་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐབས།

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་དང༌། མཚན་ཉིད་དང༌། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྔར་བཤད་པ།།
དེ་དག་གི་དེ་བསྒོམས་བྱུང་ཡིན།། ༢༨༡ །།

སྔར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་
བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞིང༌། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མ་འཁྲུལ་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་དང༌། མ་འཁྲུལ་པའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱས་བཤད་དང༌། དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩབ། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་བས།།
གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན།།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་མཚན་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོམས་པ་

207

ལས་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདོད་འཇིགས་མྱ་ངན་གྱིས་བརླམས་དང༌།།
རྐུན་པོ་རྨི་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པས།། ༢༨༢ །།
མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི།།
ཡང་དག་མིན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར།།
ཡོད་དེ་འདོད་ཆགས་དང༌། འཇིགས་པ་དང༌། བུ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་གྱིས་བརླམས་པ་
དང༌། རྐུན་པོ་རྨི་བ་སོགས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་བསླད་པས། ཆགས་ཡུལ་བུད་མེད་སོགས་མདུན་ན་གནས་པ་མེད་ཀྱང༌། མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པ་གསལ་བར་མཐོང་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི།།
དོན་གསལ་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན་།། ༢༨༣ །།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བློ་ཡིན་ན་ནི། རང་ཡུལ་གྱི་དོན་གསལ་
བར་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། རྨི་ལམ་ན་འདས་པ་དྲན་པའི་དེ་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྨི་ལམ་ན་ཡང་དྲན་པ་དེ།།
དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པར་དྲན།།

རྨི་ལམ་ན་ཡང་འདས་པ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 208

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་འདྲའི་དོན་དང༌། མི་ལྡན་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། འདོད་འཇིགས་མྱ་ངན་གྱིས་བརླམས་དང༌། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་ཡང༌། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པས་དེ་ལ་ངོ་བོ་སྣང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས།།
ཡང་དག་མིན་པའང་བསྒོམས་པ་ཡི།། ༢༨༤ །།
སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་རྟོག་མེད་དང༌།།
གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་མཐོང༌།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། མི་གཙང་བ་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་ཁེངས་པ་དང༌། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་མིན་པའང་བསྒོམས་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི། ཀེང་རུས་གསལ་སྣང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང༌། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན།།
གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་གྱུར་པ།། ༢༨༥ །།
བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན།།
དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་ཅན།།

ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་༼༧༢༽མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་སོགས་ཡང་

209

དག་པ་དང༌། ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བ་སོགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པར་གྱུར་པས་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་གོམས་བྱའི་དོན་དེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་བློ་མཐར་ཐུག་པ་འབྲས་བུར་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་དང༌། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གཉིས་ཀ་གོམས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཡང་དག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པ་ལས། གོམས་བྱའི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བའི་བློ་གཉིས་ལས། གང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལ་སྔར་བཤད་དངོས་པོ་བཞིན།།
བསླུ་བ་མེད་ཅན་གང་ཡིན་དེ།། ༢༨༦ །།
བསྒོམས་བྱུང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད།།

གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྟེ། དེའི་ནང་ནས་སྔར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་བཞིན་གྱིས་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞིང༌། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསར་དུ་སླུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ལྷག་མ་ཉེ་བར་བསླད་པ་ཡིན།།

ལྷག་མ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པར་སའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། འཁྲུལ་རྒྱུས་ཉེ་བར་བསླད་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི༑ རང་རེས། མངོན་སུམ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང༌།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 210

རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ༑༑འདོད་ན། རྟོག་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་དུ་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ།།འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩོད་པ་དེ་སེལ་བ་ལ། ཚད་མ་མདོར། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལོ་ཙ་བ་དད་པ་ཤེས་རབ་དང༌། ཞ་མ་སེང་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ཡིན་ཞིང༌། ལྷའི་འགྲེལ་པར༌། རང་རིག་ལའང་རྟོག་མི་འདོད།།དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པས་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པ། ཤེས་གང་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་སྣང་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན།།
དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན།། ༢༨༧ །།

ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་
ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ།།

211

བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀུན་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་མིན་པར། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་༼༧༣༽ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་སྐབས།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་དང༌། ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།

འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང༌།།
རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང༌།།
དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ།།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།།

ཞེས་གསུངས། །དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། འདིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སུ་བཤད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི།།
རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་གསུམ་དང༌།། ༢༨༨ །།
རྟེན་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན།།
རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ།།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 212

ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང༌། རྟེན་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་དང༌། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དབང་སྐྱེས་མིན་པར་གྲུབ་དོན་དུ།།
གཉིས་བཤད་འཁྲུལ་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།། ༢༨༩ །།

འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོར་དེ་གཉིས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོར། དེ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་གཉིས་དབང་ཤེས་སུ་འཁྲུལ་བར་མཐོང་ནས་དེ་འདྲའི་འཁྲུལ་པ་དེ་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་གི་མིང་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སོགས་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་བཞི་པོ། རིགས་པ་ཅན་པའི་ངོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་བཞི་རིགས་པ་ཅན་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྗེས་དཔག་སོགས་གྲུབ་བརྗོད་པ་ནི།།
སྔ་མ་གཉིས་ཉིད་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རོ།།

རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་བཞི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་གྲུབ་ཀྱང༌། དེའི་ངོར་རྗེ་དཔག་གི་མིང་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སོགས་ཕྱི་མ་བཞི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་པ་ནི་དགོས་པ་ཡོད་

213

དེ༑ སྔ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས། རིགས་པ་ཅན་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བརྡ་རྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ།།
སྒྲོ་འདོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག།། ༢༩༠ །།
མངོན་སུམ་ཉེར་འཇུག་ཅན་ཉིད་ཕྱིར།།
འགའ་ཚེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།།

བརྡ་རྟེན་ཅན་དང༌། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་ཅན་པས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་དབང་ཤེས་སུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ༑ དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང༌། ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་དེ་སྔ་མ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་དོན་ཅན།།
དྲན་པ་ལ་སོགས་རྟོག་པ་འདི།། ༢༩༡ །།
བརྡ་ལ་ལྟོས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན།།
མངོན་སུམ་དོན་ལ་འཛིན་མི་བྱེད།།

ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
དོན་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་བཟུང་

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 214

བའི་དོན་རང་མཚན་ལ་དམིགས་ཏེ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དེ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་རང་ཡུལ་གྱི་བརྡ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་དུ།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ཉམས་མྱོང་དྲན་མེད་བར།།
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ།། ༢༩༢ །།
ཤེས་ཡོད་མིན་པས་དེ་ཡང་ནི།།
མངོན་སུམ་ལས་ནི་ཡོངས་ཉམས་འགྱུར།།

མིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང༌། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་༼༧༤༽ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་གྱི་དོན་བརྡ་དྲན་པ་མེད་པར་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་དམིགས་ནས་འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང༌། དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི༌། ཁོ་ན་རེ། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་མདོ་ཚིག་གིས་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དེ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་སྡེ་ཚན་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན་པར་
གསུངས་པ།

རྩ་བ། འདིར་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ།།

རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ནི་བཞི་པར་བསྟན་པའི་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དེ། རབ་

215

རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་མདོ་ཚིག་གིས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་སྡེ་ཚན་ལས་ལོགས་སུ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི།།རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ།།ཞེས་སྤྱིར་བཏང་ནས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཡང་འཁྲུལ་ན་མངོན་སུམ་མིན་ནོ།།ཞེས་མ་འཁྲུལ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། དེར་ནི་ཉེར་གནོད་ལས་སྐྱེས་བརྗོད།། ༢༩༣ །།

དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་མདོར་སྨོས་པ་དེར་ནི་བདག་རྐྱེན་
དབང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གྱིས་ཉེ་བར་གནོད་པ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས། རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་ནི།།
ཉེར་གནོད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་སྨོས་པ་དེར་ནི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གྱིས་ཉེ་བར་གནོད་པ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། རང་རེས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་ཞེས་སྤྱིར་བཏང་ནས། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་པོ་

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 216

གཟུགས་ཅན་པས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་འཁྲུལ་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་པའི་མདོ་ཚིག་དེས། གོང་གི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཞིང༌། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། མདོ་དེས་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཁ་ཅིག།།

དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཟླ་གཅིག་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པས་
ཟླ་གཉིས་སུ་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་མིག་རྒྱུ་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པས་ཆུར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ༑ ལུང་དང་འགལ་བས་དགག་པ་དང༌། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་༼༧༥༽དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

རྩ་བ། སྔོ་དང་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་བློའི།། ༢༩༤ །།
དབང་པོའང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི།།
གཞུང་འདི་དང་ནི་དེ་དག་འགལ།།

ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སྔོ་དང་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་བློའི།།དབང་པོའང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི།།གཞུང་འདི་དང་ནི་དེ་དག་འགལ་ལོ།།ཁོ་ན་རེ།

217

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བརྒྱུད་པས་རྒྱུ་ཡིན་ན།།

གལ་ཏེ་མི་འགལ་ཏེ། གཞུང་དེས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེས་རང་འབྲས་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཡིད་རྟོག་གི་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
རྩ་བ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དག།། ༢༩༥ །།
དཔྱད་པ་འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་ནི།།
སྐབས་སུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན།།

འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་དག་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། རྩོད་སྒྲུབ་མཁན་པོ་ལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕང་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོད་སྒྲུབ་མཁན་པོ་ལ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། རྩོད་གྲུབ་མཁན་པོས་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་ན།

རྩ་བ། དབང་རྟེན་གང་ཡིན་གལ་ཏེ་གང༌།།
དབང་པོ་ཡོད་མེད་རྗེས་འཇུག་ཅན།། ༢༩༦ །།

དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་དྲིས་པས། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གང་

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 218

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ།

རྩ་བ། དེ་མཚུངས་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།
རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གལ་ཏེ་འགྱུར་ལྡན་ན།།

གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་རིག་པ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་འདི་ཉིད་ན་ཅི་ཕྱིར་འགོག།།

སྔ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་རིག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས། དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ཡིན་པའགོག་པ་ནི།

རྩ་བ། འདིར་ཡང་སྦྲུལ་སོགས་འཁྲུལ་པ་བཞིན།།
དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང༌།། ༢༩༧ །།

219

ལྡོག་འགྱུར་དབང་པོའི་བསླད་པ་ནི།།
ལོག་ཀྱང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང༌།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང༌། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་བསླད་པ་ནི་ལོག་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི།།
བརྗོད་པ་དག་གིས་འགའ་ཚེ་འཇོག། ༢༩༨ །།
མཐོང་བ་དྲན་ལ་ལྟོས་འགྱུར་ཞིང༌།།
ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྣང་མི་འགྱུར།།

སྦྲུལ་འདུག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འདི་ན་ཟླ་གཉིས་འདུག་ཅེས་པ་ཙམ་དག་གིས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི་ཁྱོད་འཇོག་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང༌། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་མཐོང་བ་བརྡ་དྲན་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། རང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པ་ན།།
གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་བློ་གང༌།། ༢༩༩ །།
དེ་ནི་རྟོག་མེད་གཉི་གར་ཡང༌།།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 220

དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པ་ན་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སད་ལོག་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར། མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་༼༧༦༽པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་དེ་རྟོག་མེད་ན་ཡང༌།།
ཚད་མ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ།། ༣༠༠ །།
བསླུ་བའི་ཕྱིར་རོ་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

སྔར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་སླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་དོན་དུའང༌།།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བཤད།།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང༌། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྨོས་དགོས་པར་མ་ཟད། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེའི་དོན་དུའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

221

ཚད་འབྲས་སྐབས།

༈ གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་གཉིས། ཚད་
འབྲས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། རྣམ་བཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ལ་བྱ་བྱེད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང༌། ཚད་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱ་བ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བྱ་བ་དེའི་འཇོག་བྱེད་གཞན་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་དེས་བྱ་བ་དེ་འཇོག་མི་ནུས་ན། བྱ་བ་དེའི་འཇོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བྱ་བ་དེ་འཇོག་མི་ནུས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ།།
ལས་ཀུན་གྱི་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དག། ༣༠༡ །།
ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གང་ལས་འབྲས།།
གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་སྒྲུབ་བྱེད།།

བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་སྨྲས་པ་དེ་ལ། སྔོ་སེར་ལ་
སོགས་པའི་ལས་ཀུན་གྱི་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་དག་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་མིན་ཏེ། བྱེད་པ་གང་ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་བར་མ་ཆད་དུ་འཇོག་ནུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་པོ་དང༌། གཉིས་པ་དང༌། གསུམ་པའོ།།

ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས།

དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཚད་འབྲས་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 222

རྩ་བ། དེ་ལ་ཉམས་མྱོང་ཙམ་དུ་ནི།།
འདྲ་བའི་བདག་ཅན་ཤེས་པ་ནི།། ༣༠༢ །།
གང་གི་ལས་ནི་སོ་སོ་ལ།།
རྣམ་འབྱེད་དེ་བདག་འགྱུར་བ་ཡིན།།

སྔོ་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེ་ལ། ཉམས་སུ་མྱོང་ཙམ་དུ་ནི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འཛིན་རྣམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་གིས་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ལས་ནི་སོ་སོ་ལ། སྔོ་འཛིན་ཅན་སུམ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང༌། སེར་འཛིན་མངོན་སུམ་སེར་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་རྣམ་པར་འབྱེད་དེ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྔོ་སེར་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གསལ་མི་གསལ་ལས། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་རྒྱུ་དག་ལ།།
ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་ཀྱི།། ༣༠༣ །།
ལས་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་འདི།།
ཐ་དད་པར་ནི་ངེས་བྱེད་མིན།།

རྒྱུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་མི་གསལ་དག་ལས་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང༌། སྔོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་ཀྱི་ལས་ལ་རིག་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདིས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས། སེར་པོ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པར་ནི་ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་

223

པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་འདི་བདག་ཐ་དད་པ།།
གང་ལས་འདི་འདིའི་རྟོགས་པ་ཞེས།། ༣༠༤ །།
བྱེད་པ་ཡི་ནི་ལས་ངེས་ཏེ།།
དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྲུབ།།

རང་ལུགས་ནི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ན། ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་སྔོན་པོ་འདིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེའེི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འདིས་སྔོན་པོ་འདི་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱེད་པ་ཡི་ནི་ལས་ངེས་པ་སྟེ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་༼༧༧༽པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་བཞག། གཞན་ལུགས་དགག། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་འཇོག་བྱེད་མིན་མི་དགོས་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གསལ་མི་གསལ་ལས་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྣམ་འགས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི།།
ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང༌།། ༣༠༥ །།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་འགས་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི། གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་བྱེད་ན་ཡང༌། ཁྱོད་

ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 224

སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འདི་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ།།
དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མིན།།

ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འདི་ནི་དོན་སྔོན་པོ་དང༌། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན། སྔོན་པོའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི།།
སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད།། ༣༠༦ །།

གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན། གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་མིན་དགོས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ནི།།
དེ་ལས་དང་འབྲེལ་མི་འགྲུབ་པོ།།

སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ལས་སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་

225

མ་ཤར་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཡང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན།།
དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན།། ༣༠༧ །།

སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་དོན་གཞན་མིན་ཏེ། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་བྱ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ༑ ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱ་བྱེད་དུ་འཇོག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟ་རེས་ཤིང་གཅོད་པའི་ཚེ་ན། སྐྱེས་བུས་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང༌། སྟེང་དུ་འཕར་བ་དང་འོག་ཏུ་འབད་པ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང༌། ཤིང་དུམ་བུར་སོང་བ་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་དང་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ། སྟ་རེ་དང་སྐྱེས་བུ་དང༌། ཤིང་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཚང་བའི་དཔེ་དེ་བཞིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ།།

སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དང༌། དེ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཚང་སྟེ། ཁྱོད་ལས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཁྱོད་རང་མྱོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་མྱོང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 226

རྩ་བ དོན་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི།།
བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ལ་ནི།།
བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང༌།། ༣༠༨ །།

དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཚང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་དོན་ཚང་སྟེ། ཁྱོད་རང་གི་ལས་སྔོན་པོ་ལ་ནི་སྔོ་མིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང༌། སྣང་བ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུར་སྣང་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བྱེད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ། ཅེས་པའོ། །སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དང་དེ་དངོས་སུ་༼༧༨༽རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་དོན་དམ་པར་བྱ་བྱེད་མིན་ན། དེ་གཉིས་བྱ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང༌།།
དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར།།

སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་བདག་ཉིད་འཇོག་པར་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང༌། ཁྱོད་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས། ཁྱོད་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི།།

227

བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།། ༣༠༩ །།
བྱ་བ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང༌།།
འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད།།

དཔེར་ན། འབྲས་བུ་བུའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཕའི་གཟུགས་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མིན་ཡང༌། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱུ་ཕའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཕ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི།
རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང༌།།
ཁྱད་པར་གྱི་ནི་བློ་དེ་དག། ༣༡༠ །།
བྱ་བ་ལ་ནི་ཆོད་པའི་ཕྱིར།།
ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ།།

དང་པོ་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང༌། དབང་དོན་འབྲེལ་པ་དང༌། སྤྱི་སོགས་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འཇོག་པ་ལ་ནི་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཁྱེད་རྣམས་ལས། གཞན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་འཇོག་བྱེད་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབང་དོན་འབྲེལ་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 228

རྩ་བ། བྱ་བ་ལ་ནི་བྱེད་པ་རྣམས།།
ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱོར་ན་ཡང༌།། ༣༡༡ །།
ཐ་མའི་ཐ་དད་བྱེད་གང་དེ།།
དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད།།

བྱ་བ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་ནི། ཁོ་རང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་ན་ཡང༌། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་དེ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།
འདི་འདྲ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་མིན།། ༣༡༢ །།

རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་འདི་འདྲ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འཇོག་པའི་ནུས་པ་དེ་འདྲ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་གསལ་མི་གསལ་ལས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་དད་མེད།།
འདི་འདི་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས།།

229

རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་མི་གསལ་ལས། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང༌། ཁྱོད་ལས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འདིས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་ལ། སེར་འཛིན་མངོན་སུམ་འདིས་སེར་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྔོ་སེར་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འདིས་ནི་ལྷག་མ་བཤད་པ་ཡིན།།

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཚད་འབྲས་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་ལྷག་མ། དང་པོར་དོན་ལ་ལྟ་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱང་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་༼༧༩༽པ་དགག་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་དངོས་མེད་ན་ཁྱད་པར་གྱི།། ༣༡༣ །།
བློ་ཡང་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཏེ།།
བློ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

སྤྱི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་ཡང༌། ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན་པའི་བློ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་དངོས་པོ་སྟེ་་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན་པའི་བློ་གཞན་དག་ཀྱང༌། སྤྱི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་འདྲ། གཞན་ཡང༌། སྤྱི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་དང༌། ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་

ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 230

ལ་ལྟོས་པའི་ཚད་འབྲས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱེད་གཉིས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། བྱ་བ་དང་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས།།
ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་དོ།། ༣༡༤ །།

ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་བྱ་བ་དང་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ལ་འཇུག་པའང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་ཁས་བླངས་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། དོན་གཅིག་ཡིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

དེ་གཉིས་གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གཉིས་དོན་མེད།།
རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར།།

འོ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་འཇལ་བ་ལ། དེ་འཛིན་པའི་བློའི་རྗེས་སུ་བློ་གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན་པའི་བློ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། བློ་ནི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་འགྱུར་ན།།

231

འདོད་དེ། བློ་དེ་གཉིས་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རྩ་བ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར།། ༣༡༥ །།

འོ་ན་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དང་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།།
ཆ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞག།

མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང༌། ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་ཆ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང༌།།
ཆོས་འགའ་ཞིག་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བའི།། ༣༡༦ །།
ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ།།
འབྲེལ་པ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་རོ།།

བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་དྲི་རོ་སོགས་མ་རྟོགས་ལ་དེའི་ཁ་དོག་གི་ཆོས་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་བུམ་པའི་

ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 232

གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་ཞིང༌། བུམ་པའི་གཟུགས་དྲི་དེ་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་དོན་འབྲེལ་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ནས། དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གང་ལས།།
ཐ་དད་དེ་འདིའི་ཚད་མ་ཉིད།། ༣༡༧ །།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་བུམ་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཐ་དད་
མེད་ཀྱང༌། བྱེད་པ་གང་ལས་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འདིའི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡོད། ཁྱོད་ལས་ཐ་དད་པས་དེ་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ༑ མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་བུམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདུས་བྱས་ལས་ནི་མིན་དེའི་དངོས།།
མེད་ན་དེ་ཡང་གཞག་མེད་ཕྱིར།།

བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་ནི་བུམ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འཇོག་
པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་བུམ་པ་དེའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་མེད་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་ལ། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡོད་ན་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་༼༨༠༽གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

233

པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར།།
འགལ་ལོ་ཞེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དང༌། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་བྱ་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ མི་བདེན་ཏེ།། ༣༡༨ །།
ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་ཕྱིར།།
དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད།།

དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ གཅིག་ཡིན་པ་མི་བདེན་ཏེ། ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་སྟེ་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་དེ། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འབའ་ཞིག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག།།
ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས།། ༣༡༩ །།
ཐ་དད་འདོད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ།།
སྒྲོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ།།

དེ་མིན་ཏེ། བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོག་

ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 234

པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བྱེད་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་དབང་གིས་ནི་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང༌། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག།
མངོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། ༣༢༠ །།

མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་ཕྱི་རོལགྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་ན། དེའི་མཚན་གཞི་དེ་གང་ཡིན་དྲིས་པས། སྔོ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་གང་གིས་དོན་རིག་ཡིན།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཕྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིག་པར་འཇོག་པ་ཡིན་བྱས་པས།

རྩ་བ། དེ་འདྲ་ལས་ཡིན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

235

ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་
དང་འདྲ་བའི་དོན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་བྱེད་དམ། དེས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ འཁྲུལ་པར་འགྱུར།།

ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིག་པའི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་འཇོག་བྱེད་དུ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟླ་གཉིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིག་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ།

རྩ་བ། འོན་ཏེ་འདི་མྱོང་དེ་གང་ལས།།

འོན་ཏེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འདིས་ཕྱི་རོལ་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་མྱོང་བ་དེ་རྒྱུ་
མཚན་གང་ལས་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་སྐབས་འདིར་སེམས་ཙམ་པ་ལ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བའི་འཇོག་བྱེད་འདྲི་མི་རིགས་པར་ཐལ།

རྩ་བ། འདི་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་དཔྱོད་ཡིན།། ༣༢༡ །།

རྣམ་རིག་པ་འདི་ནི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ། གཟུང་དོན་དུ་

ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 236

བྱས་ནས་མྱོང་བའི་འཇོག་བྱེད་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ལ་དྲིས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བའི་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་གང་གིས་ན།།
རགས་པར་སྣང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོུད་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རགས་པ་དང༌། དེར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་གང་གིས་ཀྱང་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་གཏད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་གང་ཞིག་༼༨༡༽ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་དེ་འདྲ་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་དངོས་མིན།།

དེས་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་གཏད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་དང༌། དེར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་གཏད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། ཡིན་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པས།། ༣༢༢ །།

237

དེ་མྱོང་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།།
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ནུས་མ་ཡིན།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་མིན་མོད། ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་
ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་དེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང༌།།
གལ་ཏེ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།། ༣༢༣ །།

གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་མིན་གྱི། དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཉིས་ཚོགས་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་མཚུངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས།།
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་མྱོང་འགྱུར།།

དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 238

རྩ་བ། འདི་མཐོང་འདི་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར།།
གང་ལ་བློ་ནི་ངེས་པ་དེ།། ༣༢༤ །།
དེས་མྱོང་ཡིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། སྔར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཕྱིར་རོལ་གྱི་གཟུགས་འདི་མཐོང༌། སྒྲ་འདི་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར་དོན་གང་ལ་བློ་ནི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དང༌། གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེས་ཕྱིར་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བའི་བློར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པས། དོན་མཚུངས་ཅན་གྱི་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གང་གིས་དེ།།
དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་འདོད་པ།།
སྣང་དང་མཐོང་བ་དེ་དག་གི།
ཉེ་བ་དེ་ཉིད་དཔྱད་བྱ་ཡིན།། ༣༢༥ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་སོགས་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བའི་བློ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང༌། མཐོང་བ་དབང་མངོན་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཉེ་བ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་དག་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།།
ལྟ་བ་པོ་ཡི་དེས་དེ་ཡིན།།

239

ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་དག ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་
ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་པོ་ཡི་ཤེས་པས་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དགག་པ་དང༌། དེར་སྣང་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་དང༌། རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དགག་པ། ཉེས་པ་དེ་ནང་ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ལ་མཚུངས་པ། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡི་མྱོང་དེ་བདག་ཉིད་དེ།།
དེ་ཡང་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མིན།། ༣༢༦ །།
མངོན་སུམ་སོ་སོ་རིག་བྱ་ཡིན།།
དེ་ཡི་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡང༌། གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་མྱོང་བྱེད་མིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་མྱོང་བྱ་སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་སེར་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེའི་མྱོང་བྱ་སྔོ་སེར་སོགས་དེ་༼༨༢༽ནི་རང་སྣང་ཡུལདུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི༑ ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་ཀྱང༌། ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེས་ན་ཉམས་མྱོང་བྱ་གཞན་མེད།།
དེ་ལའང་མྱོང་བ་གཞན་ཡོད་མིན།། ༣༢༧ །།
དེར་ཡང་བརྩད་པ་མཚུངས་ཕྱིར་ཏེ།།

ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 240

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ལའང༌། རང་མྱོང་བའི་མངོན་སུམ་རང་དང་རྫས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་རྫས་གཞན་མེད་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་དེ། དེ་ཡོད་པ་དེར་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཡོད་པ་ལ་བཀོད་པའི་རྩོད་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན།།

དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་དེར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་མྱོང་ན། དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་འཇིན་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཡི་དངོས་དེ་སྔོ་སོགས་ཕྱིར།།
རང་བཞིན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའང་དེ།། ༣༢༨ །།
རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་གྱུར་ཀྱང༌།།
སྔོ་སོགས་མྱོང་བར་སྣང་བ་ཡིན།

མི་འགལ་ཏེ། དེས་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་མྱོང་བར་གྱུར་ཀྱང་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོ་སོགས་མྱོང་བར་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོ་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའང་ཡིན་ཏེ༑ དེའི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡིན་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་རང་གི་

241

བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱ་བྱེད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར།།
གསལ་བྱེད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ན།། ༣༢༩ །།
རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་འདོད།།

ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲོན་མེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ།
གསལ་བྱེད་ཕྱི་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་རང་གསལ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་བློ་བདག་རིག་ཅན་ཡིན།།
དེ་ཡི་རིག་བྱ་དོན་གཞན་ན།།
ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་འཐད་པར་དཀའ།། ༣༣༠ །།

དཔེ་དེ་ལྟར་དུ་སྔོ་འཛིན་དབང་བློ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཕྱི་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱུ་ལས་སྔོན་པོ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་དུ་འཐད་པར་དཀའ་བར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་དེའི་རིག་བྱ་སྔོན་པོ་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ན། བྱིས་པ་ནས་མཁས་པའི་བར་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
རྩ་བ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད།།

ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 242

སྐྲ་སོགས་ཤེས་པའི་ཐ་དད་བཞིན།།
གང་ཚེ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཕྱེ་བའི།།
་ མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བསླད་པ་ཅན།། ༣༣༡ །།

མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཚེ། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞེིང་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་སེམས་རྒྱུད་རྣམ་པར་བསླད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རིག་བྱ་སྐྲ་ཤད་དང༌། རིག་བྱེད་དེར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་མེད་ཀྱང་སྐྲ་ཤད་སོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་སྐྲ་ཤད་དེ། དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་རིགས་པས་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་དེ་འདྲའི་རིགས་པས་གནོད་དམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པས་མཐོང་གྱུར་པ།།
དེ་ལྟར་འདི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ།།
དེ་ཚེ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡི།།
མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བརྩད་བྱ་མིན།། ༣༣༢ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་གཟུང་བ་དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འཛིན་པར་བྱས་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་གཞག་ལ་ནི། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་བརྩད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་བློ་འཁྲུལ་༼༨༣༽པས་དེ་གཉིས་གཟུང་བྱ་དང་འཛིན་བྱེད་ཙམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར། སྔོན་པོ་དང་སྔོནའཛིན་མངོན་སུམ་འདི་གཟུང་འཛིན་དུ་རྣམ་གཞག་

243

བྱས་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར།།
རང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད།།

ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་དེས་ན། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རིག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་པའམ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག གཞན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དང༌། ཕྱི་དོན་ལ་གནོད་པའི་རྟགས་དགོད་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་མྱོང་གྱུར་ན།།
ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། གལཏེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཅི་ཡང་མེད།། ༣༣༣ །།

དེ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 244

རྩ་བ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་མྱོང་གྱུར་བ།།
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཅི་བརྗོད་འགྱུར།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནི། དེས་དེ་མྱོང་བའི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་རྗོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བློ་ནི་དེ་རྣམ་ཅན།།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ནི་སྔོན་པོ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྣམ་པ་རྗེས་ཞུགས་ཅན་དེ་ཡོད།། ༣༣༤ །།
དེ་ནི་ཕྱིའམ་གཞན་ལས་ཞེས།།
འདི་ནི་དཔྱད་པར་རིགས་པ་ཡིན།།

མ་ཁྱབ་ཏེ། དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས།
དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པ་འམ། གཞན་རང་རྒྱུ་སྔོན་པོའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་འདི་ནི་དཔྱད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཤར་བའི་

245

སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོས་རང་ངོས་ནས་མ་གཏད་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བ།།
མི་འཛིན་དེ་འཛིན་ན་འཛིན་ཕྱིར།། ༣༣༥ །།
སྔོན་པོར་སྣང་བ་མཐོང་བ་ཡིན།།
ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན།།

དེ་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་དེས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པ་མིན་ཏེ། སྔོན་པོར་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་རང་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང༌། རྫས་གཞན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་བྲལ་བར་སྔོན་པོ་མི་འཛིན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་འཛིན་པའི་ཚེ་ན་སྔོན་པོ་ཡང་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་བའི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་མེད་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་འགའ་ཞིག་གི།
བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་བྱེད་པ།། ༣༣༦ །།
དེ་ཕྱིར་བློ་ནི་རྣམ་ངེས་ཀྱི།།
ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་འདིར་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ནི་

ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 246

སྔོ་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་ཀྱི། སྔོ་སྣང་གི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོར་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ནི་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད།།
གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མྱོང་བ་དང༌།། ༣༣༧ །།
དྲན་པས་འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས།།
མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ། སྔོར་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམ་དང༌། དེ་ཉམས་སུ་༼༨༤༽མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྟེང་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་རོལདོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་དེའི་སྟེང་གི་གཟུང་རྣམ་དང༌། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དེའི་སྟེང་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རང་རིག་གིས་མྱོང་བ་དང༌། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དྲན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་མེད་ཀྱང༌། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འདི་ཡི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་འཐད་པར་གྲུབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྟེང་ན་ནང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམ་དང༌། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དེ་འདྲའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ༑ དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཉིད་འབྲས་བུར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། ལྷས། དེལྟར་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཅིང༌། བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་

247

པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད། རང་རེས། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་ཁས་བླངས་པ་ལ།

རྩ་བ། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ།།
གཞན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཚེ། སྔོན་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་གཞནཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་ འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ།། ༣༣༨ །།
དེ་ཡི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ།།
དེ་ནི་དེ་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན།།

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་གང་ཞིག སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་དེ་ཡི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ༑ ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར། རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་ན། དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་རིག་ཏུ་ཞེན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གང་ཚེ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི།།

ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 248

གཞག་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་པ།། ༣༣༩ །།
དེ་ཚེ་བདག་ཉིད་ཉམས་མྱོང་གང༌།།
དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས།།

སྔོར་སྣང་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཚེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཕྱི་རོལ་དོན་རིག་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་སོ་ཞེས་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཚེ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྫས་ཀྱི་ཆ་སྔོན་པོ་དེ་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྣམ་དང༌།།
རྣམ་པ་གཞན་དུ་མྱོང་གྱུར་ན།། ༣༤༠ །།
འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང༌།།
དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་མིན།།

དེས་ན་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་འདོད་པའམ། མི་འདོད་པར་སྣང་བ་དེས་ཀྱང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་སྔོན་པོ་རིག་པའི་ཚད་མ་ནི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འདི་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང༌། མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མྱོང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

གསུམ་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་དང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་

249

རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ༌། གཞལ་བྱ་དཔྱད་པའོ།།དང་པོ་ནི། རང་རེས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ༼༨༥༽དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང༌།།
ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཉིད་དེ།། ༣༤༡ །།
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས།།
མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་ནི་གཞལ་བྱར་ཡོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང༌། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཤར་བ་ལྟར་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དབང་གིས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇོག་གི །སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོས་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་རིག་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན་སྔོན་པོ་དེ་འདོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ལ་ལྟ་བའི་གཉེན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་གང་ཞིག དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་དེ་སྔོན་པོས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས། འདོད་ན། དེ་མི་འདོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ལ་ལྟ་བའི་དགྲའི་མིག་ཤེས་ལ་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་གང་ཞིག དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་དེ་

ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 250

སྔོན་པོས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། ཁས་བླངས་ན་ཡང་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

འདོད་དེ། སྔོན་པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀར་དུ་ཁས་བླངས་ན་ཡང༌། སྐྱོན་མེད་
དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གཉིས་པོ་དག།
ཐ་དད་པར་ནི་མྱོང་མི་འགྱུར།། ༣༤༢ །།

འོ་ན་སྔོན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དགྲ་གཉེན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ལ་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་པོ་དག་ནི། ཐ་དད་པར་ནི་སོ་སོར་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀར་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟ་བའི་གཉེན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་འདོད་པ་དང༌། དེ་ལ་ལྟ་བའི་དགྲའི་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་གང་ཞིག དེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། མ་མཐོང་བསྒྲིབས་ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན།།

མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལ་ལྟ་བའི་གཉེན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་ཡིད་མི་འོང་
དུ་སྣང་བ་བསྒྲིབས་ནས་སྔོན་པོ་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བ་དང༌། དེ་ལ་ལྟ་བའི་དགྲའི་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བ་བསྒྲིབས་ནས་ཡིད་མི་འོང་དུ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀར་དུ་སྣང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
རྩ་བ། དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར།།

251

དུ་མའི་བདག་ཉིད་དངོས་དེ་ལ།།
གཅིག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་བྱེད་པ།། ༣༤༣ །།
མ་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ན།།
དོན་མཐོང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།

འོ་ན་དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་སྔོན་པོའི་གཟུང་དོན་གྱི་དབང་གིས་
སྔོན་པོ་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། མ་མཐོང་བའི་ལས་དེས་ཅི་ལྟར་ན་དོན་སྔོན་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས། དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀར་དུ་མཐོང་བ་བསྒྲིབས་ནས་གང་རུང་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར།།
སྣང་བ་རྟོག་ཡིན་དོན་བློ་མིན།། ༣༤༤ །།

གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་རྟོག་པའི་མཛིན་སྟངས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱིས། དོན་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དབང་བློའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པས། ཐ་དད་པར་ནི་མྱོང་མིའགྱུར། ཞེས་པའི་རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལའང་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པར།།
མཚམས་སྦྱོར་མེད་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན།།
དབང་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་སྔོན་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བར་སྣང་བ་ཡོད་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 252

པར་ཐལ། རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུ་མ་ཟད། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་དེ་ལའང་ཕྱིས་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་སྔར་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་དེར་མཚམས་༼༨༦༽སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྣང་བའི་དབང་པོའི་སེམས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང༌།།
རང་ཉིད་ཉམས་མྱོང་འབྲས་ཡིན་རིགས།། ༣༤༥ །།
གང་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདི་རང་བཞིན།།
དེ་ལྟར་དོན་ནི་རྣམ་པར་ངེས།།

དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལའང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཇི་ལྟར་སྔོན་པོ་འདི་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དོན་སྔོན་པོ་ནི་རྣམ་པར་འཇོག་གི དེ་ལ་སྔོན་པོས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང༌། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པའོ།།་དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ན། དེའི་ཚེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི།།
ཚད་ཡིན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི།། ༣༤༦ །།

253

དོན་གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ།།
འཛིན་བདག་ལྟོས་པར་བྱ་བ་མིན།།

དེའི་ཚེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་་པར་སྣང་བ་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་་ན་རེ། དེའི་ཚེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་མིན་ན། འཛིན་རྣམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིན་བདག་སྟེ་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི་མདོ་སྡེ་པས། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ༑ ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚེ། ཁྱོད་དེའི་འཇོག་བྱེད་དུ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་དོན་གཞན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་མིན་པར་རང་གི་མྱོང་བྱ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གང་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དོན་བདག་དེ།།
ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར།། ༣༤༧ །།
འདི་ནི་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས།།
ངེས་བྱེད་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན།།

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རིག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་དོན་སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་འདོད་པའམ། མི་འདོད་པར་གནས་པ་སྟེ་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུར་སྔོན་པོ་འདི་ནི་འདོད་པའམ། མི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 254

སོ༑ ༑ ཞེས་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་བའི་སྔོན་པོ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་རིག་འདོད།།
འདི་ལྟར་དོན་བདག་སྣང་མ་ཡིན།། ༣༤༨ །།

མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་སྔོནའཛིན་མངོན་སུམ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་སྔོན་པོ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་སྔོན་པོ་རིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་བློ་ལ་ནི།།
གནས་དོན་དེ་ཡི་བྱ་བ་དེ།།
གང་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དོན་དེ་ནི།།
གནས་པ་དེ་ལྟར་དེ་རབ་གསལ།། ༣༤༩ །།

དེས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ལ་ནི་གནས་པའི་དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དང༌། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ། སྔ་མ་དེ་ཡིས་གཞག་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་དོན་སྔོན་པོ་དེ་ནི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གནས་པ་སྟེ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དེ་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་༼༨༧༽རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་

255

དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་གཞལ། འབྲས་བུས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་འཇོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར།།
རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད།།
དེ་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མིན།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཡང༌།
སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་རིག་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་རིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཇོག་པའི་སྔོན་པོ་དེ་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དང༌། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་སྟེ་འགལ་བའང་མིན་ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ཁྱོད་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་བྱེད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་བྱེད་ཡིན་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱོད་པ་ན།། ༣༥༠ །།
རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད།།
དོན་རིག་དེ་བདག་ཉིད་ཕྱིར་རོ།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 256

སྔོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ན། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རིག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་བྱེད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་རིག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ཚད་མ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མེད་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་གཅིག་འཇལ་བ་ཡིན། ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲའང་རུང༌།།
ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན།། ༣༥༡ །།
རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན།།
དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད།།

ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དེ་དང་འདྲ་བའམ། གཞན་དང་འདྲ་ཡང་རུང༌། སྔོ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྔོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པ་གང་ཞིག དེ་ཁྱོད་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
རྩ་བ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར།།
དོན་དངོས་མེད་པར་སྣང་ཅན་དེ།། ༣༥༢ །།

257

ཇི་ལྟར་དོན་འཛིན་ཞེ་ན་ ་་་་་་་་ །།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏད་པ་མེད་པར་དེ་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག སྐྲ་ཤད་ཀྱིས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་དེ། དབང་ཤེས་དེས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ བདེན།།
དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན༼༨༨༽པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་བདེན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་དེ་འདྲ་མདོ་སྡེ་པར་མ་ཟད་རྣམ་རིག་པ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཡིན་པ་དང༌། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང༌། རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་འཐད་པར་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང༌།།
མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས།། ༣༥༣ །།
གཟུང་དང་འཛིན་པ་མྱོང་བ་དག།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 258

ཐ་དད་ལྡན་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གསུམ་བློ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
དབྱེར་མེད་ཀྱང༌། མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང༌། མྱོང་བ་རང་རིག་པ་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་ཏེ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དཔེར་ན་དབང་པོ་སྔགས་སོགས་ཀྱིས།།
བསླད་པ་རྣམས་ལ་འཇིམ་དུམ་སོགས།། ༣༥༤ །།
དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང༌།།
རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བཞིན་ནོ།།

དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་སྒྱུ་མའི་སྔགས་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པ་རྣམས་ལ་འཇིམ་དུམ་སོགས་རྟ་གླང་དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་དེ་ལས་རྣམ་པར་གཞན་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་འཇིམ་དུམ་སོགས་རྟ་གླང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ནས་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་དག་མ་བསླད་མིག་ཅན་གྱིས།།
དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ།། ༣༥༥ །།
དཔེར་ན་ཐག་རིང་མྱ་ངམ་ན།།
ཆུང་ངུ་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན།།
དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིམ་དུམ་དེ་དག་སྒྱུ་མའི་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་རྟ་གླང་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐག་རིང་པོ་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་

259

ན་རྫས་ཆུང་དུ་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །སྔ་མ་བསྟན་བཅོས་དང༌། ཕྱི་མ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེའོ།།དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ།

རྩ་བ། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག།།
ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང༌།། ༣༥༦ །།
འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི།།
ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྣང་བཞིན་བྱས།།

གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང༌། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང༌། རང་རིག་པ་དག་དོན་དམ་པར་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཡང༌། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང༌། འཛིན་རྣམ་འཇལ་བྱེད་དང༌། རང་རིག་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་ནི་རྟོག་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་དུ་རྗེས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང༌། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གསུམ་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གི་དབང་གིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་དབང་གིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི།།
ངོ་བོར་སྣང་ཅན་དངོས་གཅིག་ལ།། ༣༥༧ །།
རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བདེན་འགྱུར་ཏེ།།
གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་ཕྱིར་རོ།།
གཞན་ལ་གཞན་ཉིད་ཉམས་ཕྱིར་རོ།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 260

སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བློ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་རྫས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ།།ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན་རྫས་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། རྫས་གཞན་ལ་རྫས་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཉམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་དབང་བློའི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་པོ་དེ་བློ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་ན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རང་བཞིན་མཐོང་མེད་ཕྱིར་གཅིག་མིན།། ༣༥༨ །།
བློ་དངོས་ཐ་དད་མེད་མཐོང་ཕྱིར།།
ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར།།

དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བློ་མ་འཁྲུལ་པའི་དངོས་པོས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་མཐོང་ན། ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་༼༨༩༽པོ་དེ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་འཐད་ན། དེ་གསུམ་དེ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་ན།།
དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད།། ༣༥༩ །།
གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ།།
གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད།།

261

གཟུང་འཛིན་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ན་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས།།
དེ་བདག་མིན་ལ་དེ་བདག་ཏུ།། ༣༦༠ །།
ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི།
འཁྲུལ་སྐྱེ་འདི་ལ་དེ་མེད་དེ།།
འགྲོ་བ་འདི་ལ་དེ་བདག་ཉིད།།
གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ།། ༣༦༡ །།

ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་འདི་ལ་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་ཆོས་མཐུན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ༑ ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉ་ཕྱིས་དང་དངུལ་གཉིས་དཀར་བར་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཉ་ཕྱིས་དངུལ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་ལ། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ནང་གི་བསླད་པ་ལས་བྱུང་གང༌།།
དེ་ནི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བས།།
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ལོག་ཏུ།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 262

སྣང་བ་ཅན་འདིའང་ཡོད་པ་ཡིན།། ༣༦༢ །།
ཆོས་མཐུན་མཐོང་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ།།
ལྟོས་མེད་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་མཐུན་མཐོང་བ་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། དེ་མེད་ཀྱང་སེམས་རྒྱུད་ནང་གི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་ཅན་འདིའང་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཉིས་སྣང་གི་མ་རིག་པའི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཆོས་མཐུན་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ནི། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།འང་ཞེས་པས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཆོས་མཐུན་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པའང་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལ་བློ་ནི་ཡོངས་གཅོད་པ།།
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ།། ༣༦༣ །།
དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར་བདག་རིག།
དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན།།

སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དེ་ལ་བློ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་རིག་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བདག་རིག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་རྣམ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

263

རྩ་བ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་མྱོང་བཞིན།།

དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་སོགས་གཞལ་བྱ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ།
དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་རུང་མོད། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན།། ༣༦༤ །།
གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ།།
འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ།།

ཆོས་ཅན། དེ་རུང་སྟེ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། གཞལ་བྱ་
དང་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་ནི། སྔོ་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་གཞན་རིག་ཚད་འབྲས་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་རུང་མོད། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་རུང་ངམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལའང་ཉམས་མྱོང་བདག་ཉིད་ཕྱིར།།
དེ་དག་རང་བདག་མྱོང་བར་རུང༌།། ༣༦༥ །།
དེ་ལྟར་རུང་ཉིད་དེ་ཆད་བདག།
གཞལ་བྱ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན།།

མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་གི་བདག་
ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་གྱིས་མྱོང་བར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 264

བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་མྱོང་བྱ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་༼༩༠༽དེ་ཚད་མ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་པ་ཚད་མའོ།།ཞེས་རང་རིག་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས།།
ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ།། ༣༦༦ །།
རུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཚད་མ་དང༌།།
རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད།།

མི་འགལ་ཏེ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ།
ཞེས་པ་དང༌། རང་གི་མྱོང་བྱ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་དང༌། རང་གི་མྱོང་བྱ་དེ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚད་མ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས། སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་རིག་ཚད་མ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་ན་འདིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ཚད་མར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ། རང་གི་སྒྲ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་བྱ་བའི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་རང་རིག་ཚད་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། བློ་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡིས་ཤེས་པ་ཡི།།བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད།།ཅེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་དང༌། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའོ། དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་སྒྲུབ་

265

པ་དང༌། ཁས་མ་བླངས་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་འབྲེལ་དང༌། ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་དང༌། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ལ། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། དེ་མ་ཡིན་པའི་བློ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གཞི་གང་ལ་རྩོད་པ། གང་ཟག་གང་གིས་རྩོད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་རྩོད་པ། རྩོད་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་དང་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཆད་དོ།།དང་པོ་ནི། ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་རྩོད། གཉིས་པ་ནི། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང༌། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད། གསུམ་པ་ནི། ངེད་རང་གིས་སྐབས་དེར། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ལ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་རྐྱེན་གསུམ་ཀ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་བློ་གཅིག་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དོ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་༼༩༡༽འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་རྩོད། རྩོད་པ་དེ་སེལ་བའི་ལན་ནི།

རྩ་བ། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི།།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག། ༣༦༧ །།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 266

དེ་ལས་གཞན་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང༌།།
རྣམ་འགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར།།

ཡུལ་སྔོ་པོ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཡིད་གཉིས་ཁྱོད་་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང༌། ཁྱོད་ཡུལ་སྔོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤུགས་ལ་དེ་ལ་རང་གི་རྐྱེན་གཞལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་བསྟན་ནོ།།

རྩ་བ། དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས།།
བུ་སྐྱེ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང༌།། ༣༦༨ །།
དེ་ནི་ཕ་མ་གཅིག་གི་གཟུགས།།
འཛིན་འགྱུར་གཞན་འགའི་མ་ཡིན་བཞིན།།

དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང༌། བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕ་མ་གང་རུང་གཅིག་གི་གཟུགས་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཟས་ལ་སོགས་པ་འགའི་གཟུགས་འཛིན་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

རྩ་བ། དེ་ལས་གཞན་དང་ཡུལ་དག་ནི།།
དེ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང༌།། ༣༦༩ །།
དེ་ཆས་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་འདོད་དེ།།
དེ་མེད་པར་ནི་དེར་མི་འགྱུར།།

267

དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཡིད་གཉིས་དང་ཡུལ་སྔོན་པོ་དག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང༌། སྔོན་པོ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་ནས་སྔོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང༌། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ནི།།
དོན་རྣམས་མེད་པར་དོགས་ན་ཡང༌།། ༣༧༠ །།
འདས་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ལ།།
ཚུལ་གཉིས་རང་རིག་གྲུབ་པ་ཡིན།།

གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་སེམས་ལ་ནི། རང་ཡུལ་གྱི་དོན་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པར་དོགས་ན་ཡང༌། རང་དུས་ན་འདས་པའི་དོན་སྔོན་པོ་ནི་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། གཟུང་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅིས་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་གང་ཞིག རང་ཡུལ་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་གང་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམ་དང༌། འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རིག་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིགས་དོན་གཞན་འཛིན་པ་དགག ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འཛིན་པ་དགག ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་དགག་པའོ།།དང་པོ་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 268

ནི༑ བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། འདས་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ལ། ཞེས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོའི་རིགས་དོན་གཞན་དེ། དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྔོ་སོགས་ཐ་དད་ཅན་སྣང་ཕྱིར།།
དེ་ལྡན་མིན་རིགས་དོན་མ་ཡིན།། ༣༧༡ །།

དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོའི་རིགས་དོན་གཞན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་མིན་
ཏེ༑ ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རིགས་དོན་གཞན་དེ་ཁ་དོག་སོགས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རིགས་དེའང་མི་རྟག་མི་འགྱུར་ཞིང༌།།
རྟག་ནའང་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན།།

གཞན་ཡང༌། དེའི་རིགས་དོན་གཞན་དེ་མི་རྟག་གམ་རྟག དང་པོ་ལྟར་ན་དེའི་རིགས་དོན་གཞན་དེའང་ཆོས་ཅན། རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་མེད་ཀྱི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ནའང༌། དེའི་རིགས་དོན་གཞན་༼༩༢༽ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་མཚན་པ་དེ། དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།རྩ་བ། མིང་སོགས་སྔར་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ།།

དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིང་སོགས་སྔར་སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་
ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

269

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་འདིས་སྔོན་པོ་རང་མཚན་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཚུལ་འདི་དོན་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ།། ༣༧༢ །།
འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར།།
དོན་གྱི་ནུས་པ་གྲུབ་མ་ཡིན།།

དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོན་པོ་རང་མཚན་པའི་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། རྣམ་པ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི།།
དྲན་ཡིན་དེ་ཡང་མྱོང་ལས་བྱུང༌།། ༣༧༣ །།
དེ་ཡང་དོན་རྣམས་སྟོང་ན་དེ།།
དེ་ནི་ཅི་ལྟར་དེ་ལྡན་འགྱུར།།

སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་ནི་ཅི་ལྟར་ཡང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པས་སྟོང་ན་སྟེ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མིག་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་འདྲའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ནི། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མྱོང་བ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 270

རྩ་བ། དེ་ཚེ་མེད་ཕྱིར་དོན་ལས་མིན།།
དེ་ལྟར་མྱོང་ལའང་དེར་འགྱུར་རོ།། ༣༧༤ །།

དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་སྔོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྔོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པས་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེར་འགྱུར་ན། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་ལྟར་མྱོང་བ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོའི་་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རྣམ་པ་དེ་ནི་དོན་གྱི་མིན།།
གསལ་བའི་རྣམ་པས་དབེན་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་
པ་དེ་ནི་སྔོན་པོ་རང་མཚན་པའི་གཟུང་དོན་གྱིས་གཏད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་ན།།

ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ནི༑ དྲན་ཤེས་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དྲན་ཤེས་དེ་ཡི་གཟུང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་གྱིས་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ༣༧༥ །།

271

འོ་ན་དྲན་ཤེས་དེ་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་རུང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་
བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་ཤེས་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་ཡིན་ན།།

ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་དེ་དྲན་ཤེས་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དུས་རྟག་དུ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བརྗོད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

འོ་ན་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་དེ་འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔའི་རྟགས་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ། སྔོན་པོ་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་བློ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡུལ་གཅིག་གིས་མི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་༼༩༣༽པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་བློའི་ཡུལ་གཉིས་པོ་དེ།

རྩ་བ། རེ་རེ་དག་དང་འབྲེལ་ན་ནི།།
སྔོན་པོ་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་རེ་རེ་ཁོ་ན་དག་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི།

རྩ་བ། མཚམས་སྦྱོར་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ།། ༣༧༦ །།
དོན་གཅིག་མངོན་ཞེན་བདག་ཉིད་ཅན།།
འཆད་པོ་ཉན་པོའི་སེམས་དག་གི།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 272

འོ་ན། དོན་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྔོན་པོ་འཆད་པ་པོ་དང༌། ཉན་པ་པོའི་སེམས་དག་གིས་སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་ནས། འདི་སྔོན་པོའོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང༌། སྦྱར་བ་ལྟར་དུ་གོ་བར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡུལ་གཅིག་གིས་མི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན༑ ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ།།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་འདྲ་ལས་དེ་གཅིག་པར།།
ཐ་སྙད་ཡོད་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་པོ་འཆད་པ་པོ་དང༌། ཉན་པ་པོའི་བློའི་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཉིས་པོ་དེ་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་དེ་གཉིས་གཅིག་པར་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེར་སྣང་མིན།། ༣༧༧ །།
ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟུང༌།།
དེ་ཚེ་བློ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར།།
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་འཆད་པ་པོའི་བློ་ཡུལ་དེར་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་སྣང་བ་མིན། ཉན་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་འཆད་པ་པོའི་བློ་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། བློ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡུལ་གཅིག་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དྲན་བློ་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོའི་རིགས་དོན་གཞན་དང༌། སྔོན་པོའི་མིང་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རང་མཚན་སོགས་དྲན་ཤེས་དེའི་གཟུང་དོན་མིན་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་བཅས་འཐད་པ་དང༌། རྣམ་མེད་མི་འཐད་པ། དོན་

273

བསྡུ་བ་འོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཉམས་མྱོང་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ནི།།
ཆ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་གྱུར་པ།། ༣༧༨ །།
རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན།།
དེ་ཤེས་པ་ཡིས་དམིགས་པར་འགྱུར།།
གཞན་དུ་དེ་རྣམས་ཅན་མིན་ན།།
ཅི་ལྟར་ཤེས་ལ་གནས་པར་འགྱུར།། ༣༧༩ །།

སྔོན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པར་རང་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ལྷག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་རང་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་གཞན་དུ་དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་ན། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཅི་ལྟར་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་སྟེ། སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འདི་ལྟར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡི།།
ཤེས་པ་རྣམ་གཅིག་ལྷག་པ་ཉིད།།
དོན་གྱི་ངོ་བོས་རྣམ་གཉིས་དང༌།།
བདག་གི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ།། ༣༨༠ །།
གཉིས་པ་དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡི།།
ཤེས་པ་ཡིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 274

སྔ་མའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང༌། དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང༌། དྲན་ཤེས་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སོགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཤེས་པ་རྣམས། སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་གཟུང་རྣམ་གཅིག་སྟེ་རེ་རེས་ལྷག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་གཉིས་པ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང༌། བདག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པ་གསུམ་པ་རང་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དོན་འབྲས་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་དྲན་ན།།
དོན་དྲན་ཕྱིར་ན་འཁྲུལ་པ་ཡིས།། ༣༨༡ །།
གལ་ཏེ་སྲེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དོན་སྔོན་པོའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དྲན་པ་ན་དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་དྲན་པའི་ཕྱིར་ན། འཁྲུལ་པ་དྲན་ཤེས་དེ་ཡིས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྲེ་བ་སྟེ་དྲན་པ་ཡིན་གྱི། སྔོ་འཛིན་མངོན་༼༩༤༽སུམ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་དེ་ལྟར་དྲན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ སྣང་བ་དང༌།།

ཡིད་བྱེད་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ།།
དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌།།
རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་འཛིན་པར་འགྱུར།། ༣༨༢ །།

275

འོ་ན་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲན་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་སྣང་བ་དང༌། ཡིད་བྱེད་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལའང་རྣམ་ལྡན་དུ་དྲན་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་དངོས་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་དྲན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་རྫ་མཁན་ལ་སོགས་པ།།
མེད་པར་བུམ་པ་དྲན་མི་འགྱུར།།

རྫ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་མེད་པར་རྫའི་བུམ་པ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་གང་ལས་ཤེས་པ་ནི།།
དོན་དང་འདྲེ་བ་བསྟེན་པ་དེ།། ༣༨༣ །།
འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ།།
མཚེ་མ་སོགས་ལ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།།

ཡིད་བྱེད་ལའང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་མི་མཚུངས་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་རྐྱེན་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མ་བྱས། སྔོན་པོས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་སྔོན་པོ་དང་འདྲེ་བ་བསྟེན་པ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 276

རྟགས་གསལ་ཁས། དཔེར་ན་མཚེ་མ་སྤུན་ལ་སོགས་པ་ལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།།

རྩ་བ། དང་པོའི་རང་བཞིན་གཉིས་མིན་ན།།
གཉིས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ནི།། ༣༨༤ །།
རྣམ་གནས་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡི།།
སེམས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།།

གཞན་ཡང༌། ཤེས་པ་གཉིས་པ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་རང་བཞིན་དེ་འཛིན་
རྣམ་གཅིག་པུ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དང་པོ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་རང་བཞིན་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་མིན་པར་འཛིན་རྣམ་གཅིག་པུ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན་ཅིང་དྲན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང༌། དེ་དྲན་པའི་བློ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ནུས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་གཉིས་འཛིན་རྣམ་རྐྱང་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡན་གྱིས་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དྲན་པའི་བློས་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་མི་དྲན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ནས། དྲན་པའི་རྟགས་འགོད་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་སྔོ་སོགས་ངོ་བོ་རུ།།
མདུན་ན་གནས་པར་འགྱུར་བའི་བློ།། ༣༨༥ །།
དོན་སྲེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན།།
བློ་གཉིས་པས་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར།།

སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་སྟེ། སྔོན་པོ་ལ་གནས་པར་

277

འགྱུར་བའི་སྔོ་འཛིན་དབང་བློ་ཆོས་ཅན། སྔོ་སོགས་ངོ་བོ་རུ་སྟེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་སྔོན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྲེས་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་པ་ཁྱོད་རང་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ནི། ཁྱོད་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཞན་དུ་དང་པོ་གཅིག་པུ་ཉིད།།
དོན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་འབྲེལ་འགྱུར་གྱི།། ༣༨༦ །།
སྔ་མའི་དོན་དང་འབྲེལ་མཐོང་མེད།།
ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མིན།།

སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་གཞན་དུ་སྔོན་པོའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་
པར་ལས་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་དྲན་མི་དྲན་གྱི་ཁྱད་པར་འཇོག་ན་ཤེས་པ་དང་པོ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ཉིད་སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང༌། དྲན་ཤེས་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སོགས། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་དྲན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་དོན་སྔོན་པོ་ལས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། དྲན་ཤེས་ཕྱི་མ་རྣམ་སྔ་མའི་དོན་སྔོན་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང༌། རྩོད་པ་སྤོང་བ། དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ནི༑ ༼༩༥༽དོན་འབྲས་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་དྲན་ན། ཞེས་པར། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་སྔོན་པོའི་དངོས་འབྲས་སུ་ཁས་བླངས་བྱུང་བ་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ངེས་པར་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།།
ཅིག་ཅར་དུ་ནི་མྱོང་འགྱུར་བའི།། ༣༨༧ །།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 278

ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ།།
རྣམ་གང་གིས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་སྔོན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དེ་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངེས་པར་སྔོ་འཛིན་ཚད་མའི་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཅིག་ཅར་དུ་ནི་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ན། དེ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པས་ཟླ་བ་གཉིས།།
མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན།། ༣༨༨ །།
སྔོ་སེར་ཐ་དད་དག་ལ་ནི།།
མྱོང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

དེ་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྣམ་
ཤེས་འཁྲུལ་པས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཟླ་བ་གཉིས་མེད་པར་ཡང་ཐ་དད་པ་གཉིས་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།།རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་སྟེ། སྔོ་སེར་ལྟ་བུ་རྫས་ཐ་དད་དག་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་མྱོང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། མྱོང་བ་མེད་པར་དོན་འགའམ།།
དོན་མེད་པ་ཡི་མྱོང་བ་ཡང༌།། ༣༨༩ །།
མྱོང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བ།།
དེས་ན་དེ་དག་ཐ་དད་མིན།།

279

སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དང་དུས་མཉམ་ཐ་དད། མྱོང་བ་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པ་མེད་པར་དོན་ཁྱོད་འགའ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པ་མེད་པའམ། དོན་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཡི་མྱོང་བ་ཁྱོད་འཛིན་ཚད་མ་ཡང་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་མིན་ཏེ༑ ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་ཤེས་དུས་སྣང་བ་ཡི།།
དོན་ནི་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་པ།། ༣༩༠ །།
བཟློག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད།།

དེས་ན་ཤེས་པ་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་རང་དུས་ན་སྣང་བའི་དོན་སྔོན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་ལས་རྫས་གཞན་མིན་པ་ཟློག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག མེད་པའི་གནོད་བྱེད་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་བཀག་པ་མི་འཐད་དེ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ཅིང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུ་གཞན་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང༌།།
དབང་པོའི་བློ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར།།
ཐ་དད་རྒྱུ་ནི་རྗེས་དཔོག་འགྱུར།། ༣༩༡ །།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 280

སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་རྒྱུ་དབང་ཡིད་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་སྲིད། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་གཞན་པའི་རྐྱེན་ཡོད་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡོད་ན༑ ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག།།
རྐྱེན་ལས་ངེས་པར་མི་སྨྲ་ནའོ།།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྟེང་གི་སྔོར་སྣང་གི་བག་ཆགས་ལས་ངེས་པར་ཁྱོད་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བར་མི་སྨྲ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ཡོད་དགོས་ན་ཡང༌། ཁྱོད་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྟེང་གི་སྔོར་སྣང་གི་བག་ཆགས་ལས་ངེས་པར་སྔོན་པོའི་༼༩༦༽རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི།
རྩ་བ། ས་བོན་ལས་ནི་མྱུག་སྐྱེ་དང༌།།
དུ་བ་ལས་མེ་གྲུབ་པ་ཞེས།། ༣༩༢ །།
དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་དོན་རྟེན་ཅན།།
བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་གནས་པ་གང༌།།

ཁོ་ན་རེ། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང༌། དུ་བ་ལས་མེ་འགྲུབ་པ་ཞེས་

281

པའི་ཤེས་བྱེད་འབྲས་རྟགས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོར།།
སྣང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་འབྲེལ་བའི།། ༣༩༣ །།
བློ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྱེད་ན།།
འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

ས་བོན་མྱུ་གུའི་བྱེད་པ་པོ་དང༌། དུ་བ་མེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་དེའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྲེལ་ཞིང་མི་སླུ་བའི་བློའི་རྫས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་རྟོགས་པར་བྱེད་ན་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དུ་བ་མེས་བསྐྱེད་འགྱུར་བ་མིན།།
དེ་ཕྱིར་འབྲས་ལས་རྒྱུ་རྟོགས་མིན།། ༣༩༤ །།
དེ་རྒྱུ་དག་ནི་ཡིན་ན་ཡང༌།།
གང་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་གནོད་བྱེད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་དུ་མེད་ན། དུ་བ་མེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་རྒྱུ་མེ་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར༌། གལ་ཏེ་མེར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་དེ། དུ་བར་སྣང་བའི་བློ་དང༌། དུ་བའི་རྒྱུ་དག་ནི་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཡང༌། དུ་བའི་རྟགས་གང་ལས་མེ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུར་སྣང་སྔར་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 282

འབྱུང་ཞིང་མེར་སྣང་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལའང་དུ་བར་སྣང་བའི་བློས།།
བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན།། ༣༩༥ །།

མེར་སྣང་བ་ཡི་བློ་ཉིད་ནི།།
རྟོགས་འགྱུར་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།

སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་ཡང༌། མེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་དུ་བར་སྣང་བའི་བློའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེར་སྣང་གི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི་མེར་སྣང་བ་ཡི་བློའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སེམས་རྒྱུད་དེར་རུང་བག་ཆགས་ཀྱི།།
སྙིང་པོ་ཅན་ཉིད་དུ་བར་ནི།། ༣༩༦ །།
སྣང་བའི་བློ་དག་གསལ་བྱེད་པ།།
དེས་ན་མེ་ལས་དུ་བ་ཡིན།།

གཞན་ཡང༌། ཕྱིར་རོལ་གྱི་མེ་མེད་ཀྱང་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་འཐད་དེ། སེམས་རྒྱུད་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་མེ་དེར་སྣང་དུ་རུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་མེར་སྣང་བའི་བློའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། དུ་བར་ནི་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་དང༌། དུ་བ་དག་གསལ་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་འདི་ཡོད།།

283

དེས་ན་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་དུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ། བློའི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་མེ་ལས། དུ་བ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་བརྗོད་མ་ཐག་པ་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། གོང་དུ་ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི།།ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགལ་ཏེ། དེར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཁ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ།

རྩ་བ། ཕྱི་རོལ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ།། ༣༩༧ །།
ཚུལ་གཉིས་བརྗོད་ཡིན་་་་་་་་ །།

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྟེང་ན་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པར། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གཟུང་རྣམ་དང༌། དེའི་ངོར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་ཡང་ནི།།
ལྷན་ཅིག་མྱོང་བའི་ངེས་པས་འགྲུབ།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་པོ་དེ་༼༩༧༽ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་མིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མྱོང་བའི་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། དབང་ཤེས་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 284

མ་འཁྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། འཁྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་དོན་ལ་དེར་སྣང་མིན་ན།།
དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།། ༣༩༨ །།
དེ་ཡི་དོན་ཅན་ཡིད་ཀུན་ནི།།
རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དོན་སྔོན་པོ་ལས་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མིན་
ན༑ འོ་ན་སྔོན་པོ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་བར་མ་གསུམ་ནས་ལྟ་བ་དེའི་ཚེ། སྔོན་པོ་དེ་ཡི་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་ཀུན་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྣང་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གྱི་རང་བཞིན་སྔོན་པོ་གཅིག་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པར་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

རྩ་བ། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གསལ་དང༌།།
མི་གསལ་འདྲེན་མ་ལ་སོགས་པ།། ༣༩༩ །།
སྣང་བ་ཐ་དད་འཛིན་པ་ཡི།།
ཤེས་པ་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་སོ།།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྔོན་པོ་ཆེས་གསལ་བ་དང༌། ཅུང་མི་གསལ་བ་དང༌། དེ་གཉིས་འདྲེན་མ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ཡི་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེས་དོན་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་དམིགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

285

རྩ་བ། དོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང༌།།
དེ་ཡི་ངོ་བོའི་རྗེས་བྱེད་པ།། ༤༠༠ །།
དེ་ནི་གཞན་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང༌།།
ཆ་འགའ་ཡིས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར།།

དོན་སྔོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། སྔོན་པོ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་
རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་འཐད་དེ། སྔོན་པོ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་དབང་པོ་སྐྱོན་ཡོད་མེད་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིད་བྱེད་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང༌། སྔོན་པོའི་དབྱིབས་སོགས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཆ་འགའ་ཡིས་ནི། སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འདི་ལྟར་ཕ་ལ་བརྟེན་ནས་བུ།།
ཕ་དེ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཡིན་ཡང༌།། ༤༠༡ །།
འགའ་ཞིག་ལས་ནི་ཆ་འགའ་ཡིས།།
ཐ་དད་པར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན།།
དཔེ་འདི་ལྟར། ཕ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བུ་དེ་ཕ་དེ་ཡི་ནི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང༌། ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དངས་མི་དངས་སོགས་ཆ་འགའ་ཡིས་ནི་ཕའི་གཟུགས་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། མར་མེ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི།།
རྨ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན།། ༤༠༢ །།
སྔོ་དང་དམར་དང་མདངས་གསལ་བར།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 286

མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར།།

མར་མེའི་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲ་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྨ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྔོ་བ་དང༌། དམར་བ་དང༌། མདངས་གསལ་བར་མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་དེ་ཕྱི་རོལ་དངོས་ཡིན་ན།།

ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ཁྲ་སྒོར་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དབང་པོ་གསལ་ལ་ཅི་ནུས་མེད།། ༤༠༣ །།
ཡང་དག་མཐོང་ན་དེ་མཐོང་བ།།
དབང་པོ་ཉམས་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན།།

འོ་ན་མར་མེའི་རྩེ་མོའི་སྟེང་གི་ཁྲ་སྒོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་པོ་གསལ་བའི་ཤེས་
པ་ལ་སྣང་བའི་ནུས་པ་ཅི་མེད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་རུང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ཁྲ་སྒོར་བ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མར་མེའི་ཁྲ་སྒོར་བ་དེ་མཐོང་བ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་མཐོང་བའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་མཐོང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

287

རྩ་བ། རབ་རིབ་ཀྱིས་སྦྱངས་གསལ་བའི་མིག།
དབང་པོ་ལས་འདས་མཐོང་དེ་ལ།། ༤༠༤ །།
གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཡང༌།།
ཇི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་མ་ཡིན།།

འདོད་ན། དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་དེའི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་གི་རྐྱེན་དེ་རབ་རིབ་ཀྱིས་
སྦྱངས་ནས་མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་མར་མེའི་རྩེ་མོའི་ཁྲ་སྒོར་བ་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རབ་རིབ་ཀྱིས་དབང་གིས་དེ་འདྲའི་ཁྲ་སྒོར་བ་མཐོང་བ་གང་ཞིག འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། དབང་ཤེས་དེ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱོན་མེད་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་མར་མེའི་རྩེ་མོ་༼༩༨༽ཁྲ་སྒོར་བས་དབེན་པའི་མར་མེའི་དོན་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མར་མེའི་རྩེ་མོའི་སྟེང་ན་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མར་མེའི་རྩེ་མོའི་ཁྲ་སྒོར་བ་དེ་དབང་ཤེས་དེའི་གཟུང་དོན་མིན་པར་མ་ཟད། དེའི་རྒྱུ་ཡང་མིན་པར་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། སྣང་དབང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས།།
གཞན་ནི་གཅིག་གི་ནུས་རྟོགས་པ།། ༤༠༥ །།
དེས་ན་གཞན་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན།།
རྒྱུ་མིན་ཡུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན།།

དབང་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། མར་མེ་ལས་གཞན་དེའི་སྟེང་གི་ཁྲ་སྒོར་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་མར་མེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་སྣང་བ་དང༌། དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ལས་གཞན་མར་མེ་ནི་གཅིག་གིས་ཁྱོད་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཚད་མས་རྟོགས་ཀྱི། དེ་འདྲའི་ཁྲ་སྒོར་བས་ཁྱོད་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཁྲ་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 288

སྒོར་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་བློ་རྒྱུ་ཡིན།།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་རྩ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྲ་སྒོར་བ་དེ་ཉིད་བློ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན།
རྩ་བ། ཇི་ལྟར་མར་མེ་ལ་ལྟོས་འགྱུར།། ༤༠༦ །།
མར་མེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།
གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན།།

དེ་ཁོ་ན་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། དེ་དང་མར་མེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་མར་མེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ༑༑གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མར་མེ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་པར་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པ། དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་པ་དང༌། འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་རྣམ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་པར་གཟུང་རྣམ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཉེ་རིང་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས།།
གསལ་དང་མི་གསལ་མི་རུང་ངོ༌།། ༤༠༧ །།

289

སྔོན་པོ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དང་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྔོན་པོ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལན་དགག སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལན་དགག ལས་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་སྣང་ཁྱད་ལས་དེར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ལ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ཚུལ་གྱིས་དེར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་ཆོད་དང་མ་ཆོད་དག།
མཐོང་ངམ་མི་མཐོང་མཚུངས་པར་འགྱུར།།

འོ་ན་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་དེ་ནི་ཐག་རིང་པོས་བར་ཆོད་ཅིང་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་ནམ། མ་ཆོད་ཅིང་མ་བསྒྲིབས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ཀས་སྔོན་པོ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡུལ་དབང་བར་དུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ཤིང༌། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ཀས་སྔོན་པོ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ཀས་སྔོན་པོ་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པར་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་མཐོང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 290

རྩ་བ། གལ་ཏེ་སྣང་བ་མི་གསལ་བས།། ༤༠༨ །།
དེ་ཆ་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་ནི།།
མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་མི་འདོད་ཀྱི། སྔོན་པོ་ལ་ཐག་རིང་ནས་ལྟ་བའི་ཚེ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་མི་གསལ་བས། སྔོན་པོ་དེའི་ཆ་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་ནི་མ་མཐོང་ལ། དེ་ལ་ཐག་༼༩༩༽ཉེ་བ་ནས་ལྟ་བའི་ཚེ་དེ་ཟློག་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཐ་དད་ན།།

སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་གི སྔོན་པོ་རྣམ་པ་ཤར་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཕྱི་རོལ་དོན་གཅིག་མཐོང་བ་དང༌།།
མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན།། ༤༠༩ །།
ཕྲ་རྡུལ་དུ་མ་ཐ་དད་མཐོང༌།།
མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན།།

འོ་ན་སྔོན་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་རགས་པ་ཆ་མེད་ཡིན་ནམ། ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐག་ཉེ་བ་ནས་ལྟ་བའི་ཚེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་དང༌། རིང་བ་ནས་ལྟ་བའི་ཚེ། དེའི་ཆ་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་མི་མཐོང་བའི་ཆ་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་འདྲ། ཁྱོད་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཐ་དད་པ་དུ་

291

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ།།
ཁྱད་པར་གྱིས་བློ་ཐ་དད་ན།། ༤༡༠ །།

གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་ཚེ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་དབང་བློ་གཉིས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་མེད།།
གང་ལས་ཐ་དད་པར་སྣང་འགྱུར།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཚེ་ན་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་གཞན་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པས་བློ་དེ་གཉིས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཆར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་མི་འཐད་ཅེས་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། སྣང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ།།
སྒྲིབ་ཕྱིར་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

སྔོན་པོ་ལ་ཐག་རིང་བ་ནས་ལྟ་བའི་ཚེ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ་ཞེས་དྲིས་པས། དེའི་ཚེ་སྒྲིབ་རྡུལ་གྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 292

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་འདིར་ཅིས་མ་ཡིན།། ༤༡༡ །།

འོ་ན་དེ་ལ་ཉེ་བ་ནས་ལྟ་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང༌། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་དེ་མི་གསལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་ཡུལ་དབང་གྱི་སྣང་བ་དེ་སྒྲིབ་རྡུལ་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་ཅིས་མིན་ཏེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སྲབ་ཕྱིར་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྒྲིབ་རྡུལ་སྲབ་ཅིར་ཉུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ སྣང་བའང་དེ་ལྟ་ཉིད།།

དེའི་ཚེ་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བའི་རྡུལ་དེའང་སྲབ་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེའི་བར་གྱི་སྒྲིབ་རྡུལ་སྲབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་ཚེ་ན་སྔོན་པོ་མི་གསལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བ། གཞན་དུ་སྲབ་མིན་ཡོད་པ་ཉིད།།

གཞན་ཡང༌། ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཐག་ཉེ་བ་ལས་གཞན་དུ་རིང་བ་ནས་ལྟ་བའི་ཚེ་སྣང་རྡུལ་སྲབ་མིན་འཐུག་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེའི་ཚེ་སྒྲིབ་རྡུལ་སྲབ་མིན་འཐུག་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང༌། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་གསལ་བའི་དབང་གིས་དེ་ལ་ཐག་ཉེ་བ་ནས་ལྟ་བའི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་ཐག་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེ་ལ་དེ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

293

རྩ་བ། ཤིན་ཏུ་ཉེ་ལ་སྣང་བ་ནི།།
ཆེར་གསལ་དེ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར།། ༤༡༢ །།

མིག་དབང་ལ་ཐག་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་མིག་གི་ཡ་ཐོག་དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་ན་ཆེར་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ།།
བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་ན།།

གལ་ཏེ་ཉེ་རིང་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་པོ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་སྐབས་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས། ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལས་གཟུགས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱིས། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ།།
བསྒྲིབ་འགྱུར་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

འོ་ན་སྔོན་པོ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་ཚེ། ༼༡༠༠༽སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལས་གཟུགས་དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་བསྒྲིབས་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་ཕྱིར་སྣང་བ་ནི།། ༤༡༣ །།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 294

སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ལ་གཅིག་སྣང་འགྱུར།།

འོ་ན་དེའི་ཚེ་དབང་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་སྔོན་པོ་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་གཅིག་ཁོ་ན་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་སྔོན་པོའི་ལས་གཟུགས་སྣང་བ་ནི་གང་ཞིག སྔོན་པོ་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་དེས། དེ་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མི་གསལ་བའི་ལས་ལའང་སྦྱར་རོ།།

རྩ་བ། དེ་མ་བསྒྲིབས་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གཉིས་པ་ལྟར་དེ་མ་བསྒྲིབས་སོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཅིག་ཅར་ནི།།
གསལ་དང་མི་གསལ་རང་བཞིན་དག།
མཐོང་འགྱུར་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

འོ་ན་སྔོན་པོ་ལ་ཉེ་བ་ནས་ལྟ་བའི་དབང་ཤེས་དེས། ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྔོན་པོ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་བསྒྲིབ་པར་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་ མཐོང་མེད་ཀྱིས་གཅིག་བསྒྲིབས།། ༤༡༤ །།

ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དབང་ཤེས་དེ་ལ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས། སྔོན་པོ་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་གཅིག་མཐོང་བ་བསྒྲིབས་ནས། སྔོན་པོ་གསལ་བའི་ལས་

295

གཟུགས་ཁོ་ན་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རྩ་བ། གང་གིས་དོན་དང་དོན་མིན་མེད།།
དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་ཅི་བྱེད།།

དེའི་ཚེ་དབང་ཤེས་དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་མཐོང་བ་བསྒྲིབས་ནས། དེ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན། དེའི་ཚེ་དབང་ཤེས་དེ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས། སྔོན་པོ་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་དོན་ཕན་པ་དང༌། དེ་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་དོན་མིན་པ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དོན་བརྟེན་སྐྱེས་གྱུར་པའི།།
མྱོང་བ་ཇི་ལྟའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ།། ༤༡༥ །།
རྣམ་པ་ཐ་དད་འཛིན་བྱེད་དེ།།
ལྷག་མ་བློ་ངན་ལུགས་ངན་ཡིན།།

དོན་སྔོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ལྟ་བའི་མྱོང་བ་དབང་ཤེས་གཉིས་རང་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བདག་རྐྱེན་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གསལ་མི་གསལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའམ། དེ་ལས་ལྷག་མ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་དང༌། ལས་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྔོན་པོ་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྣང་བ་གང་རུང་གང་ཞིག ཕྱི་མ་བློ་གྲོས་ངན་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུགས་ངན་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྒྲུབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 296

གཞན་བསྟན་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཤེས་པ་སྒྲ་དང་མར་མེ་རྣམས།།
མངོན་སུམ་དང་ནི་ཅིག་ཤོས་ཀྱི།། ༤༡༦ །།
སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སྔ་མ་ཡི།།
སྐད་ཅིག་རྣམས་ནི་ཞིག་པའི་ཕྱིར།།
གང་གིས་ཤེས་ལ་མེད་གསལ་འགྱུར།།

ཤེས་པ་དང༌། སྒྲ་དང་མར་མེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ན། ཁྱོད་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང༌། རང་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་ལ་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་ནི་དེའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་སྔ་མར་གྱུར་པ་ཡི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་ནི། ཅིག་ཤོས་རང་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གཞན།། ༤༡༧ །།
གསལ་ན་དོན་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར།།

སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བ་ན་དོན་ཀུན་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ གལ་ཏེ་དེ་རྒྱུ་ལས་ངེས་ན།།

297

གལ་ཏེ་སྔ་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་དང་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་གཉིས་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བས་སྒྲ་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་ངེས་ལ། དེས་གཞན་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། ཤེས་ལ་རྟོག་པ་འདི་ཡང་མེད།།

སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན་༼༡༠༡༽ཁྱོད་ལ་སྒྲ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་རྟོག་པ་འདི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ཡང་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་དེ་བྱས་པའིསྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་དུས་ན་མེད་ན་དེ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ངེས་བྱས་ཤེས་ལ་དེ་མེད་ཀྱང༌།། ༤༡༨ །།
དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།།
དེ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།།

སྒྲ་དེས་ཀྱང་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་སྒྲ་དེ་མེད་ཀྱང༌། སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་སྒྲའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་ནི།།
ཕན་འདོགས་མིན་ཕྱིར་རྣམ་མི་བྱེད།། ༤༡༩ །།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 298

གཞན་ཡང༌། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་དུས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་ཡིས།།
རྣམ་འབྱེད་མིན་གསལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།

འདོད་ན། ཁྱོད་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཡིས་སྒྲ་མིན་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པ་སྒྲ་དང་མར་མེ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རང་འཛིན་ཤེས་པས་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་མི་འཛིན་པ་བདེན་མོད། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པས། རང་འཛིན་ཤེས་པས་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པ་དང༌། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བརྟན་གང་རྡོ་རྗེ་རྡོ་སོགས་ཀྱི།།
དོན་ཡང་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཕྱིར།། ༤༢༠ །།
འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་ནི།།
ཅིག་ཅར་རང་ཉིད་སྐྱེད་པར་འགྱུར།།

རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཆོས་
ཅན། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་དུས་གཅིག་ཅར། རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

299

རྩ་བ ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཕན་འདོགས་ཕྱིར།།
འདི་ཡི་དེ་དག་རིམ་འབྱུང་ན།། ༤༢༡ །།

དབང་པོ་སོགས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྔ་མ་ལ་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྐད་ཅིག་སོ་སོར་གཞན་ཡིན་བརྗོད།།
འདིར་ཡང་སྐྱོན་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ།།

འོ་ན། རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་བརྗོད་
རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྡོ་རྗེ་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་འཛིན་པའི་ཤེས་པས་དེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འཛིན་ཤེས་པས་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་དུས་སུ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ངོར་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་དང༌། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་མྱོང་བྱེད་ཙམ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་ལ།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 300

བརྩད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།། ༤༢༢ །།

ཆོས་ཅན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ངོར་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་མྱོང་རིག་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བ་ལ་བརྩོད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེའི་ངོར་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་དོན་རང་བཞིན་ཉིད་མ་གྲུབ།།
དེ་ཡང་ཡང་དག་དྲན་ལས་གྲུབ།།

དེ་ལ་༼༡༠༢༽དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམ་ཅན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་མངོན་སུམ་དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཟུང་་རྣམ་ཅན་དུ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེའི་ངོར་དེ་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ངོར་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་ཡང་དག་པར་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རང་སྤྱོད་ཡུལ་གྱིས་ཕྱེ་མེད་ཅིང༌།།
ཐ་དད་པར་མྱོང་མེད་དེ་ལ།། ༤༢༣ །།
འདི་ནི་འདི་ལྟའམ་འདི་ལྟར་ནི།།
མིན་ཞེས་ཐ་དད་འདི་མེད་འགྱུར།།

301

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ལ་སྔོན་པོ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་འདི་ལྟར་གནས་ལ། སེར་པོ་འདི་ལྟར་དུ་ནི་གནས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་བྱེད་འདི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྔོ་སེར་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཅིང༌། སྔོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་མྱོང་བ་སྟེ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང༌། སེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྔོ་སེར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཙམ་གྱིས་སྔོ་སེར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི།།
ཐ་དད་འགའ་ཞིག་རྣམ་འབྱེད་མིན།། ༤༢༤ །།

དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྔོ་སེར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཙམ་གྱིས་ནི། སྔོ་སེར་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་དུ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་སྔོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཐ་དད་གསལ་བ་མེད་པ་ལ།།
རྣམ་འབྱེད་བློ་མེད་ཚེ་སོགས་བཞིན།།

ཁྱབ་སྟེ། སྔོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་ཤར་བ་མེད་པ་ལ། སྔོ་སེར་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཚེ་མ་སྤུན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་སྔ་མས་གྲུབ་པ་དང༌། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ནི། རང་རིག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་མྱོང་བར་ནི་འདི་མེད་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 302

རྩ་བ། ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང༌།།
རང་རིག་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན།། ༤༢༥ །།
རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་སྣང་བ།།
དེ་ཚེ་མྱོང་བར་གྲུབ་ཕྱིར་རོ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང༌། རང་རིག་ཕལ་ཆེར་ཏེ་ཞར་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཡུལ་སྣང་བ་དེའི་ཚེ། གཟུང་རྣམ་དེ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་མྱོང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དགག་པ་དང༌། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྒྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ལ། བློ་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པ་མི་འཐད། རང་བློ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བློ་སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག དཀར་སོགས་གསལ་བར་ལ་བརྟགས་ལ་དགག རང་རིག་མེད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མྱོང་བ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་སྣང་བ། ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་སྔ་མས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་དངོས་ཅན་གྱི་བློ་ཡིས་ནི།།
ཤེས་འགགས་ཇི་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན།། ༤༢༦ །།

སྔོན་པོ་དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཅན་གྱི་སྔོ་འཛིན་དབང་བློ་ཕྱི་མ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྔ་མ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་སྔ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་ན་འགགས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་རང་ངོ་བོའང་མྱོང་མེད་ཕྱིར།།

303

ཉམས་མྱོང་མ་ལུས་ལྡོག་པར་འགྱུར།།

སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེས། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྔ་མ་མྱོང་བའི་ཉམས་མྱོང་མ་ལུས་
པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་རང་དུས་ན་རང་གི་ངོ་བོའང་མྱོང་བྱེད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བ། དོན་དུ་སྣང་བ་དང་ལྡན་ཤེས།།
དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་མངོན་ཕྱོགས་སྣང༌།། ༤༢༧ །།
བློ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བློ།།
རྟག་ཏུ་བདག་ལ་ནང་མངོན་ཕྱོགས།།

གཞན་ཡང༌། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཕྱི་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁ་ཕྱི་རོལ་དུ་༼༡༠༣༽མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་སྣང་བར་ཐལ། རང་རྒྱུ་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྔ་མ་མྱོང་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག བློ་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྔ་མ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་ཅིང་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་ན། རྟག་ཏུ་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྔ་མ་བདག་ཉིད་ལ་ཁ་ནང་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་མི་མྱོང་བར་ཐལ་བ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཡུལ་གང་གི་ནི་སྣང་བ་གང༌།།
དེས་དེ་མྱོང་མིན་ཞེས་པའང་འཐོབ།། ༤༢༨ །།

ཡུལ་སྔོན་པོ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དེས་སྔོན་པོ་དེ་མྱོང་བ་མིན་ཞེས་པའང་འཐོབ་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མེད་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 304

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་དོན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། འདྲ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། འདྲ་བ་ཉིད་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས།།
མྱོང་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན།།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་
འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྔོན་པོ་དེ་དག་འདྲ་བ་ལས་སྔོན་པོ་མྱོང་བར་འཇོག་གི དེ་མ་གཏོགས་པའི་དེ་མྱོང་བའི་འཇོག་བྱེད་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་དུ།།
མྱོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ༤༢༩ །།

བྱེད་བཞིན་དང་དེའི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་དུ་མྱོང་བ་
ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དང་འདྲ་བ་དེ་དོན་མྱོང་བའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བློ་འདྲ་དེ་མྱོང་ན།།

གལ་ཏེ་བློར་གྱུར་པའི་འདྲ་བ་ལས་དོན་དེ་མྱོང་བར་འཇོག་ཅེ་ན་ནི།

རྩ་བ། དེ་ནི་འདྲ་ལས་མྱོང་མ་ཡིན།།
དེ་ཡི་མྱོང་དེ་རང་ཉིད་དེ།།

305

དེ་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཅན་མིན།། ༤༣༠ །།
དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་མྱོང་བར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་མྱོང་བར་འཇོག་པ་ལ་བློར་གྱུར་པའི་འདྲ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡི་མྱོང་བ་རང་རིག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་དེའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དོན་དང་འདྲ་བ་དེ་དོན་མྱོང་བའི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་ན། དེའི་འཇོག་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི།
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱུར་འགྱུར།།

སྐྱོན་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་དོན་དང་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ་དང༌། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བྱ་བ་དང༌། དོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བྱས་པ་དག་གི་ཚེ། དོན་དང་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་འདི་ནི། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་དོན་དང་འདྲ་བ་དོན་མྱོང་བའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་བཀག་ནས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་མ་མྱོང་བར་ཁས་ལེན་ན། དེས་སྔོན་པོ་མྱོང་བར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་དེའི།།
མྱོང་བ་སྒྲོ་འདོགས་འཁྲུལ་པ་ལས།། ༤༣༡ །།
སྔོ་སོགས་མྱོང་བར་གྲགས་ཡིན་གྱི།།
གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་མྱོང་ལས་མིན།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 306

མི་འགལ་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་
རྣམ་དེ་རང་མྱོང་བྱེད་དེས་མྱོང་བ་ལ་སྔོན་པོ་མྱོང་བར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་པའི་དབང་ལས་སྔོ་སོགས་མྱོང་བར་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། སྔོ་འཛིན་རང་ཉིད་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་སྔོན་པོའི་བདག་ཉིད་མྱོང་བའི་དབང་ལས་མིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། བློ་ནི་སྔོ་སོགས་དངོས་ཡིན་ན།།
ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ཚད་མ་གང༌།། ༤༣༢ །།

ཁོ་ན་རེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྔོན་པོ་ལ་ཚད་མ་གང་ཡིན་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམ་གྱི་དངོས་པོ་རང་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་མྱོང་བ་ལ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་མྱོང་བར་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བློ་ནི་སྔོ་སོགས་དངོས་མིན་ན།།
དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་མྱོང་ཡིན།།

མ་ཁྱབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་༼༡༠༤༽མངོན་སུམ་གྱི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དོན་
གཟུང་དོན་དུ་མྱོང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཤར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། གང་ཚེ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ནི།།
འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་ན།། ༤༣༣ །།
འདི་དེ་རང་ཉིད་གྲུབ་པས་ན།།

307

དོན་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་སྒྲུབ།།

ཤེས་པ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་རང་རིག་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་དེས་འཇོག་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཚེ་ཁྱོད་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ནའོ།།གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འདྲ་ན་ནི།།
ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་མིན་འགྱུར།། ༤༣༤ །།
ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་ན་ནི།།
ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མྱོང་འགྱུར།།

ཕྱི་རོལ་གྱི་འདྲ་བ་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མྱོང་བའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དང་འདྲ་བའི་དོན་དེ་གང་ལ་བྱེད། དེ་དང་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འདྲ་བ་ལ་བྱེད་དམ། དེ་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་འདྲ་བར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་པས་དེ་མྱོང་བར་འཇོག་ན་ནི། ཀ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཀ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་མྱོང་བར་འཇོག་མི་ནུས་ཀྱང༌། དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་དང༌། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་དང༌། གཉིས་ཚོགས་པས་དོན་དེ་མྱོང་བར་འཇོག་གོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་སྔོ་སོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 308

སྔོ་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འདོད།། ༤༣༥ །།
དེ་བཞིན་ཉམས་མྱོང་ངོ་བོའི་ཕྱིར།།
དེ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར།།

ཇི་ལྟར་སྔོ་སོགས་དང་འདྲ་ཞིང་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔོ་
སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉམས་མྱོང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་འདྲ་ཞིང༌། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། ཉམས་མྱོང་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་ཞེས།།
དོན་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་མིན་པ།། ༤༣༦ །།
དེ་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན།།

དྲན་ཤེས་ངེས་ཉམས་མྱོང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་ལའང་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་མེད།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ལའང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་ཚེ། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

309

རྩ་བ། ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ན།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།རྩ་བ། མྱོང་ལ་མེད་པའང་ཅི་ཡི་ཕྱིར།། ༤༣༧ །།

འོ་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མྱོང་བ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་མེད་པའང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསལ་བའི་དོན་བརྟག་པ་དང༌། བརྟགས་ལ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཞན་ཡང་དཀར་སོགས་མཐོང་བ་ན།།
དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡི།།
རང་བཞིན་རིག་པ་གསལ་བ་ནི།།
སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་འདི་གང་ཡིན།། ༤༣༨ །།

རང་རིག་མ་གྲུབ་ན། སྐྱོན་གཞན་ཡང༌། དཀར་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་རིག་པ་གསལ་བ་ནི་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་འདི་གང་ཡིན།

རྩ་བ། དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མངོན་གསལ་ལས།།
གཞན་དངོས་འོན་ཏེ་བདག་གྱུར་ཡིན།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 310

དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་
པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེདེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་གསལ་བྱེད་༼༡༠༥༽ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་དགག གསལ་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་རང་རིག་གྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ལ། ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཐལ་བ་དང༌། ཡུལ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཞན་དངོས་ཡིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། དང་པོ་ལྟར་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དཀར་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་
དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གསལ་བ་ནི།།
གསལ་མིན་ཅི་ལྟར་དཀར་གསལ་འགྱུར།། ༤༣༩ །།

དཀར་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་གསལ་ཞིང་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཤེས་པ་གསལ་ཡིན་དེ་གསལ་མིན།།
འགྲོ་བ་མ་ལུས་གསལ་མ་ཡིན།།

ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་ན་ཡུལ་གསལ་བ་འཐད་ལ། ཤེས་པ་དེ་
གསལ་བ་མིན་ན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

311

ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། གསལ་བ་གསལ་གཞན་གྱིས་གསལ་ནའང༌།།
ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར།། ༤༤༠ །།

དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་གསལ་བ་མིན་ཡང༌། གསལ་བྱེད་ཕྱི་མ་གཞན་
གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དཀར་པོ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང༌། འོ་ན་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་གསལ་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་དེ་ལས་རྫས་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མི་དྲན་པར་ཐལ་བ་ནི།

རྩ་བ། མཐོང་དང་འབྲེལ་པ་ཤེས་མེད་པ།།
ཅི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་འགྱུར།།
གང་ཕྱིར་གཉིས་ལས་གཅིག་རྟོགས་ཚེ།།
གཉིས་པ་མཐོང་བ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༤༤༡ །།

དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས། ཅི་ལྟར་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དཀར་པོ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དང༌། དཀར་པོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་དཀར་པོ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཚེ། རང་རིག་མེད་པས། གཉིས་པ་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 312

མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཉིས་དག་འབྲེལ་པར་མཐོང་བ་ན།།
མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར།།

རྩ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་དཀར་
པོ་དང་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་པོ་དག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ན༑ དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དཀར་པོ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་མེད་ན། དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དཀར་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མི་དྲན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

རྩ་བ། གང་གིས་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ནི།།
སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་མཐོང་གྱུར་པ།། ༤༤༢ །།
དེ་ལ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན།།

དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་གང་གིས་མཐོང་བ་དཀར་པོ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི༑ དྲན་པའི་སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དཀར་པོ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། འདྲ་བ་གྲུབ་ན་རང་རིག་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ འདི་འདྲ་བས་ན་རང་རིག་གྲུབ།།
ཅི་སྟེ་རང་དངོས་མི་རིག་ན།།
ཅི་ལྟར་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག། ༤༤༣ །།

313

དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མྱོང་བའི་རང་རིག་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དཀར་པོ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་རིག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཅི་སྟེ་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་གི་དངོས་པོ་རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱིས་མི་རིག་ན། དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་རང་གི་མྱོང་བྱེད་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མེད་པར་དཀར་པོ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དཀར་པོ་མྱོང་བར་འཇོག་མི་ནུས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། འདྲ་བ་ལས་ནི་མྱོང་ཞེས་པའང༌།།
སྔར་ཉིད་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཡིན།།

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཀར་༼༡༠༦༽པོ་དང་འདྲ་བ་ལས་ནི་དེ་མྱོང་ཞེས་པའང་སྔར་ཉིད། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་དུ་ཞེས་པར་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དཀར་པོ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། མཐོང་བ་དག་ནི་འདྲར་འཛིན་ན།།
དོན་ནི་སྔར་མཐོང་ཡོད་མིན་པས།། ༤༤༤ །།
ཅི་ལྟར་དེ་ནི་མཐོང་བ་དང༌།།
འདྲ་བ་ཡིན་པར་དེས་ངེས་འགྱུར།།

ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་དེ་ནི་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དཀར་པོ་ནི་སྔར་མཐོང་བའི་དུས་ན་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དག་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་དང་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 314

འདྲ་བར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲ་བ་མི་འདོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པ།།
གང་ཡིན་དེ་ལ་གཉིས་མཐོང་མེད།། ༤༤༥ །།
དེ་ཚེ་དོན་དང་ཤེས་པ་ཞེས།།
དེ་དག་སྨོས་སུ་ག་ལ་ཡོད།།

རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་ཅིང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་ནི་དོན་སྔོན་པོ་དང༌། འདི་ནི་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པའོ་ཞེས་དེ་དག་སོ་སོར་སྨྲོས་སུ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
རྩ་བ། ཅི་སྟེ་རབ་དངོས་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཅི་སྟེ་སྔར་གྱི་བརྟག་པ་ལྟར། དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དཀར་འཛིན་ཤེས་པ་རང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་ འོ་ན་དེ།།
རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར།། ༤༤༦ །།
གང་ཕྱིར་དེ་མི་གསལ་ན་ནི།།
དོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཉིད་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ལ་རབ་

315

ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དཀར་འཛིན་ཤེས་པའི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་རང་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ལ་མི་གསལ་ན་ནི་དཀར་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ལ་དོན་དཀར་པོ་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང༌། བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བདག་རིག་མིན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ།།
དོན་ཀུན་མཐོང་མེད་འདི་ཡིས་ནི།། ༤༤༧ །།
བློ་ནི་མངོན་སུམ་མིན་སྨྲ་བ།།
གང་ཡིན་དེ་ལའང་ལན་བཏབ་པོ།།

བདག་རིག་པ་སྟེ། རང་རིག་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ། ཤེས་པས་དོན་ཀུན་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བརྗོད་པ་འདི་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བློ་ནི་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་པ་དེ་ལའང་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ༑ རང་བློ་རང་ལ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་རིག་པའི་བློ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་བློ་རང་ལ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་སྔར་བཤད་ཀྱི་རིགས་པས་བཀག་ནས། དེ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འགོག་པ་ནི།

རྩ་བ། རྟེན་དམིགས་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས།།
ཐ་དད་པར་ནི་འཇུག་པ་ཅན།། ༤༤༨ །།
བདེ་སྡུག་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི།།
ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དེ་དག་ནི།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 316

བློ་ཉིད་དེ་ལས་ཐ་དད་གཞན།།
དེ་ཤེས་གང་ཡིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང༌།། ༤༤༩ །།
རྟོགས་མེད་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་དང༌། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་བློ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བློ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བདག་རྐྱེན་དང༌། དམིགས་པ་ཡུལ་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིད་བྱེད་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས། འདོད་མི་འདོད་ཐ་དད་པར་ནི་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་གྲུབ་ན། བདེ་སྡུག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མྱོང་བའི་རང་རིག་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བློ་གང་ཞིག ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཤེས་གང་ཡིན་༼༡༠༧༽ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་ གཞན་གྱིས་རིག་ཡིན་ན།།

བདེ་བ་དེ་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ༑ དེས་དེ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྤྱོད་འགྱུར།།

ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་གཞན་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཡིད་རྟོག་དེས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་དེ་སྤྱོད་ཅིང་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་

317

དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར།།
སྣང་བའི་བློ་རིགས་གཞན་མིན་ན།། ༤༥༠ །།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། གཞན་གྱིས་རིག་ཡིན་ན། ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་དེས་སྐྱེས་པ་དང༌། དེར་སྣང་བའི་བློས་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་མྱོང་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བློས་དེ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་མྱོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དམིགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཡང་།།
གཉིས་འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད།།

ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་གཞན་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཡིད་རྟོག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་མྱོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བས་བསྐྱེད་པ་དང༌། དེར་སྣང་བ་གཉིས་པོ་འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཅི་སྟེ་དེ་ལས་སྐྱེས་མིན་ཞིང༌།།
དེར་སྣང་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན།། ༤༥༡ །།

ཅི་སྟེ་ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་
བདེ་བ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་མིན་ཞིང༌། དེར་སྣང་བ་ཅན་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བློ་དེ་ཡུལ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 318

དེ་འདྲའི་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་མིན་ཡང༌། དེའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། དེ་མ་བཟུང་ན་སྤྱི་དག་ཀྱང༌།།
མི་འཛིན་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང༌།།
དངོས་མིན་ཞེས་ཀྱང་སྔར་བཤད་དོ།། ༤༥༢ །།

ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་དེ་མ་བཟུང་ན་དེའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་དག་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་
འཛིན་ཏེ། དེའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དངོས་པོ་མིན་ནོ།།ཞེས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་མིན་ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།
རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དོན་སྣང་བ་དེ་ནི།།
བློ་དེ་ལས་གཞན་མིན་དེས་ན།།
མངོན་སུམ་དང་ནི་བདག་རིག་གྲུབ།། ༤༥༣ །།

བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་གྱུར་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་བདག་རིག་སྟེ་
རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དོན་ཁྱོད་སྣང་བ་སྟེ༑ མྱོང་བྱེད་དེ་ནི་ཁྱོད་ལས་རྫས་གཞན་མིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་ཁྱོད་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་སྔར་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགོད་པ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱང༌།།

319

མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་མིན་ཞེ་ན།།

ཁོ་ན་རེ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྤྱོད་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཡིད་རྟོག་དང༌། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་མྱོང་བྱེད་གཉིས་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་བྱེད་དུ་མཚུངས་ཀྱང༌། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཡིད་རྟོག་དེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་མིན། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་མྱོང་བྱེད་དེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱང༌། ཁྱོད་ལ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། དོན་མཚུངས་ཐ་དད་དེ་གང་ལས།།

ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཡིད་རྟོག་དང་ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་གཉིས་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་དོན་ཁྱོད་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་མྱོང་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷས་བྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་རྟོག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་མྱོང་བར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྩ་བ། མ་མཐོང་དོན་གཅིག་ལྡན་སོགས་ཀྱིས།། ༤༥༤ །།

དེས་དེ་མྱོང་བར་མ་མཐོང་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང༌། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་
རྟོག་དང༌། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་༼༡༠༨༽བདེ་བ་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་དོན་གཅིག་ལ་ལྡན་པའི་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དང༌། སོགས་པས་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་རྟོག་གིས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་མྱོང་བ་ལ་དབང་ཕྱུག་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 320

རྩ་བ། གལ་ཏེ་མྱོང་བ་དེས་ཡིན་ན།།

ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཡིད་རྟོག་གིས་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་མྱོང་བ་མིན་ཏེ། རྟགས་གོང་གི་དེ་རྣམས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཡིད་རྟོག་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། གཞན་ནི་རྣམ་ཀུན་འཛིན་མི་འགྱུར།།

གཞན་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་མ་མཐོང་བའི་ལས་དང་མི་ལྡན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཡིད་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་མ་མྱོང༌། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཡིད་རྟོག་གིས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་མྱོང་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མ་མྱོང༌།

རྩ་བ། མྱོང་བའི་དབྱེ་བའང་གསལ་ཟིན་ཏོ།།

ཅིག་ཤོས་དེས་དེ་མྱོང་བའི་དབྱེ་བའང་དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་ཞེས་པར་
བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། གང་དག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས།། ༤༥༥ །།
གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ།།
མྱོང་ལ་ཉམས་མྱོང་མཚུངས་པས་ན།།
དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གདུང་བར་འགྱུར།།

321

ཤེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་ན་ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བས་ཁྱབ་ན། བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་གི་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་ལ་སྟེ་མྱོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཅན་དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མཚུངས་པས་ནའོ།།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་འདུས་མེད་པས།། ༤༥༦ །།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི།།
དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་མིན་ན།།

གལ་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། གང་དག་ཅེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེ་སྡུག་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་བའི་དབང་པོ་འདུས་ཤིང་ཕྲད་པ་མེད་པས། ཡུལ་དབང་འདུས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཉིད་ནི།།
སྡུག་བསྔལ་མྱོང་མིན་འོན་ཀྱང་ནི།། ༤༥༧ །།
སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན།།

ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཅན་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་དེས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་དོན་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གདུང་བར་འགྱུར།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 322

ཞེས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཁྱེད་རང་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་མྱོང་མིན་པར།།
གདུང་དང་ཕན་འདོགས་རྒྱུ་མ་ཡིན།།
འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱོད་གདུང་བ་དང༌། ལ་སོགས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་མྱོང་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གང་ཚེ་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི།། ༤༥༨ །།
རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ནི།།
གདུང་ཡིན་དེ་དམིགས་ཤེས་མིན་པ།།
དེ་ཚེ་དེ་ལྟར་ཐལ་མི་འགྱུར།།

ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཡིད་རྟོག་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་དེ་ལྟར་དུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་དེ་སྡུག་མྱོང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པར་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བྱེད་ཡིན་ན་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་ཤིང་མྱོང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། ༤༥༩ །།
དམིགས་མྱོང་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན།།

323

དོན་དང་འདྲ་བ་དམིགས་པ་སྟེ།།
རང་ཉིད་གསལ་བ་བདག་མྱོང་ཡིན།།

ཤེས་པ་དེ་དམིགས་ན་ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བས་མ་ཁྱབ་པ་དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་བྱེད་དང༌། མྱོང་བྱེད་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བས་དོན་དམིགས་པར་༼༡༠༩༽འཇོག་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པའི་མྱོང་བྱེད་རང་གི་མྱོང་བྱའི་ངོ་བོར་གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་མྱོང་བྱའི་བདག་ཉིད་མྱོང་བར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་བློ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང༌། དེ་འདོད་ན་མི་འཐད་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པས་ན།། ༤༦༠ །།
བློ་ནི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

གཞན་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། རང་བློ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ན་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་འཐད་པའོ།།དང་པོ་ལ། དབང་སོགས་ལས་གཞན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། དབང་སོགས་ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། རང་བློའི་ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བློ་ནི་རྟགས་ལས་ཞེས་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཡང་དབང་པོ་དོན་ནམ་བློ།།
ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྔ་མར་འགྱུར།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 324

རྒྱུ་འབྲས་ཚོགས་པ་འདི་དག་ལས།། ༤༦༡ །།
འབྲེལ་པ་ཅན་གཞན་ཡོད་མིན་ཏེ།།
ནུས་པ་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་དེའི་དབང་བློ་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཡིད་བློ་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་ཁྱོད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་ཁྱོད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡང༌། དབང་པོ་དང༌། དོན་ནམ། བློ་དབང་ཤེས་སམ། ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྔ་མར་འགྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་རྣམས་གང་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་ཁྱོད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཚོགས་པ་འདི་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དབང་བློའི་རྒྱུ་དབང་བློ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་བདག་ཡིད་ཕྲད་པ་སོགས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཡིད་ཕྲད་པས་སུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའིནུས་པ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྔ་མར་འགྱུར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་འཁྲུལ་ཕྱིར་དབང་པོ་མིན།།
དོན་ཡང་དེ་བཞིན་བློ་ཡིད་བྱེད།། ༤༦༢ །།
ཤེས་ཡིན་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ཉིད།།
མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཉིད་མིན།།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིད་ལོག་པ་དང༌། བརྒྱལ་བའི་ཚེ། ཁྱོད་ཡོད་ཀྱང་དབང་ཤེས་མེད་

325

པའི་ཕྱིར། དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།བློ་དབང་ཤེས་དང༌། ཡིད་བྱེད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་དེས་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་མ་ཁྱབ་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་གྲུབ་པར་བུད། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དོན་གསལ་རྟགས་ཡིན་པར།།
འདོད་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། དོན་ཙམ་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བློ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་གྱི། དོན་གསལ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་ཉིད་ཤེས་མིན་ནམ།། ༤༦༣ །།
འདིས་ནི་གསལ་གྱུར་དོན་གསལ་ཏེ།།
གསལ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་མིན་ན།།
དེ་ཡིས་གསལ་འགྱུར་མི་ངེས་ཕྱིར།།

འོ་ན་དོན་གསལ་བ་དེ་གང་ལ་བྱེད། དོན་གསལ་བའི་བློའམ། བློས་གསལ་བའི་དོན་ནམ། བློ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་སྔར་དང་འདྲ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི། བློས་༼༡༡༠༽གསལ་བར་གྱུར་པའི་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 326

དོན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་ཏེ། དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། བློ་དེ་ཡིས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་ཡང་ཚད་མས་མི་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། འོན་ཏེ་གསལ་ཏེ་དོན་ཉིད་ཀྱི།། ༤༦༤ །།
ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིན་འདོད་ན།།

འོན་ཏེ། དོན་གསལ་བ་དེ་སྔར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་
དོན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དོན་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆོས་ཅན།
རྩ་བ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་མེད་པའི།།
དོན་ལ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད།།

ཁྱོད་སྔར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་
མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས།

རྩ་བ། དེ་འདོད་ན་ཡང་ཤེས་སོ་སོར།། ༤༦༥ །།
སྐད་ཅིག་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དེ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང༌། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

327

རྩ་བ། དེ་ཡང་ཤེས་པའམ་ཤེས་མ་གྱུར།།

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་དེ་ཡང་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་པའམ། ཚད་མས་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དོན་གསལ་བ་གང་རྟགས་ཡིན།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རྟགས་ཡིན་ན།།

གལ་ཏེ་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་པའི་དོན་གསལ་བ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཤེས་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་མེད་པར།། ༤༦༦ །།
དེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས།།

ཚད་མ་དེས་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། ཤེས་གྱུར་ཉིད་དུ་བཅད་མེད་ཀྱང༌།།
དེ་ནི་ཅི་ལྟར་གོ་བྱེད་ཡིན།།

ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང༌། ཚད་མས་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བ་དེ་ནི་ཅི་ལྟར་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་ལྷས་བྱིན་རྒྱུད་ལ་བློས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གོ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྩ་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 328

བའི་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར།

རྩ་བ། མཐོང་བ་མཐོང་གྱུར་མིན་ ་་་་་་་་་་་་་ །།
མཐོང་བ་དོན་གསལ་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གསལ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཐོས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལོང་བ་དེས།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གཞན་གྱུར།། ༤༦༧ །།
མཐོང་གྱུར་འགར་ཡང་མཐོང་འགྱུར་མེད།།
ཁྱད་པར་དེ་གཞན་མཐོང་བ་ལའང༌།།
ཡོད་ཕྱིར་རང་བློ་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

རང་རྒྱུད་ལ་མིག་བློ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང༌། མིག་ཤེས་ཀྱི་འགར་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་གཞན་སྒྲ་མཐོང་བ་སྟེ་ཐོས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལོང་བ་དེ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བའི་བརྟག་པ་གསུམ་པ་ལྟར། བློ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་རང་ཆོས་ལྟོས་མེད་ཅན།། ༤༦༨ །།
དོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་ལས་ནི།།
བློ་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་མ་ཡིན།།

ལྷས་བྱིན་གྱིས་རང་གི་བློའི་ཆོས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་ལས་ནི་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་ལྷས་བྱིན་གྱི་བློ་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མས་

329

ཤེས་པར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟགས་སུ་འགོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། ཚད་མས་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དོན་རྟགས་སུ་འགོད་ན་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བློའི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་བློ་ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང༌། རྫས་གཞན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློའི་ཆོས་བདེ་བ་སོགས་དེའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བློ་རྟགས་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ།།
རང་ཆོས་རང་བློ་ལས་གཞན་ཅི།། ༡༦༩ །།
རྒྱུ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ།།
བློ་ལས་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན།།

ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངོར་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་ལྷས་བྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློའི་ཆོས་བདེ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ༼༡༡༡༽ཁྱོད་རང་གི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་དངོས་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བློ་དེ་དང་དངོས་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་བློ་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང༌། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ།།གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་རང་གི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་རྒྱུ་ཚོགས་རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་སྐྱེས་དེ་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཅན།།

དེ་འདྲའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་འབྲེལ་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 330

པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་རྫས་གཞན་གང་ཞིག དེ་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགལ་ལོ།།

རྩ་བ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྔ་པོ་དང༌།། ༤༧༠ །།
དབང་པོ་དང་ནི་དམིགས་པ་དག།
མ་གཏོགས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་གཞན།།
ཉེ་བར་མཚོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་ལྷས་བྱིན་གྱི་བློ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྔ་པོ་དང༌། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང༌། དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ལྔ་པོ་དག་ལས་མ་གཏོགས་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡི་འབྲས་བུའི་རྟགས་སུ་རུང་བ་བཞན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང༌། དེ་རྣམས་གང་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལྔ་ཚན་ཕྱི་མ་གཉིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་ལྔ་པོ་དེ་མིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དོན་ལྔ་ཞེས་སོ།།

རྩ་བ། དེ་ལ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་འདས།། ༤༧༡ །།
དོན་ལྔ་དག་ལ་གཟུགས་མཐོང་ལས།།
སྐྱེས་པ་གཞན་དུ་སྲིད་བྲལ་བ།།
གང་ཡིན་གཅིག་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད།།

དེ་ལ་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་ལྔ་ཚན་གཉིས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་

331

རོལ་དུ་ཁྱོད་དེའི་དབང་པོ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང༌། ཁྱོད་དེས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལྔ་པོ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བློའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་སོགས་ཁྱོད་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ༑ ཁྱོད་ལས་སྐྱེས་པ་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ངག་དོན་ནི། དོན་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་ཀྱང༌། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ཤེས་མེད་གང་ཡིན་ཏེ།། ༤༧༢ །།
རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་བབ་ཆོལ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པའི་བབ་ཆོལ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱི་བློའི་འབྲས་བུར་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང༌། དེ་མེད་པས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང༌། བློ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ལ་གནོད་པ་གཞན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ངག་སྨྲ་བརྗོད་དང༌། ལུས་གཡོ་འགུལ་སོགས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྟགས་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དང་ནི།།
ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་པ་མཐོང་མེད་པར།།
ཅི་ལྟར་རྟོགས་འགྱུར་རྟགས་དག་ནི།། ༤༧༣ །།
མ་མཐོང་བ་ཡི་གསལ་བྱེད་མིན།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 332

དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཅི་ལྟར་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་སྔར་དེ་ནི།།
གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ན་ནི།།
ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དག་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་༼༡༡༢༽བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བས་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་མ་གྲུབ་སྟེ༑ རྟགས་དེ་ཉིད་ལས༌། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྒྲུབ་པའི་སྔར་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས་མཐུན་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་ཡང་ནི་དཔེ་གཞན་ཞིག། ༤༧༤ །།
བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་ཐུག་མེད་འགྱུར།།

ལྷས་བྱིན་གྱི་ངོར་ལྷས་བྱིན་བློ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བློ་དེ་དེའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེའི་ངོར་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བློ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་ནི་དཔེ་གཞན་ཞིག་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་བླངས།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་བློ་ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི།།
དོན་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་དེ་མིན།།

333

དེ་མ་གྲུབ་པར་དོན་རང་ཉིད།། ༤༧༥ །།
རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བློ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་མྱོང་བ་ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི། དོན་གྱི་
རྟགས་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་བློ་དེ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། བློ་དེ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དོན་རང་ཉིད་སུས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་ནས། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་སུམ་བློ་དང་དེ་ལས་ནི།།
བརྗོད་དང་གཡོ་འགུལ་སོགས་མཐོང་ནས།།
གཞན་སེམས་རྗེས་དཔག་མི་འགྱུར་ཏེ།། ༤༧༦ །།
བདག་ལ་འབྲེལ་པ་མཐོང་མེད་ཕྱིར།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བློ་གྲུབ་པ་དང༌། བློ་དེ་
ལས་ནི་ངག་སྨྲ་བརྗོད་དང༌། ལུས་གཡོ་འགུལ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས། རྟགས་དེ་ལས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོག་མར་བདག་རྒྱུད་ལ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་དང༌། བློ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ བློ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཡིད་ཀྱི་བློ་ལ་དོན་གྱི་རྟགས།།
རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་མིན་ཕྱིར།།

ཁྱད་པར་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་བློ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་རྟགས་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 334

ལས་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་དོན་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བློ་སྔ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། དེས་ན་རང་རིག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ནི་བློ་གཞན་གྱིས།། ༤༧༧ །།
ཅི་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར།།
གསལ་མིན་བདག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།།
གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན།།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་བློ་སྔ་མ་ནི་བློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པས། བློ་སྔ་མ་ཆོས་ཅན། བློ་ཕྱིས་མས་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་འགོག་པ་ནི། གསལ་མིན་ཞེས་སོ།།སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་ནི༑ ཡུལ་ནི། ཞེས་སོ།།བློ་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ཀ་གསལ་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དཔེར་ན། མུན་ཁུང་ནང་གི་བུམ་སྣམ་བཞིན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡུལ་ནི་ཅི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན།།

ཡུལ་སྔོན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་
ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པ་མིན་ཡང་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། གསལ་ལ་ངོ་བོ་འཕོ་ཕྱིར་རོ།། ༤༧༨ །།

335

གསལ་དེའང་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད།།
རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན།།
ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་ཞིང་གཏད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།གསལ་བ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེའང་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤར་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་བློ་ལ་བློ་འདོད་ན།།
བློ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ།། ༤༧༩ །།
དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡུལ་ཡང་ནི།།
བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་མཚུངས་ཉིད།།

དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་བློ་ཕྱི་མ་ལ་བློ་སྔ་མའི་རྣམ་པ་ཤར་༼༡༡༣༽བར་འདོད་ན། བློ་ཕྱི་
མ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བློ་སྔ་མའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་མིན་བདག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བློའི་གསལ་བྱེད་དུ་ཐལ། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ནི་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཤེས་པ་མིན་ཡང་དེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། དེའི་ཕྱིར་དེད་ཀྱི་བློ་རང་ཉིད།།
གསལ་བའི་ངོ་བོས་རབ་གསལ་ཞིང༌།། ༤༨༠ །།
གཞན་དེར་ངོ་བོ་འཕོ་བ་ཡིས།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 336

གསལ་བ་ན་ནི་རབ་གསལ་ཉིད།།

ངེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྔོར་སྣང་གི་བློ་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོས་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང༌། གཞན་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེར་སྔོན་པོའི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཕོ་བ་ཡིས་སྔོན་པོ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ན་ནི། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བློ་གཞན་སྔ་མ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་ནི།།
བློ་གཞན་རབ་ཏུ་གསལ་མི་འདོད།། ༤༨༡ །།
རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་ཕྱིར་དོན།།
དེ་ཡི་ངོ་བོས་རབ་གསལ་ཡིན།།

ཁྱོད་བློ་ཕྱི་མ་དང་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་ནི་ཁྱོད་རབ་ཏུ་གསལ་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་གསལ་བྱེད་རྫས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དཔེར་སྒྲོན་གཉིས་བཞིན་མར་མེ་དང༌།།
བུམ་པ་དག་ཀྱང་དེར་བརྟེན་ནས།། ༤༨༢ །།
གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ངོ་བོ་ཡིས།།
ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད།།

དཔེར་ན་གསལ་བའི་ངོ་བོར་མཚུངས་པའི་སྒྲོན་མེ་གཉིས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་

337

མི་འཐད་པར་བཞིན་ནོ། །སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོ་གསལ་བར་སྣང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དོན་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་གསལ་བ་དང༌། མུན་ཁུང་གི་བུམ་པ་དག་ཀྱང་མི་གསལ་བ་དེར་བརྟེན་ནས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།གསུམ་པ་ནི། བློ་ཕྱི་མ་བློ་སྔ་མས་མ་མྱོང་ན། དེ་གང་གིས་མྱོང་ཞེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཙམ་གྱིས་ནི།།
མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་མ་ཡིན།། ༤༨༣ །།
དེས་ན་གང་ལས་འདིར་འགྱུར་བ།།
གཞན་དེའང་མཐོང་བར་གདོན་མི་ཟ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གང་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་འདིར་འགྱུར་བ་ཡུལ་མཐོང་བའི་དུས་ན་གཞན་དོན་སྣང་ཤེས་པ་དེའང་མཐོང་ཞིང་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། རང་རིག་མེད་པར་ཡུལ་དབང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། དོན་སྣང་ཤེས་པ་དོན་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་ལས་དེ་འདྲའི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་གྲུབ་པར་མ་ཟད།

རྩ་བ། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ།།

དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ་བོ། །ཇི་ལྟར་ན། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མྱོང་བྱེད་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 338

ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་དེ་ལས་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང༌། དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་མྱོང་བ་མི་འཐད་པས། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པས་མྱོང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་མེད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་དང༌། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཛུགས་པར་བཞེད་ནས་ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ།།དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་མྱོང་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་༼༡༡༤༽མི་འཐད་དེ། དེའི་རྟགས་ལས་མྱོང་བྱེད་ཙམ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རང་མྱོང་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ།

རྩ་བ། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ནི།། ༤༨༤ །།

ཤེས་པ་སྔ་མ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི།

རྩ་བ། རིང་སོགས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།།
ཡུན་རིང་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་
ཉན་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་མི་འཛིན། དུ་མས་ཀྱང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཤེས་རེ་རེ་བ་དེ་ཡུན་རིང་པོ་སྟེ་ཡི་གེ་རིང་པོ་ལྟ་ཞོག ཐུང་ངུ་གྲུབ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། གནས་ན་ ་་ །།

339

གནས་སོ་ཞེ་ན།
རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་ གོ་རིམས་མེད་པས་ན།།
བློ་ལ་ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་ཕྱིར།། ༤༨༥ །།

ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་དང་པོར་ཐོས་པའི་ཉན་བློ་ཆ་མེད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡི་གེ་རིང་
པོའི་ཆ་རྣམས། ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་སྣང་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། ཡི་གེ་རིམ་མེད་རིང་མི་འགྱུར།།

ཡི་གེ་རིང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་རིམ་ལྡན་དུ་སྣང་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཆོས་ཅན་དང་བཅས་པ་ཁས་བླངས་སོ།།གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པ་ཡི།།
ཡིག་ཆ་རིམ་ལྡན་ཅི་ལྟར་ན།།
རིམ་མེད་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད།། ༤༨༦ །།

ཡེ་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ན་ཁྱེད་རྣམས་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མེད་པར་ནི༑ དུས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པ་ཡི་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཀུན་གྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་མི་འཐད་པ། དུ་མས་ཉན་བློ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆ་སྔ་མ་ཆ་ཕྱི་མའི་བར་དུ་གནས་པ་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 340

དགག་པ་དང༌། ཆ་དེ་དག་ཅིར་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པའོ།།དང་པོ་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང༌། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་དམ། དུ་མ་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་སྐྱེད་དམ། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན༑ ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་དང་པོ་དེ་དེའི་ཆ་ཐ་མའི་བར་དུ་གནས་ནས་དེ་དག་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་དམ། ཡིག་རིང་གི་ཆ་དང་པོ་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ཡིག་རིང་གི་ཆ་ཐ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་དེས་ཡིག་རིང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།

རྩ་བ། སྔ་མ་མཐའ་ཡི་བར་གནས་ན།།
འོག་ཏུ་སྒྲ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འོག་ཏུ་སྒྲ་ནི་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྔ་མ་དེ་ཐ་མའི་བར་དུ་གནས་ནས་ཀུན་གྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རིམ་མིན་འཛིན་ཕྱིར་ཐ་མར་ནི།།
རིམ་ལྡན་བློ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར།། ༤༨༧ །།

གཞན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཐ་མར་ནི་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རྣམས་རིམ་ལྡན་དུ་
ཐོས་པའི་ཉན་བློ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རྣམས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན།

རྩ་བ། དེ་འོག་ཡུལ་ནི་གནས་མེད་ཕྱིར།།

341

བློ་ནི་རང་ཉིད་གནས་མ་ཡིན།།

ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་དང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་གཉིས་
པའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་རིང་གི་ཆ་དང་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ཡིག་རིང་གི་ཆ་དང་པོའི་འོག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིག་རིང་གི་ཆ་སྔ་མ་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རང་ཉིད་གནས་ན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ།།
མི་འཇིག་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ།། ༤༨༨ །།

དེ་ལྟ་མིན་པར་ཡིག་རིང་གི་ཆ་དང་པོ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཕྱི་མ་༼༡༡༥༽རྫོགས་པའི་བར་དུ་གནས་ན་ཡིག་རིང་གི་ཆ་དང་པོ་དེ་དེའི་ཆ་རྣམས་རྫོགས་པའི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག དེའི་སྔ་ཕྱི་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར།

རྩ་བ། ཡི་གེ་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་ནི།།
སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདི་ཡོད།།
ལན་ཅིག་བརྩལ་སྐྱེས་ཕྱིར་རྩོལ་བ།།
ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་འགྱུར།། ༤༩༩ །།

ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རྣམས་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་དེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ལ། ཡང༌། ཡིག་རིང་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་འདྲ་ཞེས་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 342

པའི་སྐྱོན་འདི་ཡོད་དོ།།དེ་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིག་རིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེད་པའི་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལན་གཅིག་བརྩལ་བ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རྣམས་སྔར་ཡོད་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཡི་གེ་རྣམས་ནི་གསལ་བ་ལའང༌།།
སྐྱོན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད།།

དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་དང་པོ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་གསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་འཛིན་པའི་བློ་དང་བློ་དེ་འཛིན་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག།། ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ལ། མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་མ་སྤེལ་བར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད། སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའོ།།དང་པོ་ནི། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཤེས་དུ་མ་དང༌། མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྐྱེའམ། ཅིག་ཅར་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་གཉིས་སྤེལ་མར་སྐྱེའམ། མ་སྤེལ་བར་སྐྱེ།

རྩ་བ། དུ་མ་ཡིས་ནི་དེ་འཛིན་ན།།

གཉིས་པ་ལྟར་ཉན་ཤེས་དུ་མ་ཡིས་ནི་ཡི་གེར་རིང་པོའི་ཆ་རེ་འཛིན་ཅིང༌། དེའི་རྗེས་
སུ་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རྣམས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཐ་མའི་བློ་གང་དེ་མྱོང་ལ།། ༤༩༠ །།
དེ་ཡང་རིང་པོར་འཛིན་མིན་པ།།

343

དེས་ན་རིང་བློ་དྲན་མི་འགྱུར།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཐ་མ་ཐོས་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་ནས་འཛིན་པ་མིན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྔ་མ་ཐོས་པའི་བློ་རྣམས་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དེ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་མྱོང་བྱེད་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བློ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ།།
མྱོང་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་ཉན་བློ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རེ་རེས་སྤེལ་ནས་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་སྒྲ་ཐོས་པ་ནི།། ༤༩༡ །།
ཆོད་པ་མེད་པར་སྣང་མི་འགྱུར།།

ཡི་གེ་རིང་པོའི་སྒྲ་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔ་ཕྱི་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཉན་ཤེས་སྔ་ཕྱི་རྣམས་འཇུག་པ་མྱུར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 344

རྩ་བ། སྦྱོར་བར་བྱེད་པའང་གསལ་བ་ཡིན།།

དེ་འདྲའི་ཉན་ཤེས་སྔ་ཕྱི་འཇུག་པ་མྱུར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའང་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པར་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཆོད་པ་མཐོང་ཡང་འདི།།
རྣམ་ཆད་མེད་པར་འཁྲུལ་འགྱུར་ན།། ༤༩༢ །།
ཐུང་ངུ་གཉིས་ནི་བརྗོད་ན་ཡང༌།།
རྣམ་ཆད་མེད་པར་འཁྲུལ་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་བར་ཆད་བར་༼༡༡༦༽མཐོང་ན་ཡང༌། འཇུག་པ་མྱུར་བས་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ན། ཡི་གེ་ས་རཿ ལྟ་བུའི་ཐུང་ངུ་གཉིས་ནི་རིལ་བུས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང༌། དེ་གཉིས་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མྱུར་བར་ཐོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་འཐད། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་འཐད། གཉིས་ཀ་འདུས་ནས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆད་པ་མཐོང་ན་ཡང༌། ཞེས་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་མི་འཐད་དེ༑ དབང་ཤེས་ཀྱིས་བར་ཆོད་པར་མཐོང་ན་ཡང༌། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྔ་ཕྱི་དག་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བར་ཆོད་པར་མཐོང་ན་ཡང༌། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནམ། དབང་ཤེས་ཀྱི་བར་ཆོད་པར་མཐོང་ན་ཡང་རྟོག་པས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

345

རྩ་བ། དབང་པོས་རྣམ་བཅད་མཐོང་ན་ཡང༌།།
དབང་པོ་ལས་ཆད་མེད་སྒྲོ་འདོགས།། ༤༩༣ །།
མི་རུང་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་ཀུན།།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་ཕྱིར་རོ།།

དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་བར་རྣམ་པར་གཅོད་པར་མཐོང་ན་ཡང༌། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། དབང་པོའི་བློ་རྣམས་ཀུན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ཡི་གེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉན་ཤེས་རྣམས་ཆ་མེད་ཡིན་པས་ཆར་ཕྱེ་བའི་སྔར་གྱི་བརྟག་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཐའ་ཡང༌།།
མིག་འཛུམས་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན།། ༤༩༤ །།
དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྡུལ་ཕྲན་ནི།།
དུ་མ་དག་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས།།

ཡི་གེ་རིང་ཐུང་ཀུན་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ཐུང་མཐའ་ཨ་ཐུང་ལྟ་བུ་ཡང༌། མིག་འཛུམ་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། མིག་འཛུམ་པའི་ཡུན་ཚད་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ནི་གོ་ས་དུ་མ་དག་ཏུ་འཕོས་པའི་ཡུན་ཚད་དག་དང་འབྲེལ་པས་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། རྡུལ་གཅིག་བསྒྲེས་དུས་ཆུད་པ་ཡི།།
མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་འདོད།། ༤༩༥ །།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 346

རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གོ་ས་གཅིག་བསྒྲེས་པའི་ཡུན་གྱི་དུས་ཀྱང༌། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་ཆུང་ཞིང་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། བློ་ཡང་སྐད་ཅིག་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
ཡི་གེ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རྣམས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་བློ་ཡང་མིག་འཛུམ་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་ཡི་གེ་གཟུགས་སོགས་ལ།།
བློ་གཞན་གྱིས་ནི་ཆོད་ན་ཡང༌།། ༤༩༦ །།
ཆོད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅན།།
ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་འགྱུར།།

དེས་ན་ཡི་གེ་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་རྫས་གཞན་གྱིས་ནི་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར།

རྩ་བ། དབང་པོའི་འཁྲུལ་པ་ལས་གཞན་དུ།།
དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བྱེད་པ།། ༤༩༧ །།

347

དབང་པོའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་སྔ་ཕྱིའི་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཐ་དད་མཚོན་མེད་འཁྲུལ་པ་ཅན།།
དྲན་ཡིན་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཅན།།

ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་མཚོན་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་དྲན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་༼༡༡༧༽ཅན།

རྩ་བ། བརྗོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་དེ་ལ་ནི།།
གསལ་བར་སྣང་ཉིད་ག་ལ་ཞིག། ༤༩༨ །།
དབང་པོས་བཟུང་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་བ།།
ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཁྱོད་ལ་ནི། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ག་ལ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་དོན་རང་མཚན་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གནོད་བྱེད་དགོད་པ་དང༌། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། དབང་པོས་ཆོད་པ་མཐོང་ན་ཡང༌།།
གལ་ཏེ་རྟོག་པས་སྦྱོར་བྱེད་ན།། ༤༩༩ །།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 348

བརྟག་པ་གསུམ་པ་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པས་བར་ཆད་པར་མཐོང་ན་ཡང༌། རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་དང་དེ་ཡི་མྱོང་བ་ནི།།
རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣང་བ་དག།
རིགས་དམ་གནོད་པ་ཅན་མེད་ན།།
ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས།། ༥༠༠ །།

དོན་ཡི་གེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང༌། ཤེས་པ་དེ་ཡི་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔ་ཕྱི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣང་བ་དག་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པ་དམ་པས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བློ་ནུས་ངེས་པའི་ཕྱིར།།
ཞེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གལ་ཏེ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱེ་ན། དེ་དང་དེ་མྱོང་བྱེད་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལས། བློ་སྔ་མ་རེ་རེས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་ནི་གང་ལས་འདོད།།
ཅིག་ཅར་བློ་མཐོང་མེད་ཕྱིར་ན།།

349

ནུས་པ་ངེས་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ངེས་པར་འདོད་དྲིས་པས། བློ་གཉིས་ཅིར་ཅར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་དཔྱད་བྱ་ཡིན།། ༥༠༡ །།

དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།།ཇི་ལྟར་ན། བློ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་རིགས་པས་མི་གནོད་ཀྱང་ལུང་གིས་གནོད་དེ། མདོ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ།།
ནུས་པ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན།།
འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས།།
རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས།། ༥༠༢ །།

དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བློ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་སྔ་མ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པའི་བློ་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་པ་ན་རེ། གསལ་བར་སྣང་ཉིད་ཅེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ངོ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རྩ་བ། འདིས་ནི་གང་ཞིག་མཐོང་དོན་ལ།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 350

ངོ་ཤེས་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག།
གསལ་བར་སྣང་བས་མངོན་སུམ་དུ།།
རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན།། ༥༠༣ །།

སྔར་བཤད་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདིའོ་ཞེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བས༌། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ནི།

རྩ་བ། སྐྲ་དང་སྒོང་དང་མར་མེ་སོགས།།
ཐ་དད་རྟོགས་པ་དག་ལ་ཡང༌།།
གསལ་སྣང་ཡོད་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་བློ།།
ཅི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར།། ༥༠༤ །།

སྐྲ་དང་སྒོང་དང་མར་མེ་སྔ་ཕྱི་སོགས་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་དག་ལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་དེ་འདྲའི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་འདིའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན་༼༡༡༨༽མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ།།འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི་དེ་ཆོས་ཅན།
རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ནི།།

351

ཡིག་སོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད།།

ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་སྔ་ཕྱི་སོགས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་དང་སྒྲ་སྔ་ཕྱི་སོགས་གཅིག་
ཏུ་གྲུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སྔོན་མྱོང་དྲན་ལས་དེ་ཡི་ཆོས།།
སྒྲོ་འདོགས་མེད་པར་དེ་ཉིད་ནི།། ༥༠༥ །།
འདི་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་མེད།།
དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་དབང་སྐྱེས་ཡིན།།

གཞན་ཡང་སྔར་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་ཤེས་པའི་བློ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
ཇི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་མྱོང་བའི་དོན་དྲན་པ་ལས་སྔ་མ་དེ་ཡི་ཆོས་ད་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པར་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང༌། མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཉིས་པ་ལྟར། དོན་སྣང་ཤེས་པ་དེ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་ཏེ།

རྩ་བ། དོན་དང་ཤེས་པ་མྱོང་བ་དག།།
ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འདོད་མིན་ཞིང༌།། ༥༠༦ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྣང་ཤེས་པ་དང་དོན་སྣང་ཤེས་པ་མྱོང་བའི་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་དག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་རིག་པ་ཅན་ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་པ་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 352

མིན་ཞིང༌། རིག་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་བླངས་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།

རྩ་བ། དོན་དང་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དག།།
སོ་སོར་རྟོགས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

དོན་སྣང་ཤེས་པ་དང་དོན་སྣང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་མྱོང་བ་དག་རྫས་ཐ་དད་སོ་སོར་རྟོགས་པའང་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་བློས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང༌།།
ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་འབའ་ཞིག། ༥༠༧ །།
བློ་རྣམས་གཅིག་གིས་གཟུང་མིན་ཏེ།།
ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ།།

དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་མྱོང་བྱེད་དང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་འབའ་ཞིག་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རྟོག་བློ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བས་ཁྱེད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་གཉིས་དེས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་འཐད་ཅིང༌། གྲུབ་ན། ཁྱེད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས།།
མྱོང་བ་ལེགས་པར་རྟོགས་མེད་པའི།། ༥༠༨ །།

353

དོན་དང་དོན་ཤེས་གང་དེ་དག།
ཕྱི་ནས་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་དྲན།།

དོན་དང་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཕྱིས་ནས་ཇི་ལྟར་སོ་
སོར་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་སྣང་ཤེས་པ་མྱོང་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་སུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དོན་མྱོང་བ་དང་དེ་མྱོང་བྱེད་གཉིས་རྫས་སོ་སོར་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དོན་དང་དོན་གྱི་ཡིད་དག་གི།
མྱོང་བ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལའང༌།། ༥༠༩ །།
སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི།།
བརྩད་པའི་སྐྱོན་འདི་གདོན་པར་དཀའ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་སྣང་ཤེས་པ་དང༌། དོན་གྱི་ཡིད་དེ་དོན་སྣང་ཤེས་པའི་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལའང་དོན་དང་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དག་སོ་སོར་རྟོགས་པའང་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དོན་སྣང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་པའི་སྐྱོན་འདི་གདོན་པར་དཀའ་ཞིང་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྩ་བ། འདི་ལྟར་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི།།
རྣམ་གཅིག་ཉིད་དམ་མྱོང་བ་གཅིག། ༥༡༠ །།
རྟོགས་ཀྱི་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ནི།།
མྱོང་ལ་མྱོང་བ་གཞན་མ་ཡིན།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 354

རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཚེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་ཉིད་དམ། དེ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་གཅིག་ཚད་མས་རྟོགས་ཀྱི། དེའི་ཚེ་སྔོན་༼༡༡༩༽པོར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ནི་མྱོང་ལ་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་བློ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང༌། དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྗེས་མྱོང་བར།།
འགྱུར་བ་དེ་ལའང་དྲན་པ་མཐོང༌།། ༥༡༡ །།
དེ་ནི་གང་གིས་མྱོང་བ་ཡིན།།

ཤེས་པ་སྔ་མ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྣ་བའི་
ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ལའང་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་གང་གིས་མྱོང་བ་ཡིན་དྲིས་པས།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ན།།

གལ་ཏེ་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྔ་མ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་དགོས། དེ་ཡང་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཁས། གཞན་ཡང༌། རྩ་བ། ཤེས་རིག་འཕྲེང་བ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན།།
འདི་སྐྱེད་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།། ༥༡༢ །།

355

ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་རིག་ཅིང་མྱོང་བའི་ཕྲེང་བ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འདི་སྐྱེད་བྱེད་ཉེར་ལེན་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་དྲིས་པས།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་སྔ་བློ་དེ་ཉིད་ན།།

གལ་ཏེ་བློ་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་མི་འགྱུར།།

ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ལ་ནི་འཛིན་བྱེད་དུ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་སྔ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བས་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་ཤེས་པ་སྔ་མ་འཛིན་པ་ལ་གེགས་བྱས་ཏེ༑ ཤེས་པ་ཕྱི་མས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་པ།།
ཉེ་བར་སྐྱེད་བྱེད་བློ་དེ་དག།། ༥༡༣ །།
མི་འཛིན་པར་ནི་ཤེས་ཕྱི་མ།།
ཅི་ལྟར་གཞན་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།།

ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྔ་མ་དེ་དག་མི་འཛིན་པར་ནི་ཅི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་སྔ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཉེ་ཞིང་དེ་ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 356

རྩ་བ། བདག་ལ་ཤེས་བསྐྱེད་རང་བཞིན་དུ།།
ངེས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ནི།། ༥༡༤ །།
དེ་དག་ལ་གཞན་ཕྱི་ཡི་ནི།།
ཡན་ལག་གང་གིས་གེགས་བྱེད་འགྱུར།།
ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཉེ་བས་ཀྱང༌།།
དེ་ལ་གེགས་བྱེད་ནུས་མ་ཡིན།། ༥༡༥ །།
གཞན་དུ་ཡུལ་ནི་ཉེ་བ་ན།།
འགས་ཀྱང་བློ་མྱོང་མི་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང༌། ཤེས་པ་སྔ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་འཛིན་པ་ལ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཕྱི་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གིས་གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཉེ་བས་ཀྱང་ཁྱོད་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་འཛིན་པ་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་གེགས་བྱེད་ནུས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཉེ་བ་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འགས་ཀྱང་བློ་སྔ་མ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བས་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་ཤེས་པ་སྔ་མ་འཛིན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

རྩ་བ། དོན་དེ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ།།
ཡོད་མིན་དེས་ན་རྩ་བ་ནི།། ༥༡༦ །།
མེད་ན་བློ་ཡི་དྲན་པ་ཡང༌།།
མེད་ཕྱིར་འདོད་པ་ཨ་རེ་མཛེས།།

357

འདོད་པའི་ཁམས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན༑ དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡི་དྲན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློའི་རྩ་བ་མྱོང་བ་ནི་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མྱོང་བ་མེད་པ་དྲན་པ་འདོད་པ་ཨ་རེ་མཛེས་ཏེ་དེ་ལས་མི་མཛེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འདས་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་དག་ལ།།
དོན་ཉེ་བ་ནི་ཡོད་མིན་ལ།། ༥༡༧ །།
འཕོ་བའི་རྒྱུ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།།
དོན་ལ་སྤྱོད་པ་མི་སྲིད་འགྱུར།།

གཞན་ཡང༌། འདས་པའི་སྒྲ་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་གང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ལ་འཕོ་བའི་རྒྱུ་ནི་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་༼༡༢༠༽དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་དཔྱོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་འཕོ་བའི་ཚུལ་གྱི་ལན་དགག དོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ལ། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བློ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཟད་ནས་འཕོ་བ་དགག རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང༌། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི།།
ནུས་པ་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན།། ༥༡༨ །།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 358

ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་འགྱུར་ན།།

གལ་ཏེ། ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་སྔ་མས་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ནི་འཕོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་བློ་དེ་ནི་གང་ལས་ཡིན།།
སྔར་གྱི་བློ་ནི་ནུས་ཟད་ན།།

དོན་ལ་འཕོས་པའི་བློ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཞིག རང་གི་སྔར་གྱི་བློས་ནི་ཁྱོད་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

རྩ་བ། དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།། ༥༡༩ །།
བློ་སྔོན་མེད་པར་བློ་མ་ཡིན།།
དོན་གཞན་ཆགས་ཞེས་ནུས་ཉམས་ན།།
ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཕྱིར།།

འདོད་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།།རྩ་བར་
མ་ཁྱབ་སྟེ། བློ་སྔོན་མ་མེད་པར་བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དོན་གཞན་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་ནུས་པ་ཉམས་པ་ན་སྒྲ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལན་དངོས་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་

359

མ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཚེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་པས་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཀའི་ཉེར་ལེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཀའི་ཉེར་ལེན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང༌། དེ་ལས་ཅིག་ཅར་འཇུག་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དྲུག་སྐྱེ་ཡང༌།

རྩ་བ། ཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང༌།། ༥༢༠ །།
ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས།།
ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར།།
ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མིན།།

ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འབྱུང་བ་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡིད་འཇུག་ནི།། ༥༢༡ །།
མཚུངས་ལ་ཡིད་གཞན་ལྟོས་མི་འགྱུར།།

དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡིད་སྔ་མ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མཚུངས་པ་ཅན་ལ། ཡིད་ཕྱི་མ་གཞན་སྐྱེ་བ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཚེ། སྒྲ་ངེས་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 360

པའི་ངེས་ཤེས་མི་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཡེ་ཤེས་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བས་ཀྱང༌།།
ལྟོས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན།།

གཞན་ཡང༌། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བློ་ཕྱི་མ་བློ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་སྔ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་རྟོགས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས། བློ་ཕྱི་མ་བློ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པར་མ་ཟད། ཅེས་པའོ།།གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡིད་གཅིག་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི།། ༥༢༢ །།
ཆགས་པ་གཞན་ལ་མི་འགྲོའི་ཕྱིར།།
ཤེས་གཞན་མི་སྐྱེ་ཞེ་ན་་་་་་་་་་་་་ །།

བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་རྟོགས་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྣའི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དྲི་ལ་ནི་ཆགས་པ་ན། དབང་༼༡༢༡༽པོ་གཞན་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གཞན་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། བློ་སྔ་མའི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་ མིན།།
ལ་ལར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ཕྱིར་རོ།།
འཇུག་པ་མཚུངས་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།། ༥༢༣ །།
ཐམས་ཅད་ཚེ་གཞན་རྟོགས་མི་འགྱུར།།

361

ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་ལ་ལར་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་ལ་འཇུག་པར་མཚུངས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་གཞན་སྒྲ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ༑༑གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་ནི།།
སྐྱེ་ནའང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཡིད་རྟག་པ་ཕྲད་པའི་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་ནི་ཁྱོད་སྐྱེས་ནའང་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ནའང༌།། ༥༢༤ །།

བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱེད་པ་ཡིད་གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ནའང༌། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། ཅི་ལྟར་མར་མེ་དུ་མས་མཐོང༌།།
ཅི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བྱེད་པ་གཅིག་
གིས་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིད་རྟག་པ་ལས་བློ་དུ་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ནུས་མེད་འགྱུར་ཏེ།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 362

ཕྱིས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཆོས་ཅན། བློ་དུ་མ་རིམ་གྱིས། ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་
ཅར་དུ་མ་མི་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག ཕྱིས་ཀྱང་སྔར་དང་ནུས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་བ། འདིས་ལུས་སྐྱེས་བུ་བཤད་པ་ཡིན།། ༥༢༥ །།

ཡིད་རྟག་པས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། རྒྱང་འཕེན་པས་ལུས་རྟག་པས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང༌། གྲངས་ཅན་པས་སྐྱེས་བུ་རྟག་པས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ལས་དེས་ན།།
དེ་ཕྱིས་གང་ལས་བློ་ཉིད་ལས།།
ཞེ་ན་ཡིན་མོད་འདོད་པ་ཉིད།།

རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག དང་པོ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རིགས་པ་སྔ་མས་ཁེགས་ཤིང༌། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྔར་མེད་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་ཕྱིས་གང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ཉིད་བློ་སྔ་མ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། བློ་སྔ་མ་ལས་བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་བློ་སྔ་མའི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་མིན་

363

པ་དགག་པ་ལ་ཡང་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། བློ་སྔ་མ་བློ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་ཚེ་བློ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཟུང་ལ་གཟུང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ལ།། ༥༢༦ །།
གཞན་མིན་སྐྱེད་བྱེད་ཉིན་མཚན་ཉིད།།

གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
དོན་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྣང་བ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས། སྣང་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྣང་བ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་མེད།།
ཆ་མེད་པ་ལ་ཕྲ་སོགས་མེད།།

སྐྱོན་༼༡༢༢༽མེད་དེ།།སྣང་བ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་གཟུགས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྔ་མས་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་མི་བྱེད་པའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། སྣང་བ་གཟུགས་རགས་པ་ཕྲ་བར་སོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཟུང་བ་སྲིད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ཆ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་ཕྲ་རགས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 364

རྩ་བ། གཟུང་བའི་ནུས་པ་ཉམས་འགྱུར་གྱི།། ༥༢༧ །།
སྐྱེད་བྱེད་བདག་ཉིད་གཞན་མིན་ན།།

བློ་ཕྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་ན། བློ་སྔ་མའི་གཟུང་བའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི།
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་གཞན་ཉམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ནི།།
གཟུང་ལས་སྐྱེད་བྱེད་གཞན་མེད་དེ།།
གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟ་མིན་པར་ནི།། ༥༢༨ །།
བློ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་མེད།།

བློ་ཕྱི་མས་བློ་སྔ་མ་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ནི༑ བློ་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་གཞན་པའི་བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ནི་རང་འཛིན་དབང་བློ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདི་ཡི།།
དེ་དངོས་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད།།
བློ་ལའང་དེ་ཡོད་དེ་ཡི་ཕྱིར།། ༥༢༩ །།
དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་གནས།།

དེས་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་

365

དབང་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་འདིའི་དངོས་པོར་འཇོག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། བློ་སྔ་མ་ལའང་བློ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དང༌། བློ་སྔ་མ་དེ་ཡང་བློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་སྔ་མ་ལ་བློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། འཛིན་པ་ཡི་ནི་ཉེར་ལེན་དང༌།།
མྱོང་བ་སེམས་ཀྱི་གཟུང་མཚན་ཉིད།།

བློ་སྔ་མ་འཛིན་པ་ཡི་ནི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བློ་སྔ་མ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཕྱི་མ་དེའི་ཉེར་ལེན་དང་བློ་ཕྱི་མ་དེས་བློ་སྔ་མ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བློ་ཕྱི་མས་བློ་སྔ་མ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར།། ༥༣༠ །།
གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་འདི།།
མ་དག་བློ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི།།
རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ།།

གཟུགས་སོགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་བཞག་པ་དང་ནི་སེམས་ཕྱི་མས་སེམས་སྔ་མ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་དོ་ཞེས་དཔྱོད་པ་འདི་གཟུགས་སོགས་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་མ་དག་པའི་བློ་ཅན་ལ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 366

ཤེས་ཀྱིས་གཞན་རྒྱུད་གྱི་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་བདག་རྐྱེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བློ་སྔ་མ་བློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཀྱང་བློ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་རེས་འགའ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལ་ཕྲ་སོགས་ངོ་བོ་ཡིས།། ༥༣༡ །།
གཟུང་བ་གཟུང་མིན་ཉིད་འགྱུར་ན།།
གཟུགས་སོགས་བློ་ལ་སྔར་མེད་གང༌།།
ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

གཟུང་བ་གཟུགས་དེ་ལ་ཕྲ་རག་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིས་རེ་འགའ་གཟུགས་འཛིན་
དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཡང༌། གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་བློ་སྔ་མ་ལ་སྔར་མེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་སོགས་གང་གི་སྒོ་ནས་བློ་ཕྱི་མའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གེགས་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་རང་བློ་འཛིན་འགྱུར་ན།། ༥༣༢ །།
དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡི་སེམས།།
གང་ཡིན་དེ་ཉིད་འཛིན་འགྱུར་བ།།
དེས་ན་དོན་གཞན་རྟོགས་མི་འགྱུར།།

བློ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བློ་ལས་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་༼༡༢༣༽ པའི་རྒྱུ་ཡི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར་དང༌། རང་བློ་སྔ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བློ་སྔ་མས་བློ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང༌། དེ་གཉིས་སྐྱེད་པའི་

367

ནུས་པ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ནུས་པ་དུ་མ་གཅིག་མེད་ཀྱང༌།། ༥༣༣ །།
དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས།།
གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད།།

དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་
འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ནུས་པ་དུ་མ་དང་གཅིག་མེད་ཀྱང་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་གཅིག་ལས་དུ་མ་མིན།།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་འབྱུང་བ་མིན་གྱི། རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་གཅིག་ལས་གཅིག། ༥༣༤ །།
འབྲས་བུ་ཚོགས་པ་དག་ལས་བྱུང༌།།
གཅིག་ཀྱང་ཚོགས་པ་གཉིས་འགྱུར་ཕྱིར།།
དེ་ནི་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད།།

རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་ཚོགས་པ་དག་ལས་བྱུང་ཞིང༌། རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་འགའ་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 368

ཞིག་གི་ཉེར་ལེན་དང༌། འགའ་ཞིག་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བས་རང་གི་འབྲས་བུ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ལན་དགག་པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བློ་གཞན་དོན་དང་ནི།། ༥༣༥ །།
རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་འཛིན་འགྱུར་ན།།

གལ་ཏེ་བློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྔ་ཕྱིར་སྣང་བ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར།།
དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་དོན་གཅིག་ལ།།
རྟག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡི།། ༥༣༦ །།
བརྗོད་ཉིད་རིམ་མིན་ཉིད་འགྱུར་ཞིང༌།།

ཡི་གེ་ཨ་ཨི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་ན། ཨི་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་གཅིག་པ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ཨ་ཨི་གཉིས་རིམ་མིན་ཅིར་ཅར་ཉིད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་ཨི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཨ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཨས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་བས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཨ་ཨི་གཉིས་ཐོས་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བཡི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱིར་སྣང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་གཞན་སྡུད་དོ།།
རྩ་བ། གཅིག་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་སྣང་བར་འགྱུར།།

369

བདག་དང་དེ་རིག་སྣང་བའི་ཕྱིར།།

གཞན་ཡང་ཨ་གཅིག་པུ་ཐོས་པའི་ཚེ་གཅིག་ཀྱང་ལན་གཉིས་གཉིས་སུ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཨ་བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་དེ་རིག་པའི་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་འཕོ་བ་ན།། ༥༣༧ །།
ཐ་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་མིན་ན།།

གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བ་ན་འཕོ་ཁ་མའི་བློ་ཐ་མ་དེ་དེའི་བློ་ཕྱི་མས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མིན་པར་བློ་ཕྱི་མ་དེས་དོན་གཞན་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན།།
ཐམས་ཅད་མྱོང་མེད་ཐལ་བར་འགྱུར།།

རྒྱུད་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་མ་མྱོང་བ་
བཞིན་དུ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྔ་མ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བློ་ཐ་མ་དོན་ལ་འཕོ་ཁ་མ་མྱོང་བྱེད་མེད་པ་གང་ཞིག་དེ་དག་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བདག་མྱོང་མངོན་སུམ་ཡིན།། ༥༣༩ །།
གཞན་གྱིས་མྱོང་འགྱུར་མ་ཡིན་ན།།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 370

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་མྱོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་
འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་མྱོང་བ་ཡང་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་བཞིན་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གང་གིས་དེ་སྐད་བརྗོད་འགྱུར་བ།།
བདག་གིས་མྱོང་དེ་གང་ལས་གྲུབ།།

རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན། བདག་གིས་མྱོང་བར་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་གཞན་༼༡༢༤༽གྱིས་མྱོང་བ་བདག་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གིས་མྱོང་བ་དེ་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། མིག་ལ་སོགས་པས་དོན་གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གསལ་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི།། ༥༤༠ །།
གསལ་བར་འདོད་པའི་གསལ་བ་མིན།།
གསལ་བ་མིག་ཤེསཀྱི་རྒྱུ་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་རང་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ན། དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་གསལ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང༌།།
གསལ་ན་འགྲོ་འདི་གསལ་བར་འགྱུར།།

371

གལ་ཏེ་རང་གསལ་བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ན་འགྲོ་བ་འདི་
མཐའ་དག་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་
ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །།

བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའོ།།།།

༈ སྨྲས་པ། ཐུབ་བསྟན་མཆོག་རབ་རི་བོའི་རྩེ་མོ་རུ། །ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཟས་ལ་འདོད་དགུར་སྤྱོད། །རིགས་ཚུལ་རྡོ་རྗེ་འབར་བས་དྲེགས་ལྡན་གྱི༑ ༑ལྷ་མིན་ཕམ་མཛད་སྨོན་ལམ་དཔའ་བས་སྐྱོངས། །མགོན་པོ་གང་དེའི་མངོན་སུམ་ལེ་ལུའི་འགྲེལ། །ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུར་གནས་པ་གང༌། །བཅོ་ལྔའི་ཟླ་ལྟར་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་པར། །ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་བྱར་བསྒྲུབས་པ་འདི། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཐུགས་སྲས་མཆོག་ཟུང་གི ༑རིགས་ལམ་ནམ་མཁའི་ནོར་བུའི་སྣང་བ་ཡིས།།མངོན་སུམ་ལེའུའི་གཞུང་དོན་པདྨོའི་ཚལ། །མ་ལུས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དྲིན་ལས་ཡིན། །རིགས་གཞུང་ཟླ་བའི་མ་མ་ལེགས་བསྲུབས་ནས། །མན་ངག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་མཆོག་བླངས་ཏེ།།སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པའི་ཞབས་མཐིལ་དུ།།མ་ཏི་དཱ་ནས་བསང་གཏོར་ཚུལ་དུ་དབུལ།།བཤེས་གཉེན་རི་བོང་འཛིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས། །བསྐུལ་ཚིག་འོད་དཀར་ཡང་ཡང་སྤྲོས་པ་ན། །གཟུར་གནས་སྐྱེ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེད་ཚལ་དུ། །དགའ་བདེའི་ཀུན་ང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས། །གང་ཡང་མ་བསླབས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི། །བླུན་རྨོངས་བདག་འདྲས་ཤེས་མདོག་བྱས་པ་འདིར། །མ་བཤད་ལོག་བཤད་ཚིག་སྦྱོར་དམན་པ་སོགས། །ཉེས་པར་གང་གྱུར་མཁས་པས་བཟོད་པར་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་གསུམ་པ། 372

མཛོད། །ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་ཆེ། །ལུང་དང་རིགས་པའི་འབྲས་བུས་ཕྱུག་པ་ལ། །རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བློ་ལྡན་འཆི་མེད་བུས། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་གཞི་འདི་གང་བར་ཤོག །ཅེས་རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔའ་བས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པ་འདི་ལ་ཁ་སྐོང་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དྲུང་རམ་པ་རྣམ་རྒྱལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་མ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དཀྱིལ་ཁང་གྲྭ་ཚང་གི་ཁྲི་འཛིན་པ་དགེ་སློང་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་བདག་གིས་བྲིས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ནོར་འཁྲུལ་གང་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ།།།།མངྒ་ལཾ།།།།

373

༄༅།།རྗེ་སྨོན་ལམ་དཔའ་བས་མཛད་པའི་ལེའུ་
བཞི་པའི་ཊིཀྐ་བཞུགས་སོ།།

གཞན་དོན་ལེའུ།

༼༡༽གཉིས་པ་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཞན་དོན་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ། རྗོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང༌། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས།

སྒྲུབ་ངག།

དང་པོ་ལ། མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ། དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ། རབ་གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ།

མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ།

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་༼༢༽པའི་ཚིག་སྨོས་

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 374

པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚནན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར།།
བདག་མཐོང་མིན་ཡང་གཞན་དག་གིས།།
མཐོང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་ཁ་ཅིག།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིཚུལ་གསུམ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གཞན་དག་གིས་ཚད་མས་མཐོང་བའམ། ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ལས་གཞན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཁོ་ན་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་སྨྲ་བས་དེ་འདྲའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་གི་སྦྱོར་བ་ནི། སྔ་རྒོལ་གྲངས་ཅན་པས་ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲངས་ཅན་རང་གིས་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༑ དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དང༌། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དང༌། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲངས་ཅན་

375

རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། ཞེས་གྲངས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ།།གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། རང་གི་ཐལ་ངག་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་སྤང་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག། ༡ །།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་བདག་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་དེ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ཏེ་གནོད་པ་གཞན་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང༌། གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་རིགས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་སྤྱིར་དགག་པ། རྟགས་འདི་ལ་མི་རུང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ནི། དེ་གང་ལས་འཕྲོས་ན༑ གྲངས་ཅན་པས། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་པར། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་༼༣༽མཚན་གྱིས། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ། ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དུས་མིན་པ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། ཐོག་མར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། ཡོངས་བརྟགས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་པ་ལ། དེར་ནི་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། ལུང་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས།

མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 376

རྩ་བ། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར།།
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚིག།
ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་མ་དག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེར་ནི་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་འགྱུར།། ༢ །།

ཆོས་ཅན། བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གནོད་བྱེད་དུ་
འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི།།ཞེས་པ་ནས། དེ་དོར་ཡན་ལག་ཚད་མ་མིན།།ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

རྩ་བ། ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི།།
སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཚེ།།
དེ་ནི་ཚད་མིན་དེ་བས་ན།།
དེས་གྲུབ་མ་ལུས་གྲུབ་མ་ཡིན།། ༣ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ནི་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་

377

ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་བློ་དེ་སེམས་མེད་ལ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང༌། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་མ་ལུས་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ནི་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པ་དེ་བས་ནའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ལྡན་ལ་གྲུབ།།
ཅེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ། ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི།།ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་སྤྱིར་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་ཡང༌། སངས་རྒྱས་པས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་ གང་གི་ལུང་གང་ཡིན།།

དེ་འགོག་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་གིས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། གྲངས་ཅན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང༌། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནང་འགལ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 378

རྩ་བ། ཚད་མས་གནོད་པར་གྱུར་པ་ཡི།།
ལུང་དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན།། ༤ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ལས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་པ་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང༌། ལུང་དེའི་དོན་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ནང་འགལ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ།།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ལས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ༼༤༽ལུང་དེའི་དོན་དང་འགལ་བ་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་ན།།
དེ་དོར་ཡན་ལག་ཚད་མ་མིན།། ༥ །།

ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེ་ལས་གཞན་པ་ལུང་དེའི་དོན་དང་འགལ་བ་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་རིགས་ན། ལུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་དོར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ལུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་རང་གིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བརྗོད་རིགས་པ། དེ་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པ།

379

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པས། གཞན་ལ་བསྟན་པར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དེ། དེ་སྤང་ཕྱིར་བདག ཅེས་པར་བཀག་ནས། གྲངས་ཅན་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་པས་གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་ཀྱི་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་འགོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སྟོན་པ་གྲངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། རང་རྟོགས་གང་ལས་བྱུང་གྱུར་པ།།
སྒྲུབ་བྱེད་དེས་ནི་ཅིས་མ་བརྗོད།།

ཁྱོད་རང་གིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཅིས་མ་བརྗོད་དེ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་ལ། ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུང་དེ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུང་དེ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མིན། མ་ཡིན་ན། གྲངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལྟར་ན།

རྩ་བ། རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་འཛིན་པ།།

མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 380

དེ་ནི་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན།། ༦ །།

བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུང་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ཁྱོད་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ༑ ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ཀྱི་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། སྔར་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་དག་གིས།།
ཐ་མལ་པར་གྱུར་རྟོགས་པ་དང༌།།
དབང་པོ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་དེ་དག།།
དེའི་དོན་ནུས་ཤེས་ལ་ནུས་ཡིན།། ༧ །།

གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔར་ནི་སོ་སྐྱེས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ལས། ཕྱིས་ལམ་
སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་དག་གོམས་པ་དེ་དག་གིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐོབ་པ་དང༌། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དེ་དག་དང༌། ཐབས་དེའི་འབྲས་བུའི་དོན་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཤེས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་དེ་འདྲའི་ཐབས་དེ་སྟོན་ནུས་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྔ་

381

རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་དངོས། ཁོ་ན་རེ། བློ་བདེ་༼༥༽སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པས། དེ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་མི་ནུས་པར་མ་ཟད། དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། གང་ཡང་འབྲེལ་པ་རྣམ་ཆད་ཅན།།
སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི།།
དོན་དེ་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌།།
སྒྲུབ་བྱེད་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད།། ༨ །།

ཆོས་ཅན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྗེས་དཔག་གི་དོན་སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་འགོག་པ་ནི།

རྩ་བ། སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི།།
དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་མིན་འཇོག་ན།།

སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་ཉིད་དང༌། དེ་

མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 382

ཉིད་མིན་པ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་འཇོག་ནུས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཏན་ཚིགས་དེར་སྣང་མེད་འགྱུར་ཏེ།།
དེ་ནི་དངོས་རྟེན་མིན་ཕྱིར་རོ།། ༩ །།
དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན།།
མེད་པ་ཤེས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན།།

འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་དེར་སྣང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཇི་ལྟ་བལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་དགར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མེད་པར་ཚད་མས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་ཡོད་པ་ལྟར་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མིན་ཀྱང༌། བསྒྲུབ་བྱ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པས། གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང༌། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དོན་ལ་གནས་པ་བཞིན་ཟེར་ན།

རྩ་བ། ཡོད་ཀྱང་དངོས་དང་འབྲེལ་མེད་པའི།།

383

རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་དང་མཚུངས།། ༡༠ །།

བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་མེད་མོད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང༌། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་
པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་མེད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པ་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་དང་ཁྱོད་གཉིས་ཚད་མིན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུའམ།།
སྣང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་རྟགས།།

སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་ནི་འབྲས་བུའམ། སྣང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་དེ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འབྲེལ་དེ་དངོས་ལ་གྲུབ་ཡིན་ན།།
རང་ལ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མ་གྲུབ།། ༡༡ །།
གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་རྟོགས་པར།།
མི་རིགས་ ་་་ །།

སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་འབྲེལ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན༌། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཅིའི་ཕྱིར་

མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 384

མ་གྲུབ་སྟེ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་དེ་༼༦༽སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་སྐབས།

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང༌། དེ་སྤང་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག །ཅེས་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་རྟོགས་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན༑ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་ན། བྱེ་བྲག་པས་བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང༌། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ༑ སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་འདི་གསུངས་སོ།།བྱེ་བྲག་པས་བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང༌། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་་དགོས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་

385

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་ གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས།།
ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར།།
གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་ཕྱིར་ཡིན།། ༡༢ །།

ཁྱོད་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིས།
མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བར་སྒྲུབ་པའམ། འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་ནུས་ཏེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་གཅིག་ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོར་མེད་ན་གཞན་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དགག་ནུས་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པའི་སྐབས།

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་བའི་
ཚིག་ཟུར་དུ་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། དེར་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན།

མཐོང་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 386

རྩ་བ། དོན་སྨོས་དེ་ནི་སྒྲ་དག་དང༌།།
རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་བདག་ཉིད་ཅན།།
རྟགས་ཉིད་མིན་པར་སྒྲུབ་དོན་ཏེ།།
དོན་ལས་དོན་ནི་གྲུབ་ཕྱིར་རོ།། ༡༣ །།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན། དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དག་དང༌། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང༌། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་དེ་ལྟར་༼༧༽སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མའི་རྟགས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི།།
འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་།།
དངོས་ལས་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།།
བཏགས་པ་དག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན།། ༡༤ །།

གྲངས་ཅན་གྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་དང༌། སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་

387

སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་རྟོག་པ་དང༌། སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དག་རང་བྱེད་པ་པོའི་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདོད་པས་ཁྱེད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇུག་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའི་སྐབས།

གསུམ་པ་ལ། ཚིག་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང༌། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། མཐོང་བ་དང༌། དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་སྨོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། དེར་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེས་རྣམ་བཅད་ལ། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚིག སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྨོས་མི་རིགས་པ་ལས་དེས་དེ་ལྟར་སྨོས་པའི་ཆ་ནས དེ་སྒྲུབ་ངག་ལྷག་པའི་སྐྱོན་དང་བཅས། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་དང་བཅས། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ཉེར་གཏོད་བརྗོད་པ་ཡང་ལྷག དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་མཇུག་སྡུད་བརྗོད་པ་ཡང་ལྷག་

ཐལ་འགྱུར་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 388

པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ། དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་ལས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། གསུམ་ལས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཕྱི་མ་གཉིས་རྟོགས་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ནོ།།ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྨོས་མི་རིགས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་གཉིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དོན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྩ་བ། དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ།།
ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་ནུས་མེད།།
དེས་ན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས།།
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་གནས་མ་ཡིན།། ༡༥ །།

སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ༼༨༽རང་ཉིད་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ནི་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་གཉིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

389

རྩ་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་སྨྲ་བ་པོའི།།
བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན།།
ཚད་ཡིན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་སྨྲས་པའི་སྒྲ་མི་
རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་རང་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཚིག་དེ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་ དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་དག།
སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན།། ༡༦ །།

སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་གམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགསཚིག་ལ་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས།།
བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་ནུས་པ་མེད།།

སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་

གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 390

རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རེས། ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་ནུས་མེད། ཅེས་པར། སྒྲ་མི་རྟག་པས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚིག་རྣམདག་དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། འདི་གསུངས།

རྩ་བ། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་རང་ཉིད་ལ།།
ནུས་པ་མེད་ཀྱང་ནུས་སྟོན་བྱེད།། ༡༧ །།

གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་
ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང༌། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རེས་གོང་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ༑ དེ་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་དག །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ།།ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཏན་ཚིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས།།
ནུས་མེད་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད།།

མི་འགལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། གཏན་
ཚིགས་དོན་གྱིས་ཡུལ་དུ་འདོད། ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་

391

ཕྱོགས་ཚིག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པ་དང༌། རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང༌། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་རྩོད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་རེས། ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་ནུས་མེད། ཅེས་པར། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམདག་གཉིས་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་༼༩༽བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལའང་ནུས་ཡོད་དེ།།
གཏན་ཚིགས་ཚིག་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ན།། ༡༨ །།

གལ་ཏེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་ཏུ་མ་ཟད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཤེས་པར།།
འདོད་པས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་དེ་ནི་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང༌། དེ་འདྲའི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དྲངས་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང༌། དེ་འདྲའི་ཤེས་པར་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འཇུག་པ་དེ་ཁྱོད་ལའང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚིག་གང་ཞིག་བསྣོན་ནོ་ཞེ་ན།

གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 392

རྩ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་ན་ཡང༌།།
དེ་མཚུངས་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར།། ༡༩ །།

འོ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲ་རྟགས་ཅེས་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་དེས་སྨྲས་པའི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འཇུག་པ་དེ་མཚུངས་པ་གང་ཞིག ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད། སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ནང་གི་ཡན་ལག་ནུས་པ་ནི།།
ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས།།

སྔ་མ་དེར་ཐལ། ནང་གི་ཡན་ལག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཀྱི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི།།
དེ་ཉིད་ཚིག་ལ་ཡང་དག་གནས།། ༢༠ །།

393

གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེད་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཀྱི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཡུལ་བསྟན་མེད་པར་ནི།།
གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
ཡུལ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི།།
ནུས་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ཅེ་ན།། ༢༡ །།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཁྱབ་སྔོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང༌།།
སྒྲ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀུན།།
མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང༌།།
དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་བློར་འགྱུར།། ༢༢ །།

ཆོས་ཅན། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཁས་ལེན་

གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 394

པ་དེ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང༌། སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་ཡིན་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལས་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྒྲ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་དེ་༼༡༠༽སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཕྱོགས་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང༌།།
འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གེགས་མེད་ཕྱིར།།

མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཅན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན༑ སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ངག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད།།
མ་བསྟན་མ་ཚང་ཡིན་པར་བརྗོད།། ༢༣ །།

ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཁྱབ་པ་

395

ཉིད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། རིགས་པའི་གནོད་བྱེད། དོན་གྱི་དོན་རྟོགས། ཞེས་པ་ནས། མ་ཚང་ཡིན་པར་བརྗོད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པར་མ་ཟད། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་གཞུང་འདིས་ཤུགས་ལ་བསྟན། སྐྱོན་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་བ་དེ། སྦྱོར་བསྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་བུད། འདོད་ན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 396

རྩ་བ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པར་དམ་བཅས་ནའང༌།།
སྨྲ་དེ་ལ་སྐྱོན་འཐད་མིན་ཏེ།།
སྒྲུབ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་ཉིད་ཀྱིས།།
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཐལ་མིན་ཕྱིར།། ༢༤ །།

སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་དམ་མ་བཅས་མོད་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནའང་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་བརྗོད་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། དམ་བཅར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཁྱོད་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་༼༡༡༽འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རང་རེས། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད། ཅེས་པར་སངས་རྒྱས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་མ་བླངས་མོད། གལ་ཏེ་ཁས་བླངས་ན་ཡང༌། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། དམ་བཅར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས་ཟེར། རང་ལུགས་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་

397

བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང༌། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ་འདི་གསུངས་སོ།།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད་ན་ཡང༌།།
རིགས་གཅིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ།།

ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པ་དང༌། རིགས་པ་ཅན་པ་གཉིས་ཀས་ངེས་གཟུང་གི་ཁྱད་
པར་མེད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་བརྗོད་མོད། གལ་ཏེ་བརྗོད་ན་ཡང༌། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པའི་ངག་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དོན་མཐུན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་མི་དགོས། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་དེ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དོན་མཐུན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ༑ སངས་རྒྱས་པས་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་གཅིག་ཏུག་ཁས་མ་བླངས། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་འདྲའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཞན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཀུན།།
དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།། ༢༥ །།

ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་མིན་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་རྫ་

གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 398

མཁན་གྱིས་རྫ་བུམ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་ཀུན་ཡང་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་གྲུབ་བརྗོད་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱིར།།
གཞན་དག་ལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་ན།།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་
ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་རིགས་པ་ཅན་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ་དམ་བཅའ་ཡིན་ན་སྒྲུ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། ད་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ་དག།
ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན།། ༢༦ །།

དམ་བཅའ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ན། ད་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་དག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་མི་༼༡༢༽འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལགྱིས་ཚད་མས་མ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྣང་བ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་འགོད་པའི་དུས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། མང་ལེན་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སྒོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་ཞེས་པ་དང༌། དེ་རིགས་པ་ཅན་པ་འདོད་པར་བསམས་ནས་ཚིག་

399

གང་ཞིག་བསྣོན་ཟེར་ན། སུན་འབྱིན་གྱིས་མ་ངེས་ཟེར། དེ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པས་འགྲོ་བར་བསམས་ནས། སུན་འབྱིན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བསྣོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་རང་གིས་བཀོད་ནས། དེ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་རང་གིས་རིམ་པ་ལྟར་བཏབ་པའི་སུམ་འབྱིན་དེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་འདི་གསུངས་སོ།།

རྩ་བ། ལྟར་སྣང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང༌།།
ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དེ།།

དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྣང་བ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་འགོད་པའི་དུས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་བཀོད་པ་དང༌། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བཏབ་པའི་སུན་འབྱིན་དེ་ཆོས་ཅན། མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་རང་གིས་བཀོད་ནས་དེ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བཏབ་པའི་སུན་འབྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ངེད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་དེ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྲོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་རིགས་པ་ཅན་པའི་དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཟེར་ན། ལྟར་སྣང་བ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པའི་དུས་སུ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད།།
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༢༧ །།

གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 400

འདི་ལྟར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེའུ་དང་པོར་རིགས་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་ན་སྤེལ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུའོ།།
གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ། ཤུགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང༌། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས།

གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐབས།

དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང༌། གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང༌། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རེས་ཁྱབ་སྔོན་ཅན་ལ་ཞེས་པར། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྒྲུབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད།།
ཡིན་ཡང་རྨོངས་མེད་ཕྱིར་མཚན་ཉིད།།

སྒྲུབ་བྱེད་ཚུ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང༌། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་

401

ཇི་ལྟར་བསྟན་ཟེར་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་དེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ལའང༌། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བཤད་༼༡༣༽པའི་ཚུལ་དང༌། རིགས་སྒོ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།

ངོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང༌།།
འདོད་ཅིང་མ་བསལ་བསྟན་པར་བྱ།།

ཞེས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གསུངས། རིགས་སྒོ་ལས། བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱི་མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་འདོད་པའི་དོན་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལྡན་གསུངས། འོ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གསུངས་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དང་པོ་བཞི་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་བདག་ཉིད་འདོད།།
ཚིག་གིས་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞི།། ༢༨ །།
མ་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་དོན་བརྗོད།།
རྒོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ༌།།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད། རྣམ་བཅད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་རྣམས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་

གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 402

བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གཟུང་ཞིང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཚིག་ཕྲད་ཁོ་ན་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། རྣམ་བཅད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་རྣམས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པ་ཅིག་དགོས་སོ། ཞེས་གཟུང་ཞིང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འདྲ། དེར་བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་མ་བླངས་པ་རྣམས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ཅིག་དགོས་སོ།།ཞེས་གཟུང་ཞིང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་འདྲ། རྣམ་བཅད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཏེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གཟུང་ཞིང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་བཞི་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་མ་བསལ་བ་

403

རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང༌། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ལ། རྒོལ་བའི་ཞེ་འདོད་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་དང༌། དེ་མ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ།།དང་པོ་ནི། རང་རེས། དོན་བརྗོད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིགས་སྨོས་༼༡༤༽པའི་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། མ་བརྗོད་ན་ཡང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ།།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བའི་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གཅིག་པུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད།། ༢༩ །།

དེ་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་

གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 404

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང༌། གྲངས་ཅན་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།རང་རེས། མདོརབསྟན་གྱི་དོན་བརྗོད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱིས་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིགས་དེས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འདོད་པ་རྣམས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་ནུས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱིས་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་མ་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་ནུས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་བཟློག་ན་ཡང༌།།
འགྲེལ་པར་བདག་ཉིད་སྒྲ་བཤད་པ།།
དོགས་པའི་གནས་ནི་བཟློག་པ་སྟེ།།
འདི་ནི་དེ་དོན་བྱས་པ་ཡིན།། ༣༠ །།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་མ་བླངས༌པའི་གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཟློག་ན་ཡང༌། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོད་པའི་ཚེ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་བྱེད་དགོས་སམ་སྙམ་པའི་དྭོགས་པའི་གནས་ནི་བཟློག་པ་སྟེ། དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཞེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་

405

ཏེ༑ རང་རེས། མ་བརྗོད་ན་ཡང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གཅིག་པུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་འགལ་རྟགས་དུ་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སུ་འགལ་རྟགས་དུ་མར་བཤད་པ་དེ་འགལ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དུ་མར་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དུ་མར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་ལྟོས་ནས་ཆོས་དག་དང༌།།
ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་བརྗོད།།

དེ་ལ་དེའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དུ་མར་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ནི་སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་༼༡༥༽དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དག་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དུ་མ་དབྱེར་རུང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ལ། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད། ཅེས་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་ན། རང་རེས། དེའི་སྐབས་སུ་གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ཞེས་སོགས་གོང་གི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 406

གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། རེས་འགའ་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ཟོལ་སྦྱོར་འགོད་ཚུལ་ལ་ལྟོསནས་རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་དང་རེས་འགའ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རང་རེས། བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་གང་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི།།
སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།། ༣༡ །།

མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་གཞན་
དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ངག་ཏུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདུས་བསགས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འདུས་

407

བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་དང༌། འདུས་བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི།།
སྐྱོན་ཡང་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

དང་པོ་ནི། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན། མལ་ཆ་དང་སྟན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་དེ་མལ་སྟན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་ ཇི་སྐད་བདག་གཞན་ན།།
དེ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་བཞིན་ཏེ།།

དེ་ཡང་ཅི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་པའི་
གཞན་དེ་གང་ལ་བྱེད་དྲིས་པས། གང་ཟག་གི་༼༡༦༽བདག་ལའོ་ཞེ་ན། དེ་དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེའོ།།རྟགས་གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དེར་ནི་འདོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན།། ༣༢ །།

འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་

འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 408

པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རེས། དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ། གྲངས་ཅན་པས་འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་དང༌། འདུས་བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་གཉིས་བསྟན་པ་ལ། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ན། སྐྱོན་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་ན་ཡང༌། ངེད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ངེད་དེའི་ཚེ་ན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་གང་ལ་རྩོད་པ་ཡིན།།
སྒྲུབ་བཀོད་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ན།།
བསྒྲུབ་བྱ་ཅི་ཡིན་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་གཉིས་མིག་སོགས་གང་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ཡི་སྒོ་ནས་འདུས་བསགས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེའི་ཚེ། མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་ན། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཅི་ཡིན་ཏེ༑ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། མིག་སོགས་གང་

409

ཟག་གི་བདག་དོན་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གཞན་དུ་ན།།

མི་འདོད་པའམ་འབྲས་མེད་འགྱུར།། ༣༣ །།

གྲངས་ཅན་རང་གི་མི་འདོད་པའི་དོན་གཅིག་སྒྲུབ་པའམ། སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་
འདུས་བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་གང་ཞིག མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་མིག་སོགས་རང་འབྲས་སྐྱེད་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་དང༌། མི་འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པས་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འདོད་པའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པ། རང་ལ་མཚུངས་པར་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི། ཞེས་དང༌། དེར་ནི་འདོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཕྲོས་ན། དང་པོའི་སྐབས་སུ། གྲངས་ཅན་པས་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་དང༌། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་འདུས་བསགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་༼༡༧༽རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 410

རྩ་བ། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་ལ།།
རྗེས་འགྲོ་མེད་དང་འགལ་བ་དག།
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་།།

གྲངས་ཅན་གྱི་ཟོལ་སྦྱོར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ༑ རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་རྟགས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དག་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཞེ་འདོད་ལ་སྐྱ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ངག་ཏུ་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་དང༌། བུམ་པའི་ཟླ་བཅས་གང་རུང་ཡིན་ཏེ༑ ཨུད་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་ལྡན་གྱི་རྩིག་པ་བཞིན། ཞེས་པའོ།།འོན་ཀྱང་རྟགས་འདི་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་དོ།།དེའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཞིག་པ་ན་སྐྱེས་བུའི་སེམས་ཞིག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ སྐྱེས་བུའི་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་དེ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་ཡིན་པའམ། བུམ་པའི་ཟླ་བཅས་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་གོང་གི་རྟགས་དེ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟགས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཨུད་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ།།ཁོ་ན་རེ།

411

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཅི་སྟེ་ཡང༌།།
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྤྱིར་འདོད་ན།། ༣༤ །།

ཅི་སྟེ་ཡང༌། སྤྱིར་བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་དང་བུམ་པའི་ཟླ་བཅས་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ་ཨུད་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་ཡིན་པ་དེ། བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་དང་བུམ་པའི་ཟླ་བཅས་གང་རུང་་དུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པས། སྔར་གྱི་སྐྱོན་གཉིས་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།།
ལུས་མི་འགྱུར་ན་གྲུབ་མ་ཡིན།།

བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་དང༌། བུམ་པའི་ཟླ་བཅས་གང་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་བུམ་པའི་ཟླ་བཅས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན། བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་དང་དོན་གཞན་ཏེ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི།།
འདི་དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསླད་ཡིན།། ༣༥ །།

འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 412

དེས་ན་བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་དང་བུམ་པའི་ཟླ་བཅས་གང་རུང་ཡིན་ཞེས་པའི་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཚིག་འདི་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་མང་ཚིག་གོ །གཉིས་པ་ནི། རང་རེས། དེ་ཉིད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ༼༡༨༽ཞེས་པར། བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་དང༌། བུམ་པའི་ཟླ་བཅས་གང་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་བུམ་པའི་ཟླ་བཅས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན། བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། སྒྲ་དང་བུམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས།།
རྟོག་ན་འཇིག་ལའང་མཚུངས་ཤེ་ན།།

སྒྲ་དང་བུམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟོག་ན། ཁྱེད་རང་གིས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་
འཇིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མཚུངས་ན། འོ་ན་སྒྲ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་འཇིག་པ་ཡང་སྒྲའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཡང་སྒྲའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མ་ཡིན་འཇིག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིས།།
སྒྲ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཕྱིར་རོ།། ༣༦ །།

མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲའི་འཇིག་པ་ཡང་མ་ཡིན། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་པ་ཙམ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིས་སྒྲ་ནི་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

413

རོ༑ ༑ཁོ་ན་རེ། སྒྲའི་འཇིག་པ་ཡང་མ་ཡིན། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་པ་ཙམ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བུམ་པ་དེ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་ཀྱང་མ་ཡིན། བུམ་པའི་ཟླ་བཅས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི། ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང༌། བུམ་པ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་ཟླ་བཅས་སུ་སྒྲུབ་བོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་དོན་གཞན་ཡོད་གྱུར་ན།།
བུམ་པའང་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར།།

སྒྲའི་སྟེང་དུ་འཇིག་པ་ཙམ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང༌། བུམ་པ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་ཟླ་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང༌། བུམ་པ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ན། བུམ་པའང་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ན་ཡང༌། ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའིལུས་དང༌། བུམ་་པ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་རེས། མ་ཡིན་འཇིག་པ་གྲུབ་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཁྱོད་རང་གིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན།

རྩ་བ། མི་རྟག་སྒྲ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན།།

འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 414

རྗེས་འགྲོ་མེད་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། མི་
རྟག་པ་དེ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ༑ མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིགརྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ མ་འབྲེལ་བ།། ༣༧ །།
བཟློག་ཕྱིར་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁྱོད་སྒྲ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་ཟློག་པ་སྟེ། ཁྱོད་སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་ མ་ཡིན་མི་ལྡན་དང༌།།
གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་རྣམ་པ་གཉིས།།
མི་ལྡན་གཅོད་ཕྱིར་གཞན་དང་ནི།།
རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།། ༣༨ །།

མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་ལས་གཞན་ཀ་བ་དང༌། བུམ་པ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་གཅོད་དེ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང༌། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། ཁྱོད་སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག ཀ་བུམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་འཇིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིས། ཞེས་པར། བྱས་༼༡༩༽

415

པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་མི་རྟག་པ་དེ་མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་དང༌། གློག་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་མི་རྟག་པ་དེ་མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་དང་གློག་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་ན།

རྩ་བ། དེ་སྤྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཡིན་པས།།
གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན།།

བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་ཟིན་པ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་མི་རྟག་པ་དེ་མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང༌། སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས། ཁོའི་ངོར་སྒྲ་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ།།

རྩ་བ། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི།།
རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ལྡན་མིན།། ༣༩ །།

དེས་ན་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་ན། ཁྱོད་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་མིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་ཅེས་པར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་

འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 416

པ་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ༌། མ་བརྗོད་ན་ཡང༌། ཞེས་པ་ནས། སྐྱོན་ལྡན་མིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས༌། དེའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། འདིས་ནི། ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་ཅེས་པ་ཡན་གསུངས།

རྩ་བ། འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་གིས།།
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན།།
འགོག་པ་དག་ནི་བསལ་ཡིན་ཏེ།།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་སྨོས་
པའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཅན་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་མི་རྟག་པའིསྤྱི་དོན་གཞན་དང༌། ཆོས་མི་རྟག་པ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པས། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དག་ནི་བསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཅན་དེ་ལྟར་མི་བསྒྲུབ་ཕྱིར།། ༤༠ །།
ཆོས་ཅན་ལ་ནི་ཚོགས་པ་དག།
བསལ་བ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།།

ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་ནི་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དག་བསལ་བས། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པའི་

417

རྟགས་ཀྱིས་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་འདོད་མིན།།
འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན།། ༤༡ །།

རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་འདོད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཆོས་མི་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང༌། ཞར་བྱུང་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་དོན་
བཤད་པ་དང༌། རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ལ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ།།དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་བདག་ཉིད་འདོད། ཅེས་པར་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་ནས། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞིས་༼༢༠༽དགོས་པ་སྤྱིར་སྟོན་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

རྩ་བ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས།།

འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 418

ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་གཞག་ཀྱང༌།།
བདག་ཉིད་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས།།
བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲ་སྨོས་སོ།། ༤༢ །།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རང་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྟག་མི་རྟག་དང༌། བདག་ཡོད་མེད་ལ༌།སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང༌། རྩོད་པའི་ཚེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གཅིག་པུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་སྒྲ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་གཞག་པ་དང༌། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བའོ།།དང་པོ་ལ། གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང༌། རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་འདོད་པ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རེས། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། ཞེས་པར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་ཕྱིར།།
ཐམས་ཅད་བཟུང་བས་དེ་གཅིག་ལ།།
རབ་ཏུ་གནོད་ནའང་གཏན་ཚིགས་དང༌།།
དམ་བཅའ་བ་དག་སྐྱོན་འགྱུར་ན།། ༤༣ །།

419

གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། གོང་གི་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ན། གཟེག་ཟན་གྱི་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་དགོས་པས་དེའི་ལུང་དོན་དེ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་གནོད་ནའང༌། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང༌། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་བ་དག་ཚད་མས་བསལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པས་དེའི་ཚེ་ན་གཟེག་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་དགོས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་གཟེག་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤྱོད་པ་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པར་ཚད་ཅན་ལས་བཤད་ཅིང༌། གྲོ་ལུང་པ་ཆེན་པོ་ཡང་བཞེད་དོ། །བྱེ་བྲག་པ་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན།།
དྲི་ཟའི་ཡོན་ཏན་བཟློག་པའི་ཕྱིར།།
གཏན་ཚིགས་འགལ་འགྱུར་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་
དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཟློག་པས་ཀྱང་བྱས་པ་སྒྲི་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་གཟེག་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱེ་བྲག་པས་དེའི་ཚེ་དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་པས་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 420

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ སྐབས་མིན་ཕྱིར།།
མིན་ན་ ་་་ །།

དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན༑ འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན༑ སྒྲ་རྟག་པར་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་ དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས།། ༤༤ །།

སྒྲའི་སྟེང་དུ་༼༢༡༽སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མཚུངས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་འདིར་སྐབས་ཡིན།།

ཅི་སྟེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་ན༑ སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་ལ་གནོད་པ་ཡིན་གྱིས་དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་དེ། དེ་སྒྲའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང༌། དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་མཚུངས་པར་ཐལ།

421

རྩ་བ། དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་དོན་གནོད་ཉིད།།

དེའི་ཚེ་དེ་གཉིས་བཀག་པས་གཟེག་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་གསལ་ཁས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན། དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཅན་ཆོས་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས།།
ཅི་སྟེ་རྒོལ་འདོད་ཡིན་བརྗོད་ན།། ༤༥ །།

ཅི་སྟེ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང༌། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྤྱིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་གྱི་འདོད་ཡུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། གནས་སྐབས་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཆོས་ཡིན་པ་སོགས། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། འབྲས་བུའི་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། ཐོག་མར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 422

འདོད་ཡོད་པ་དང༌། དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཤུགས་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་དཔག་འདོད་དང༌། དེ་དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་འདོད་འགྱུར་ཞིང༌།།
དེ་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་དག་གིས།།

ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་དེ་དག་གིས། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་རྟོགས་པ་ཡང༌། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་དཔག་འདོད་ཡང་མེད། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡང་མེད་དེ། ཁྱོད་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་གྱི་༼༢༢༽སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བཀོད་པ་ཡང་མེད། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དྲིས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ནན་གྱིས་ཁྱོད་འདི་འདོད་ཅེས་པ།།
གསལ་བར་དབང་ཕྱུག་སྤྱོད་པ་ཡིན།། ༤༦ །།

423

སྤྱོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིགས་མི་རིགས་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་གསལ་བར་དབང་གིས་ཕྱུག་པའི་རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ནན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་ཁྱོད་ལ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དྲིས་པ་ཡང་མེད། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བཀོད་པ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་འདི་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་ཅེས་པ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བ་པོའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཆོས་ཡིན་པ་སོགས་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མིན་བརྗོད་དེ།།
འཁྲུལ་པ་ཡིས་ནི་གནོད་པར་འགྱུར།།

ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་ཅན་མིན་པར་བརྗོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཡི་སྒོ་ནས་ནི་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་གནོད་ནའང་གཏན་ཚིགས་དང༌།

རྩ་བ། མེད་ན་མི་འབྱུང་མིན་དོན་ལ།།
གནོད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་གནོད།། ༤༧ །།

ཞེས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ལ་ལུང་དོན་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་ཚད་
མས་གནོད་ཀྱང༌། གཞན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་གནོད་དེ་མི་གནོད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་མེད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ། ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ༑ དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 424

ཚེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དང༌། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ལུང་དོན་གཅིག་ལ་ཡང་མི་གནོད་པར་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚད་མ་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡང་མི་གནོད་པར་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན།

རྩ་བ། རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ།།
ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུང་དེ་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གྲུབ་པ་ལ། ལུང་གི་གྲུབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚིག། ཅེས་པར་རོ།།གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། དེས་གྲུབ་དེ་ནི་ལེགས་པར་གྲུབ།།
དེ་ཚེ་བསྟན་བཅོས་ལྟོས་མ་ཡིན།། ༤༨ །།

དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ནི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

425

རྩ་བ། དེ་ཚེ་རྩོད་ངོར་འགྱུར་ཞེ་ན།།

ཁོ་ན་རེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ་ན། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ན། ལུང་དོན་ལ་རྩོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཚེ་ཁས་བླངས་མེད་ཕྱིར་མིན།།

དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པས་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། ལུང་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཏེ།།
དེ་ཚེ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་མིན།། ༤༩ །།

དངོས་༼༢༣༽སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ་ལུང་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་ཀྱང༌། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་འདི་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུང་རྣམ་དག་གནོད་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དུས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། ལུང་རྣམ་དག་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་ཚུལ་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 426

པའི་དུས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གསུངས། དེ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དུས་སྟོན་པ་ལ། དེའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་བཞི་གསུངས། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཡུལ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། གནས་གསུམ་པར་ནི། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་སྤང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་མི་དགོས་པར་སྟོན་པ་ལ། དེར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གསུངས། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡང༌། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན།།
དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར།།
འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཚེ།།
བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གནོད་པར་འགྱུར།། ༥༠ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྣམ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཇུག་ཀྱང༌། ལུང་རྣམ་དག་གྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དུས་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ་ན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྣམ་དག་གནོད་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་ཀྱང༌། ལུང་རྣམ་དག་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དུས་ཡོད་དེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་

427

ཀྱིས་ནི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྩ་བ། དེས་གྲུབ་དོན་ལ་དེ་དང་ནི།།
འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་ཕྱིར།།

དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་དེ་དང་ནི་འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྣམ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཇུག་ཀྱང༌། ལུང་རྣམ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པས་དག་ནས།

རྩ་བ། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ནི།།
བསྟན་བཅོས་ལེན་པར་རིགས་ལྡན་ཡིན།། ༥༡ །།

གནས་གསུམ་པར་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་ནི་ཚད་མས་དཔྱོད་པ་འཕོ་བ་ན་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པར་མ་ཟད།

རྩ་བ། དེར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི།།
མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་གནོད་ཉིད།།
སྤང་བར་བྱ་ཡི་གཞན་མིན་ཏེ།།
ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ།། ༥༢ །།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 428

ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང༌། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཚེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གནོད་༼༢༤༽པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གནོད་པ་སྤང་དགོས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡང་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། དཔྱད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག།
གཟུང་ཞེས་ལུགས་འདི་གང་གིས་བྱས།།

གཞལ་བྱའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་གཟུང་དགོས་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ཀྱང་བྱས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གནོད་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མེད་རྣམས་ཀྱིས།།
དུ་བས་མེ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།། ༥༣ །།

ཕྱོགས་སྔ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ད་ནི་ལུང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་གི་གྲུབ་མཐའ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་དེས་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་

429

ན༑ འོ་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ལུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནམ། དེས་གཞལ་བྱའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང༌། དེས་དེ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ།

རྩ་བ། སྐྱེ་བོ་རིང་པོར་སྐྱེས་གྱུར་ཞིང༌།།

དེ་འདྲའི་ལུང་སྐྱེ་བོ་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་རིང་བུར་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་རིགས་པ་འོག་མ་བསྡུས་པའོ།།གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།

རྩ་བ། ཡོན་ཏན་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ལ།།

དེས་གཞལ་བྱའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་པ་པ་ཆོས་
ཅན།

རྩ་བ། གྲུབ་མཐའ་མི་ཟད་གདོན་འདི་ནི།།
ཀྱེ་མ་སུ་ཡིས་བསྒོས་པ་ཡིན།། ༥༤ །།

གཞལ་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོས་པར་སླ་ཞིང༌། འབྲལ་བར་དཀའ་བ་མི་བཟད་པའི་གདོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་ཀྱེ་མ་སུ་ཡིས་ཁྱོད་ལ་དབང་མེད་དུ་གསར་དུ་བགོས་པ་ཡིན་ཏེ་བགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་དང་པོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་མེད། མི་འདོད་བཞིན་དུ་གསར་

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 430

དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དཔྱད་པའོ།།གསུམ་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག། དོན་བསྡུ་བ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་དགག ལུང་དོན་བཀག་ཀྱང་མི་འཁྲུལ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ལུང་གིས་མི་གནོད་པ། ལུང་དོན་བཀག་པ་རྒོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་དགག་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀུན།།
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ།།
བསྟན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འགྱུར་ཞེ་ན།།

གལ་ཏེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་བཀག་ན༑ བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་དཔེ་ལ་སྟེ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་སྟེ་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྩ་བ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་འདས་ལུགས་ཡིན།། ༥༥ །།

དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འབྲེལ་མེད་ཆོས་ནི་མ་གྲུབ་པས།།

431

མ་གྲུབ་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།

གཞན་ཡང༌། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་གྱི་ཆོས་ནི་མ་གྲུབ་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་ནི་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་དང༌། སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་གྲུབ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་བརྗོད།།
གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ལྡན་ཇི་ལྟར་ཡིན།། ༥༦ །།

གཞན་ཡང་༼༢༥༽བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་པས་ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ལྡན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་གནོད་ཀྱང་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཆོས་ཅན་ཆོས་ནི་མ་ལུས་པ།།
དཔེར་བླངས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི།།
སྐྱེ་བོས་ཚིག་དད་དུང་སོགས་ལས།།
སེམས་ལྡན་མེ་སོགས་རྗེས་དཔོག་བྱེད།། ༥༧ །།

ཁོ་ན་རེ། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཀྱང༌། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་མ་ལུས་པས་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པ་ཁོ་

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 432

ནར་ནི་སྐྱེ་བོས་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་དུད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་སེམས་ལྡན་དང༌། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བསྒྲུབ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་བརྗོད། ཅེས་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

རྩ་བ། མི་འཁྲུལ་པས་ན་རང་བཞིན་དང༌།།
རྒྱུ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན།།
འགའ་ཡི་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་པས།།
ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་མ་ཡིན།། ༥༨ །།

སྒྲའི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་འགའ་ཡིས་སྨྲ་བ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་པས་ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མི་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་མེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་འགའ་ཡིས་སྨྲ་བ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པས། ཁྱོད་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མི་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡི།།
དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར།།
རྟོགས་པ་གཞན་དག་གཏན་ཚིགས་ངེས།།
ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།། ༥༩ །།

433

བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་གཞན་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དེ་ལས་ཅི་ལྟར་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང༌། བྱས་པ་དེ་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་པ་པ་དང་གྲངས་ཅན་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་དུ་ཆུག་མོད། དེས་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས། ཁོ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཏན་ཚིག་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང༌།།
འགལ་ན་རྒོལ་བས་འདིར་ཅི་བྱས།།
ངེས་བརྗོད་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་ལ།།
གནོད་བྱེད་དུ་ནི་དེ་སྐྱེས་མིན།། ༦༠ །།

བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཅི་བྱས་ཏེ། མ་བྱས་པར་ཐལ། དེས་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ནི་བྱས་པ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བས། བྱས་པ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 434

རྩ་བ། གནོད་བྱེད་བརྗོད་ཕྱིར་སྐྱོན་ཞེ་ན།།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང༌། བྱས་པ་༼༢༦༽སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་མ་བརྗོད་ན་དེ་ཅི།།
གནོད་པ་མིན་ནམ་མི་རིགས་བྱེད།།
མིན་ཏེ་ཅིས་ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན།། ༦༡ །།

དེ་འདྲའི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། ཅིས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆ་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དེ་ཅི་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་ཤེས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང༌། ཞེས་པ་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་བླངས་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་འགོད་པར་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགོད་མཁན་གྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒོལ་བ་དེས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་རུང༌། མ་བཀོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

435

རྩ་བ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཞན་དག་ལ།།
རང་འདོད་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་མེད་ཕྱིར།།
དོན་མེད་བརྗོད་པས་སྐྱོན་འགྱུར་ན།།
དེ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་ཡིན།། ༦༢ །།

མི་མཚུངས་ཏེ། ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་བླངས་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་འགོད་པར་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགོད་མཁན་གྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག། ཁོས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཞན་དག་ལ། རང་གི་འདོད་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་འགའ།།
རིགས་མིན་པས་ན་རིགས་སྨྲ་བ།།
གཞན་པ་དག་ཀྱང་འགོག་བྱེད་ཅེས།།
བྱ་བ་རྒྱལ་རིགས་ལུགས་ཡིན་ནོ།། ༦༣ །།

དེས་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཡིས་བཤད་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་བཀག་པས་ན། རིགས་པ་སྨྲ་བ་དག་གིས་བཤད་

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 436

པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཞན་པ་དག་ཀྱང་འགོག་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་པ་བཀག་པས་རིགས་པ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྩ་བའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་དོན་བསྡུ་ནས་འགོག་པ་ནི། ཤླཽཀ་འདིས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཀྱེ་མ་སུ་ཡིས་བགོས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བསྡུས་ནས། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་འདས་ལུགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ༌། དོན་ཀུན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

རྩ་བ། དོན་ཀུན་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི།།
སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན།།
དེས་ན་ཀུན་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌།།
སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་འགྱུར།། ༦༤ །།

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ལུང་དོན་ཀུན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན། དེ་དང་མཚུངས་པར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་ནི༑ བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ།།༼༢༧༽དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་བཀག་པ་དང༌། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་ན། མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། མཉན་བྱ་དེ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། ཅིག་ཤོས་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་

437

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག།།
མི་རུང་ཕྱིར་ན་འགལ་ངེས་ལ།།
གནོད་འགྱུར་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་བའི།།
འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༦༥ །།

འགལ་བར་ངེས་པའི་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། དེས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་བཀག་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། རྟག་མི་རྟག་དེ་འདྲ་བའི་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར།

གཉིས་པ་ནི། རང་རེས། འདིར་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ཞེས་པར། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། དེས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མེད་བྱས་པ་ལ།

རྩ་བ། དེ་དག་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ནི།།
མིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་དོན་སླད་ཕྱིར།།
འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་གནོད་ཅེ་ན།།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 438

ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། དེས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་བཀག་པ་དེ་དག་ལ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་དེ། དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཡང་དེས་དེ་ལ་མི་གནོད་ན། གཟེག་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསླད་ཅིང་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་འགྱུར།། ༦༦ །།

བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བར་
ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་པས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འབྲེལ་ཡོད་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ།།
གནོད་འགྱུར་ཞེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་ན། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་སྒྲའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཤུགས་ལ། ཆོས་ཅན། བྱས་པས་དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་པས་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་དེ། །དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་སྒྲའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ མ་ཡིན་ཏེ།།
རྟགས་ཀུན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ།།

439

སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དཔྱད་ཕྱིར་རོ།། ༦༧ །།

བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་
རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་ཀྱང༌། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། རྟགས་ཀུན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང༌། ནུས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱོན་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་བ། མེད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འབྱུང་བའི།།
འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་རྟོགས་མེད།།
འདིར་ནི་བསྟན་བཅོས་གནོད་འབའ་ཞིག།
སྐྱོན་ཡིན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

དེས་ན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་པས། གཟེག་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་གང་རུང་གང་ཞིག། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་མེད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། བྱས་པས་དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་པས་ཀྱང་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་གནོད་པས་གཟེག་ཟན་༼༢༨༽གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པའི་སྒོ་ནས། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 440

རྩ་བ། དེ་གཞན་བྱས་ལའང་མཚུངས།། ༦༨ །།

གཟེག་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི་གཞན་དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་
ཏན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་ཕྱིར།།
བསྟན་བཅོས་མཐོང་བ་མ་ལུས་བསྒྲུབ།།

ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་རྒོལ་བ་དེས་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟ་བུ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ནས་བཤད་པར་མཐོང་བའི་ཀ་བ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མ་ལུས་པ་ཕྱིས་རྩོད་པའི་ཚེ། བསྟན་བཅོས་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་་སླུ་བར་སྒྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཀ་བ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་ལ་གནོད་ན་ཡང་བསྟན་བཅོས་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང༌། རང་སྒྲ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྨྲ།།
དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།། ༦༩ །།

ཀུན་ལས་བཏུས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་ལས་བཏུས་རང་གི་

441

བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ནས་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་ནས་བཤད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ། དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་བརྗོད་པ།།
མ་ཡིན་འདོད་པ་སྨོས་ཕྱིར་ན།།

ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་སྒོའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བསྒྲུབ་བྱ་རིག་པས་ཐོབ་པ་ནི།།
ཚིག་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༧༠ །།

ཆོས་ཅན། རིགས་སྒོའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལས། དེ་འདྲའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས།

རྩ་བ། མི་འདོད་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ཞེ་ན།།

ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 442

རྩ་བ། རྒོལ་བ་མི་འདོད་ཆོས་གཞན་ཡང༌།།
བསྒྲུབ་མིན་དེ་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་བ།།
མིན་ལ་གནོད་པས་ཅི་ཞིག་འགལ།། ༧༡ །།

འོ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ནས་བཤད་པའི་ཀ་བ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྒོལ་བ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང༌། དེ་དེ་ལ་གནོད་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་འགལ་ཏེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཕྱོགས་མཚན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཅན་ཡིན།།
རང་ཉིད་སྒྲ་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར།།

ཆོས་ཅན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྨོས་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཀུན་ལས་བཏུས་ནས་བཤད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་དེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག། ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག། ཆོས་ཅན་རང་མཚན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་༼༢༩༽ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། བསྟན་བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཞེ་ན།།

443

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་མི་ནུས་སམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་རྒོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན།

རྩ་བ། འོ་ན་དོགས་འདི་གང་ལས་ཡིན།། ༧༢ །།

འོ་ན། ཆོས་ཅན། རྒོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་མི་ནུས་སམ་སྙམ་པའི་དྭོགས་པ་འདི་བསལ་ནས། རྒོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེར་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒོལ་བ་དབང་རྣོན་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དེར་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་མ་ཡིན། རྒོལ་བ་དབང་རྟུལ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དེར་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།

རྩ་བ། དེ་ནི་ཚད་མས་བཀག་མེད་ན།།
འཛིན་པ་གང་གིས་བཟློག་པར་ནུས།།
གལ་ཏེ་ཚད་མས་བཀག་ན་ཡང༌།།
ཚིག་ལས་གང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར།། ༧༣ །།

རྒོལ་པ་དབང་རྣོན་དེ་ནི་ལུང་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་པར་ངེས་ན། ལུང་དེ་
ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་ནུས་ལ། གལ་ཏེ་ལུང་དེའི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་བཀག་པར་ངེས་ན་ཡང༌། རྒོལ་བ་དབང་རྣོན་དེ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 444

རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ལས་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། དེ་དག་སྔར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ནི།།
རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན།།
དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཇི་ཞིག་ལྟར།།
གཞན་འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་ཐོབ།། ༧༤ །།

དེའི་ཕྱིར་དུ་དེ་མ་སྨོས་ཀྱང་རྒོལ་བ་དབང་རྟུལ་དེ་དག་སྔར་ཡང་ལུང་གི་གྲུབ་མཐའ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མར་འཛིན་པར་འདོད་པར་ཐལ། རྒོལ་བ་དབང་རྟུལ་དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་དཔྱོད་པ་མེད་པར་ཇི་ཞིག་ལྟར་ལུང་གཞན་ཚད་མར་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཅིས་མ་ཐོབ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེར་རང་སྒྲ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདོད་གནོད་མེད་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མིན།།
ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་ན།།
ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།།
འདིར་ནི་རང་ཉིད་སྒྲ་མཛད་དོ།། ༧༥ །།

ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་དེ་སྨོས་པས་དེ་འདྲའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ལོག་རྟོག་

445

སེལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གནོད་པས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་དང་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་པ་དང༌། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་
དག་ལ་གནོད་ན། གནོད་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་གསུམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་ཁྱད་པར་དག།
ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རབ་གྲགས་པའི།།
ཆོས་ཅན་དག་ནི་གཟུང་དོན་དུ།།
གཞན་ནི་རང་ཉིད་སྒྲ་བརྗོད་ཟེར།། ༧༦ །།

ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང༌། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དག་ནི་རྩོད་གཞིར་གཟུང་བའི་དོན་དུ་དེར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་དོ་ཟེར་རོ༑ ༑ཆོས་ཅན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་མི་འཐད་༼༣༠༽པར་ཐལ།

རྩ་བ། དཔྱད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི།།
རབ་གྲགས་རྟེན་ནི་གྲུབ་གྱུར་ཏེ།།

དེའི་ཕྱིར་དུ་དེ་མ་སྨོས་ཀྱང་རྒོལ་བ་གཉིས་སྒྲ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི་རྒོལ་བ་གཉིས་ག་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ནི་མཐུན་

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 446

སྣང་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒོལ་བ་གཉིས་སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་རྩོད་པའི་ཚེ་ན།

རྩ་བ། རང་འདོད་བརྟགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན།།
དངོས་པོ་རྣམས་རྩོད་མེད་ཕྱིར་རོ།། ༧༧ །།

རང་རང་གི་འདོད་པས་བཏགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་མེད་པར་སྒྲ་ཙམ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་རྩོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་སྐབས།

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག།

རྩ་བ། ཅི་སྟེ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིས།།
ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་བརྗོད་ན།།

ཅི་སྟེ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཡིས། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་དེ་མ་སྨོས་ཀྱང༌།

རྩ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ།།
ཞེས་བྱ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས།། ༧༨ །།

447

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྩ་བ། གྲུབ་དང་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོར་ནི།།
བསྟན་པ་དག་ནི་ཡོད་ཡིན་ན།།
བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས།།
བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་ལྡན་འགྱུར།། ༧༩ །།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོར་ནི་བསྟན་པ་དག་ནི་ཡོད་པར་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་མི་དགོས་
པར་ཐལ།

རྩ་བ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྤྱི་ཡི་ནི།།
ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན།།

སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་
སྟེང་དུ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡི་ནི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་པར་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྒྲ་

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 448

མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་གང་དུ་བཤད་ན། སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས།།དེས་ན་ལྐོག་གྱུར་དོན་ཐམས་ཅད།།ཁྱད་པར་དུ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་པར་བཤད་དོ།།གཞན་ཡང༌། ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྩ་བ། འདིར་ནི་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང༌།།
ཕྱོགས་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད།། ༨༠ །།

སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་ཀྱི་འགལ་བཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས།།
དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན༑ དེ་ལས་སྐྱོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པས། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་མི་ནུས།།

449

སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་སྐྱོན་ཡོད་དེ། །སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཅི་ཕྱིར་རྟགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཕྱིར།།

ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་༼༣༡༽དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེར་བཟུང་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་གཉིས་པོ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདི་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ།། ༨༡ །།
ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ།།
ཕྱོགས་སྐྱོན་འདོད་མིན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ༑ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་དང་ཁྱབ་སྒྲུབ་གོང་

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 450

དང་འདྲ། འོ་ན་སྐབས་འདིར་རྟགས་དང་དཔེ་ལ་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་འདོད་པ་དག་གིས། དམ་བཅའ་ལ་ཡན་ལག་སྔ་མ་དང༌། རྟགས་དཔེ་ལ་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཞེས་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།ངག་དོན་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། མི་རྟག་པས་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་འདྲ་བ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། མི་རྟག་པས་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དེ་ལྟ་ནའང༌།།
གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཡང༌།།
ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ།། ༨༢ །།
ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ལ་གནོད་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་ནའང༌། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིག་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་གཞི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

451

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ།།
ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདོད་གཞན་མིན་ཏེ།།
མངོན་སུམ་ལ་སོགས་འགལ་བ་བཞིན།། ༨༣ །།

དམ་བཅས་པ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའམ་གཞན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག། ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་དང༌། ལ་སོགས་པ་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་བུམ་པ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ༑༑ཁོ་ན་རེ། གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཡང༌། ཞེས་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། དེ་མི་འཐད་༼༣༢༽པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཞན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་དང་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་གང་ཞིག།

རྩ་བ། རྒྱུ་སོགས་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ།།
ལྟོས་པ་མེད་པར་མ་ཁྱབ་དང༌།།
ལྡོག་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར།།
ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན།། ༨༤ །།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 452

ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། ལ་སོགས་པ་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་ལྡོག་པ་ཁྱབ་ཆེ་པ་དག་ནི་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ལྔ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང༌། ཁྱབ་ཆེས་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ལྔ་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཚིག་གང་གིས་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ། གང་གིས་མ་ཁྱབ་པ་སེལ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རང་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་ངོ་བོའི་སྒྲ།།
མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག།

ལྡོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།།

དེར་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་དང༌། ཚིག་ཕྲད་ཁོ་ན་བ་དང༌། ངོ་བོའི་སྒྲ་དང༌། མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚིག་བཞི་པོ་དག་གིས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། ལྡོག་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང༌། ཚད་མས་བསལ་བ་རྣམས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་ནུས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འདོད་སྒྲས་མ་ཁྱབ་སེལ་བར་བྱེད།། ༨༥ །།

དེར་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་

453

འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉི་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེ་སྒུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།།གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་རེས། རང་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་ཅེས་པར། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ༑ ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་དང༌། ཚིག་ཕྲད་ཁོ་ན་དང༌། ངོ་བོ་དང༌། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་བཞི་སྨོས་པ་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རིགས་སྒོར་བཤད་པའི་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་བཞི་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད།།

མ་ཁྱབ་སྟེ། དེར་རང་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་བཞི་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཀྱང་དེར་བསྒྲུབ་བྱར་འོས་ཤིང་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་དེ་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག།

རྩ་བ། དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད།།
བསལ་བ་གནོད་དང་ལྷག་མ་ལ།།
མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།། ༨༦ །།

ཚད་མས་བསལ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ནི་དེར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་བསལ་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་འོས་ཤིང་རྒོལ་བ་

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 454

རྟོག་ལྡན་གྱིས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། ཚད་མས་བསལ་བ་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་འོས་ཤིང་རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྷག་མ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་སོགས་ལ་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་

རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་གྱིས་གཞན་དོན་༼༣༣༽བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་སྒོའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རེས། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཞེས་པར། རིགས་སྒོའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་ནུས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་ཀྱང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་ནུས་པར་ཐལ། རིགས་སྒོའི་དེས་དེ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྲད་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ལ། བསྟན་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིར་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཚིག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང༌། རྐྱེན་ཀ་ཏ་བ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གཉིས་དང་པོ་ནི།

455

རྩ་བ། རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས།།
ངེས་བཟུང་དོན་ནི་རྟོགས་ན་ཡང༌།།
བྱེད་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར།།
དུས་གཞན་གཅད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན།། ༨༧ །།

ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིར་ཟུར་གྱི་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚིག་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་ནུས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟོགས་ནུས་ན། ཁྱོད་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མ་འབྲེལ་དགོས་ན་ཡང༌། ཁྱོད་བྱེད་པའི་མཐའ་ཅན་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་ད་ལྟ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ། རིགས་སྒོའི་དེས་དེ་གཅོད་ནུས་ཏེ། དེ་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་མི་ནུས་ཏེ།

རྩ་བ། འདོད་རྐྱེན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན།།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 456

ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྐྱེན་ཀ་ཏ་བ་དེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་༼༣༤༽ཡིན་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཚིག་དག་ལ།།
ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི།།
གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་འགོག། ༨༨ །།

རིགས་སྒོའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡིས། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་ནུས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དེ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་ནུས་ཀྱི་རྐྱེན་ཀ་ཏ་བ་དེ་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི༑ རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྐང་གཅིག་གིས། བསྟན་བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཅེ་ན། ཞེས་པ་དང༌། གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས། ཞེས་སོགས་དང༌། ཅི་སྟེ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་དོན་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་ཉིད། ཅེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ཡི་དོན་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་འདོད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད། ཅེས་པས། རང་ལུགས་ཀྱི་རང་སྒྲ་སྨོས་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་སྟོན། དེས་ན་མི་འདོད། ཅེས་པ་རྐང་པ་བཞིས་རང་ལུགས་ཀྱི་རང་སྒྲ་སྨོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་ནོ།།
རྩ་བ། རྗོད་བྱེད་མིན་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས།།

457

ཆོས་ཅན། རྒོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་སོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་རང་སྒྲ་དེ་རྒོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་སོགས་རྗོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་ན་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་འདོད།།
བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་ལྟོས་མེད་པར།།
དེ་འདོད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད།། ༨༩ །།

ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་
ཟུར་གྱི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གི་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་ན་མི་འདོད་དང་འབྲེལ་བའི།།
འདོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་ན།།
ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་གནོད་མེད་ཕྱིར།།
ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་མེད་ཉིད།། ༩༠ །།

བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད། སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་ཡོན་ལ་ཡང་གནོད་པ་ན།

རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 458

ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚད་མས་བསལ་བ་དང༌། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་གནོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ་
དང༌། གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་གཞི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། རྒོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ༌༑ ༑ ཞེས་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཕྲོས་ན། ཁོ་ན་རེ། རྒོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ༌། ཞེས་བཤད་ན། རྒོལ་བ་གང་ཡང་རུང་བས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཁས་བླངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི།།
དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད།།

མི་འགྱུར་ཏེ། རྒོལ་བས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཡང་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་མངོན་རྗེས་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྩ་བ། གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར།།
བསལ་བ་གཏན་ཚིགས་རྟེན་མ་ཡིན།། ༩༡ །།

459

ཚད་མས་བསལ་བ།

༼༣༥༽བསལ་བ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་རང་གི་ཚོགས་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། ཁས་བླངས་དེ་ཡང༌། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཕྲོས་ན། རང་རེས། དེའི་སྐབས་སུ༑ གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་སེལ་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང༌། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དག་གིས་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སམ་མ་ངེས། མ་ངེས་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།། ཞེས་པར། དེ་ལ་དེར་ངེས་པར་བསྒྲུབས་པ་དང་འགལ། གལ་ཏེ་ངེས་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང༌། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞིར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས།།
གནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་འགལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གཅིག། རྗེས་དཔག་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས། གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང༌། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཇི་ལྟར་བུ་ཞེ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 460

པས་རྫོགས་པའི་རྒོལ་བ་དབང་རྣོན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་དང༌། ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པས་མ་རྫོགས་པའི་རྒོལ་བ་དབང་རྟུལ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་བཏགས་པ་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལེའུ་དང་པོར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་པ་གསུངས་པ་ཡིན། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་བཏགས་པ་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཁས་བླངས། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྒོལ་བ་གཉིས་པ་དེས་རང་ཚིག་རྣམ་དག་དང༌། ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གཉིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དེའི་ངོར་དེ་གཉིས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་རྟགས་བཏགས་པ་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་ཞེས་པ་གསུངས། ལེའུ་དང་པོར་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པས། དེ་སྟོན་པ་ལ། འགྲོ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྩ་བ། དེ་ལ་ཁས་བླངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ།།

རང་ཚིག་རྣམ་དག་དང་ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འབྲས་བུར་ཁས་བླངས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། དེའི་ངོར་ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། དེ་འདྲ་བ་ཡང་སྨྲ་བ་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས།། ༩༢ །།

461

འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་༼༣༦༽གང་ཞིག། ཁྱོད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང༌། གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང༌། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང༌། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ངོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང༌། འདོད་ཅིང་མ་བསལ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་ན། སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་ཟེར་ན། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སེལ་བྱེད་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་བཞིས་

མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་མ་བསལ་བའི་ལོག་ཕྱོགས།མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེའི་བསལ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། གཞན་དུ་ནི། དཔེར་ན།སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མིན། བུམ་པ་རྟག་པ། གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མིན་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟབུའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་ནང་ནས། གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ལ། དེ་ཉིད་འདིར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཡང་དག་ངེས་ལྡན། ཞེས་པ་ནས། གཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་དཔྱོད་འཇུག་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དཔེ་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 462

དང་བཅས་པ་སྟོན་ལ། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་འདིར། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ༑ ཞེས་པ་ནས། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འདི་ལ་ཡང༌། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་གཞན་དུ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མིན། ཞེས་པས། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ལ། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། འདིར། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འདི་ལ་ཡང༌། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་ཏུ་རྒོལ་བ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་རྟག།ཅེས་པས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་དེ༑ འདིར་རྒྱས་པར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདིར་རྒྱས་པར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལེའུ་དང་པོར་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་འཇལ་ཚུལ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དེ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། འདིར་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལེའུ་གསུམ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་འཇལ་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དེ་ཡང་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འདི་ལ་ཡང༌། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་༼༣༧༽སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། རྗེས་དཔག་དོན་དང༌། ཞེས་མ་སྨོས་པར། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། མངོན་སུམ་གྱིས་ཚད་མ་འདིའི་བསལ་བ་འཆད་པ་ན། སྒྲ་ཤེས་བྱ་མིན་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བའི་དཔེར་མི་སྟོན་པར། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བའི་དཔེར་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་འདིར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།གཉིས་པ་ལ། ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང༌། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བའོ།།དང་པོ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ལུང་དང་རང་ཚིག་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཀུ་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྣང་བའོ།

463

ཞེས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེས། རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་དང༌། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་མཚོན་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། ཀུན་བཏུས་སུ། རང་ཚིག་རྣམ་དག་དང་ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་སེལ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། ཡང་དག། ཅེས་སོགས་གསུངས། དགོས་པ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྩ་བ། ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ།།
བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་མཚུངས་པ་ཡི།།
ཕྱིར་ན་རང་གི་ཚིག་དང་ནི།།
བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན།། ༩༣ །།

རང་ཚིག་རྣམ་དག་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཀུན་བཏུས་སུ་ཁྱེད་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་སེལ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཚིག་རྣམ་དག་དེ་ཁོ་རང་སྨྲ་བ་པོའི་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ། གཞན་ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་སྨྲ་བ་པོ་དེས་ཀྱང་ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པར་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་མཚུངས་ཏེ། རང་ཚིག་རྣམ་དག་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེས། རང་ཚིག་རྣམ་དག་དེའི་ཞེན་དོན་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་རྩོམ་པ་པོ་དེས་ཀྱང༌། ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་དེའི་ཞེན་དོན་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་འདི། རང་གི་ཚིག་དང་ཡིད་ཆེས་ཞེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 464

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་བདག་ནི་ཚད་མིན་ན།།
ཚིག་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་མི་བརྟེན་ན།།
དེར་གྲགས་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང༌།། ༩༤ །།
མཚུངས་པར་བསྟན་ཕྱིར་ ་་་་་་་་་་ །།

ཇི་ལྟར་རང་ཚིག་རྣམ་དག་སྨྲ་བའི་རྒོལ་བ་པ་དག་ནི་རང་གིས་སྨྲས་པའི་རང་ཚིག་རྣམ་དག་དེ་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ན། རང་གི་བསམ་པའི་དོན་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རང་ཚིག་རྣམ་དག་ནི་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྨྲ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་བརྟེན་ན། བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པར་ཡང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ བསྟན་བཅོས་དེའི།།
སྐབས་རྟེན་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་ཅེས།།
དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འདི།།

བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེ་དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་གྱི། སྐབས་གྱི་རྟེན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ། རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བ། རང་གི་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་བཤད།། ༩༥ །།
དེས་ན་འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང༌།།

465

མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་དང་ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་འདི་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། ཞེས་དམ་བཅས་པའི་དཔེ་གཅིག་དག་གིས་ཀྱང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་༼༣༨༽བཏུས་སུ་རང་ཚིག་རྣམ་དག་དང་ལུང་ཚིག་རྣམ་དག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེས། རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་དང༌། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་མཚོན་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་དེས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག།

རྩ་བ། ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་མིན་ན།།
བསྟན་བཅོས་ཚིག་མི་རུང་ཕྱིར་རོ།། ༩༦ །།

ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་དང་རང་ཚིག་གང་ཡང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་དང༌། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེར་མཚུངས་སམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རང་ཚིག་འགལ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ།།
ལུང་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན།།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 466

དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཚིག་འགལ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཚིག་འགལ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་ཚིག་འགལ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་མིན་ཏེ། ལུང་ཚིག་འགལ་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་དཔེ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས།།
བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་ཡིན།། ༩༧ །།

སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུང་ཚིག་འགལ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གེགས་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང༌། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། རང་རེས། བསྟན་བཅོས་དེའི། སྐབས་རྟེན་ཉིད་ལ། ཞེས་པར་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེ་དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་མིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་བརྩམས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་འགལ་བ་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲ་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་མིན། ཞེས་པ་ནས། བཟློག་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ། རང་འགལ་གྱི་དམ་

467

བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས།

རྩ་བ། དེ་ལ་རྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ།།
བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བརྗོད་ན་ཡང༌།།
གནོད་པ་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག།
ནུས་པ་མཚུངས་ཕྱིར་གེགས་བྱེད་འགྱུར།། ༩༨ །།

སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་བརྗོད་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་བརྩམས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་པོ་དག་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དཔེར་ན་རང་གི་ཚིག་བཞིན་ཏེ།།

དཔེར་ན། ཁོ་བོའི་མ་མོ་ཤམ་མོ། ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་༼༣༩༽ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེ་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། དེ་ཡང་དེ་ཚེ་རང་ཚིག་བདག།
བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་དེའི་ཚེ། རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བའི་བདག་ཉིད་མཚུངས་པར་རང་འགལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གེགས་བྱེད་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 468

ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞེན་དོན་དང༌། སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞེན་དོན་གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་དེ་གཉིས་གཅིག་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན།

རྩ་བ། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད།།
དེ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་འགྱུར།། ༩༩ །།

མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང༌། སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ལས་གང་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞེན་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་གཞན་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

སྒྲ་མི་རྟག་པས་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ རིགས་བྲལ་གྱི།།
དམ་བཅའ་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཡི།།
དམ་བཅའ་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་རྒྱབ་རྟེན་རིགས་བྲལ་གྱི་དམ་བཅའ་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་

469

པའམ། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་གཞི་སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཆོས་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་དོན་གྱིས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ༑ འདོད་དེ། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་ ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི།།
རྗེས་དཔག་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གནོད།། ༡༠༠ །།

ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་དེ་རྒྱབ་རྟེན་རིགས་བྲལ་གྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་ཞིང༌། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི།།
སྔར་ཉིད་རྣམ་པར་བཟློག་པ་ཡིན།།

དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྣམས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྔར་ཉིད་རྣམ་པར་བཟློག་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང༌། ཁས་བླངས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། རང་ཚིག་བསྟན་བཅོས་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པའོ།།དང་པོ་ནི།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 470

རྩ་བ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁས་བླངས་ནས།།
དཔྱོད་པ་དག་ལ་སྐྱོན་འདི་འདོད།། ༡༠༡ །།

ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ། ལུང་རྣམ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས། དེ་དང་འགལ་བར་དཔྱོད་པ་དག་ལ་དེས་གནོད་པའི་སྐྱོན་འདི་འདོད་རིགས་ཏེ། ལུང་རྣམ་དག་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དུས་ཡོད། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྣམ་དག་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི༑ ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང༌།།ཡིད་ཆེས་ཞེས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཙམ་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེས་ན་གནོད་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས།།
ཁས་བླངས་ཕྱིར་རོལ་གྱུར་མིན་ཡང༌།།

ཁས་བླངས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང༌། ༼༤༠༽ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས། ཞེས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡི།།
ཕྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན།། ༡༠༢ །།

471

ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མིན་ཡང༌། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན༑ རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཕྱི་མ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་
བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཐལ་ཆེས་པའམ།།

འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་དགོས་པ་སོགས་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འམ་ཞེས་པའི་སྒྲས། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཡང་ཆོས་ཅན། ཀུན་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 472

རྩ་བ། ལོགས་ཤིག་བྱས་པ་དོན་མེད་འགྱུར།།

ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་ཤིག་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། དེས་ན་འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང༌། ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་དང༌། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། ཞེས་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གཅིག་པུ་དེས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་མིན་ན༑ ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་གཅིག་པུ་དེས་མཚོན་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་དཔེར་བརྗོད་གཅིག་གིས་མཚོན་ནུས་ན། རིགས་སྒོར་ཡང་དེ་གཉིས་དཔེར་བརྗོད་གཅིག་གིས་མཚོན་ནས་མི་སྟོན་པ་རང་གཉིས་དཔེར་བརྗོད་སོ་སོར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ཐ་དད་པ།།
ཚིག་ཙམ་བརྗོད་ལ་གེགས་བྱེད་ཡིན།། ༡༠༣ །།

རིགས་སྒོར་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་རང་ཚིག་ཀྱང་ལུང་ཚིག་འགལ་བའི་ཚིག་ལས་དཔེར་བརྗོད་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པའི་རང་ཚིག་དང༌། ལུང་ཚིག་ཙམ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་མཚུངས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་མིན། ཞེས་པ་ནས། བཟློག་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ལུང་རྣམ་དག་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དང༌། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་
འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ།

473

རྩ་བ། དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ནི།།
ཁས་བླངས་ཕྱིར་ན་དངོས་ཀུན་ལ།།
གནོད་བྱེད་ཅེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཆོས་ཅན། ལུང་རྣམ་དག་དེ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དང༌། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་གཞལ་བྱའི་༼༤༡༽གནས་ཀུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས། སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་ལ། སྐྱེས་བུ་ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གལ་ཏེ་དེ།།
མི་འདོད་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི།། ༡༠༤ །།

ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེ་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་
གནོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མིན་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེ་སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ན། རྩ་བ། རང་ཚིག་འགལ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

རང་ཚིག་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ རང་ཚིག་དང༌།།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 474

བསྟན་བཅོས་འགལ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར།།

འོ་ན། རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་དང༌། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་ཚིག་དང་འགའ་བའི་དམ་བཅའ་ཡང་རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རང་ཚིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་དང༌། ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བ་འི་དམ་བཅའ་གཉིས་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྣམ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཇུག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྒོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་བྱས་ན་འདི།།
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད།། ༡༠༥ །།

འོ་ན། ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་སྒྲ་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་དེ་སྒྲ་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྐྱེས་བུ་གྲངས་ཅན་པས་འདོད་པས་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཉིས་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ནི།
རྩ་བ། དེས་ན་རབ་གྲགས་དོན་དག་ལ།།
བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད།།

གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དག་ལ། བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དོར་ནའང་ཉམས་པ་མེད་

475

དེ༑ དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པ་བཀག་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི།།
མི་འདོད་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག། ༡༠༦ །།

རང་ལུགས་བཞག་པའི་དོན་བསྡུ་ནི། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་མི་འདོད་ན། དེ་ལ་ཚད་མས་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ། ལུང་རྣམ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདི་ལ་བརྟག་པ་ཕལ་ཆེར་ནི།།
འགལ་བ་བརྗོད་ཡིན་འདི་ལྟ་སྟེ།།
ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་རྩ་བ་དང༌།།
ཁྲུས་ཀྱིས་ཆོས་དག་འགྱུར་བའོ།། ༡༠༧ །།

མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདིའི་དོན་ལ་བརྟག་པ་བྱས་པ་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུང་ཕལ་ཆེར་ནི་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུང་ལས་ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་སྡིག་པའི་རྩ་བ་དང༌། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཁྲུས་ཀྱི་ཆོས་མིན་པ་སྡིག་པ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སྟོན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུང་ལས། གང་གའི་སྒོ་དང་ཀུ་ཤའི་ཁྱིམ། །བིལ་བ་ཅན་དང་སྔོན་པོའི་རི༑༑ཀ་ན་ཀ་ལའི་འཇུག་ངོགས་སུ།།ཁྲུས་བྱས་ཡང་འབྱུང་སྲིད་མ་ཡིན།།ཞེས་འབྱུང༌།།དེ་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 476

འགོག་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཁྲུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྡིག་པ་ལ་ནི་མི་གནོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྡིག་པའི་རྒྱུ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངར་བ་དང་སྣུམ་པའི་རྫས་ཀྱིས་བད་ཀན་འགོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས། སེམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་སྐྱོན། ༼༤༢༽འཇུག་ངོགས་ཁྲུས་བྱས་དག་མི་འགྱུར།།དེ་ནི་ལན་བརྒྱར་ཁྲུས་བྱས་ཀྱང༌། །ཆང་བུམ་བཞིན་དུ་དག་མི་འགྱུར།།ཞེས་གསུངས་སོ།།ཁོ་ན་རེ༑ ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ལུང་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ།།
རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཚིག་གིས།།
གནོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ།།
གཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་དཔྱོད་འཇུག་འགྱུར།། ༡༠༨ །།

ཆོས་ཅན། དཔྱད་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང༌། མ་མཐོང་བའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང༌། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་རང་ཚིག་གིས་གནོད་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ། གྲགས་པས་བསལ་བའི་ཚུལ་དང༌། གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་དང༌། རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི། གཞུང་འདིའི་འབྲེལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་རེས། འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་

477

རེ༑ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་ཅིང༌། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། སྐྱེས་བུའི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། སྐྱེས་བུའི། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། སྐྱེ་བོ། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས། དེའི་སྐབས་སུ། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང༌། དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དེ་གཉིས་དེ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་ཡང་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་གྲགས་པ་བཏགས་པ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། ཐ་སྙད་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་གྲགས་པའི་་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པར་མ་ཟད། མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མིག་གིས་བཏགས་པ་དང༌། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། མངོན་སུམ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། འདོད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དོན་ལ། བདག་མེད་ཅེས་པར། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། བྱས་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལ་ཚང་མས་མི་གནོད་ཅིང༌། དེས་དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་༼༤༣༽གནོད་པར་སྟོན་པ་ལ། དོན་ཙམ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 478

བརྗོད་རུང་དེས་དེ་བརྗོད་མི་རུང་ལ་མི་གནོད་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། གྲགས་པ་མེད་ཀྱང༌། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། གང་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་གནོད་བྱེད་སྟོན་པ་ལ། གཞན་དུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཞན་ཡང༌། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་ན། དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་འགོག་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། གང་ལ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། གང་ལ་ཞེས་སོགས་ལུང་དང་པོའི་དོན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད༌། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུང་གཉིས་པ་དེས་དངོས་སུ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། སྒྲ་ནི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ལུང་དང་པོས། ཤུགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པས། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ལུང་དང་པོའི་དོན་སྔར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན། ལུང་དང་པོ་དེས། རི་བོང་ཅན་ལ་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། ཡང་ན། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེས་ན་ཞེ་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གསུངས། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། རི་བོང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

479

གྱིས། ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། གང་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་པོ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དཔེ་འདི་ཞེས་སོགས་གསུངས།

རྩ་བ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ།།
འདོད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དོན་ལ།།
བཀག་མེད་ཕྱིར་ན་གནོད་མེད་དག།
སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཡིན།། ༡༠༩ །།

སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བཞག་པའི་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པའི་ངག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་རུང་བ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གྲགས་པའི་མིང་དོན་དང༌། གྲགས་པས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ། དེ་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
རྩ་བ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི།།
ཆོས་དེ་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད།།

ཁྱོད་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་༼༤༤༽པའི་ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཡུལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའམ། རྟོགས་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་རྟགས་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 480

སུ་བཀོད་པ་ལས་ཁྱོད་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་དེའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་བར་མ་ཟད། མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་སུ་རུང་བ་དང༌། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་དེའི་མིང་གིས་འདོགས་སུ་རུང་བར་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་།།
འཇལ་བྱེད་སྒྲ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད།། ༡༡༠ །།

མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་འཇལ་བྱེད་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྡུས་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང༌། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིད་དོན་ལ། བཀག་མེད། ཅེས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་དང༌། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན།།
འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་དགག་མེད་པ།།

རང་རྒྱུ་འདོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པ་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་ལ་འདོད་

481

པས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། བྱས་དང་མ་བྱས་པ་རྣམས་སུ།།

སྣ་ཚོགས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རུང༌།། ༡༡༡ །།

སྔར་ཟླ་བར་བརྡ་བྱས་པ་རི་བོང་ཅན་དང་དེར་བརྡ་མ་བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སུ་གྲགས་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དོན་ཙམ་དང་ནི་རྗེས་འབྲེལ་ཅན།།
བྱུང་བའམ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་བ།།
སྒྲ་ཡི་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས།།
མི་མཐུན་པ་དག་གནོད་པར་འགྱུར།། ༡༡༢ །།

སྔར་ཟླ་བར་བརྡ་བྱུང་ཟིན་པ་རི་བོང་ཅན་ནམ། མ་འོངས་པ་ན་ནི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་བརྡ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བུམ་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས་རང་དང་མི་མཐུན་པ་ཁྱོད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དོན་ཙམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལུང་དྲངས་ནས་འབྲེལ་དགོད་པ་དང༌། དེའི་དོན་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི། རང་རེས། བྱུང་བའམ་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བུམ་པ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེས། དེ་དེས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གནོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བའམ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་དེས་བརྗོད་རུང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བུམ་པ་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 482

ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པར་ཐལ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན༑ ལྷའི་ལུགས་ལ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། ཞེས་པའི་ལུང་དང་པོ་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་པས། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་༼༤༥༽ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ལུང་དང་པོ་དེས་ནི་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཡང་བསྟན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མེད་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཛད་པ། ལུང་དང་པོ་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་གཙོ་བར་བསྟན། ལུང་གཉིས་པས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། རང་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན། ལྷའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ།།འོ་ན། ལྷའི་ལུགས་ལ། ལུང་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི། ལུང་དང་པོས་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། ལུང་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལ། གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། ལུང་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་དངོས་

483

སུ་བསྟན་ནས་དེ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་མེད་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། ལུང་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་དེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡི་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་པ་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། ལུང་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེས། དེ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཕྱི་མ་དེས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། ལུང་དེས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་ན། རང་ཡུལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་དུ་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་པར་དངོས་༼༤༦༽སུ་བསྟན་ཏེ། ལུང་དེས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ཀྱང༌། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 484

མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་ཡང༌། རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྒྲུབ་རྣམས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ།།
རུང་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས།།
དེ་ལ་སྒྲ་ཀུན་འབྲེལ་དེས་ན།།
དེ་ལ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན།། ༡༡༣ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བར་མ་གྲགས་ན། བུམ་པ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེས་བུམ་པ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་མི་གནོད་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། བུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བར་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང༌། བུམ་པ་དེ་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་བརྗོད་རུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བརྗོད་རུང་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་བུམ་པ་དེ་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲར་མ་ཟད། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཀུན་བརྗོད་རུང་དུ་འབྲེལ་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང༌། ལུང་གི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བརྒལ་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་པོའི་དོན་གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་དང༌། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི།
རྩ་བ། གཞན་དུ་འདིར་ནི་གནོད་པ་ཡི།།
གཏན་ཚིགས་ཐུན་མོང་ཉིད་མི་འགྱུར།།

ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་བུམ་པ་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པས་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་

485

རུང་དུ་ཁས་བླངས་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་བརྡ་སྤྲོད་པས་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ།།

རྩ་བ། དེ་འགོག་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ།།
སྒྲ་དོན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་ཕྱིར།། ༡༡༤ །།

རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ན༑ དེ་རྗེས་དཔག་ལས་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཚད་མས་འགོག་པ་གང་ཞིག དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དོན་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དངོས་སུ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་ལ་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་པར་ཐལ། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་བརྗོད་རུང་དེ་ལ་དེས་མི་གནོད་ཀྱང༌། དེ་ལ་རྟགས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གང་ལ་ཡོད་རྗེས་འགྲོ་མེད་དེ།།
རྟགས་རྣམས་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་ཅེས།།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 486

དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྗོད་པ།།
འབྲས་བུ་དང་ནི་ལྡན་པར་འདོད།། ༡༡༥ །།

རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་ནི་ལྡན་པར་འདོད་དེ། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་གང་ལ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་༼༤༧༽གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སོགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་བསྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུ་ཞེས་པ་ནས། ལྡན་པར་འདོད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས། ལུང་དང་པོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལུང་དང་པོའི་དོན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་སོགས་ལུང་གཉིས་པ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྒྲ་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན།།
དེ་ཡང་འདོད་ཙམ་བརྟེན་པ་ཡིན།།
སྒྲ་ཡིས་གྲུབ་པ་མི་འགྲུབ་མིན།།
དེ་ལྟར་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་གསུངས།། ༡༡༦ །།

སློབ་དཔོན་གྱིས། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དོན་ཐམས་ཅད་

487

ལ་མ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། ཞེས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཐམས་ཅད་དེས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བརྡ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ༑ གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་དེས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང༌། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལུང་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད་དེའི་ཤུགས་བསྟན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྒྲུབ་རྣམས་ལ།།
འགལ་བ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན།།
མེད་པར་སྟོན་ཡིན་དེ་ལྟ་བུའི།།
གྲགས་པའི་རྗེས་དཔོག་ཡིན་ཕྱིར་རོ།། ༡༡༧ །།

ལུང་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་འགལ་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་དང་པོའི་དོན་བརྗོད་མི་རུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལས།

རྩ་བ། ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་བརྗོད་པ་ལ།།
རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན།།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 488

ཡང་ན་བརྗོད་རུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། ལུང་དང་པོ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་པ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་རྟོགས་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས།།
གྲགས་པ་ཐ་དད་ཡུལ་ཅན་ཉིད།། ༡༡༨ །།

དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། དེས་ན་དངོས་རྣམས་ཡོད་མེད་པའི།།
རྗེས་སུ་འཇུག་ཅན་རྗེས་དཔག་ལས།།
ཐ་དད་དེ་དབང་མི་འཇུག་པ།།
དེ་འདོད་ལས་སྐྱེས་ཡིན་ཞེས་བསྟན།། ༡༡༩ །།

རང་གི་གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་འདོད་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱི་བཞག་པའི་རང་གི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བ་ཡིན་

489

ནོ༑༑ཞེས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དཔེ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་དུ་སྦྱར་བ་དང༌། ཟླ་བ་ཡིན་༼༤༨༽ཏེ་ཞེས་པའི་དཔེ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་དུ་སྦྱར་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། རི་བོང་ཅན་ཟླར་མི་འདོད་པ།།
དེ་གྲགས་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་དཔེ་མེད་ཅན།།
དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འདོད།། ༡༢༠ །།

རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་
སུ་འདོད་པ་སྟེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་མེད་པ་ཅན་དང༌། གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ངོར་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡང་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། བརྡ་སྤྲོད་པ་དེ་ཟླ་བར་ཆེས་གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་མི་འདོད་པ་གང་ཞིག དེ་མི་འདོད་ན། དོན་གང་ཞིག་ཀྱང་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་སྒོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཀྱང་མེད། བརྡ་སྤྲོད་པའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 490

ལས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་དང་པོ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དཔེ་འདི་ཉིད་དབང་བྱས་ནས་ནི།།
དེ་སྐད་བཤད་མིན་མཚན་ཉིད་ཕྱིར།།
དེ་བཞིན་ད་ཏྲིག་ཤིང་མིན་ཞེས།།
བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་ཕྱིར་རོ།། ༡༢༡ །།

འོ་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པའི་
དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཞེན་དོན་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཕྱི་མ་སྨོས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་དང་པོ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་ཕྱི་མ་དེ་སྐད་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཞེན་དོན་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ད་ཏྲིག་ཤིང་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གནོད་དོ་ཞེས་གྲགས་པས་གནོད་ཚུལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་ཕྱི་མ་སྨོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། འདིར་ཡང་ག་བུར་དངུལ་སོགས་ལ།།
འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར།།

491

རྟོགས་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་སོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་རུང་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། བརྡ་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ།།
ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི།། ༡༢༢ །།

ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བརྡའི་དབང་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན།།
དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན།།
གྲགས་གྲུབ་ཁས་ལེན་ ་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གལ་ཏེ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལས་ཁོ་ནར་འཇུག་པར་གྲུབ་ན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རི་བོང་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་༼༤༩༽པར་ཐལ། ཁྱོད་རི་བོང་ཅན་ལ་འཇུག རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ རི་བོང་ཅན།།
མ་ཡིན་པ་ལའང་བཟློག་མེད་ཕྱིར།། ༡༢༣ །།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 492

འོ་ན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་མིན་པ་ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་སོགས་ལའང་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རི་བོང་ཅན་ལ་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཉམས་སོ།།གཉིས་པ་གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་པའི་སྒྲ་ཡུལ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་སོགས་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དཀར་བ་དང་བསིལ་བ་དང༌། སྣུམ་པ་ཡིད་ཚིམ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དངོས་པོ་ལ་ནི་གྲུབ་པ་དེ།།
རི་བོང་ཅན་ལའང་བཟློག་པ་མེད།།

འོ་ན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལའང་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་གྲུབ་པའི་དཀར་བསིལ་སོགས་དེ་རི་བོང་ཅན་ལའང་བཟློག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་གསལ་ཁས།
རྩ་བ། དངོས་དེ་མེད་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ལ་དཀར་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ རི་ཅན་ལ།།
བཟློག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༢༤ །།

493

འོ་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་འཇུག་པ་བཟློག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དཀར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས། ཁྱབ་པ་ཡང་ཁས་བླངས་ཏེ། དཀར་བ་དང་བསིལ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་སོགས་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྩོད་པ་སྤང་བ་དང༌། དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་དེས་མེད་བརྡ་ཅན།།
སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།།
རུང་བ་དོན་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ།།
འདོད་ལ་གེགས་བྱེད་མེད་ཕྱིར་རོ།། ༡༢༥ །།

རང་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་བརྡའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རང་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན།།

གལ་ཏེ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ངོར་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མེད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡོད་པར་ཐལ། བརྡ་སྤྲོད་པའི་ངོར་ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་སོགས་ལ་ལར་ཟླ་བ་ཞེས་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 494

པའི་སྒྲ་དེ་འཇུག་རུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་སོགས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ངོར། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ། སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ།

རྩ་བ། དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན།།

དེའི་ལུགས་ལ་ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་སོགས་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་
སྟོབས་ལས་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱོགས་སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་པ་བུད། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན།།

མ་སྒྲུབ་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ། ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་སོགས་ལ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་རུང་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།
རྩ་བ། རི་བོང་ཅན་ལའང་བཟློག་མེད་ཕྱིར།། ༡༢༦ །།

འོ་ན། དེའི་ལུགས་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལའང་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་པ་བཟློག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་གྲུབ་ན།

རྩ་བ། རུང་བ་ཉིད་དེ་འགོག་པ་ལ།།
བརྡ་འགོག་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི།།
གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་སུ་དཔག།

495

རུང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་གནོད་བྱེད།། ༡༢༧ །།

དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་༼༥༠༽ཉིད་ཡིན་པ་དེ་འགོག་
མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འགོག་པ་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་བརྡ་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང༌། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདིས་ནི་བརྡ་རྗེས་འཇུག་པ་ཡི།།
སྒྲ་རྣམས་ལ་ནི་དོན་ངེས་པ།།
ཡོད་མིན་ཅེས་བརྗོད་དེ་དག་རྣམས།།
དེར་འགོག་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན།། ༡༢༨ །།

དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་རྣམས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་དེར་འགོག་པ་ལ་ནི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་སྟེ། དེས་གནོད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྡ་ཡི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡི་སྒྲ་རྣམས་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་བརྡའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། དེས་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་སྒྲ་ཡི།།
དོན་རྣམ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན།།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 496

དོན་དམ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ།།
གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན།།༡༢༩ །།

དེ་ལྟརབསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནམ། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།གསུམ་པ་ལ། གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་དང༌། ཡིད་ཆེས་དང་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང༌། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་ཞེས་པས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།།
བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས།།
ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང༌།།
ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྔ་མ་བཞིན།། ༡༣༠ །།

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
ཏེ༑ ཁྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཡང༌། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པའི་

497

རྗེས་དཔག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔ་མ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང༌། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱིས། རང་གི་བསལ་བྱ་ལ་གནོད་ཚུལ་དཔེ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་བསལ་བྱ་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ཙམ་བཤད་ནས་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ།

རྩ་བ། གྲུབ་པ་ཐ་དད་བཤད་པ་ལ།།

དགོས་པ་བསྟན་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི།།
རྒྱུ་དང་བཅས་པར་རབ་བརྗོད་དེ།།

ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་རང་གི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དཔེ་རྒྱུ་མཚན་དང་༼༥༡༽བཅས་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་དེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་གཉིས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་དེ་གཉིས་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐབས་དེར།

རྩ་བ། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གནོད་ལ་མིན།། ༡༣༡ །།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 498

མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་
གྱི་དཔེ་ཙམ་བཤད་ནས། རང་གི་གནོད་བྱ་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་གནོད་བྱ་ལ་གནོད་ཚུལ་རྟོགས་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྐབས་དེར་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གསལ་བའི་ཚུལ་ལ།།མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པའི་ཚུལ་དང༌། དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང༌། མཉན་བྱ་སྨོས་པའི་དགོས་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པ་དེ། དེས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་ཚུལ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་ནས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འདི་ལ་ཡང༌།།

མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་ཚུལ་འདི་ལ་ཡང༌།
རྩ་བར་དོན་དང་འགྲེལ་པར་མཉན་བྱ་སྨོས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རེས། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། རྩ་བར་དོན་དང༌། འགྲེལ་པར་མཉན་བྱ་སྨོས་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར། རྗེས་དཔག་དོན་དང༌། ཡིད་ཤེས་དོན་དང༌། གྲགས་པ་དོན་དང༌། ཞེས་མི་སྨོས་པར་མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན།

རྩ་བ། སྒྲ་ནི་དུ་མའི་དངོས་ཉིད་དུ།།
གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞིག།།

499

སྣ་ཚོགས་སུ་ནི་སྣང་བ་ཡི།། ༡༣༢ །།
བློ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
ཉན་ལ་གཉིས་མེད་སྣང་གྱུར་པ།།
དེ་དོན་དོན་བཤད་ ་་་་་་་་་་་་་་་ །།

དོན་ཞེས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྣང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་ལ་སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ངོར་མིན་ནོ། ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།

རྩ་བ། སྒྲ་ནི་དུ་མའི་དངོས་ཉིད་དུ།།
གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞིག།
སྣ་ཚོགས་སུ་ནི་སྣང་བ་ཡི།། ༡༣༢ །།
བློ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།།

སྒྲ་ནི་བྱས་མི་རྟག་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིགརྟོག་པ་ལ་བྱས་མི་རྟག་སྣ་ཚོགས་སུ་ནི་སྣང་བ་དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡི་ཉན་བློ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ འདི་ཉིད་ནི།།
སྤོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འགྱུར།། ༡༣༣ །།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 500

སྒྲ་འདི་ཉིད་ནི་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྤོང་ན་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ལ༑ རྟོག་པ་ལ་སྒྲའི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་དེ་ཡིན་པ་སྤོང་ཡང་དེས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།

རྩ་བ། ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་དོན།།
ལྷག་མ་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།།
སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་དེ་དབང་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།། ༡༣༤ །།

མཉན་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱའི་ལྷག་མ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལས་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲའི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་སྤྱིའི་ཆོས་རྣམས་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང༌། རྩོད་སྤང༌། ༼༥༢༽གཉིས༌། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་སྟོན་པ་ན། སྒྲ་ཤེས་བྱ་མིན་ཞེས་མི་སྨོས་པར་སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མིན་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་དེའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དེ། དེས་ན་སྤྱིའི་ཆོས་རྣམས་ནི། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་འཆད། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ། གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་དང༌། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན། རྣམ་ཀུན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ༑༑ འགྲེལ་པར་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་སྟོན་པ་ན།

རྩ་བ། དེས་ན་སྤྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི།།
མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

501

སྤོང་ཡང་གནོད་པ་ཡོད་མིན་ཞེས།།
མཉན་བྱ་སྨོས་པས་བསྟན་པ་ཡིན།། ༡༣༥ །།

སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མིན། ཞེས་མཉན་བྱའི་སྒྲས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྤོང་ན། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད། སྒྲ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་སྤོང་ཡང་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དེ་སྤྱིའི་ཆོས་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རེས། སྤོང་ཡང་གནོད་པ་ཡོད་མིན་ཞེས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྤོང་ན། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་སྟོན་པ་ན། སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མིན། ཞེས་མཉན་བྱའི་སྒྲ་སྨྲས་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེར་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་པའི་དཔེར། སྒྲའི་ཆོས་མེད་དོ། ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲའི་ཆོས་མེད་དོ། ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་དེའི་བསལ་བའི་དཔེར་བསྟན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མེད་པ་སོགས་ཀྱང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བསལ་བར་དྭོགས་པ་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པས་མཉན་བྱ་སྨོས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་དེའི་བསལ་བའི་དཔེར་སྒྲ་མཉན་བྱ་མིན་ཞེས་མཉན་བྱའི་སྒྲས་སྨོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྨོས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་མེད་པ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བསལ་བ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་དྭོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱའི་སྒྲས་སྒྲའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་པའི་དཔེར་སྒྲ་རང་མཚན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་རིགས་ཏེ༑ སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྣམ་ཀུན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་མིན་ཕྱིར།།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 502

གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་དང༌།།
དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར།།
མཉན་བྱས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད།། ༡༣༦ །།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་རང་མཚན་པའི་དོན་སྤྱི་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མཉན་བྱའི་སྒྲས་སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་སྒྲ་ལ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེས་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཁྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང༌། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དང༌། དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང༌། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ། ཞེས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཡོད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདི་མ་བསལ་བ་འཆད་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་༼༥༣༽ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་བསལ་བ། ཞེས་སྨོས་རིགས་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཀུན་ཏུ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི།།
བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན།།
ཆོས་དེ་ལྡན་ལ་གནོད་འགྱུར་གྱི།།

503

ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་མིན།། ༡༣༧ །།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། རང་རྟེན་ལ་
ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོད་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་ནོ༑༑ཞེས་རྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།

རྩ་བ། གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ནི།།
གནོད་ཀྱང་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག།

སྐབས་གཞན་དུ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ནི་གནོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་
བྱ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མི་གནོད་པའི་དོན་ནི། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་བའི་ཚིག་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དོན་འདི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང༌།།
རང་གི་ཆོས་ཅན་སྨོས་པས་ནི།། ༡༣༨ །།
ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གནོད་པས་ཀྱང༌།།
གནོད་འགྱུར་ཞེས་ནི་གྲུབ་དོན་ཏེ།།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 504

རྟེན་ནི་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཡིས།།
དེ་བརྟེན་པ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར།། ༡༣༩ །།

དེ་རྟོགས་ནུས་ཀྱང༌། རང་གི་ཆོས་ཅན་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གནོད་པས་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་ཐལ། རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནི་འགལ་ཞིང་བཀག་པར་གྱུར་པ་ཡིས། དེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ནི་འགལ་ཞིང་བཀག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང༌། རྩོད་སྤོང་དང༌། དེ་རིགས་གཞན་ལའང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ༑ རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། དེའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་དུ་དེ་ལྟའི་རྣམ་ཅན་ཆོས།།
བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།།
དེ་གནོད་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པ།།
དེས་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྨོས།། ༡༤༠ །།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། རང་གི་ཆོས་ཅན་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པའི་དྭོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དྭོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་དྭོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་སྨོས་པར་སྐབས་སུ་

505

བབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་དྭོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལོག་རྟོག་ལྡོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང༌། ལོག་རྟོག་གི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་ནས་དེ་བཀག་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ།།དང་པོ་ནི། རང་རེས། ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གནོད་པས་ཀྱང་ཞེས་པར་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་དོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་མ་མདོར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ།

རྩ་བ། འདི་ཡང་དོན་གྱིས་གྲུབ་མིན་ནམ།།

དེ་སྨོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གནོད་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ལ་གནོད་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བསྟན་པས་དོན་གྱི་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བདེན་དེ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ནི།།
འབའ་ཞིག་བཀག་པ་ལ་ཡང་ནི།།
སྐྱོན་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་ཏོ།། ༡༤༡ །།

དེ་བདེན་ཏེ། ཚད་མ་མདོར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་ནི་གནོད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པར་༼༥༤༽ཁས་ལེན་པས་དེ་འདྲའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཡང༌།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 506

རྩ་བ། དཔེར་ན་མཁའ་སོགས་གཞན་དག་གིས།།
སྔོན་མེད་རང་བཞིན་སྐྱེད་མེད་མིན།།
ཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་རྒྱུ་མིན་ཕྱིར།།

དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྫས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་དངོས་གྱུར་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གཞན་དག་གིས་སྔོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་གསར་དུ་སྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རྟག་རྫས་མིན་ཏེ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཞེས་བཤད་པ་ལ་སུན་འབྱིན་པ།། ༡༤༢ །།
དེ་བཞིན་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི།།
ངོ་བོའང་དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་བཞིན།།

ཞེས་བཤད་པ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། རྟགས་དེས་དངོས་གྱུར་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་རྫས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་དེས་དངོས་གྱུར་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་རྫས་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་དེས་དངོས་གྱུར་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོའང་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབས་པས་ཆོས་ཅན་དངོས་གྱུར་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །མཁའ་སོགས་ཀྱི་སོགས་ཁོང་ནས་བདག་དང་ཕྱོགས་སོགས་རྟག་རྫས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ལོག་རྟོག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་ཆོས་

507

ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་གྱུར་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཀག་པས། ཁྱོད་དེ་རྟག་རྫས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ།།
གནོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད།། ༡༤༣ །།

ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཀག་ཀྱང༌། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་རྟག་རྫས་མིན་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་འདོད་པའི་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འདིས་ནི། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་དྲུག་གིས། རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་སྨོས་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན། འབའ་ཞིག་མིན། ཞེས་པས་དེའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།ཚད་མ་མདོར།

རྩ་བ། འདིས་ནི་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད།།
ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་གང༌།།
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པས།།
དེ་ལ་གནོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན།། ༡༤༤ །།

རང་རྟེན་ལའོ།།ཞེས་སྨོས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་གནོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 508

གནོད་དེ།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང༌།།
བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་འབའ་ཞིག་མིན།།

རྟེན་དང་བརྟེན་པས་བསྡུས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དངོས་གྱུར་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཀག་པས། དེ་རྟག་རྫས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་གྱུར་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འདིར་གནོད།།
ཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་རྒྱུ་མིན་ཕྱིར།། ༡༤༥ །།
བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནུས་མིན།།
མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྔ་མ་བཞིན།།

གལ་ཏེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་ན། ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པས་ངེད་གྲངས་ཅན་པའི་ངོར་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་འདིར་ཡང་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནུས་མ་ཡིན་པའི་རྟག་རྫས་མིན་ཏེ། ༼༥༥༽དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ། བདེ་བ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་བྱས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་ན་རེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་

509

པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེ་བ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་སྔ་མ་བྱེ་བྲག་ལས་རྒོལ་བ་བཞིན་དུ་རྒོལ་ལོ།།ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་བདེ་བ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་འདི་ལ་གཏན་ཚིགས་ནི།།
དེས་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད།། ༡༤༦ །།
རིམ་བཞིན་བྱེད་དང་མི་རྟག་ཉིད།།
འགལ་བ་མེད་ཕྱིར་ ་་་་་་་་་་་་་་་ །།

གལ་ཏེ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ། གཏན་ཚིགས་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་འགལ་བར་ངེས་ན། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་ལ་དེ་བདེ་བ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང༌། རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང༌། བདེ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིམགྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བདེ་བ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་མིན་དུ་ཆུག་མོད། ཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེ་བདེ་བ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ མི་མཐུན་ཕྱོགས།།
ལྡོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ན།།
འདི་ནི་ལྷག་ལྡན་ཁྱད་པར་འདོད།། ༡༤༧ །།

ཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 510

ཀྱི་ལྷག་ལྡན་གྱི་སྒྲ་བརྗོད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སེལ་བྱེད་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། གང་ཕྱིར་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆོས།།
བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཕྱིར་དེ་རྟེན་ནི།།
གནོད་ཡིན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ།།
གཞན་རྟེན་ལ་མིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ།། ༡༤༨ །།

སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་ནི། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དེ་རྟེན་ནི། དོན་ཡིན་ཞེས་པས་རང་ལུགས་བཞག་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན། འབའ་ཞིག་ཉིད་དམ། ཞེས་པས་གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན། དེར་རང་རྟེན་ལའོ།།ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། རང་ཉིད་སྒྲ་ཡིས་ཆོས་གཞན་ལ།།
གནོད་པས་གནོད་མིན་ཞེས་བསྟན་པ།།
དེ་བཞིན་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱིས།།

511

ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བརྗོད།། ༡༤༩ །།

དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་
འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྨོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་གནོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གཞན་དུ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེས། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ངོས་གཟུང་བ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་པཎྜི་ཏ་དགའ་བྱེད་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ངོས་གཟུང་ནས། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་སྒྲ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། ཁྱད་པར་༼༥༦༽ཅན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང༌། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ཀྱང༌། དམ་བཅའི་སྐྱོན་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་མ་བསྟན། དེ་གསུམ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་བྱས་པས། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བར་སྟོན་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དམ་བཅའ་འགོག་པ་ལ། ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས།

རྩ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།།
ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ནི་གནོད་འགྱུར་བ།།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 512

དེ་ལྟ་ན་ཡང་དམ་བཅའ་བ།།
ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན།། ༡༥༠ །།

ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་དཔའི་སྐྱོན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དཔེའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དཔེའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིགརྩ་བ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་སྐྱོན།།
གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང༌།།
རྗེས་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་དེ་ཡི་ཕྱིར།།
རྟེན་སོགས་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན།། ༡༥༡ །།

ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟགས་དཔེ་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། གང་དུ་ན། འདི་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ༑ ༑གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། མདོ་མཛད་པས་དཔེ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་དང༌། དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ།།དང་པོ་ནི། འདིའི་འབྲེལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང༌། ཡིད་ཆེས་

513

གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ།།ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། གཞན་དུ་ན་དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མིན། བུམ་པ་རྟག་པ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དང༌། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།།གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགའ་བའི་དོན་གྱིས་ན། བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་བསལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་འདིས་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། སྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྫས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དག་རྫས་དང་རྫས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ངག་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངག་དང་ངག་གི་བདག་ཉིད་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་ངག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་ངག་དང་བརྫུན་པ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་སེལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ངག་གི་བདག་ཉིད་བརྫུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ༼༥༧༽།ཞེས་གསུངས། རྩ་འགྲེལ་དེ་དག་གིས། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་མ་བསལ་བ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ཡང་དག་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང༌། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ། གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 514

དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་རྣམས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བཞི་པོ་དེའི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། སྒྲ་ནི་མཉན་བར་བྱ་བ་མིན། ཞེས་པས། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དེ་བསྟན། བུམ་པ་རྟག །ཅེས་པས། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དེ་བསྟན། གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། ཞེས་པས། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དེ་བསྟན། དམ་བཅའ་བ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་དམ་བཅའི་ཞེན་ དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་དེ་བསྟན། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་དེ་བསྟན། རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅང་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་ཡང་དབང་རྣོན་གྱིས་རྟོགས་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་བསལ་བའི་སྒོ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། འདིར། འདིས་གྲུབ་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་སུ་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ༑ འདིར།

515

དེ་ལ་དོན་ནི། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་དབང་པོས་མཐོང་མེད་ཕྱིར།།ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། རྫས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དག་རྫས་དང་རྫས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་མདོ་གཉིས་པོ་༼༥༨༽དེའི་དོན་ཡང་དབང་རྣོན་གྱིས་རྟོགས་ནུས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཁས་བླངས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་དེར་མ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། སྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གནོད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་མདོ་འདིས། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གནོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། རྫས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གནོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། ངག་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དང༌། གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ངོས་གཟུང་ནས། ངག་དང་ངག་གི་བདག་ཉིད། ཅེས་པ་ནས། གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན། ཅི་སྟེ་ངག་གི་བདག་ཉིད་བརྫུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་སེལ་བར་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 516

བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་པས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། འདིས་སྒྲུབ་ཡན་ལག་གྱུར་པ་ཡི།།
ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌།།
ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ།།
གནོད་པ་དག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན།། ༡༥༢ །།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་འདིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་དག་ནི་དབང་རྣོན་གྱིས་རྟོགས་ནུས་པས་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའི་དཔེ་ངོས་གཟུང་བ། གནོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ངོས་གཟུང་བ། དེས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་ལོ༑༑དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་མོད། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དང༌། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ།།འོ་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

517

རྩ་བ། དེ་ལ་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི།།
དོན་དུ་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད།།

རྣམ་འགྲེལ་འདིར་དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་༼༥༩༽ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དང༌། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱི་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་གནོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལྡན་དོན་རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན།།
མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་གཞན་ཡོད་མིན།། ༡༥༣ །།
མ་མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་ལ།།
དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད།།

བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བུམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་ལ་མེད་པའི་རྡུལ་རིགས་མཐུན་ཕྲད་ཅིང་ལྡན་པས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང༌། ལྕིད་དེས་དྲངས་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བའམ། བུམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ལས་གཞན་ཙམ་དུ་དམ་བཅའ་བ་གང་རུང་གང་ཞིག ཕྱི་མ་དམ་བཅའ་བ་ལ་སྔ་རྒོལ་ཁྱོད་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 518

རང་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད། ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བུམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང༌། ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ལས་གཞན་ཙམ་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་སྔ་རྒོལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་མེད་དེ།

རྩ་བ། མ་མཐོང་བ་ལ་འབྲས་མེད་པ།།
མཐོང་ན་ཡན་ལག་ཅན་སྒྲུབ་འདོད།། ༡༥༤ །།

བྱེ་བྲག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་སྒྲིབ་ཐོགས་སོགས་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲིབ་ཐོགས་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པས་ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་མེད་དེ།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་ཅན་མིན་གཞན་ཡོད་ནི།།
སྒྲུབ་ན་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཉིད།།

བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བུམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ལས་གཞན་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་ནི་སྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་པ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་པ། དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་

519

པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་འདི་ལྕི་འོག་འགྲོར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་འདི་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཡོད་ན། དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལྕིད་མཉམ་པའི་འཇིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ལས། བཅུ་ཚན་གཅིག་མ་བསྲེས། བཅུ་ཚན་གཅིག་རིམ་གྱིས་བསྲེས་པ་དེའི་ཚེ། རིམ་གྱིས་བསྲེས་པའི་འཇིམ་རིལ་གྱི་གོང་བུ་དེ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། སྲང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར།། ༡༥༥ །།

ཁྱོད་བཅལ་བའི་སྲང་མགོ་དེ་མ་བསྲེས་པའི་འཇིམ་གོང་དེ་བཅལ་བའི་སྲང་མགོ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲང་མགོ་ནི་ཐུར་དུ་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ལྷག་པོ་དགུ་གསར་དུ་སྐྱེ་ལ། ཁྱོད་དང་ལྕིད་མཉམ་གྱི་མ་བསྲེས་པའི་འཇིམ་རིལ་ཅན་༼༦༠༽བཅུ་ཚན་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ལྷག་པོ་གཅིག་ཀྱང་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་ན་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་པ།།

ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 520

ལ་མེད་པའི་ལྕིད་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང༌།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་འདུ་བ་ཅན་རྒྱུ་མིན།།

དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདུ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་དང༌།དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་དག།
མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་དེ་མཐོང་མིན།། ༡༥༦ །།

ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེའི་འབྲས་བུ་ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་དང༌། ཆོས་གསུམ་པོ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེའི་ངོ་བོ་དག་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ།།
ཁྱད་པར་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན།།

བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་རྣམས་ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྫས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་

521

པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ཏེ། ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་གང་ཁྱད་ཆོས་སུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ལྕིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྲང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པར་མ་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། ཕྲ་མོ་ནས་བརྩམས་རྫས་འཕྲེང་དག།
གཅལ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྫས་གཞན་གྱི།། ༡༥༧ །།
ལྕི་ཉིད་མི་རྟོགས་རས་བལ་གྱི།།
འདབ་བཞག་བཞིན་ཞེས་གཞན་དག་ཟེར།།

རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དག་རིམ་གྱིས་བསྣན་ནས་སྲང་ལ་བཅལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་གྱི་ལྕིད་ལྷག་པོ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་སྲང་ལ་བཅལ་བའི་ཚེ་མི་རྟོགས། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་སྲང་ལ་བཅལ་བའི་ཚེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་རེ་རེ་ནས་སྲང་ཁར་བཞག་པའི་ཚེ། རེ་རེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་ལྕིད་སྲང་ལས་མི་རྟོགས། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་སྲང་ལ་བཅལ་བའི་ཚེ་རྟོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་དག་ཟེར་རོ།།

རྩ་བ། དེ་ཡི་ཅིག་ཅར་ལྡན་པ་དང༌།།
སོ་སོར་ལྡན་པའི་རྡུལ་ཚོགས་དག། ༡༥༨ །།
སོ་སོར་ལྷན་ཅིག་གཅལ་བ་ན།།
དེ་ཕྱིར་ལྕིད་ནི་ཐ་དད་འགྱུར།།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 522

ཆོས་ཅན། ལྕིད་མཉམ་པའི་འཇིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ཡོད་དེ་ཡི་བཅུ་ཚན་གཅིག་ཅིག་ཅར་དུ་སྲང་ཁར་ལྡན་པར་བྱས་པ་དང༌། བཅུ་ཚན་གཅིག་སོ་སོར་རིམ་གྱིས་སྲང་ཁར་ལྡན་པར་བྱས་པའི་རྡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་གཉིས་པོ་དག་སྲང་སོ་སོར་དུས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅལ་བ་ན་ལྕིད་ནི་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅིག་ཅར་སྲང་ཁར་ལྡན་པར་བྱས་པའི་འཇིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་དེའི་ལྕིད་སྲང་ལས་རྟོགས། རིམ་གྱིས་སྲང་ཁར་ལྡན་པར་བྱས་པའི་འཇིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་དེའི་ལྕིད་སྲང་ལས་མི་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། མ་ཤ་ལ་སོགས་རིམ་པ་ཡིས།།
གྲངས་མཚུངས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ༌།། ༡༥༩ །།

གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལྕིད་མཉམ་པ་ལྔ་ཚན་གཉིས་ལས། ལྔ་ཚན་གཅིག་
ཅིག་ཅར་དུ་བསྲེས། ལྔ་ཚན་གཅིག་རིམ་གྱིས་བསྲེས་པའི་གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ཚན་དེ་གཉིས་མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཡིས་ལྔ་ཚན་དུ་གྲངས་མཚུངས་པར་ནི་མི་རུང་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་དུ་བསྲེས་པའི་གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ཚན་དེ་ཡི་ལྕིད་སྲང་ལས་རྟོགས། རིམས་ཀྱིས་བསྲེས་པའི་གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ཚན་དེའི་ལྕིད་སྲང་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྲང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བརྩམས་ཏེ།།
ཚོགས་ཆེན་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི།།
འཕེལ་ལྡན་འབྲས་བུའི་འཕྲེང་བ་ཡི།།
ལྕི་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན།། ༡༦༠ །།

523

གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཙམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་
ནི་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཡི་ལྕིད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྲང་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན། ཡུངས་༼༦༡༽ཀར་མན་ཆད་ཀྱི་ལྕིད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་སྲང་ལས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཡུངས་ཀར་བར་གྱི་ལྕིད་དག་ཀྱང༌།།
ཆུང་ངུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས།།
འབྲས་བུའི་ལྕིད་ནི་མི་རྟོགས་ཕྱིར།།
དེ་ཡི་རྒྱུ་ཉིད་གཞལ་བྱར་འགྱུར།། ༡༦༡ །།

འོ་ན། འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྕིད་ནི་སྲང་ལས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རྡུལ་ཕྲན་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡུངས་ཀར་མན་ཆད་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྕིད་དག་ཀྱང་ཆུང་ངུར་གྱུར་པས་སྲང་ལས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ། དེ་ལས་ཆེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱི་ལྕིད་དག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྲང་ལས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དེ་རྩོམ་པ་ཡི་རྒྱུ་ཡན་ལག་གི་ལྕིད་ཉིད་སྲང་ལས་གཞལ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྲང་ལས་རྟོགས་པའི་ལྕིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྕིད་སྲང་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྕིད་དང༌། རས་བལ་གྱི་འདབ་མའི་ལྕིད་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ།

རྩ་བ། དོན་དེ་མཐོང་མེད་རས་འདབ་བཞིན།།
དེ་ཡི་འབྲས་བུའང་རྟོགས་པ་མེད།།

རས་འདབ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཚད་མས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 524

གཞན་གྱི་དོན་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད། རས་འདབ་ཀྱི་ལྕིད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེ་ཡི་ལྕིད་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་ན་ཡང༌། ཡན་ལག་ཅན་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྩ་བ། ལྕིད་ཉིད་རྟོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེའི།།
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མེད་ཕྱིར།། ༡༦༢ །།

ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་
པོ་ཉིད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བ། མ་ཤ་ལ་སོགས་ལྷག་ཡོད་མིན།།
དམའ་མེད་དེ་ནི་ཉེར་མཚོན་ཏེ།།
གཟུགས་སོགས་ལྷག་དང་ལྷག་ཅི་བཞིན།།
རང་གི་དབང་པོས་མཐོང་མེད་ཕྱིར།། ༡༦༣ །།

ཞེས་སོགས་ཆོས་བསྒྲུབས་ནས་གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དོ།།འདི་གང་ལས་

525

འཕྲོས་ན། རང་རེས། ལྕིད་ཉིད་རྟོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེའི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་སྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འགོག་བཞེད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ༑ དེས་སྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་འགོག་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་མེད་དོ༑ ༑ཞེས་ཉེ་བར་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་དང༌། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ལྷག་པོ་ཡོད་ན་༼༦༢༽དེ་གཉིས་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་འགྱུར་འདི་སློབ་དཔོན་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེའི་ལུགས་ལ་གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། གལ་ཏེ་འདི་ལྕི་འོག་འགྲོར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས། དེའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ལྕི། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་དབང་པོས་མཐོང་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང༌། ཆོས་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 526

ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི། དཔེར་བརྗོད་གཞན་བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། ཁས་བླངས་རང་གི་ཚིག་སོགས་ཀྱིས།།
གནོད་པ་དག་ནི་སྲིད་པས་ན།།
ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི།།
དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ།། ༡༦༤ །།

ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་ཁྱོད་རང་དམ་འཆའ་བ་པོའི་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང༌།
རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང༌། མངོན་སུམ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དག་ནི་སྲིད་པས་ཏེ་གནོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལྷའི་དབང་པོའི་ལུགས་ནི། ཁས་བླངས་རང་གི་ཚིག་སོགས་ཀྱིས།།གནོད་པ་དག་ནི་ཡོད་པས་ཀྱང༌།།ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། །དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་འདོན་ལ། དེས་ན་དེའི་ལུགས་ལ། གལ་ཏེ་འདི་ལྕི་འོག་འགྲོར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། རང་གི་དབང་པོས་མཐོང་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། གཞུང་

527

འདིས་བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པས་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དམ་བཅའ་དེའི་ཞེན་དོན་ལ། བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང༌། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང༌། མངོན་སུམ་དང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པས་ཀྱང་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འདི་གསུངས། དེས་ན་བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་ཁྱོད་རང་དམ་འཆའ་བ་པོའི་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང༌། ༼༦༣༽རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང༌། མངོན་སུམ་དང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དག་ནི་ཡོད་པས་ཏེ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན༑ བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཞེན་དོན་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པས་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་ཁོ་རང་དམ་འཆའ་བ་པོའི་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང༌། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང༌། མངོན་སུམ་དང་གྲགས་པས་གནོད་པ་དག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང༌། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་དམ་བཅའ་ཡང་དག་མིན་ནོ། །ཞེས་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ལ། གཞུང་སྤྱིའི་བསྡུ་བ་བཤད་པ་དང༌། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། ཚད་མ་མདོར། རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང༌། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡོད་པའི། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས། སྒྲུབ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ། ཤུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ཚིགས་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 528

གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་ཡང༌། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་དང༌། གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ངོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང༌། འདོད་ཅིང་མ་བསལ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པས་སྟོན་ཅིང༌། དེ་ཉིད་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཚིག་ཕྲད་ཅེས་པ་ནས། དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། །གྲུབ་པ་མེད་ལ་དོན་བཅས་ཉིད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ།།མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར།།ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང༌། དེ་ཉིད་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། བྱ་བ་ཞེས་པ་ནས། ཁྱབ་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་ནང་ནས། བྱ་བ་དུས་གསུམ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན། ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།ཞེས་པའི་བར་གྱིས། གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན། སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་པ་ནས། ཁྱབ་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་བཟུང་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན། དེའི་ཚུལ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱརབསྟན་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་བསྟན་བྱ་པའི་དོན་ཡང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང༌། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་འདོད་དེ། མདོ་ལས། བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ།།གྲུབ་པ་མེད་ལ་དོན་བཅས་ཉིད།།ཅེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། བྱ་བ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དེ་སྐབས་སུ། མ་འོངས་༼༦༤༽པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང༌། ད་ལྟ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གནོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པ་ལ། དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྩོད་པ་ཅིག་བྱུང་བས། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ལ། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་

529

གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པའི་གནོད་པ་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པ་དང༌། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར།།
དེ་ལྟའི་བདག་མིན་གཞན་དག་ལ།།
དེ་ལྟར་བཀོད་དེ་དེ་ཡི་ཚེ།།
མི་འདོད་ན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར།། ༡༦༥ །།

དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་མིན་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྟགས་དེ་ལྟར་དུ་བཀོད་པ་སྒྲ་བུམ་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན། སྒྲ་བུམ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་ནའང༌། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་སོང༌། དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག དེའི་ངོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ།།དང་པོ་ལ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྒྲ་བུམ་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནུས་ཡུལ་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི། འཐད་ལྡན་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བའི་སྒྲ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ལན་དགག། ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྐྱེན་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་བ་ཁོ་ན་ལ་གོ་བའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲ་དེ། མ་འོངས་པ་ན་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 530

བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་ལ་འཇུག་པ་མིན་གྱི། སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ད་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ།།
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲ།།
འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་མིན།། ༡༦༦ །།

བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲ་དེ། སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ད་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང༌། དེའི་ངོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

རྩ་བ། དེས་ན་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དག།
མ་གྲུབ་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན།།

དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དག་མ་གྲུབ་པ་སུན་འབྱིན་གྱི་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང༌། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་འཕེན་པ་

531

དེས་ནའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིགརྩ་བ། གཞན་དུ་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་ རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས།།
མ་གྲུབ་ཀུན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར།། ༡༦༧ །།

རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ༼༦༥༽རིགས་པ་ཅན་པས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གོང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྐྱེན་ཡོད་པས་གོང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྒོལ་བའི་འདོད་ཕུགས་ཀྱི་ལས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྫ་མཁན་གྱི་ཛ་བུམ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། ཞེས་རྫ་མཁན་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པ་ན། རྫ་མཁན་རྒོལ་བའི་འདོད་ཕུགས་དམ་པ་མིན་གྱི། རྫ་བུམ་རྒོལ་བའི་འདོད་ཕུགས་དམ་པཡིན་པས་ན། རྫ་མཁན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་གྱི་རྫ་བུམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དང༌། འོ་མས་འབྲས་ཆན་ཚོས། ཞེས་འོ་མ་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པ་ན། འོ་མ་རྒོལ་བའི་འདོད་ཕུགས་དམ་པ་མིན་གྱི། འབྲས་ཆན་རྒོལ་བའི་འདོད་ཕུགས་དམ་པ་ཡིན་པས་ན། འོ་མ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་གྱི༑ འབྲས་ཆན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་ནས་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 532

མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་པའི་གྲུབ་མཐའ། རྒྱུད་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ། གནས་སྐབས་པའི་གྲུབ་མཐའ། ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་སོ༑༑དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ། དེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་ཅེས་པ་དང༌། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། རྒྱུད་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒོལ་བ་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཅན་མིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཤི་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་བླངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་ཁས་བླངས་ནས་དཔྱོད་པ་ནི་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། འདིའི་རྒྱུད་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ་དང་དོན་གཅིག དབང་དུ་བྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དད་དོན་གཅིག་གོ།

རྩ་བ། ཐམས་ཅད་རྣམ་འགས་མ་གྲུབ་ཕྱིར།།
དེས་ན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི།།
ཁྱད་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི།།
ལན་གྱིས་རྣམ་འབྱེད་ནུས་མ་ཡིན།། ༡༦༨ །།

ཆོས་ཅན། རྒོལ་བའི་འདོད་ཕུགས་ཀྱི་ལས་མིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི་ལན་གྱིས་གོང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་ལོགས་སུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྣམ་པ་འགའི་སྒོ་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང༌། དེའི་ངོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

533

རྩ་བ། སྔར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིར།།
བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཅེས་རུང་མིན།།

གཞན་ཡང་གོང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་མིན་ནོ་ཞེས་རུང་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྔར་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག དེའི་ངོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།གསུམ་ག་ཁས་སོ།

རྩ་བ། གང་གིས་ཁས་བླངས་མཚན་ཉིད་འགྱུར།།
དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས།། ༡༦༩ །།

གོང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་དང་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་ཐལ། རྒོལ་བ་གང་གིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གསུམ་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག ངེས་གཟུང་གི་སྦྱར་བས་༼༦༦༽བརྟགས་ལ་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི༑ བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟགས་སྒྲུབ་ལ་སྐྱེས་ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། མི་རྟག་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ། སྒྲ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་རྩ་བར། ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། ཅེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། གལ་ཏེ་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ། མི་རྟག་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 534

དེའི་དོན་ནི། སྐྱེས་ལྡན་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔེ་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྔ་རོལ་དུ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང༌། མི་རྟག་པ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་བུད། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བའི་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར། སྒྲ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་རྩ་བར། ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། ཅེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྐྱེས་ལྡན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བུད། ཁོ་ན་རེ༑ སྒྲ་ཡང་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང༌། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་སྐྱེས་ལྡན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། ཅེས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་ལ། ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། ཅེས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བཞི་པ་ལྟར་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང༌། དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང༌། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང༌། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་བྱེད་དེའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། འོ་ན། ཚད་མ་མདོར། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དངོས་སུ་

535

མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་རྟོགས་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཚད་མ་མདོར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་དར་མ་རིན་ཆེན་གསུང་ངོ༌།།འོ་ན། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དེ་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནའང༌།།
གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན།།

ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་མི་རྟགས་པ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན། སྒྲས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའམ། ༼༦༧༽མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ། སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་འཐད་མོད། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནང་འགལ་ཏེ།

རྩ་བ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཚེ་གཏན་ཚིགས་དང༌།།
དཔེ་ཡི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་འགྱུར།། ༡༧༠ །།

ཆོས་ཅན། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང༌། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་དེ་དཔེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ན། སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ལྡན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 536

རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སོང༌། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱེས་ལྡན་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང༌། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དང༌། བུམ་པ་གཉིས་སྐྱེས་ལྡན་དུ་ཆོས་མཐུན་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང༌། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྐྱེས་ལྡན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བུད། དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པའོ། །ཡང་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ལྡན་དེ་བསྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ།།འདོད་ན་སོང༌། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་ལྡན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང༌། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་ལྡན་དེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང༌། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་བུམ་པ་སྐྱེས་ལྡན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དཔེའི་མཚན་ཉིད་ལ་བུད། ཁོ་ན་རེ། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནང་འགལ་ཚུལ་གོང་དང་འདྲའོ།།ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། མི་སྲིད་ཕྱིར་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲ།།
གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་འདོད།།

537

གལ་ཏེ་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟགས་ནས་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བསྟན་བཅོས་ཅི་བྱ་ཅི་རིགས་པར།།
རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མིན།། ༡༧༡ །།

འོ་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པས་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྩོད་པའི་ཚེ་དེའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲ་དེ་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅི་རིགས་པར་རང་ཉིད་གང་འདོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བར་ཁས་༼༦༨༽ལེན་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་ནི༑ རིགས་པ་ཅན་པས། བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཚད་མ་མདོར། བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ་དེ་ཞེས་སོགས་དང༌། འདིར་དེ་བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངེད་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་བཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་བཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་སྦྱར་བས་ཁྱོད་ལ་དེའི་སྐྱོན་མེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། ཚད་མ་མདོར། གོང་དུ་ངེས་གཟུང་དོན་མེད་འགྱུར།།ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་འདོད་མི་འགྱུར།།ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། འདིར། སྒྲུབ་བྱེད། ཅེས་པ་ནས། ཁྱབ་པའི་ཞེས་པའི་པར་གསུངས། དེ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་བ་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་སྦྱོར་ན། བསྒྲུབ་བྱ་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 538

ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་བསྟན་བྱ་པའི་སྔར་ངེས་གཟུང་སྦྱོར་རམ། བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཞེས་བསྟན་བྱ་པའི་ཕྱིས་ངེས་གཟུང་སྦྱོར། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨོས་སམ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨོས། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྨོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

རྩ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས།།
དོན་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས།།

དེའི་ཕྱིར་དུ་དེ་མ་སྨོས་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་དོན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། དེའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དེ་མ་སྨོས་ཀྱང༌།
རྩ་བ། གཏན་ཚིགས་སོགས་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་ཕྱིར།།
སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ་དོགས་པའང་མེད།། ༡༧༢ །།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་བཀོད་བཞིན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་དྭོགས་པའང་མེད་པར་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་དང་སོགས་པ་དཔེའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁོ་རང་གི་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིག། དོན་བསྡུ་ནི།

539

རྩ་བ། སྔར་དེས་བཟུང་ན་དེ་ཡིས་ནི།།
དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དོན་མེད།།

རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ། ཞེས་བསྟན་བྱ་བའི་སྔར་ངེས་གཟུང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ། ཞེས་བསྟན་བྱ་བའི་སྔར་ངེས་གཟུང་སྨོས་པས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་བསྒྲུབས་ཟིན།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་དེར་བརྗོད་པས།།

ཆོས་ཅན། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྟན་བྱ་བའི་སྔར་ངེས་གཟུང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཞེས་བསྟན་༼༦༩༽བྱ་བའི་མཇུག་དེར་ངེས་གཟུང་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྟན་བྱ་བའི་སྔར་ངེས་གཟུང་བརྗོད་རིགས་པའམ། དེའི་མཇུག་ཏུ་བརྗོད་རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག སྔ་མ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཁྱབ་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས།། ༡༧༣ །།

འདོད་ན། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱས་ཁྱབ་པ་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 540

ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ཚུལ་སྔར་ལྟར་རོ།།
གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ། རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག རྟགས་ཆོས་རྩོད་གཞི་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི༑ རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཚད་མ་མདོར། བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་བསྟན་ནས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ཡང་དག་གི་ལོག་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་གང་ཡིན་དྲིས་པས། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གང་ཡིན་དྲིས་པས། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་པ་དེ༑ སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་ན། སྒྲ་རྟག་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདི་འགོག་པ་ལ་ཚད་མ་མདོར། གཏན་ཚིགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ། དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཞེས་འཐད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་འདིར། འགལ་བ་འདོད་དང་འབྲེལ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། དམ་བཅའི་དོན་དུ་འཐད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་པ་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ནི། འགལ་བ་འདོད་དང་འབྲེལ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ནས། འདོད་ལ་མེད་ནའང་མ་གྲུབ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་ནས། དེས་དེ་མ་འཕངས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། མི་རྟག་གཏན་ཚིགས་དང་ལྡན་པས།

541

ཞེས་པ་ནས། མི་རྟག་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་ཞེས་གསུངས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་བསྟན། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་ངག་དེས་གང་འཕངས་ཞེ་ན། དེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འཕངས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འགལ་སྨྲ་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

རྩ་བ། འགལ་བ་འདོད་དང་འབྲེལ་མེད་དེ།།
ཕན་མེད་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ།།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་༼༧༠༽བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བའམ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྩོད་གཞི་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན།།
ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར།། ༡༧༤ །།
ཕྱོགས་སྐྱོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི།།
མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 542

ཟེར་བ་དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་རྟགས་དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་ནི་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ཙམ་ནས་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཅིག་དགོས་སོ།།ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ༑ མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་བསྟན་པ་དང༌། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི༑ ཁོ་ན་རེ། སྔ་མ་ལ་འདོད་དེ།

རྩ་བ། འདོད་པ་མེད་ན་མ་གྲུབ་ཡིན།།

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ནའང༌། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་པ་དེ་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མི་རྟགས་གཏན་ཚིགས་དང་ལྡན་པས།། ༡༧༥ །།
སྒྲ་ལ་དེ་ལྟར་རྗོད་བྱེད་ན།།
དེ་ལྟར་དེ་ནི་བཟློག་པར་འགྱུར།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཕངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

543

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཕངས་པ་དང་ལྡན་པས། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱེད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཕངས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲ་རྟག་པ་དེ་ནི་ཟློག་པར་འགྱུར་ན་ཡང༌། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མིན་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་འཕངས་པ་དང༌། དེ་ཡང་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའོ།།

རྩ་བ། འདི་ལ་དཔེ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས།།
དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད།། ༡༧༦ །།

དང་པོ་ནི། ༡

ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ཅན། དེས་དེ་མ་འཕངས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་ཁྱབ་པའི་དཔེ་ཙམ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ལེགས་པར་མ་བསླབས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས། གཞན་
ཡང༌།

རྩ་བ། ཁྱད་པར་ལ་ནི་གཞན་བརྗོད་ནས།།
སྤྱི་ཡི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ན།།
དེ་ཁྱབ་མ་ཡིན་སྤྱི་རྗེས་སུ།།

དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་དེས་ཁྱབ་པའི་འཕངས་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

༡

འགྲེལ་པར་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པ་ནི་གསལ་ཡང་། མཐར་གསལ་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་དང་བསྟུན་ན་དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཡིན་ནམ་སྙམ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 544

པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་སྒྲ་ལ་ནི་གཞན་རྟག་པ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྔར་བརྗོད་ནས། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚིག་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སྨྲས་པས་ནའོ།།དེ་ལྟ་མིན་ན། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་དེ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། འཇུག་ལ་འབྲས་བུའང་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༡༧༧ །།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚིག་དེ་སྒྲ་རྟག་ཅེས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆིག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བརྗོད་པ་ལ། འབྲས་བུའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སློབ་དཔོན་གྱི།
རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་སྒྲ་ལ་གནས་པ་ཡི།།
མི་རྟག་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་ཞེས་གསུངས།།

སྒྲ་ལ་གནས་པ་ཡི་མི་༼༧༡༽རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་སེལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་འཕངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གསུངས་ན། ཀུན་བཏུས་རྩ་བར། ལེགས་པར་མ་བསླབས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེར་བརྗོད། ཅེས་དང། ཀུན་ལས་བཏུས་རང་འགྲེལ་དུ། གལ་ཏེ་སྒྲ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་དེ་བརྗོད་པ་ན། འདི་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་སོ༑༑ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་ཙམ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང། སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅདམིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་ངག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་འཕངས་ན། དེས་གང་འཕངས་ཞེ་ན།

545

རྩ་བ། ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འགལ་སྨྲ་བས།།
སྒྲ་ནི་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན།། ༡༧༨ །།

ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་ངག་གིས། སྒྲ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་འདུས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་དེས་ཡུལ་གཞན་སྒྲ་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་རྟག་པ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྨྲས་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མི་རྟག་ཅེས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚིག། རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ཀུཎྜ་ནའི་བུ་ལ་ངར་བ་བྱིན་ལ། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་ཞོ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན། བྲམ་ཟེ་ཀུཎྜ་ནའི་བུ་ལ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། སྦྱོར་ངག་དེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་ཤིང༌། དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྤྱི་ནི་ཁྱད་པར་མི་སྤོང་ཕྱིར།།
དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ།དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ནི་ཁྱད་པར་སྒྲ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་ཤ་པ་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ།།ཁོ་ན་རེ། རྩ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་མིན། ཞེས་བའི་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དཔེར་ན་སྐབས་འགར་ཤིང་ཤ་པ།།
ཉིད་ནི་ཤིང་མིན་ཞེས་པ་བཞིན།། ༡༧༩ །།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 546

ཐམས་ཅད་མཉན་པ་གཅིག་ཉིད་ལ།།
འཇུག་པ་འགོག་འགྱུར་དེ་ཙམ་གྱིས།།
ཐམས་ཅད་མིན་མིན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མིན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཙམ་
གྱིས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚིག་དེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དེ་སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐབས་འགར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ནི་ཤིང་མིན། ཞེས་པའི་ཚིག་དེས། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཤ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འགོག་གི། ཤ་པ་ལ་འཇུག་པ་མི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་རྒྱན་གྱི་ལུགས་བཞིན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ༑ ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ནི་མ་ལུས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་མ་ལུས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་ ཁྱད་པར་ཀུན།།

དེ་མེད་ན་དེ་མེད་འགྱུར་ཕྱིར།། ༡༨༠ །།

སྒྲ་ལས་གཞན་པའི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཡང་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་
དེ་མེད་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ནི་མ་ལུས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་མ་ལུས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་ཡང་དེར་མ་འདུས། སྒྲ་ལས་གཞན་པའི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཡང་དེར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང༌། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་གྱི། སྒྲ་མིན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་༼༧༢༽དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མིན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་དེ་སྒྲུབ་

547

ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཐ་དད་ཕྱིར།།
ཆོས་ཅན་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྱུར་ནི།།
ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཕྱིར།།
ཆོས་ཅན་རང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་གྲུབ།། ༡༨༡ །།

ཆོས་ཅན་སྒྲ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་སྒྲ་རང་ཉིད་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་གྱི་ཤེས་བྱེད་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྒྲ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན། ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དང༌། ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང༌། བྱེ་བྲག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ནི།།
ཆོས་ཅན་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
ཀུན་ལ་ཉེས་མཚུངས་ཤེ་ན་ ་་་་་ །།

བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀུན་ལ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ནི་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 548

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ་་་་་་ མིན།།
ལྡོག་པ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཕྱིར་རོ།། ༡༨༢ །།

དེ་གསུམ་ལ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཆ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ། རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། དོན་དམ་པར་ནི་རྣམ་དཔྱད་ནི།།
དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་མ་གྲུབ་ཕྱིར།།
ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་རྣམས་ལ།།
དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར།། ༡༨༣ །།
ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་པོ་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་རྫས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དང་རྫས་གཞན་པ་ཉིད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་མ་གྲུབ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི།།
དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི།།
ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དད་ལ།།
བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན།། ༡༨༤ །།

549

བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དཔག་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཚེ། སྒྲ་བྱས་
མི་རྟག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། བདག་ཉིད་ཅི་ལྟའི་ཐ་དད་ཀྱི།།
མཐར་ཐུག་ཤེས་ལ་ཐ་དད་པར།།
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྣང་གྱུར་པ།།
དེ་ནི་ཐ་སྙད་རྟེན་ཡིན་ནོ།། ༡༨༥ །།

ཆོས་ཅན། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་བྱས་རྟག་པ་ལ་སོགས་ལས་ལོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅི་ལྟ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ལས་ཐ་དད་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སྣང་བ་དང༌། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཆོས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང༌། བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྱུར་ནི། ཞེས་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

རྩ་བ། འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ།།
ཐ་དད་བློ་དང་འབྲེལ་མེད་ཅན།།
ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ།།
བྱས་པ་དེས་ན་མ་གྲུབ་བསྟན།། ༡༨༦ །།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 550

ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་སྒྲ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཚད་མའི་བློ་ལ་སྣང་བ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ༑ བྱས་པ་དེ་སྒྲའི་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྒྲའི་བྱས་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྤྱི་ཆོས་ཐ།།
དད་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཉིད།།
དཔེར་ན་རྩོལ་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།།
རྩོལ་བྱུང་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་བཞིན།། ༡༨༧ །།
ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་བྱས་པ་༼༧༣༽མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲའི་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་དང་བྱས་པ་སྤྱི་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། རྩོལ་བྱུང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་གི་བྱེ་བྲག་དང༌། རྩོལ་བྱུང་དེའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་པ་རྩོལ་སྒྲའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཕྱོགས་ཡན་ལག་ནའང་གནོད་མེད་ཕྱིར།།
ཆོས་ཅན་ཐ་དད་མ་གྲུབ་མིན།།

551

དཔེར་ན་གོང་བུ་རྭ་ཅན་འདི།།
རྭ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་རྟ་མིན་བཞིན།། ༡༨༨ །།

དེ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་པ་རྩོལ་སྒྲའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནའང༌། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་རྩོལ་སྒྲ་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་ནའང༌། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མདུན་གྱི་གོང་བུ་རྭ་ཅན་འདི་ཆོས་ཅན། རྟ་མིན་ཏེ། རྭ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། རྭ་ཅན་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གོང་བུ་རྭ་ཅན་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ནའང་དེ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ནའང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ༑༑ཡང་ན་ཞེས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་རྒྱན་གྱི་ལུགས་དང༌། ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཡང༌། རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་པ་རྩོལ་སྒྲ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་རྩོལ་སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་ལས།

རྩ་བ། ཡང་ན་དེ་རྟོགས་ནས་ལྡོག་ཕྱིར།།
བསྒྲུབ་བྱའི་དུས་སུ་ཡན་ལག་མིན།།

ཡང་ན་རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་རྩོལ་སྒྲ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་ཏེ། རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་དེ་མཚོན་ཅིང་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་ན། རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ཁྱོད་རྩོལ་སྒྲ་

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 552

མཚོན་བྱེད་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། བྱ་རོག་གི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་མ་གི་ཡིན། ཞེས་སྨྲས་པ་ན། བྱ་རོག་གིས་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་ངོ་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་མཚོན་པར་བྱེད་ཅིང༌། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་ངོ་ཤེས་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་མཚོན་མི་དགོས་པ་བཞིན། གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་ལ༑ མི་གོས་དཀར་ཅན་དེ་ཁྲིད་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། གོས་དཀར་གྱིས་ཁྲིད་བྱའི་མི་དེ་ངོ་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་མཚོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གོས་དཀར་དེ་ཁྲིད་ནས་འོངས་པའི་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ཏེ། གོས་དཀར་ཅན་གྱི་མི་དེ་ལ་ཁྲིད་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་གོས་དཀར་ལ་ཁྲིད་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བྱུང་དེས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྩོལ་བྱུང་དེ་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན། རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒྲུབ་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རྩོལ་བྱུང་མི་རྟགས་པ་ལ་སྒྲུབ་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩོལ་བྱུང་དེ་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་༼༧༤༽ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ༑ སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མཉན་བྱ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཆོས་ཐ་དད་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཡང༌།།
དམ་བཅའི་དོན་དུ་འཐད་མ་ཡིན།། ༡༨༩ །།

ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་དང་ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

553

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། བསྟན་པ་དང༌།
བཤད་པའོ།།དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། ཚད་མ་མདོར། ངོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང༌། །འདོད་ཅིང་མ་བསལ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་མདོ་ཚིག་དེས། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཚད་མ་མདོར། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི། །དེར་སྣང་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད།།དེས་ན་གཏན་ཚིགས་སོགས་དོན་གྱི།།སྔོན་དུ་དེ་དབྱེ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ལ༑ དེའི་དོན་ནི། གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་དགོས། འགལ་རྟགས་དང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཚད་མ་མདོར། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང༌།།རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང༌། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང༌།།ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་དགུར་བསྟན་ཅིང༌། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྤྱིར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

རྩ་བ། གཏན་ཚིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན།།
བདེ་བར་བཟུང་བ་གྲུབ་བྱའི་ཕྱིར།།
ཕྱོགས་ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས།།
མདོར་བསྡུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན།། ༡༩༠ །།

མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 554

ཚད་མ་མདོར། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡི་སྒོ་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མདོར་བསྡུས་པ་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་གོ་བདེ་བར་གཟུང་བ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ངེས་གཟུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང༌། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་དང༌། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། ཚད་མ་མདོར། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང༌། ཞེས་པར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སམ་མ་བྱས། མ་བྱས་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་ཉམས། བྱས་ན། ཆོས་ཅན། བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་ཉམས་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཐ་དད་པར།།
བྱེད་པས་མི་ལྡན་གཞན་ལྡན་པ།།
ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད།།
ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང༌།། ༡༩༡ །།

བྱ་བ་དག་ནི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད།།

ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན། བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྣམ་གཅོད་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན༑ དེ་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མི་ལྡན་དང་༼༧༥༽གཞན་ལྡན་དང་ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་གཅོད་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཅོད་དེ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

555

ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཚིགས་ཕྲད་ཀྱི་སྦྱར་ས་དེ་ལ་ཐ་དད་པར་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་ཚིགས་ཕྲད་ཀྱི་སྦྱར་ས་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒྲ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་ཕྲད་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང༌། སྒྲ་ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་ཕྲད་ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང༌། བ་ལས་བེའུ་འབྱུང་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཕྲད་བྱ་བ་དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་གཅོད་གསུམ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ། ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་དངོས་སུ་སྦྱར་དགོས་སམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་སྦྱར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས།།
དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།།
གང་ཕྱིར་དག་འབྲས་རྣམ་གཅོད་ཕྱིར།། ༡༩༢ །།

མི་དགོས་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་རྣམ་གཅོད་
གསུམ་པོ་དེའི་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། ངག་རྣམས་ནི་རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་ངོར་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པའམ།།
སྲིད་སྒྲུབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ།།
སྔོན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་འགྱུར་ཞེས་བཞིན།།

དཔེར་ན། ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། སྲིད་སྒྲུབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། སྔོན་པོ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ངག་གསུམ་ལ་ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མེད་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 556

ཀྱང༌། རྣམ་གཅོད་གསུམ་གྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་བཞིན། དཔེ་དེ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། དེར་ཡང་ཟླ་བོ་རྣམ་གཅོད་པ།། ༡༩༣ །།
དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།།
དེ་ལྟར་གྲགས་དང་ནུས་པ་དང༌།།
སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར།།

ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་ངག་དེར་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་ངོར་འགལ་བའི་ཟླ་བོ་དེ་འཕོང་མི་སྐྱེན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས། དེ་འཕོང་སྐྱེན་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཕོང་སྐྱེན་པ་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་དེ་ལ་འཕོང་སྐྱེན་པ་མི་ལྡན་པ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པར་གྲགས་པས་དེ་ནག་པ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་མི་ནུས། ནག་པ་ལ་འཕོང་སྐྱེན་པ་མི་སྲིད་པ་བཅད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་ངག་དེས། རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་ངོར་ནག་པ་ལ་འཕོང་མི་སྐྱེན་པ་གཅོད་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ནི་ནག་པ་ལ་དེ་མི་ལྡན་པ་གཅོད་པར་འདོད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་སྒྲུབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་ངག་དེར་ཡང༌། འགལ་བའི་ཟླ་བོ་དེ་འཕོང་མི་སྐྱེན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས། འཕོང་སྐྱེན་པ་དེ་སྲིད་སྒྲུབ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་སྒྲུབ་དེ་འཕོང་སྐྱེན་པ་དེ་ལྟར་གྲགས་པས། འཕོང་སྐྱེན་པ་དེ་སྲིད་སྒྲུབ་ལ་མི་ལྡན་པ་དང་མི་སྲིད་པ་བཅད་མི་དགོས། སྲིད་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པ་བཅད་དགོས་ཤིང་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ནི་འཕོང་སྐྱེན་པ་དེ་སྲིད་སྒྲུབ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་སྲིད་ཅེས་པའི་ངག་དེར་ཡང་རང་གི་

557

རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་ངོར་འགལ་བའི་ཟླ་བོ་སྔོན་པོ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་སྲིད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་སྲིད་པ་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་སྔོན་པོ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་མི་སྲིད་པ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྔོན་པོ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་མི་སྲིད་པ་བཅད་དགོས་ཤིང༌། གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་བརྗོད་༼༧༦༽འདོད་ཀྱི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན། བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ལན་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། དེས་ན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་པས།། ༡༩༤ །།
ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན།།
དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས།།
རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་རྟེན་མིན།།

ཆོས་ཅན། བྱས་པ་སྒྲ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དེ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ན། བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན། དེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེས་ནའིཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང༌། བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། གཏན་ཚིགས་རབ་དུ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། དེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུ་སོ་སོར་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང༌། དེའི་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན། ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས། དེར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 558

ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དང༌། འགལ་རྟགས་གཉིས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དེ་བསྟན། རྩོད་ཕྱིར་ཁྱད་པར་སྤྱི་དག་སྟེ། ཞེས་པ་རྐང་པ་གཅིག་གིས། མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་ངོ་བོར་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང༌། དེར་གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བསྟན། ལྷག་མ། ཞེས་པ་རྐང་པ་གཅིག་གིས། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང༌། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

རྩ་བ། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་གྲུབ་དོན་དུ།། ༡༩༥ །།
གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་ལྡོག་པ་གཉིས།།

སློབ་དཔོན་གྱིས། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་དང༌། དེ་ལས་ཟློག་པ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགལ་རྟགས་གཉིས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་མིན་གྱི། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ལ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། ཞེས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང༌། འབྲས་རང་

559

གི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ན༑ འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བས། དེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དག་གཉིས་བསྟན། དེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ལྡོག་ན། ཡང་དག་གཉིས་ཀྱང་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་འགལ་རྟགས་གཉིས་བསྟན་པ་༼༧༧༽ཡིན་ནོ༑ ༑དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་མིན་གྱི། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གོ་ནུས་ཤིང༌། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་མིན་གྱི། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གོ་ནུས་པས། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དང༌། འགལ་རྟགས་གཉིས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།།

རྩ་བ། རྩོད་ཕྱིར་ཁྱད་པར་སྤྱི་དག་སྟེ།།

ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང༌། སྤྱི་གཞལ་བྱ་དག། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་དང༌། རྗེས་འགྲོ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་རྩོད་པ་བཟློག་ནས། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་རྗེས་འགྲོ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་རྩོད་པ་བཟློག་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 560

ནས། རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པར་བསྒྲུབས་ཤིང༌། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཞིར་གཟུང་ནས་བསྒྲུབས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། ཞེས་རྟོགས་ནུས་སོ།།

རྩ་བ། ལྷག་མ་ལྡོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན།།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་ལྷག་མ་དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང༌། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དཔེར་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་མི་དགོས་པར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དུང་སྒྲ་རྩོལ་མ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཆ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཆ་མཉམ་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རེག་བྱ་ཅན་མིན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཆ་མཉམ་པ་ཙམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པའི་

561

བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་༼༧༨༽དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་གཙོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་གཙོ་བོར་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མཐོང་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་གཙོ་བོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངག་དོན་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཏེ་བཞི་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང༌། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། རྟག་སྟེ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་མ་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྨོས་པའི་དགོས་པ། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་རྟགས་ལ་རྩོལ་བྱུང་དཔེར་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང༌། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 562

བྱས་པ་དཔེར་སྨོས་པའི་དགོས་པ། གཉིས་ཀ་སྨོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་རྟགས་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་རང་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་གོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
རྩ་བ། རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་ནི།། ༡༩༦ །།
གོ་བྱ་ལ་ཁྱབ་ཡོད་མིན་ཏེ།།
རྒྱུ་ནི་འཁྲུལ་པ་སྲིད་ཕྱིར་རོ།།

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་ནི་གོ་བྱ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མེ་ནི་དུ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།འོ་ན་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་གམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་འབྲས་རྣམས་གཉིས་སུ་འཇུག།
འབྲས་བུ་དུ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ༑ དེ་ཡིན་པའམ་༼༧༩༽དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་གང་རུང་གང་ཞིག། ཕྱི་མ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་དུ་བ་དེ་རྩོལ་བྱུང་གིས་མཚོན་པའི་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན།

563

དེས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དེ་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཤེས་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་རང་རྒྱུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའམ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་གང་ཞིག། ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་རང་རྒྱུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྩ་བ། སྔར་ཡོད་པ་ཡི་ཤེས་པ་ནི།། ༡༩༧ །།
རྩལ་མ་ཐག་བྱུང་ངེས་མིན་ཏེ།།
སྒྲིབ་བྱེད་དབང་པོ་སྒྲ་ལ་དེ།།
རྣམ་ཀུན་ཉེར་སྦྱོར་མིན་ཕྱིར་རོ།།

རིག་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་རིག་སྒྲ་ལས་བྱུང་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་སྒྲ་དེ་བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་ལ་སོགས་པའི་སྔར་ནས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་དེས་རིག་སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མིན། རིག་སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་རུང་གི་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང༌། རིག་སྒྲ་རྟག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྩ་བ། ལྟོས་པ་མེད་པར་འགའ་ཞིག་ཚེ།། ༡༩༨ །།
འབྲས་མི་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར།།
ཤེས་པ་འདི་འདྲ་རེས་འགའ་བའི།།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 564

འབྲས་བུར་གྲུབ་པས་དེ་རྟགས་ཡིན།།

རིག་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དུས་རྟག་ཏུ་རང་འབྲས་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་འབྲས་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་འབྲས་བསྐྱེད་ན་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་དེ་རང་རྒྱུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ༑ ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། ཁྱོད་རེས་འགའ་བའི་རང་རྒྱུ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ལས་ལོགས་སུ། བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔེར་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཉིད།། ༡༩༩ །།
གྲུབ་ཀྱང་ཐ་དད་བྱས་པ་ནི།།
འབྲས་དང་ལྷན་ཅིག་བསྟན་པ་ན།།
ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་ཤེས་མི་འགྱུར།།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཉིད་གྲུབ་ཀྱང༌། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་

565

སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་དེ་འདྲར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དྭོགས་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་དོན་ལེའུ་འདིར། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་༼༨༠༽པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལྟར། འདིར་རང་དོན་ལེའུར་བཤད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལས་དོན་ཐ་དད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཤད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྩ་བ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༢༠༠ །།
གཏན་ཚིགས་བརྗོད་བྱས་རྟོགས་དོན་དུ།།
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་དེ།།

ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ལེའུ་འདིར། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང༌། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། རང་དོན་ལེའུར་བཤད་ཟིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལས་དོན་ཐ་དད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གཞན་དོན་ལེའུ་འདིར་འཆད་མི་རིགས་ཏེ།

རྩ་བ། མཚན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་མེད།།

རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལས་ནི་
དོན་ཐ་དད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 566

ལོར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས་དེ་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེས་འདིས་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི།། ༢༠༡ །།
རང་བཞིན་ཕྱོགས་གཅིག་བརྟེན་པའི་བཤད།།
དེས་ན་རྩོལ་ལས་གསལ་བ་དང༌།།
སྐྱེ་བ་འདྲ་བར་དཔེར་བརྗོད་དོ།།

ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་དེའི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་དེས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་མཚོན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ལའང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་རྩོལ་བྱུང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་ཀའི་དཔེར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ༑ རང་རྒྱུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་གསལ་བའི་རིག་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དང༌། རང་རྒྱུ་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུང་སྒྲ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་རྒྱུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བར་འདྲ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་རྟོགས་ནུས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། ཡོད་པ་གང་མེད་མི་འབྱུང་བའམ།། ༢༠༢ །།

567

རང་བདག་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅན་གང༌།།
དེ་ནི་དེ་དང་འཁྲུལ་མི་འགྱུར།།
ཞེས་བྱའི་དོན་དུ་འདི་རབ་ཕྱེ།།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་འདི་སོ་སོར་རབ་ཏུ་
ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མེ་གང་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་ལ། མེ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དུ་བའམ། རང་གི་བདག་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་གྱི་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་པ་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་མེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང༌། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། ལྡན་པ་ཅན་སོགས་གང་དག་ལ།། ༢༠༣ །།
དེ་འདྲའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་མིན་པ།།
དེ་དག་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།།
གཏན་ཚིགས་མིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པས་བཏགས་པའི་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་དང༌། འདུ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ནོ༑༑ ཞེས་བཤད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་ཏེ། དེ་དག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྡན་པ་ཅན་དང་སོགས་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གང་དག་ལ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང༌།། ༢༠༤ །།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 568

ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་དེ་དག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བདག་༼༨༡༽གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང༌། ཆོས་ཅན། ལྡན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་དང༌། འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་འདུའི་ཆ་འབྲེལ་པ་ཕུང་གསུམ་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལྡན་འདུའི་རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བདག་གཅིག་དང༌། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན།།
ངེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན།།
ངེས་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན།།

རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་དེ་ལས་རང་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས། རྟགས་དེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། སྲོག་སོགས་ལྡོག་ཁྱབ་ཅན་དུ་མི་འཐད། དེ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ལ། འབྲེལ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག། བྱེ་བྲག་པའི་ཐལ་བ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།དང་པོ་ནི། རྩོད་ཕྱིར་ཁྱད་པར་སྤྱི་དག་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་བསྟན་པ་དེ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་

569

བདག་མེད་ན་སྲོག་མེད་པས་ཁྱབ་པ་བུམ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་གསོན་ལུས་ལས་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། མཉན་བྱ་ཡང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གཞུང་འདིས་ཁོངས་ནས་དྲངས་ཏེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་འཁྲུལ་ན། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱང་འཁྲུལ་ཞེས་མཚུངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་མཛད་དོ།།

རྩ་བ། ལྡོག་པ་ཉིད་ནི་ངེས་པ་ཉིད།། ༢༠༥ །།
མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན་པར་བརྗོད།།

སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ནི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། དེ་ཡང་འབྲེལ་པ་མེད་ལ་མེད།།
དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྗེས་འགྲོ་གནས།།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 570

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

རྩ་བ། རང་གི་བདག་གམ་རྒྱུ་དངོས་ནི།། ༢༠༦ །།
གྲུབ་ན་ལྡོག་པ་གྲུབ་འགྱུར་བ།།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱད་པར་ནི།།
ལྡོག་མེད་རྗེས་འགྲོའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

དེས་ན། ཁྱད་པར་སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མེད་ཅིང༌། རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པའང་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་༼༨༢༽དང་རང་གི་བདག་གམ་སྟེ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དང༌། རྒྱུ་དངོས་ཏེ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གང་རུང་ནི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་རིགས་ནའང༌། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་འབྲེལ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། དེ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས།། ༢༠༧ །།
ལྡོག་པའང་འབའ་ཞིག་ཅན་དུ་བཤད།།

དེ་མི་འགལ་ཏེ། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མ་མཐོང་

571

བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པའང་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས།

རྩ་བ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་པ།།
གཞན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར།།
ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ངེས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རེས། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ་དེ་གྲུབ་སྟེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ལྡོག་པ་ཡིས།། ༢༠༨ །།
སྲོག་སོགས་དག་ནི་ལྡོག་འགྱུར་ན།།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ལྡོག་པ་ཡིས་སྲོག་སོགས་དག་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲོག་སོགས་མེད་པས་བུམ་སོགས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྲོག་སོགས་མེད་པས་བདག་མེད་ལ།།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 572

ཁྱབ་འགྱུར་དེ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།
གཞན་ལྡོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས།། ༢༠༩ །།
གཞན་ལྡོག་པར་ནི་མི་རུང་ཕྱིར།།

གང་ཟག་གི་བདག་ལྡོག་ན་སྲོག་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གང་ཟག་གི་བདག་ལྡོག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིས། གཞན་སྲོག་སོགས་ནི་ལྡོག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་སྲོག་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བ། དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན།།

ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། སྲོག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་དང་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གང་རུང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། སྲོག་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་དེ་བྱུང་དུ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་བདག་ནི་དམིགས་པས་ན།།
དེ་དམིགས་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང༌།། ༢༡༠ །།
མ་རྟོགས་ན་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་དམིགས་པ་ན། དེ་རྗེས་སྲོག་དེ་དམིགས། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་སྲོག་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་དང་སྲོག་གཉིས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ།།

573

མཐོང་དང་མ་མཐོང་དེ་གྲུབ་མེད།།

ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མཐོང༌། དེ་རྗེས་སྲོག་མཐོང༌། དེ་རྗེས་གང་
ཟག་གི་བདག་མཐོང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་གསོན་ལུས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ༑ སངས་རྒྱས་པས་དེ་མེད་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མས་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲས་སོ།།གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་༼༨༣༽གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་ལ་མཐོང་མེད་ངོ་བོ་ཅན།། ༢༡༡ །།
བུམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་གང་ལས།།

ཆོས་ཅན། བུམ་སོགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་ཚད་མ་གང་ལས་ཤེས་ཏེ་
མི་ཤེས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་གཞི་གཞན་ལ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།

རྩ་བ། ལྡོག་པ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡི།།
ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པའང་ཅི་ལྟར་ཡིན།།
བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 574

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པའང་ངེས་པའི་གཞི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ལྡོག་པ་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་ཡོད༌། བུམ་པ་ལ་སྲོག་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། གསོན་ལུས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ལ། བུམ་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། སྲོག་སོགས་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས།། ༢༡༢ །།
ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་ཡོད་བུམ་པ་ལ་སྲོག་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་
ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་འཐད་དེ། སྲོག་སོགས་དེ་བུམ་པ་ལ་མ་མཐོང་གསོན་ལུས་སོགས་ལ་ལར་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་དང་བུམ་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་མཐོང་ན།།
ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མཐོང་ན། གསོན་
ལུས་དང་བུམ་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང༌། གསོན་ལུས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང༌། རྩོད་སྤང་ངོ༌། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུ་གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས།།
བུམ་པ་ལ་སོགས་མཐོང་མེད་པ།། ༢༡༣ །།
ལུས་ལའང་གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན།།

575

ལུས་ལ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན།།

སྲོག་སོགས་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས། ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་སྲོག་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སྲོག་གི་རྒྱུ་བློ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས་སོ།།ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་ཚད་མས་མཐོང་སྟེ། གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་གི་རྒྱུ་དེ་མེད་ན། གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ན་ཡང༌། གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་གི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང༌། དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར།།
ཐ་དད་པར་ཡང་དེར་རྟོག་ན།། ༢༡༤ །།

གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་དང་བུམ་པ་གཉིས་ཅུང་ཟད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་དང༌། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གསོན་ལུས་ཡང་སྲོག་མེད་དེར་རྟོག་གོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གཞལ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་བུམ་སོགས་རྣམས།།
བདག་དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག།
གསོན་ལུས་དང་བུམ་སོགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཁས་སོ།།ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། མི་འདོད་ཅེ་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 576

དེ་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་མཚུངས་པར་མི་འདོད་དེ། བུམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བུམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང༌། དེར་ཐལ། གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་ཡིན་པ་གང་ཞིག། དེ་དང་གཞལ་བྱར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཁས་སོ༑༑རྩ་བར་ཁྱབ་སྟེ།
རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཚད་མ་ཉིད།།
འདོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།། ༢༡༥ །།
དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང༌།།
དངོས་མེད་རྣམ་གཞག་གང་གིས་ནུས།

ཆོས་དེར་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཉིད་ཆོས་དེར་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་གིས་ཀྱང་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གསོན་ལུས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ན། དེ་ལ་སྲོག་ཀྱང་མེད་དགོས་ཏེ།

རྩ་བ། སྲོག་དང་མིག་འབྱེད་ལ་སོགས་ནི།།

སྲོག་དང་མིག་འབྱེད་འཛུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་༼༨༤༽གི་བདག་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་དྲན་འདོད་དང་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། དྲན་འདོད་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེས་ཡིན།། ༢༡༦ །།

577

དྲན་འདོད་དང་རྩོལ་བ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་དག་ཡུལ་དབང་བློ་ལས་བྱུང༌།།
དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་རྐྱེན་ལ་ནི།།
ལྟོས་པ་རང་གི་རིགས་ལས་བྱུང༌།།
དྲན་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ཡུལ་དང༌།
དབང་པོ་དང༌། བློ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསུམ་པོ་དེ་ཡང༌། ཕན་ཚུན་རྐྱེན་ལ་ནི་ལྟོས་པའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཙམ་ལས་འདི་བདག་དངོས་འདི།། ༢༡༧ །།
རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་ཡིན།།
གཞན་དུ་རྟོག་ན་ཐུག་པ་མེད།།

ཡུལ་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དེ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་འདི་ཙམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་རྒྱུར་རྟོག་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། མཚུངས་པའི་ཚུལ། མི་མཚུངས་པ་དགག་པ། སྲོག་བདག་གི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉན་བྱ་དང༌།།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 578

སྲོག་སོགས་འདི་ནི་མཚུངས་པར་འགྱུར།། ༡༢༨ །།

མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྲོག་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྡོག་ཁྱབ་འཁྲུལ་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
རྩ་བ། མ་ཡིན་ལྡོག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང༌།།
འདི་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།།

དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྐྱང་པ་ཅན་ཡིན་ཡང༌། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འདི་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་མིན་ཉིད་ལས་དེ།།
ལྡོག་མིན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

དེ་ཅི་ལྟར་འཁྲུལ་དྲིས་པས། དེ་འཁྲུལ་ཏེ། མཉན་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མ་
ཡིན་པ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ འོ་ན་དོན་གྱིས་དེ།། ༢༡༩ །།
བསྒྲུབ་བྱའི་རྗེས་འཇུག་མིན་དེ་ལྟར།།
བརྗོད་འགྱུར་དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས།།

འོ་ན། དོན་གྱི་མཉན་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པ་སྟེ༑ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་

579

ཁྱབ་འཁྲུལ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མཉན་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་འཁྲུལ་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གཞན་སྲོག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ངེས་གཟུང་ལ་དཔྱད་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་དགག།མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པས་ལྡོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ། དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང༌། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྒྲུབ་མིན་ཉིད་ལས་རྣམ་བཅད་ཅེས།།
བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནས་བརྗོད་པ་ཡིན།། ༢༢༠ །།
དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དོན་གོ་བས།།
གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བརྗོད།།
དེ་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལས།།
འདི་འདྲའི་མི་འཁྲུལ་གྲུབ་མ་ཡིན།། ༢༢༡ །།
བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི།།
སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག།

སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་འདི་འདྲ་བའི་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འཁྲུལ་པར་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ལས་སོ།།ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དང༌། མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་རུང་གཅིག་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 580

གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཅིག་ཤོས་མ་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་དོན་༼༨༥༽གྱིས་གོ་བས་སོ།།དེ་གོ་སྟེ། རྟགས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་བླངས། གཉིས་པ་ལ། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང༌། དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བ་དང༌། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལས་ལྡོག་མེད་པ།།
དེས་ན་སྒྲུབ་མིན་ཉིད་ལ་མེད།། ༢༢༢ །།

སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཟག་གི་བདག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ༑ དངོས་པོར་མེད་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། མེད་ཅེས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ནི།།
ཅི་ལྟར་མེད་ལས་ལྡོག་པར་འདོད།།

581

ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ཅེས་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་ལྡོག་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཅི་ལྟར་ཡང་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས་ཏེ།

རྩ་བ། ལྡོག་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན།།
དངོས་ཡོད་མེད་ནའང་ཡོད་ཡིན་ལ།། ༢༢༣ །།
དངོས་པོ་མེད་པའང་ཡོད་མིན་ཞེས།།
བླུན་པོ་ཡི་ནི་དཔྱོད་ལ་ལྟོས།།

དངོས་མེད་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང༌། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། བླུན་པོ་ཡི་ནི་དཔྱད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྲོག་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་མེད་ནའང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྲོག་དེ་དངོས་པོར་མེད་པ་བདག་མེད་པ་ཡོད་པའང༌། དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ཞེས་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྡོག་མེད་ན།།
གཏན་ཚིགས་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི།། ༢༢༤ །།

གལ་ཏེ་སྲོག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན། གཏན་ཚིགས་སྲོག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་སྟེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 582

རྩ་བ། དེ་ཡང་མིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྲོག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ལྡོག་བཀག་ནི།།
འདི་ཉིད་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་འགོག།།

སྲོག་ལྡན་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་འཇུག་པ་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱོགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ལྡོག་པ་བཀག་པ་ནི་ཡིན་ན། དེ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། སྒྲུབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པར།།
སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན།། ༢༢༥ །།
ཡོད་མིན་དེ་ཡང་མེད་པ་ལས།།
མེད་ཕྱིར་འདིར་ནི་མི་སྨྲ་ཐོབ།།

དངོས་མེད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། རིགས་པ་ཅན་པས་ཅི་ཡང་མི་སྨྲ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཐོབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་དང་ནི་དགག་པའི་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་པར། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན་ཕུང་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས། གཞན་ཡང༌།

རྩ་བ། ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད།།
དེ་ནི་མེད་ལའང་ཡོད་མ་ཡིན།། ༢༢༦ །།
རིག་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ལ།།

583

དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར།།

རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་བུམ་པ་དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་དེ་དགག་པའི་གཞི་མེད་བུམ་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་གཞི་ལའང་དེ་དགག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་འགོག་ཅེ་ན།།

གལ་ཏེ་བུམ་པའི་དགག་གཞི་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བུམ་པ་དེ་ཡུལ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཅི་ལྟར་དེ་ཡོད་དེ་ལྟར་ནི།། ༢༢༧ །།
མི་འགོག་ཅི་ལྟར་དེ་མེད་པ།།
དེ་ལྟར་ཡང་ནི་འགོག་མི་འགྱུར།།

དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅི་ལྟར་དེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་དེ་ལྟར་ཡང་ནི་དེ་མི་འགོག། ཅི་ལྟར་དེ་མེད་པའི་༼༨༦༽ཡུལ་དུས་དེ་ལྟར་ཡང་ནི་དེ་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་སྒྲ་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང༌། སྒྲ་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།།དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད། ཅེས་པར། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་དེ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང༌། དགག་མི་ནུས། ཆོས་དེ་མེད་ན་ཆོས་དེ་དགག་མི་འགོས་ཤིང༌། སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 584

དགག་སྒྲུབ་དང༌། ཚད་མའི་དགག་སྒྲུབ་མ་ཕྱེད་པའི་རྩོད་པའོ།།

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་རྟེན་ཅན།།
ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་སྒྲ་དོན་ལ།། ༢༢༨ །།
བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་།།
དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན།།

ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་ཁོ་ན་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གོང་དུ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ངེད་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་གི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་དང༌། རྟག་པ་དགག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བྱེད་ན། སྒྲ་དོན་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟེན་རང་མཚན་མ་ཡིན་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

རྩ་བ། དེ་འདྲ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་དེ།། ༢༢༩ །།
དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བར་སྣང༌།།
དེ་ཡང་སྒྲ་འཇུག་པ་ཉིད་ལས།།
ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་རྟེན་པར་འདོད།།

585

དང་པོ་སྒྲ་སྒྲུབ། དེ་རྗེས་སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་པ་གྲུབ། དེ་རྗེས་དེའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པ་དེ་འདྲའི་རིམ་པ་དོན་ལ་མེད་ནའང༌། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ། དང་པོར་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་གྲུབ། དེ་རྗེས་དེའི་སྟེང་གི་བྱས་པ་གྲུབ་པ་དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་པར་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟེན་ནས་འདིར་ནི་བསྒྲུབ་པ་དང༌། ཞེས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟག་པས། སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྟེན་པར་འདོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཉིད་ལས་ཁྱོད་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་རྟོགས་པས་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ དོན་རྣམས་ཀྱི།། ༢༣༠ །།
ཆོས་གཅིག་བསྒྲུབས་སམ་བཀག་པ་ན།།
བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་དང༌།།
བཀག་འགྱུར་བདག་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར།།

འོ་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་བྱས་པ་ཅིག་བསྒྲུབས་པས་སམ་མ་བྱས་པ་གཅིག་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 586

བཀག་པ་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་དང༌། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་རང་མཚན་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག། སྒྲའི་སྟེང་གོ་བྱས་མི་རྟག་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པར་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ།
རྩ་བ། ཐ་དད་ཡིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

དེ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ༼༨༧༽

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་ གཞན་དང་གཞན།། ༢༣༡ །།

བཀག་པ་དང་ནི་བསྒྲུབས་པ་བཞིན།།
བསྒྲུབ་པ་དང་ནི་དགག་པ་དག།
ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་མི་འགྱུར།།

གཞན་སྒྲུབ་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ནི། །ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་མི་འགྱུར། ཞེས་བཏོན་ནས། བྱས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་སྣམ་རྫས་གཞན་ཡིན་པས་བུམ་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྣམ་བུ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་རྟག་པ་བཀག་པས་ན། མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་སྔར་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་བཀག་པ་བཞིན་དགག་པ་

587

དག། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་མི་འགྱུར། ཞེས་བཏོན་ནས་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མིན་པ་དགག་པ་དང༌། མི་རྟག་པ་མིན་པ་དགག་པ་དག་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་སྣམ་རྫས་གཞན་ཡིན་པས་བུམ་པ་མིན་པ་བཀག་པ་དང༌། སྣམ་བུ་མིན་པ་བཀག་པ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང༌། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་དང༌། ཚད་མ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ།། ༢༣༢ །།
ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་བྱས་ཏེ།།
གཅིག་སྒྲུབ་པ་ན་དེ་བརྟེན་དང༌།།
གཞན་རྣམས་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུ་དང༌།།
འགོག་ན་དེ་ཡིས་དབེན་པ་དང༌།། ༢༣༢ །།
དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་ལྟ་བུར།།

དེ་ལྟ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རྟོག་པས་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་ནས། མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ནི་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལྡོག་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཅིག་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ན་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲ་ལ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་དང༌། བྱས་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་སྒྲུབ་ཀྱང་མི་སྒྲུབ། འགོག་ཀྱང་མི་འགོག་པའི་བཏང་སྙོམས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སྒྲའི་སྟེང་དུ་གཅིག་རྟག་པ་འགོག་པ་ན། སྒྲ་དེ་རྟག་པ་ཡིས་གསར་དུ་དབེན་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་མ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་བཏང་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 588

སྙོམས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟེན་རང་མཚན་མ་ཡིན་ན། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི།།
ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་བློས་བསྟན་པ།།
དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བརྟགས་པར།། ༢༣༤ །།
ཐ་དད་དོན་རྟེན་ཁས་ལེན་པ།།
ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི།།
འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་གནོད་མི་འགྱུར།།
དེ་འབྲས་ཅན་དང་དེ་འབྲས་མེད།། ༢༣༥ །།
དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་དོན་གཅིག།།

རང་རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡིན་ནོ་དོན་ཅན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་བློས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་མ་བརྟགས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་གཅིག་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་འཇུག་སྟེ། བུམ་པ་དེ་ལ་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་ནས་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང༌། གྲང་བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་༼༨༨༽ནས་གྲང་བ་སྐྱོབ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཆུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང༌། གྲང་བ་སྐྱོབ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མེད་པ་ཡི་

589

ནི་དོན་ཅན་གྱི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་དང༌། རྟག་པ་འགོག་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ། ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཐ་དད་རྟེན་ཅན་འཕེལ་བ་དང༌།།
འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡི།།
བསླད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས།། ༢༣༦ །།
འབྲེལ་པ་འགལ་ལས་དེ་ལྡན་ཉིད།།
མིན་ཡང་མཐོང་བས་སྦྱོར་དེས་ན།།
དེ་དག་བསླད་པའང་ཤེས་མ་ཡིན།།

རང་མིན་ལས་ཐ་དད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་གསར་དུ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བསླད་པ་དེ་དང༌། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་གསར་དུ་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡི་རྟོག་པ་བསླད་པ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཡང༌། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ལས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསླད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས། ཞེས་པར། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟག་པ་དེ་དག་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་དེ་གཉིས་འཁྲུལ་པར་ཁོ་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བསླད་པའང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བཏགས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་རྟོག་བློ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པས་ལྡོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 590

ལ༑ སྲོག་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྱུར། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པའོ།།དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ལྡོག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང༌། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་བྱུང་བ་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པས། དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཟློག་པ་གང་ཞིག། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོར་མེད་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ཡོད་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོར་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང༌། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོན་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། མེད་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་ཡང༌། ཞེས་སོགས་གསུང༌། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། ཡོད་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་ཚུལ་ནི།

རྩ་བ། ཡོད་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར།། ༢༣༧ །།
དེ་མེད་མ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར།།

ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་མིན་པར་བདག་ཡོད་
དམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གསོན་ལུས་དང་བུམ་༼༨༩༽པ་གཉིས་བདག་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་གང་ཞིག། གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། གསལ་བ་ཡང་ཁས། ཁོ་ན་རེ།

591

བུམ་པ་ལ་བདག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདག་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཁས་བླངས་ཚད་མ་མིན་པ་ལས།།
མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མ་ཡིན།།

དེ་དོན་ལ་ཡིན་མོད། ཁྱོད་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པས་བུམ་པ་ལ་བདག་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལས། བུམ་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་བུམ་པ་ལ་བདག་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཁས་བླངས་དེའི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལས་ལྡོག་མེད་པ། ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་གནོད་པ་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། མེད་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་ཡང༌།། ༢༣༨ །།
མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ།།
དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཕྱིར་ཏེ།།

རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་བདག་དངོས་པོར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྲོག་བདག་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་བདག་དངོས་པོར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྲོག་དེ་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་མོད། ཁྱབ་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང༌། སྲོག་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པ་དང༌། བདག་ལྟར་མི་རུང་བར་ཁས་བླངས་པ་འགལ་ཏེ། སྲོག་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་མི་ལྡོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 592

རྩ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་ཡང༌།།
ཕུང་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ནི།། ༢༣༩ །།
ངེས་པར་གྲུབ་ན་གཞན་ལས་ནི།།
ལྡོག་གྲུབ་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཁྱབ་སྟེ། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ལས། གང་རུང་གཅིག་ལ་ནི་ཡོད་པར་ངེས་པར་གྲུབ་ན་གཞན་ཅིག་ཤོས་ལས་ནི་ལྡོག་པར་གྲུབ་དགོས་ཀྱི། བདག་མེད་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བདག་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། དེ་མེད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་ མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང༌།།
མཐོང་མེད་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ།།

མ་ཁྱབ་སྟེ། སྲོག་དེ་བུམ་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང༌། སྲོག་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་བདག་མེད་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཏེ་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གསལ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང༌།། ༢༤༠ །།
དེ་ཡི་རིགས་གྱུར་དོན་ཡོད་པས།།

593

མ་མཐོང་བས་འགར་ངེས་མེད་དེ།།
མཁྲེགས་པ་མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་བཞིན།།

གཞན་ཡང༌། སྲོག་དེ་བུམ་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་ཀྱི་གཞི་འགར་ཡང་མེད་པར་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ་སྲོག་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཡང༌། དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཁྲེགས་པའི་རྫས་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་ཀྱང༌། མཁྲེགས་པའི་རྫས་ཡིན་ན་མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་གི་མཁྲེགས་པ་མཚོན་གྱིས་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཡོད་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ན།། ༢༤༡ །།
ཐེ་ཚོམ་གང་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར།།
དེ་ཡང་ལ་ལར་དེ་འབྲས་དང༌།།
བདག་ཏུ་ངེས་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད།།
དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང༌།། ༢༤༢ །།
འདི་ནི་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ།།

གཞན་ཡང༌། སྲོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདག་མེད་ལ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གང་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཐོང་ན་སྲོག་དེ་ཡང་སྐབས་ལ་ལར་གང་ཟག་གི་བདག་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས། དེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་གང་རུང་ལས། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པ་གང་༼༩༠༽ཞིག། སྲོག་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གང་རུང་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་འདི་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 594

ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་ལྡོག་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡན་གྱིས་སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྲུབ་ཅེས་བསྟན་ནས། ལྡོག་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང་བདག་བཅས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། ལྡོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ནའང༌།།
བདག་མེད་མེད་ལས་བདག་མི་འགྱུར།།
གང་གིས་དེ་ནི་ལྡོག་མེད་ལ།། ༢༤༣ །།
ངེས་པར་དངོས་པོར་འདོད་མ་ཡིན།།

སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྲུབ་མོད། འགྲུབ་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ནའང༌། རིགས་པ་ཅན་པས་སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་བདག་མེད་ལ་མེད་པར་བསྒྲུབས་པ་ལས་བདག་བཅས་སུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པས་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན། ཆོས་དེ་ནི་གཞི་དེ་ལས་ངེས་པར་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང༌། ངེས་པར་ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དཔེར་ན་སྲོག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ།།
ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་མིན་བཞིན།།

དཔེར་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སོགས་གསོན་ལུས་གང་ཟག་
གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང༌། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་བཞིན། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

595

རྩ་བ། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལས།། ༢༤༤ །།
ལྡོག་མེད་དེ་རྒྱུས་རྗེས་འགྲོ་ཅན།།

གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ།

རྩ་བ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་མིན་ལྡོག་མིན་ན།།

དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། ལྡོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། བདག་མེད་མ་ཡིན་བདག་བཅས་མིན།།

གང་ཟག་བདག་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་བདག་བཅས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྲོག་བདག་གི་གོ་བྱེད་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། གོ་བྱེད་འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་དང་བདག་སྲོག་ལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ནི། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་འཇིག་དང་བྱས་པ་ཉིད། ཅེས་སོགས་ནས་འཆད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 596

དག་གི་རྟགས་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མེ་དུའི་སྟེང་དུ་དཔེར་མཚོན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྩ་བ། འཇུག་ལ་གང་གི་རང་བདག་ཉིད།། ༢༤༥ །།
གང་མེད་མི་འབྱུང་ཅན་གྲུབ་པ།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལྡོག་བྱེད་དེ།།
འཇུག་པ་ན་ཡང་འཇུག་བྱེད་ཡིན།།

ཆོས་ཅན། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ། མེ་དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་ན་དུ་བ་དེ་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང༌། དུ་བ་འཇུག་པ་ན་ཡང་མེ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་གཉིས་ཚང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ། མེ་གང་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་མོད། མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་དེ་གང་ལ་ལྟོས་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མེད་ན་མི་འབྱུང་དེ་ཡང་ནི།། ༢༤༦ །།
སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན།།

མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་ནི་༼༩༡༽ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་གང་ཞེ་ན།

597

རྩ་བ། འབྲས་བུ་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ།།
དེ་དག་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད།།

ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་དེ། མེ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་མེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་ན་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་བའི་དགག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེ་དག་མེ་རྒྱུ་དང་དུ་བ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།།དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་བདག་སྲོག་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྲོག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་མེད་ཕྱིར།། ༢༤༧ །།
དོན་གཞན་རྟོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།
རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ན།།
དེ་དག་མེད་པར་མི་སྲིད་ཕྱིར།།

སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོན་ལུས་ལ་དོན་གཞན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྒྲས་རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། དེར་ཐལ། དེ་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་མེད་པར་གནས་པའི་དུས་སྲིད་དགོས་པ་ལས། དེ་དག་མེད་པར་གནས་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 598

རྩ་བ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་རྣམས།། ༢༤༨ །།
རྒྱུ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར།།
དེ་དག་མེད་པར་གཞན་ལས་བྱུང༌།།
ཅི་ལྟར་དེས་བསྐྱེད་རང་བཞིན་ཡིན།།

སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་དག་མེད་པར་ཡང་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་རྣམས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་རྫས་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྒྱུ་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། ཚོགས་པའི་ནུས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར།། ༢༤༩ །།
དངོས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ངོ་བོ་ཉིད།།

སྔོ་སེར་སོགས་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན་རྫས་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པའི་ནུས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་བྱེད་མིན་ན།།
གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྫས་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་རྫས་ཐ་དད་པས་བྱེད་པ་མིན་ནོ་
ཞེ་ན།

རྩ་བ། འགྲོ་འདི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།།

599

སྐད་ཅིག་གིས་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
འབྲས་བུ་རྫས་ཐ་དད་རྣམས་རྒྱུ་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་སྤང་དངོས་དང༌། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་རྣམས།
རྩ་བ། འདི་ཐ་དད་བྱེད་ཐ་དད་བྱེད།། ༢༥༠ །།
མིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་འདི་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པས་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་རིགས་མི་མཐུན་མེ་དང༌། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས། འབྲས་བུ་རིགས་མཐུན་དུ་བ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་ རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཉམས།།

ཆོས་ཅན། དུ་བ་དེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། དུ་བ་དེ་མེ་དང༌། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་གཉིས་ཀར་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཅིག་ནི་རང་བཞིན་དུ་མ་ན།།
མེ་དང་མེ་མིན་རང་བཞིན་གཉིས།།
དེས་ན་གཞན་ནི་དེས་བསྐྱེད་པའི།། ༢༥༡ །།
རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དེ་ཉིད།།

ཆོས་ཅན། དུ་བ་དེ་མེ་ཡོད་དང་མེ་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ། གཅིག་དུ་བ་ནི་མེ་ལས་སྐྱེ། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་མ་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 600

ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་མེ་ཡོད་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དུ་བ་ནི་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་དེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེས་བསྐྱེད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན།།

ཁོ་ན་རེ། མ་སྒྲུབ་སྟེ། དུ་བ་དེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་པོ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་
མ་ཡིན་༼༩༢༽པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་དེ་ལས་ཅི་ལྟར་འབྱུང༌།།

འོ་ན། དུ་བ་དེ་ནི་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་ལས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུ་བ་དེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཇུག་བསྡུས་སོ།།མེད་ན་མི་འབྱུང་དེ་ཡང་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག། ༢༥༢ །།
ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཉིད།།
དེས་ན་རང་བཞིན་མཐོང་བ་བཞིན།།
འབྲས་མཐོང་ན་ཡང་དེ་རྟོགས་འགྱུར།།

ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་དག་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མེ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེའེི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། མེའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དུ་བ་མཐོང་བ་ན་ཡང་དེའི་རྟགས་

601

ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུར་ངེས་པར་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཆུ་དང་འོ་མ་རུལ་འགྱུར་བཞིན།། ༢༥༣ །།
དུ་མ་ལས་གཅིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ལས་རང་འབྲས་གཅིག་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་རྣམས་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆུ་དང་འོ་མ་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ཀྱང་རང་འབྲས་རུལ་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆུ་དང་འོ་མ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ། ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། གཤེར་ནུས་གང་ལས་རུལ་འགྱུར་ཏེ།།
གཉི་གའང་གཅིག་ཉིད་ཅི་འདི་ནི།།
ཐ་དད་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ།། ༢༥༤ །།
ཐ་དད་གཤེར་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན།།

ཆུ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཅན། གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་པའི་ནུས་པ་གང་ལས་རང་འབྲས་འབྲས་ཆན་རུལ་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅི་ཆུ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ༑ རྫས་ཐ་དད་ལ་རིགས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་འཐད་དམ་ཏེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 602

རྩ་བ། རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར།།
དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བློ།།
ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་གཅིག་ཅེས་བརྗོད།། ༢༥༥ །།

ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་ལ་མ་
འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང༌། གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་གཤེར་བ་དེའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བློ་ལ་གཤེར་བར་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་མེ་ནི་ཐ་དད་ཀྱང༌།།
ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི།།
རྟེན་ཡིན་དེས་ནི་དུ་བསྐྱེད་པ།།
དེས་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན།། ༢༥༦ །།

ཆུ་དང་འོ་མ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རིགས་གཅིག་འདི་བཞིན་དུ། ཙན་དན་གྱི་མེ་དང་ཤུག་པའི་མེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་མེར་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི་བློའི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་དེས་ནི་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་བཤད་པ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པར་བྱེད་པའོ།།དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མེར་ཤེས་ཡན་ལག་གཞན་ལས་ནི།།
ལྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།།

603

དུ་བ་དེ་ལ་འཁྲུལ་མེད་ཅན།།
དེ་ལྟར་འབྲས་གཞན་དེ་བཞིན་འགྲུབ།། ༢༥༧ །།

དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་དེ་ལ་རྫས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མེར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཚ་ཤིང་བསྲེག་པས་ཉེར་ལེན་དང༌། གཞན་བུད་ཤིང་གིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་ནི་ལྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་པར་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་པར་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།

རྩ་བ། དུ་བ་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་ཡི།།
ཡན་ལག་རྟེན་ལ་མེར་འཇོག་ཕྱིར།།
གལ་ཏེ་མེ་མིན་དེ་དུ་མིན།།
གལ་ཏེ་དེ་དུ་མེ་དེ་ཉིད།། ༢༥༨ །།

དུ་བའི་ཉེར་ལེན་དང༌། བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་སྟེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་
རྟེན་ཚ་ཞིང་བསྲེག་པ་ལ་མེར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་མེ་ཡོད་མ་ཡིན་ན། དེ་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་ཐལ་ལོ།།གལ་ཏེ་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མེ་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ།།གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྔར་གྱི་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་༼༩༣༽རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཅི་ལྟར་རང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས།།
རང་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར།།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 604

ཤེས་བྱ་འཇིག་དང་བྱས་པ་ཉིད།།
གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་བཞིན་ནོ།། ༢༥༩ །།

དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལྟར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇིག་པ་དང་བྱས་པ་ཉིད་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི། རང་རེས། རྩོད་ཕྱིར་ཁྱད་པར་སྤྱི་དག་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མཉན་བྱ་དཔེར་སྨོས་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཡང༌། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ལྡོག་ཅན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།།
མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་བརྗོད་མཛད་ལས།།
གཏན་ཚིགས་མིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡི།།
ཚུལ་འདིས་ཐམས་ཅད་དཔག་པར་བྱ།། ༢༦༠ །།

ཆོས་ཅན། དེ་མེད་དེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང༌། སྲོག་

605

ལྡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ལས། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡི་ཚུལ་འདིས། རིགས་པ་ཅན་པས་ལྡོག་པ་རྐྱང་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།
གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། མ་དམིགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།།དང་པོ་ནི། རང་རེས། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་གྲུབ་དོན་དུ།།གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་ལྡོག་པ་གཉིས། ཞེས་པར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་ངེས་སོ༑༑ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང༌། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དཔེར་སྨོས་པ་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང༌། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས་སློབ་དཔོན་དེ་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ། བཞེད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་ལྡོག་ཉིད་ཀྱིས།།
དོན་ལྡོག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས།།
མི་དམིགས་དཔེ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 606

ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་དོ།། ༢༦༡ །།

ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་
པའི་སྐབས་སུ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་༼༩༤༽འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱའི་རྒྱུ་དང༌། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དོན་ལྡོག་ལ་ནི་བརྗོད་པ་ལས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔེ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། རང་རེས་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་རྟོགས་ནུས་བྱས་པ་ལ། དེ་ནུས་མོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བཅིག་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་དེ་ཡིན་ན། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ། དགོས་ན། དགོས་པའིརྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དགོས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་བཞེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལའང་སྐྱེས་བུ་མཐོང་མེད་ལས།།
སྲོག་སོགས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།།
གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཤད་པས།།
བལྟར་རུང་དོན་ལ་དེ་ཞེས་བསྟན།། ༢༦༢ །།

607

ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་དེས་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལའང་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་གི་དོན་ལ་ལྟོས་པ་དེ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པས་བུམ་སོགས་སྲོག་མེད་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཁས་བླངས། སྐྱེས་བུ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཏན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་སྲོག་སོགས་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚིག་གང་གིས་བཤད་ན་བདག་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་བཤད་དོ། དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་བདག་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།།འདོད་ན༑ བུམ་པ་དེ་སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་གསོན་བདག་བཅས་སུ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་བུད། མ་གྲུབ་ན། ཁས་བླངས་མོད། དེར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན་བུམ་པ་ལ་བདག་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་མི་རུང་ཡིན་པར་བུད། དོན་ནི། ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་དེ་སྣང་དུ་རུང་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་ཀྱང༌། གསོན་ལུས་ལ་བདག་སྣང་མི་རུང་ཡིན་ན༑ སྲོག་ལྡན་གྱི་ལུས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་དགོས་སོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་རེས། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་གྲུབ་དོན་དུ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་རྣམ་པར་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 608

བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་མ་༼༩༥༽དམིགས་པའི་རྟགསས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ།

རྩ་བ། འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ།།
ཁས་བླངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད།།
སྒྲུབ་བྱེད་སྔ་མ་དག་གིས་ནི།།
མ་ཡིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ།། ༢༦༣ །།

རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འདིས་ནི་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་དག་གི་ནི་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཤུགས་ལ་མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དོན་བསྡུ་བའོ།།དང་པོ་ནི། འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། རང་རེས། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ། བཞེད་ན། དེ་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ། དང་པོ་སློབ་དཔོན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ལ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

609

ཡང་དག་ངོས་འཛིན་པ་ལ། ཡུལ་མེད་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན༑ དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། དམིགས་སུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། སྣང་བ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཡུལ་ཡོད་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དེའི་དཔེ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཅི་ལྟར། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའིརྟགས་ཡང་དག་བཞེད་ཀྱང༌། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། དེའི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུ་ལས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་དར་མ་རིན་ཆེན་གསུང་ངོ༌།།

རྩ་བ། དེ་ལ་དམིགས་རུང་རྣམས་ཀྱི་ནི།།
ཡོད་པ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མིན།།
དེ་ཕྱིར་མི་ཤེས་ཤེས་བྱའི་ཕྱིར།།
མི་དམིགས་དཔེ་གཅིག་བཞེད་པ་ཡིན།། ༢༦༤ །།

ཆོས་ཅན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དཔེ་གཅིག་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རུང་ཡོད་པའི་འཇོག་བྱེད་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་ནི་ཆོས་དེ་ཡོད་པའིའཇོག་བྱེད་ཆོས་དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང༌། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། དང་པོ་ནི། འོ་ན༑ བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའིརྟགས་ཡང་དག་བཞེད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 610

རྩ་བ། ཡུལ་མེད་ཕྱིར་དེར་ཡུལ་ཅན་ནི།།
ཤེས་བརྗོད་ཐེ་ཚོམ་འགོག་འགྱུར་ཏེ།།
དཔེར་ན་སྲེག་པར་བྱེད་མིན་ཕྱིར།།
མེ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན།། ༢༦༥ །།

བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་ནི། བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་བུམ་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང༌། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང༌། བུམ་པ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དོན་མཐུན་རྣམས་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། ཡུལ་བུམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་༼༩༦༽དཔེར་ན། རྒྱང་རིང་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་སྡོང་བུ་ཆོས་ཅན། མེ་མིན་ཏེ། སྲེག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས། དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པ་ནི།།
མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེའི།།
རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྒྲུབ།། ༢༦༦ །།

ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་
དམིགས་པ་དེའེི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། དམིགས་སུ་རུང་བའི་བུམ་པ་མེད་པའི་འཇོག་བྱེད་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ༑ བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་

611

ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་བུམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང༌། བུམ་པ་མེད་པ་དེ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།
རྩ་བ། སྣང་བ་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས།།
བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་གྲུབ་པས།།
དེ་འབྲས་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་ནི།།
བློ་སྒྲ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྲུབ།། ༢༦༧ །།

བུམ་པ་མེད་པ་དེ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་བུམ་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དང༌། བུམ་པ་ཡོད་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དོན་མཐུན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་མཐོང་ན་བུམ་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་མཁས་པ་ནས་གནག་རྫི་མོའི་བར་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བུམཔ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། བུམ་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མཁས་པ་ནས་གནག་རྫི་མོའི་བར་ལ་གྲུབ་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་རྨོངས་པས་འདིར།།
གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ།།

ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། ཡུལ་བུམ་པ་ཚད་མས་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 612

མ་དམིགས་པ་དེ་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་ན་ཡང༌། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འདིར་གྲངས་ཅན་པ་གཞན་དག་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ་སྟེ། བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ལ་རྨོངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་དགོས་སམ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། གྲུབ་པ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་ལས།།
བརྡ་དྲན་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། ༢༦༨ །།

དེ་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ངོར་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་
སྙད་འཇུག་པའི་ཁྱབ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་དུ་བསྟན་པ་ལས་གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་བརྡ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་དགོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ནི།

རྩ་བ། ཅི་ལྟར་མཐོང་དང་མ་མཐོང་ལས།།
རྒྱུ་དང་འབྲས་ཉིད་སྒྲུབ་བཞིན་ཏེ།།

ཅི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་དང༌། མེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་ས་དང༌། བྱེད་པ་པོའི་རྟགས་ལས། མེ་དུ་བའི་རྒྱུ་དང་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་བཞིན་ཏེའོ། །འོ་ན། མེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་ལ་མེའི་འབྲས་༼༩༧༽བུ་དང༌། དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་ས་ལ་དུ་བའི་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་

613

བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
རྩ་བ། དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་སོགས་སྒྲ།།
ཐ་སྙད་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན།། ༢༦༩ །།

མེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་དང༌། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་ས་དེ་ཉིད་ལ་ནི་མེའི་འབྲས་བུ་དང་སོགས་པ་དུ་བའི་རྒྱུའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཟོར་ཡང་བའི་དོན་དུ་བགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བསྒྲུབས་པས་ན།།
འདི་ནི་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར།།
གཏན་ཚིགས་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལས།།
ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་མ་བསྟན།། ༢༧༠ །།

ཁོ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའི་སྐབས་དེར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཐ་དད་པར་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འདི་ནི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་ལས་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 614

མ་དམིགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གསུམ་པ་ལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དོན་དང༌། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང༌། མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ། དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ། གཞན་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་དང༌། བཤད་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།།དང་པོ་ནི། རང་རེས། གོང་དུ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། གཅིག་དམིགས་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གསུངས། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ལས། ཞེས་པ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ལ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་མྱོང་ལས། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་མཇུག་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ། དེས་ན༑ ཞེས་གོས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཇུག་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ལ། རང་ཉིད་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན༑ ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་སྡུད་སྟོན་པ་ལ། གཞན་དུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས། དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས།།

615

འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱའམ།།
མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་ཅན་གྱི།།
བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།། ༢༧༡ །།

གཅིག་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ༑ གཅིག་དམིགས་ལས་ལོགས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ། ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ལས།།
དོན་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས།།
དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་མྱོང་ནི།།
འདི་ནི་ཐ་དད་བློ་རྒྱུ་ཡིན།། ༢༧༢ །།

དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བུམ་འཛིན་དབང་མངོན་དང༌། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་༼༩༨༽འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་དོན་བུམ་པ་དང༌། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་རྣམ་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས། དབང་མངོན་གཉིས་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་ནི་དབང་མངོན་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 616

རྩ་བ། དེ་ཕྱིར་བློ་དབྱེ་རང་ཉིད་ལས།།
གྲུབ་འགྱུར་དེ་དག་གིས་དེའི་དོན།།

བུམ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང༌། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློའི་དབྱེ་བ་བློ་དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་དེ་དག་གི་དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་བུམ་པ་དང༌། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།

རྩ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ །།

དབང་མངོན་གཉིས་པོ་དེས་བུམ་པ་དང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་་ ཐུག་མེད་ཕྱིར།།
འགའ་ཡང་ཐ་དད་གྲུབ་མི་འགྱུར།། ༢༧༣ །།

འོ་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་འགའ་ཡང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བརཐལ་ལོ།།གཉིས་པ་ནི༑ དེས་ན་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི།

617

རྩ་བ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་མྱོང་ལས།།
གཞན་བསལ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང༌།།
དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་ཉིད།། ༢༧༤ །།

བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་མ་ཟད་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་མྱོང་བ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་གཞན་བུམ་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསལ་བ་ནི་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། དེས་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི།།
རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པས།།
རང་ཉིད་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཅན།།
དེ་མེད་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡིན།། ༢༧༥ །།

ཁྱོད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ཁྱོད་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
ས་ཕྱོགས་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 618

པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག། བུམ་པ་རང་ཉིད་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

རྩ་བ། གཞན་དུ་དོན་གྱི་མེད་པ་ཉིད།།
མི་དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར།།
གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད།།
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར།། ༢༧༦ །།

དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པ་ལས་གཞན་དུ་རྟགས་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་ན། ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་ཕྱོགས་དེར་དོན་བུམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི། དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཡང་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་༼༩༩༽རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་གྱིས་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་ནུས་པ་བཞིན་དུ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནུས་སམ་ཞེ་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཅན།

རྩ་བ། མི་སྣང་ངེས་པ་མི་རུང་ཕྱིར།།

619

གཞན་དུ་གཞག་པ་འགོག་འགྱུར་དཔེར།།
སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྟགས་མེད་པའི།།
རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་མི་འགྲུབ་བཞིན།། ༢༧༧ །།

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ངེས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་བཞག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་གཞན་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།དེས་ན།

རྩ་བ། འབྲས་བུ་ངེས་མེད་ཅན་འདིས་ནི།།
ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པར་ནུས་མ་ཡིན།།

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ངེས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངེས་པ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ༑ མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ན། རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 620

རྩ་བ། ངེས་པ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ལ།།
དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།། ༢༧༨ །།

དེ་མི་འགལ་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང༌། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ངེས་སུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

རྩ་བ། རང་གི་སྦྱོར་བ་དག་ལ་དེའི།།
རང་གི་ངོ་བོའི་སྦྱོར་བའམ།།
དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོ་སྟེ།།

སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རང་གི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་དག་ལ་ཆོས་
ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པ་དེའེི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང༌། གཞི་འགར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྦྱོར་བ་དག་ལ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་

621

བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་མོད། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ་དུ་ཡོད་༼༡༠༠༽ཅེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང༌། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང༌། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། ཡོད་ན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། ཕན་ཚུན་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་བསྟན། ཚད་མ་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་འགལ་བསྟན། རྒྱུ་གཞན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡི་ལྟོས་བྱ་གང་ཅི་ཞིག།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས། འཇིག་ངེས་དང༌། རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན། ལྟོས་མེད་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས། རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན། ལྟོས་པ་མེད་ན། ཞེས་པ་རྐང་པ་བཞིས། དེ་ལ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་ལ། གང་དག་ཅེས་པ་བཞིས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཇུག་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་དར་མ་རིན་ཆེན་གསུང་ངོ༌། །ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་པ་དང་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ།། ༡༧༩ །།

གྲང་རེག་རྒྱུན་མ་གཏུགས་པར་ཡོད་པ་ན། ཚ་རེག་ཉེ་བར་ཡོད་པས་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་མེད་པར་སོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འམ་དང་རམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་མ་སྡུད་དོ།།གཉིས་པ་ལ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དང༌། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་བ་དང༌། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 622

རྩ་བ། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་ཕྱིར་ཏེ།།
བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན།།

སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་ཅིང༌། ཕན་ཚུན་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་འགལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་འཇིག་པ་མིན་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་མིན་པ་དང་རྒྱུད་འགལ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་ངེས་མི་ནུས་ཤིང༌།

རྩ་བ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་ཕྱིར་ཡང༌།།
ངེས་གྱུར་དང་ནི་ལྟོས་བཅས་བཞིན།། ༡༨༠ །།

དེ་དང་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གི་སྒྲས་ནི་སྔ་མ་གཉིས་སུ་མ་ཟད། ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །དཔེར་ན་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་དམར་པོར་ངེས་པར་གྱུར་པ་དང་ནི་དམར་པོར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཚོན་ལ་ལྟོས་བཅས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ལ་འཇིག་ངེས་དགག་པ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའོ།།དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ན་རེ། བྱས་པ་དང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ལ་ཚད་མས་མི་གནོད་པར་ཐལ། རྫ་བུམ་བྱས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། དེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫ་མཁན་གྱིས་རྫ་བུམ་གྱི་དངོས་པོ་བསྐྱེད། རྫ་བུམ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཐོ་གཏུན་སོགས་ཀྱིས་དེའི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

623

རྩ་བ། རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཉེ་བར་ནི།།
གདོན་མི་ཟ་བར་ག་ལ་ཡོད།།

དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་ངེས་སུ་ཉེ་བར་ནི་གདོན་༼༡༠༡༽མི་ཟ་བར་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཁྱོད་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྫ་བུམ་འཇིག་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

རྩ་བ། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཡིན་ན།།

རྫ་བུམ་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་རྫ་བུམ་འབྱུང་ལ། རྫ་བུམ་ལས། དེའི་འཇིག་པ་འབྱུང་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བརྒྱུད་པའི་དུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༢༨༡ །།

ཆོས་ཅན། རྫ་བུམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་རྫ་བུམ་བྱུང༌། རྫ་བུམ་ལས་དེའི་འཇིག་པ་བྱུང་བའི་བརྒྱུད་པའི་དུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྫ་བུམ་གྱི་འཇིག་པ་རྫ་བུམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དེས་འཇིག་པ་གཞན།།
བསྐྱེད་པས་དེ་ནི་འཇིག་འགྱུར་ན།།
གལ་ཏེ་སྔ་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྫ་བུམ་གྱི་རྒྱུ་དེས་རྫ་བུམ་གྱི་འཇིག་པ་རྫས་གཞན་པ་བསྐྱེད། རྫ་བུམ་གྱི་འཇིག་པ་རྫས་གཞན་པས་རྫ་བུམ་དེ་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 624

རྩ་བ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་པ་ཡི།།
ངང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཅི་ཞིག་འགྱུར།། ༢༨༢ །།

དེ་མི་འཐད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫ་བུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པ་ཡི་ངང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ནི་བདག་ཉིད་གྲུབ་གྱུར་ན།།
བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་གང༌།།
བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་མིན་ན།།
དེ་ཡིས་ལྟོས་བྱ་གང་ཅི་ཞིག། ༢༨༣ །།
ལྟོས་མེད་དངོས་པོ་ནམ་ཡང་ནི།།
དེ་ལྟ་མིན་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར།།
དཔེར་ན་དེ་ཉིད་འཇིག་ཀ་མར།།
སྡོད་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་བཞིན།། ༢༨༤ །།

རྫ་བུམ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རྫ་བུམ་གྱི་འཇིག་རྒྱུ་དེས་རྫ་བུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་
ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫ་བུམ་གྱི་འཇིག་པ་དེ་ནི་རྫ་བུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་བླངས་མོད། རྫ་བུམ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དེའི་འཇིག་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། རྫ་བུམ་གྱི་འཇིག་པ་དེ་ཡི་ལྟོས་བྱ་གང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫ་བུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྫ་བུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུས་ནམ་ཡང་ནི་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་མར་མེ་དེ་ཉིད་

625

འཇིག་ཀ་མར་སོང་བའི་ཚེ་ན། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྡོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

རྩ་བ། ལྟོས་པ་མེད་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང༌།།
དངོས་པོ་ཡོད་མིན་འགྱུར་ཞེ་ན།།

རྫ་བུམ་གྱི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཇིག་ན། སྐད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཁྱབ་པ་འགལ་བར་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་དངོས་ཉིད་ཡིན།།
དངོས་མེད་དེ་ལྟར་ཅི་ལྟར་འགྱུར།། ༢༨༥ །།

ཆོས་ཅན། ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་ཏེ་འཇིག་ན་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཏེ། དངོས་མེད་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དེ་ལྟར་དུ་ཅི་ལྟར་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་རྫ་བུམ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་གྲུབ་བོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རྩ་བ། གང་དག་དེ་ཡོད་གཞན་ལྟོས་མེད།།
དེ་དག་དེ་ཡོད་ལ་དེས་ཡིན།།
འབྲས་བུའི་ལས་ལ་གེགས་བྱེད་པ།།
མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བཞིན།། ༢༨༦ །།

དངོས་པོ་གང་དག་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ། རང་ལས་ཕྱི་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་སྐབས།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 626

དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དེ་དག་རང་ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། འབྲས་བུ་མྱུ་གུའི་ལས་སྐྱེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་རང༌གྲུབ་ཙམ་ནས། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གཞུང་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང༌། འདིའི་དོན་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བློ་ཡི་ནུས་པ་ཆུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་མེད་ཅན།།བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་
མཐོང་མེད་ལྡན།།
འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་སླར་འཛིན་བྱེད་པ་མི་རྙེད་པ་ཅན་ཁོ་
བོའི་གཞུང༌།།
རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་ནུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ནི་ཐོག་མར་ཡང་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་ཞིང༌། མཐར་ཡང་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་ནུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ༑༑དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྲིན་གྱིས་ཆུ་ནི་མང་བླངས་ཀྱང༌། ༼༡༠༢༽རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་མི་ཟད་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་སྤྲིན་གྱི་ཆུ་བླངས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆར་ཕབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཐར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུའོ། །མཐར་རང་གི་བློ་གྲོས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་

627

འདས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རྩོམ་པ་པོ་རང་དང་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་འདི་སླར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་རྙེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་གློས་ཀྱི་མཐུ་ཆུང་བས་མི་རྟོགས་སུ་ཆུག །བློ་གློས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ཏེ། བློ་ཞན་པར་མ་ཟད་བློའི་ནུས་པ་ཆུང་བ་མེད་པ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་དག་ཁོ་བོ་ལྟར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པར་མ་ཟད། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང༌། འདིར་བཤད་པའི་མཆོག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང༌། དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་དང༌། དེ་དག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁོ་བོ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་པ་དང༌། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་ནོ།།གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་མཁས་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚང་ཚིང་བསྲེག།།
འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་ཡང་དག་རིག་པའི་ལམ་སྟོན་པ།།
གཞུང་ལུགས་ཉིན་བྱེད་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྡན་བློ་ངན་ཉིད་སྤོང་འཇིགས་པ་སྤངས།།
དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བློ་མིག་རྣམ་དག་མཁས་པའི་པདྨོ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན།།

མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་འགྲེལ་འདི་ནི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་
ཏེ༑ ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟར། གཞུང་ལུགས་འདིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་པ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཉི་མས་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ། རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཚང་ཚིང་རྣམས་སྲེག་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚང་ཚིང་རྣམས་སྲེག་པར་

བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ།

སྨོན་ཊཱིཀ་ལེའུ་བཞི་པ། 628

བྱེད་པ་དང༌། ཉི་མས་སོ་སྐྱེ་ཀུན་ལ་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་དང་འཁོར་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར། འཕགས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་གདུལ་བྱ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང༌། སྲིན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་པོའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མི་བཟོད་པར་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་ལུགས་འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱས་མཚོན་པའི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཡང༌། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བློ་ངན་རྣམས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བའི་གཞུང་ལུགས་འདིར་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་འཇིགས་པས་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་ཤིང༌། དེ་དག་གིས་སྤངས་བ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི༑ འོན་ཀྱང༌། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་པད་ཚལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྦྲང་རྩིས་བལྟམས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངག་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཆོས་ཅན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༼༡༠༣༽།།
རྩ་བ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་
ལེའུ་བཞི་པའོ།། །།

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ།
ལེའུ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ།།

རྩ་བ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་ལྷོ་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་གཞུང་ལུགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་
ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་པར་འཇུག་པ་སྙན་པའི་གྲགས་པས་སའི་སྟེང་མ་
ལུས་པར་ཁྱབ་པ་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་

629

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།
རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་བྷཱུ་ཏི་ཤྲཱི་ཤནྟི་དང༌། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་
དགེ་སློང་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྱུར།

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་ནི། ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་དུ་བྱུང་བ༑ གཞུང་ལུགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་པར་འཇུག་པ། སྙན་པའི་གྲགས་པས་སའི་སྟེང་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་པ། འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །མདྒལཾ།།།། ༄༅། །ཨོཾ་ས་སྟི། སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱེན་རིགས་པའི་མེ་ཆར་གྱིས། །ཕས་རྒོལ་ལོག་རྟོག་བྲག་རི་ཕྱེར་འཐག་ཅིང༌། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་པའི། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་གྱི་མཆོག།། རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཕུལ་བྱུང་ཟླ་བྲལ་བ། །ལྷག་བསམ་དག་པས་པར་དུ་བསྒྲུབས་པའི་མཐུས། །ལུང་རིགས་སྨྲ་བས་ས་སྟེང་ཡོངས་གང་སྟེ།།ཐུབ་བསྟན་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་གནས་པར་ཤོག །མདྒལཾ།།།།

བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ།

སྤར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌།།ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།
འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་
ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་པར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། དགེའོ།། །།

ཨོྃ་སྭ་སྟི།
ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན།།
རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ།།
སྤྱོད་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་གྲྭ་ཆེར།།
ཆོས་སྦྱིན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱུན་འདི་སྤེལ།།

ཞུ་དག་པ།
མཁན་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་རྒན་དཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་མཆོག།

རྩ་སྦྱར་ཞུ་སྒྲིག་པ།
དཔེ་མཛོད་དབུ་འཛིན་དཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་དམ་ཆོས།

ཁ་ཤོག་དང་དེབ་གཟུགས་ཇུས་བཀོད་པ།
རིགས་ཆེན་པ་འཕྲིན་ལས་དབང་ཕྱུགདཔེ་བསྐྲུན་འགན་འཁུར་དཔེ་མཛོད་དབུ་འཛིན་དཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་དང་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་བློ་བཟང་བྱམས་པ། དེ་བཞིན་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་རྒན་དཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་ཤེས་རབ་མཆོག་དང་རིགས་ཆེན་པ་འཕྲིན་ལས་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ལ། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ཐུན་མོང་གིས་སྙིང་དག་པ་ནས་སླར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གྲངས་མེད་ཞུ།